श्रीरामभक्तिशा[illegible]मेग्रंथ.

तेमांप्रथमतोशोलकुपनाअंदरगुजरातन्नपोषा-

मांहीठा.

प्रत्यातेल्यदजाकुस्वामीपधारया.

तेणेपंथमडालना

त्यावकत्या.

तेमुल मागध.

तेनुंअर्थ

गुजरातीमागणावर्णवशाहीत तथा.

अढारहजारगाथानोलंत्र तथा१४गुणठाणानोलंत्र तांछ
तेशोजानुदृष्टांत तांछ अंधानुदृष्टांत तांशंथारनाशुजनुद
दृष्टांततांशीहपोतानुंरुपलुलोतेचगरेअनुक्रमणीकालेवी
तेमांजु अधिकारशुत्रनीशाखथीललजाजवतावेआछे.

मुंजाईमधे

शापायारीआमेगरानतांशावीरजलघा

अेप्रशिधकरो.

सनेनारायणछापेआनामाछा०

शां१८—३—ना.

चैत्रशुद२.वाररवे.ठेना घीवशे तां८ अपरेल१८८३

किंमत रु१॥.

शानसुनेगशीतां आपशीलगारानी वखारेथी आे-
पडीओ मलशे. ठां. कुलकीपर पोताना गरमां.

अनुक्रमणिका.

अधिकार | पानुं

१ दयाधर्म पेहेलो शामग्रहीतओ तेनो वीचार - शुत्रमांतो २०००व | १
रशानो लशामग्रहीत थाकुल्प शुत्र तथा शंगपटाली शाख्योदर्ई नेउतर
दीधा ते अरो अर २००० वरशगु धरे आथी दयाधर्म प्रगट थओ तेनाहा
जनाह हंशाधरमीना ग्रंथ थी लजताचे आछे शालोकाजे

२ आरअ जैत्रनी मरजाहा - तेमां रपा देशना रचना तेनी हदरा लग्र | ११
हीयंपावगरे गंगा जमनाशा रथो जैत्रोनी वीगत तेउपरात अनार
य देश छे तेनी शानो चक्रत कल्प वगरे गंणा अधिकारो.

३ प्रतिमा शंजेश्वरनी कहेछे अरशां ज्यो कालनी तेनो उतर - | १३
शुत्रमांशाजे आतो कालक्रुत मवशातुर हे तेउपरांत रहे नहीं तेनी शुत्र
शाख. लजाज.

४ आधाकरमी लेवावालाने दुरन - हंशाधरमी कहे छे देवगरीना | १४
कालने आधाकरमी दीने ते पोताना लेवावाशा तेने शुत्रमांतो माठा जलाव्योछे

५ मुहपती जाधेवोलीका अनहणाअ तेनो अधीकार - हंशाधर- | १५
मीकहे मोपती देतापुधा तकुलीआशा तनानथा जरअरलावाशी ते
वीकुभत कुनवाबीखेतारे उगाडे मोढे बोलवो तेनाउपर शुत्रशाख
थीलजाज दीधा छे तेओ पडीवाओ आर्थी मालम:

६ लअतीरथ कह्या छे श्रुत्रमा तेना कुलाशा शूत्रथी - | १६

७ शेत्रं ले शाश्वतो कहे छे तेनाउतर - श्रुत्र जुधी पंनती-
थी के छठो आरो जेशातानदी गंगाना शीधुने वर्ईनाढ परवतरेछे
जाउरवी छे कशे. तेमाशे मनुष्य नेगणां नहीं तला.

८ कुपजनी कुमाशाजदनो अर्थ हंशाधर्मी कुल - प्रतमानीछे | १८
रवीछे तेल श्रुत्रथी लजाज.

९ शीधारअतनशाजदनो अर्थ श्रुत्रमा कुछे - नेवनीमत- | २५
थीकुजलदा अर्थ करे तेने उतर

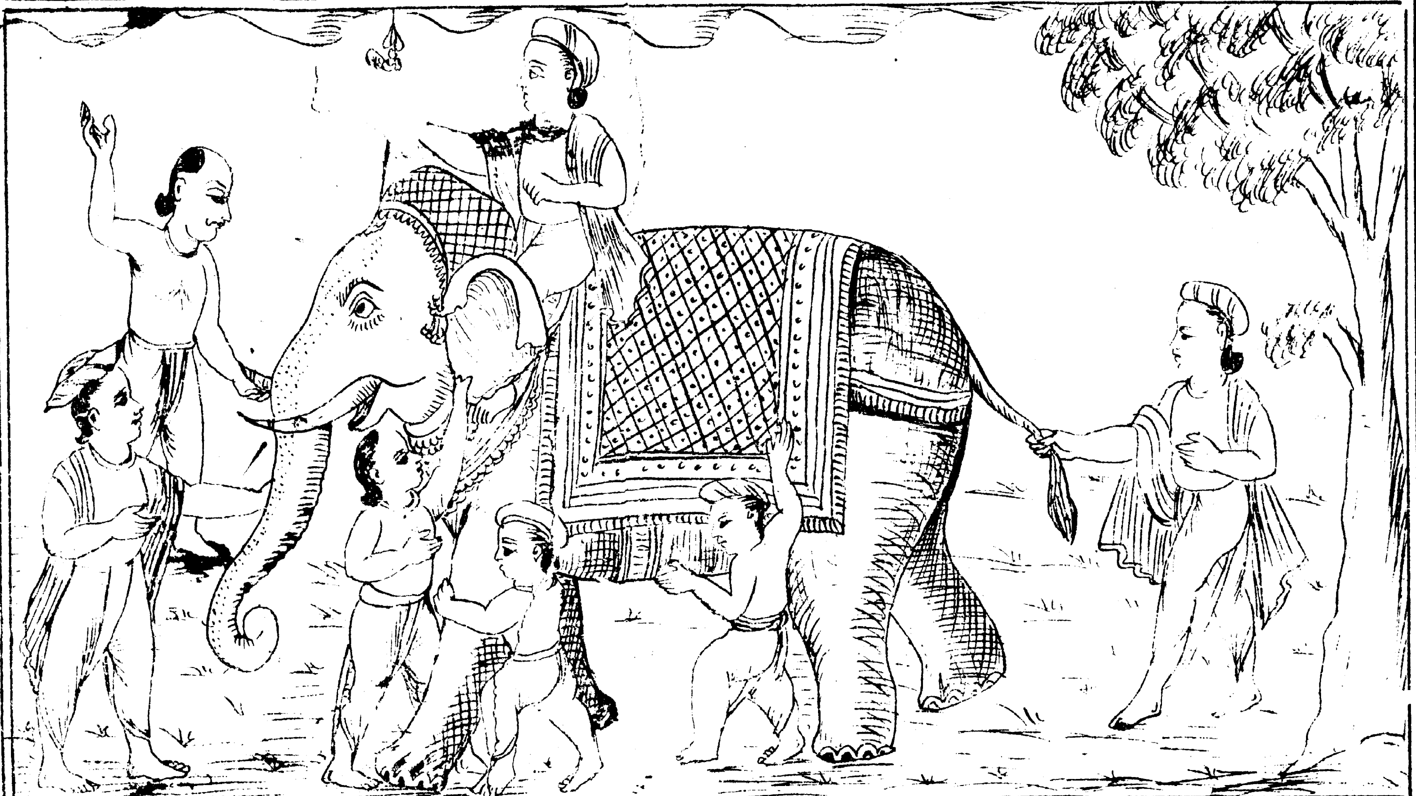

ए छ अंधा हाथीनु एकएक अंग देखीने मांहोमांहे बोले छे. एक कहे छे हाथी सुपडा जेवो छे. एक कहे छे हाथी लाकडाना थांभ
ला जेवो छे. ईत्यादीक जुदा जुदा सहु कहे छे. देखवावाळो मील्यो तेणे कह्युं एक अंग एवो छे. सर्वतो देखवावाळे दीठो

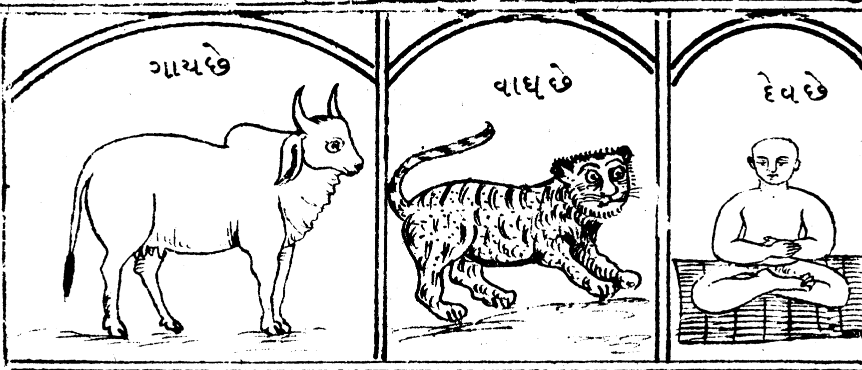

गाय दुध देवे. वाघ सिंह जीवने मारे. आ परमेश्वर जीवने तारे.
तेम आरणीनुं बनावेल घोडो होय ते चडवा बेसवामां
काम न आवे. तेम लाडु होय चीत्रामणना. तेथी पण भुख न भागे
तेम काष्टनी, धातुनी, परमेश्वरनी प्रतीमा तारे नही.

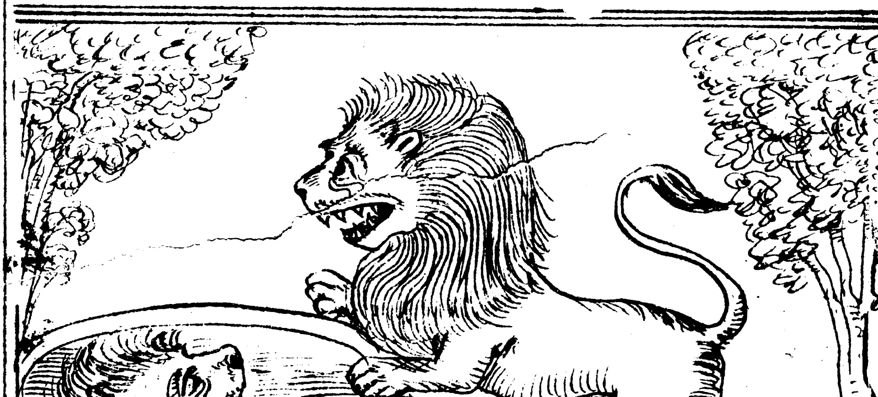

सिंह आपणी छायाने कुवामां देषीने आपणी छायाने जाणे के बीजो सिंह छे एम
जाणी कुवामां बीजा सिंह साथे लडाई करवा लाग्यो. तेम आपणे आप
ણું સ્વરૂપ ભુલીને દુખ ભોગવીએ છૈએ.

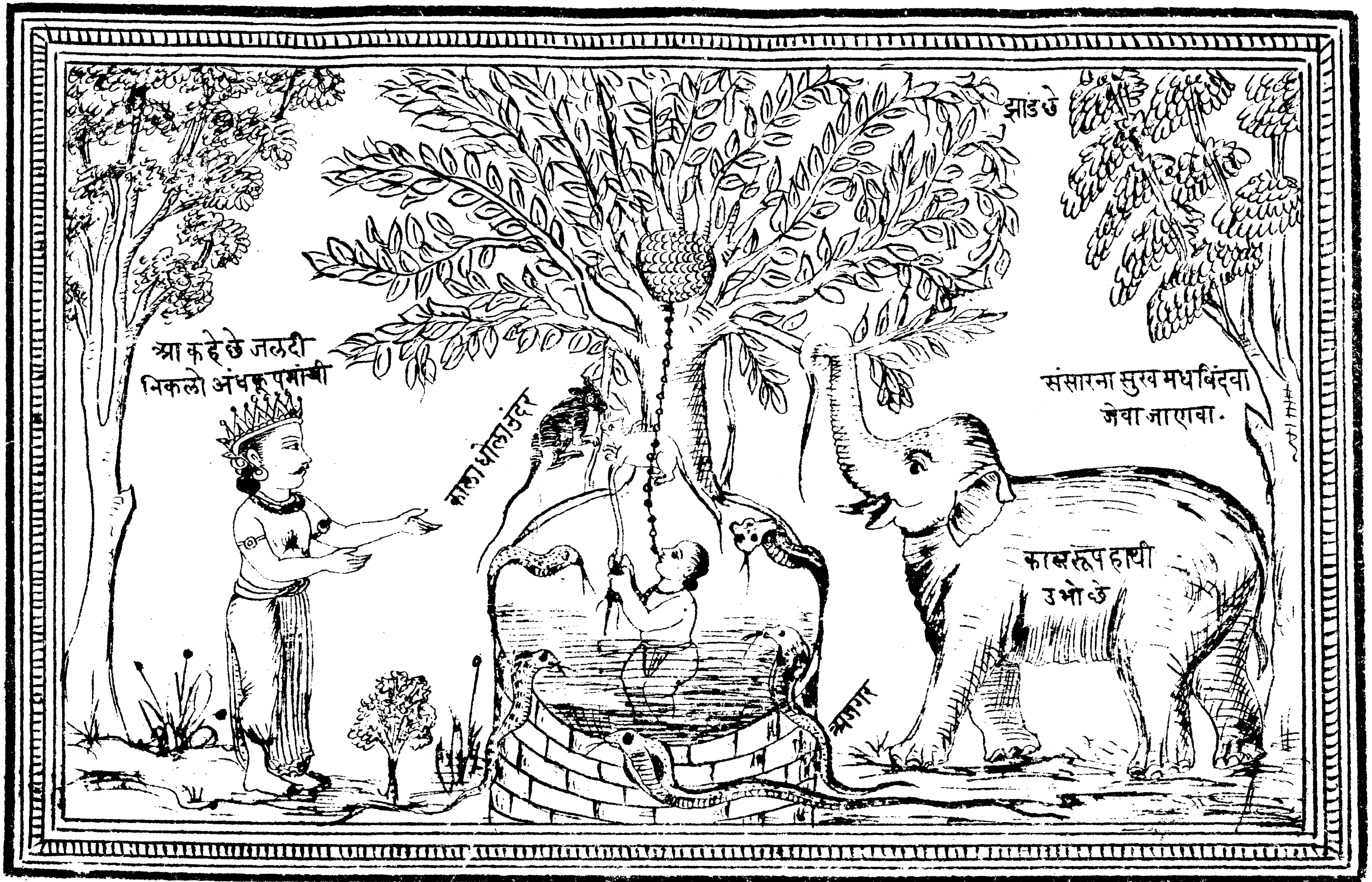
आ कहे छे जलदी
निकलो अंधकूपमांथी
झाड छे
काला धोला उंदर
संसारना सुख मधबिंदवा
जेवा जाणवा.
कालरूप हाथी
उभो छे
अजगर

આમ ખાવાના પરિણામ છે જણાના છે. પણ એક તો મૂળથી ઝાડને કાપી નાખે છે. બીજો મોટી ડાળ કાપે છે. ત્રીજો છોટી ડાળ કાપે છે. ચોથો કાચા પાકા આમ તોડે છે. પાંચમો પાકા આમ તોડે છે. અને છઠો જમીન ઉપર આમ પડ્યા છે તે ઉપાડી ખાય છે.

अनुक्रमणिका

अधिकार — पाना.

१० श्रीगोतमजी अष्टापद चढेआ कहे छे तेनी वीगत— ३०

११ नमोथुणं सुत्रनी शाख तेउपरात—कलपीतनाजीतलोरा ३४
लोको ने भरमावेछे तेनी चेतवणी ने सुओ सुत्रशाख

१२ चारनजेपानो अणपणो वीशतार शहीत ३५

१३ नमुनो देवी नामशांभलने तेनोवीगत ४४

१४ नमोजंभीने लीवीअ कहछे तेनोवीगत— भगवतीमांपाठ ४६
छे ते शाच्यो छे तेनो अर्थ करेछे तेनीवीगत

१५ जंघाचारणवीद्याचारणनोवीगत सुत्रथी. ४७

१६ आणंदश्रावकनो अधिकार तेमा प्रतमापुजानथी. ५२

१७ अंबडश्रावकनो अधिकार सूत्रउवाईथी नजाज ५४

१८ शातखेत्रे धन कहवो कहे छे तेनोवीगत ने सुत्रशाखदेओ. ५५

१९ धुपदीप्रतीमापुजा करेछे तेनेवीगत सुत्रथी. ५६

२० सुरीआभतथा वजेपोलीओ प्रतमापुजा तेअ. ८९

२१ दाढापुजा कहेछे तेनोवीगत सुत्रथी जतावोछे. ९३

२२ चीत्रामणनी पुतलीने वाथी रागउपजे तेम प्रतमाथी वीरागता ऊ० १०१

२३ देहरा भवमा करावे आथी दशार्णभद्रने राजानीऋधीथीओ. १०३

शाधुप्रतिमानीव आवंध्य करे के छे तेवीगत १०५

नंदीसुत्रमा शारवसुत्रनुं नोघनथा प्रकरणनोवीरीध १०७

सुत्रमां श्रावकने तथाधिआ तेमां प्रतिमा कोइने पुजनथीते अ० १२२

शावध धर्म करणीमां जिनआज्ञानथी करवावालानी १२५
धर्म जोल वरणवे आछे तेनी वीगत चोपडीमा छे

प्रवनीजेपा वीशेने कलता प्रवनीजेपाथीतरे आ. १२६

पोपलाजि जेपावीशे. ॥ ॥ १२७

धर्मअपराधीने मोरला कहे छे ते वीगत १२८

चीशावे हरमां जनना नाम वीशे १२९

अनुक्रमणिका

अधिकार — पाना

३२ चैत्यशब्द है सुत्रमा शाधु कह्या छे ते शाखा देखाडे छे — १३०

३३ धरम करणीना सुत्रमा फूल कह्या छे ते वीशे - तेनी शा-
खो ते मारा मतना नथी देखाडे छे ते वीशे ज. — १३५

३४ महीआ शब्द है कूलथी फुल अेवा अरथ कहे छे - तेनो — १३५
सुत्रथी दाखला ले लोग थी शाधु श्रावक जो अे कहे छे ते शाधु कुलने
अडके नहीं. वाश ते प्रव पूल ते नहीं अने त्याव पूल ते ज.

३५ छकायनो आरंभनी जेठ्याना आलावो - आचारांग — १३६
वीगेरेनी शाखो देखाडी दया धर्म द्रढ राख्यो

३६ जीव दया आशी शाधु जोह जो ले कहे छे ते वीशे उत्तर — १३८

३७ आग्नाअे धर्म दयाअे नहीं अेम कहे छे ते वीशे कुल्याशो — १४०
ने आग्नातीर्थंकर जी देवे पापनी शाधु श्रावकने ते सुत्रथी जणावे

३८ पुन ते दया कहे छे जीरी मतीथी तेने उत्तर — १४०

३९ प्रवचनना मतनी कुने हणताहो पन नहीं कहे छे तेना उत्तर — १४४

४० जिन प्रतिमा जिन सरखी कहे छे ते विशे चरच्या. — १४५

४१ गरीम हाव्रतीने देव अव्रतीनो जणपणो. — १४५

४२ हुं शाधरमीअने गोशाला मतीनो मानतो वेवार — १४६

४३ मुहपती शा दाझा सराजवा वीशे. — १५०

४४ देवता प्रतमा पुजे ते लोकोकि कुल्या ते वीशे — १५१

४५ श्रावकने गणो जणपणु करवो नहीं ते वीशे उत्तर — १५१
जे जणपणो थाय तो हुं शाधर्मने माने नहीं वशाते प्रथम थी
जण करवा ताजथी.

श्रीसोलसुपनलिख्यते ॥ ॥ तेणंकालेणं तेण० तेहीकाले चौथोआरो
जेसतां तेणंसमएणं ॥ तेण० तेहीसमेंते पांचमाआरानेसमें पाडलीपुरे
पाण० पाडलीपुर णामं णाण० नामें णयरे णण० नगर होच्छा ॥ होण० होतो वण्णउ।
वण० वर्णववायोग्य जहां जण० जिम. चंपा तहा चण० चंपानगरी तण० तिम
भाणियव्वा ॥ भाण० भणवीते कहवीपणि वची. तत्थाणं तण० तिहां पाडलीपुरे
णयरे पाण० पाडलीपुरनगरने बाहीरें ईशानकुणें पाडले पाण० पाडल णामं णाण०
नामें वणसंडे वण० वनखंड होच्छा। होण० हुतो वण्णउ वण० वर्णववायोग्यछे
तत्थाणं तण० तिहां. पाडलीपुरे पाण० पाडलीपुरनेविषें. णयरे । णण० नगरने
विषे चंदगुत्ते चंण० चंद्रगुप्तनामें णामए णाण० इस्येनामें राया राण० राजा हुतो.
होच्छा। होण० हुतो. महयां मोण० मोटोछे. हिमवंत । हिण० हिमवंतपर्वतसरीखो
जणवो ॥ तस्सणं तण० तेहने चंदगुत्तस्सरन्नो । चंण० चंद्रगुप्तराजानें पिय
दंसणाणामं पिण० पियदर्शननामें. जेहनोदर्शनप्रियवल्लभछे. भारियाहोच्छा भाण० भार्या
पटराणीहूती. सुकुमाल सुण० सुकुमालछे जेहनापाणीपाया पाण० हथपगलातलांमृदुछे. जावसु
रूवा जण० जयवत् जहूरूपवंत अपछरासरीषी. तस्सणं चंदगुत्तस्सरन्नो तण० तेहनोचंद्रगु
प्तराजानें चंद्रगुप्तराजानोपुत्र. पियदंसणाएदेवीए अत्तए पिण० प्रियदर्शनानामें
राणीनो अण० अंगजात जन्मेलछे. पियदंसणे णामं पिण० प्रियदंसणए
वेनामें. कुमारेहोच्छा कुण० कुमारहूतो सुकुमाल सुण० सुकुमालछे. पाणीपा-
यापाण० हाथपगनांतलां मृदुछे. जाव सुरूवा जण० जयवत् जहूसुरूपवंत जहा
सिवभद्दे जण० जिमसिवभद्रकुमारनो वर्णवछे तेमजणावो देवकुमारसमा
नछे. तहेव तण० तेमज. पच्चुवेषमाणे विहरई पंण० पांचमआराना संसारना
कामभोगभोगवतो थकोवीचरेछे हवे. चंदगुत्तरन्नो चंण० चंद्रगुप्तनामेंरा
जाछेतें समणोवासए सण० श्रमणोपासक श्रावकछे. अड्ढे अण० अपणाइहवोछे
ते अर्थऋद्धिवंतछे. दित्ते दिण० दीप्तछे. विच्छिण्णे विण० विस्तीर्णछे. विउ
लभवण विण० विपुलते घणालयनमोसराछे. सयणासण सण० से-
ज आण० आसनछे. जाणवाहणाइणा जण० जनवाहनप्रमुखघणांछे
प्रचुरसंकीर्णछे. बहुधणधणां बण० बहुतेघणांधनधानछे जेहने बहुजायरू
रयए जण० घणांबहुते सोनारूपारत्न हीरावज्रप्रमुखछे जेहनें आगुग-

आ० धन आव्यानां पउग प० प्रयोग संपउत्ता सं० तेणें करी सहीत छे. विच्छि-
मीय वि० नाषीतां घोलां विपुल वि० विपुल प्रचुर घणां भत्तपाणप्पभूया भ० भ-
तपाणी प्रभूत दीधां छे जेहने घरे दातारगुण छे. अभिगयजीवाजीवे अ० जा-
ण्या छे जेहने जीव अजीवना भेद सर्व निसंकपणें. उवलद्ध उ० लाधा छे जेहनें.
पुणपावे पु० पुन पापनां फल. आसव आ० आसव संवर सं० संवर
निज्जर नि० निर्जरा. किरिया कि० क्रिया अहिगरणं अ० अधीकरण बंध
बं० बंध मोरक मो० मोक्ष. कुसला॥ असहेज्ज कु० एतला पदार्थने विषे कुश-
ल छे। अ० देवतानी साहज न वांछे. देवसुरनागसुवण दे० देव असुर ना-
ग सुवर्णकुमारनी जातिना देवता. जरक ज० जक्ष रकस्स र० राक्षसनी
जातीना. किन्नर कि० किंनर जातिना किंपुरिस्स किं० पुरुषनी जाती गंधव
गं० गंधर्वनी जाति महोरग म० महोरगनी जाति. देवगणेहिं दे० एतलां देव
तानां समोहे मील्या थकां पण निग्गंथाउ नि० निग्रंथ प्रवचन सिद्धांत थकी.
पावयणाउ॥ पा० प्रवचन धर्म थकी. आणाइकम्पणिज्जा आ० परीसह
देवे करी पण धर्म थकी चलावी न सके. निग्गंथे। नि० निग्रंथना धर्म थकी. पा-
वयणे पा० प्रवचन सिद्धांतमां निसंकिए। नि० संकारहित छे. निकंखिए।
नि० आसंकावांछारहित छे. निवितिगिछा॥ नि० वितिगिछा फलानां संदेह
रहित छे. लद्धट्ठा। ल० लाधा छे सिद्धांतनां अर्थ. गहियट्ठा। ग्राह्या
छे. सिद्धांतनां अर्थ पुछियट्ठा॥ पु० पुछीने निर्णय कर्या छे. अभि-
गयट्ठा। अ० सन्मुख करी ग्रह्या छे अर्थ. विणिछियट्ठा॥ वि० विशेष पुछी
२ ने धार्या छे नि संकपणाई. अट्ठिमिज्जा। अ० हाडनां प्रदेश तेनी मिंज.
पेमाणुरागरत्ता। पे० प्रेम ते धर्मनां प्रेमने विषे रंग लागी रह्यो छे. अय अ० जे
माहे आउस माहे. मानुसो मा० हे आयुष्मान्. निग्गंथे। नि० निर्ग्रंथनो धर्म
पावयणे पा० प्रवचन सिद्धांत छे जे ते. अट्ठे॥ अ० जेह ल धर्मनो अर्थ छे
सेसे अणट्ठे। से० मोक्षनो अर्थ सेष छे ते सर्व अनर्थ छे संसार उसीह
फलीह उ० उंची करी मेली छे कमाडनी भुगल जेने अवंगुयदुवारा अ०
अवगुण छे उघाडां छे द्वार जेनां दातारगुण माटें. चीयं ते चि० प्रती-
तपणो छे अंतेउर। अं० अंतेउर प्रमुख ने विषें. परघरपवेसा। प्रदेश करे

तोपण पण्पशथरन्नतांपणप्रतीपणोछेन्नों बहुहिं जण्घणां सीलव
य । सीण्सीलव्रतप्रमुख गुण, गुण्गुणव्रत वेरमण । वेण्वेरमणव्रत्त पञ्च
खाणं । पण्पच्चखांणथीहनीमञ्जाहं पोसहो पोण्पोषधव्रत उववासेहिं
उण्उपवासेकरिसहितछै चाउदस । ट्ठ चाण्चउदसनेपक्षसंबंधी
मुद्दिट्ठ ॥ अण्आठमदीनेउण्अमावास्या पुण्णमासीणं । पुण्पुणीमा
सीनेविजेतलेमासनां ४ तथा६ पौषधकरे पडिपुण्ण पण्प्रतिपूर्णसंपूर्ण८
१२ पोहरनो पोसीहसमं पोण्पोषधव्रतसाम्यमनें अणुपालेमाणां
अण्श्रीकणनेगेकरीशुद्धपालतायकां विहरइ । विण्वियरेछे समणे सण
समणने निग्गंथे निण्निर्ग्रंथनें फासुए । फाण्फासुकदोषरहित एसणि
ज्जे । एण्एषणीकशुद्धनिर्दोष असणं अण्असनआहार पाणं । पाण
पाणी खाइमं । खाण्खादिमनेसुखडी साइमं । साण्सादिमतेमुख
वास वत्था वण्वस्त्र पडिग्गहं । पण्पात्रां कंबलं कंण्कांबलो पायपु
छणंवा । पाण्पायपुछणो पीढ पीण्बाजोठ फलग फण्पाटीए सेज्जासं
थारएणं । सेण्सेज्जासंथारोप्रमुख उसह उण्उषध भेसज्जेणं । भेण्भेष
जते घणीवस्तलेली पडिलाभेमाणे पण्प्रतीलाभतांथोहप्रकारनादान
विहरई । विण्रहतांथकांवियरेछे तएणंसे तण्तिवारेतें चंदगुत्तेराया ।
चंदगुप्तराजा अन्नयाकयाइ । अण्अेकदाप्रस्तावे जेणेव जेण्जि
हांकने पोसहसाला । पोण्पोषधसालाछें तेणेव तेण्तिहांकनें उवागछ
इत्ता । उण्आवेआवीनेचंदगुप्तराजा पोसहसालं पोण्पोषधसालामां
हे अणुपविस्सइत्ता । अण्पेसेपेसीनेमांहेआवीने पोसहसाला पोण
पोषधसालानेचषुदृष्टीपडीलेहें पमज्ज इत्ता । पण्पुंजेपुंजीनेंशुद्धजम्यीतें
पखीयपोसहं । पण्पक्षसंबंधीपाखीनेदिनेपोषधसेईनें पडिजागर
माणस्स ॥ पण्प्रतिजागतोथकोसुदुधुजागरकांजागतोथकोरीयरेछे तइ
याए तण्तेएअवसरेश्रीलु पोरसीए पोण्पोरसीनेसमे सुहपसुए । सुण
सुषेसुतांथकांने उहीरमाणे । उण्उर्द्धसुतानेंउर्द्धजागतानेउहीरमाणस्स
॥ उण्सुतेजागतेंथकेतेणेंअवसरेनिर्मलचित्तें सोलसस्स सोण्सोल
सुमिणा सुण्सुपनने पासइत्ता । पाण्देषेदेषीनेजागीनेजागीने चिंता

चिंण चिंताशूप सोगसोण सोगरूप सागर साण समुद्रनेवसे पविठा । पण पेग
जावपडिबुद्धा । जाण जयतजग्या जागीने विच्यारे छे चिंतासमुप्पंन्ना ॥
चिंण विच्यारता थकां चिंता उपनी जे एस्यूं करस्यें अहकमाणं । अण अनु
क्रमें तेणे अवशरें नुदए । दिवायरे । उण उग्यो छे दिण दिनकर सहस्र अकुर-
णप्ररस्मी उगे थके पोसहं पोण पोषध. पारेइ पारित्ता पाण पाले पालीने
तेणं कालेणं । तेण तेणे काले तेणं समएणं । तेण तेणे समें संभूयं संण
संभूत विजयस्स विण विजयस्वामीना सीसे । सीण सीष्य. जुगुप्प
हाणे जुण जुगप्रधान प्रथ्वीना धणी. भद्दबाहु नामं भण भद्रबाहु नामें
अणगारे अण अणगार वृतधारी जाव बहुस्सुए ॥ जाण जयत जण
बहुश्रुत ना धरणहार. भद्दबाहु नामं भण भद्रबाहु नामे चौद पूर्वना
धारी. अणगारे अण अणगार छे. पंचाहिं पण पांच. अणगार अण
अणगार सएहिंसद्धिं ॥ सण पांचसो साधु संघातें. संपरिवुडे
संण तेहने साथे परीवरया पुव्वाणुपुव्विं पुण पुर्वानुपुर्वे अनुक्रमे च-
रमाणे. चण चालता थकां वीचरता थकां गामाणु गाण ग्रामानु गामप्रते
दुइज्जमाणे दुण वीचरतां लव्य कुवने प्रति जोधता थकां सुहंसुहेणं
सुण सुखेसुखे. विहरमाणे विण विचरतां थकां जेणेव जेण ज्यहां.
पाडलीपुरे पाण पाडलीपुर नगरछे तिहां जेणेव जेण ज्यहां पाडल पाण पा
डलनामें वणसंडे । वण वनखंड छे जिहां तेणेव तेण तीहां उवागई२
त्ता । उण तिहां पधारे पधारीजें पाडलीपुरे पाण पाडलीपुर नगरने बाहि
या जण बाहीरलीकोरें पाडल पाण पाडलनामे वणसंडे । वण वनखंडने
विषे अहापडिरूवं अण यथा जोग्य साधने कल्पेतेंवी उग्गहं उण अ-
वग्रह आज्ञा गिन्हइ गिन्हित्ता गिण मागे मागीने उत्तरे संजमेणं संण
तेरें संजमें करी तवस्सा तण परलें तपे करीने अप्पाणं अण आत्मा
नें भावेमाणे भाण भावतां वासतां थकां विहरइ ॥ विण विचरे तएणंसे
तण तिवारें ते पाडलीपुरे पाण पाडली पुर. णयरे णण नगरनेविषे. सिंघा-
डग सिण सिंघोडाने आकारे तिग तिण त्रिनवाटपडे तिहां चउक्क चण च्यार वाट
चच्चर चण च्यारनेविषे. पहेसु पण पंथनेविषे. महापहेसु ॥ मण मोटा

पंथनेविषेंलोकमलीजोलेछे ते ल कजा हुसामीपधास्याछे त्यालोवंदननेअर्थेजे
जावपरिसापज्जुवासइ। त्यण ऐम केताथका थांहथांहीनेआवे आवीने वंदना
करें. तएणंसे तणतिवारेते चंदगुत्तेराया।। चण चंद्रगुप्तराजा इमीसे ईणजे
कथी कहाएलडण कथावार्ता लद्धेसमाणे लण लाधे थके ते ल कजा हूसा
मीपधास्यासांभली हट्ठतुट्ठा हण हर्षसंतोषपाम्यो ते लनूंथयुं कोडुंबिय
कोणसेवकपुरुषनें पुरीसे पुणआज्ञाकारीपुरुष सद्दावेइ२त्ता।। सण तेडावे ते-
डावीनें एवंवयासी।। एण एम कहे एम आज्ञादीधो खिप्पामेव जिणसीघ्र
उत्तावला भोदेवाणुप्पिया।। भोण अहोदेवाणुपीयाहेवतां नावलंभ
पाडलीपुरंनयरे पाण पाडलीपुरनगरने सभिंतर सण एमाहेजनेबाहिरयं
बाण बाहिरलीकोरे. आसमधंसमजीया। आण कचराकढावो सुगंधछ
टावो निर्मलकरो. जहांकोणिनु। ज्यण जेम कोणी कराजायांथ्याश्रीमहावीर
नेगयाछेतेमो चएचलेमउवाछेसुज भांछे तिमर्द्दहां सर्व जणावो. दोच्चंपि दोण
बीजुवार कोडंबियं। पुरिसे कोण कोरंजीकतेसेवकपुरुषने. सदावइ२
त्ता। सण तेडावे तेडावीने एवंवयासी। एण एमकहे खिप्पामेव जिणशि-
घ्रमेव भोदेवाणुप्पिया। भोण अहोदेवाणुपीए. अभिसेकहत्थी अण
अभिषेकनोहस्तीसज करो. चतुरंगिणिसेणा। चण चउरंगीसेणा हस्ती
घोडारथपायक समन्धिय सण तईयारकरी पच्चप्पिणाह पण अम्ह आपाछी
सुपो एयंवुत्तासमाणा एण एमकहेथके राजाई. कोडंबिय कोण सेवक
पुरिसे। पुण पुरुष. हट्ठतुट्ठा। हण हर्षसंतोषपाम्याथका जावपच्चप्पिणंति।
जण जयत चतुरंगीसेन्यातैयारकरीआज्ञाआपेतियारें चंदगुत्तेराया।
चण चंद्रगुप्तराजा. एहाय एण हाप नाहीने. कयबलीकम्मे। कण कीधाछेब
लीकर्मजलप्रा क मवधेते कयकोकुय कण कीधाकोतुक. मंगल मंण मंग
लीकतीलक प्रमुख. पायछित्ते। पाण पाछलीअवस्था टालीने जावसरीरे।।
जण जयतसरीरनीशोभाकरी. विभूसीय विण विभूषाकरी वस्त्रभूषणादीक
नी. अभिसेकंहत्थी। अण अभीषेकनोपाट हाथीउपरे दुरुहइ२ त्ता
। दुण चढेचढीनेचंद्रगुप्तराजा. बहुपरीवारा बण घणोपरिवारेचतुरंगीसे
न्यासहीत संपरिवुडा। संपरिवस्त्रोथको पाडलीपुरं नयरिं । पाण पा-

डलीपुरनगरनेसोल्भावतोथिको. **मज्झंमज्झेणं** म० मध्योमध्यथईने. **निगच्छ इ२त्ता** ॥ नि० निकलेनिकलीनें **जेणेव** जे० ज्हिां **पाडलवणसंडे** । पा० पाडलनामेवनजंडछेतिहां. **जेणेव** जे० ज्हिां **भद्दबाहुनामं** भ० भद्रबाहु नामें. **अणगारे** । अ० अणगारछेज्हिां. **तेणेव** ते० तिहां. **उवागच्छइ२ त्ता** । उ० आवेआवीने. **पंचविहेणं** । पं० पांचप्रकारने. **अभिगमेणं** ॥ अ० अभिगम. **करेइ२त्ता** । क० साचवेसाचवीने. **सच्चित्ताणं** स० सचि त्त. **दव्वाणं** द० द्रव्यने. **वीहुसरणाए** ।१। वी० वोसरावेवोसरावीनेमांड लांजारेमेले१ **अचित्ताणं** अ० अचित्त. **दव्वाणं** द० द्रव्यने. **अवीहु सरणाए** २। अ० नमोसरावेलेलासलेईने२ **एगसाडीय** ए० अख पनानोवस्त्रलेईतेनो. **उत्तरासणं करेइ२त्ता** ।३। उ० मुखआडोउत्त राणकरेतेवालेवालीनें३ **अंजलिकट्टु** अं० अंजलीकरेले बेहुहाथजो डी. **मत्थयंकरे इ२त्ता** ।४। म० मस्तकेचढावेचढावीनेपांचअंगनमा वेजेढीचणजेहाथनेमस्तक पांच४ **चरकू** च० दृष्टीएं. **फासे** फा० देखीनें **एगादिट्टिए** । ए० एकमेक दृष्टी करें गुरुसन्मुखप **वंदइ** वं० अे पांचअभिगम साचवीनेवांदे **नमसइ२त्ता** । न० नमस्कारकरीने **तिविहाए** ति० तिन प्रकारनी मनवचनकायाई **पज्जुवासणाए** । प० पर्युपासनाईकरीने. **प- ज्जुवासेइ२त्ता** । प० पर्युपासनाकरेकरीने थानकेयस्थानके जेसेजेसीनें **धम्मंसुणेइ२त्ता** । घ० धर्मसांभले गुरुनें सन्मुख जेसीने **धम्मकहाभ णियव्वा** । घ० धर्मकथाभद्रबाहुस्वांमीई मोटेविस्तारेकरीकहीतेज्या डीतेसांभलीनेयंद्रगुप्तरात्मत्यारपछी. **तन्नुपच्छा** त० तिवारपछीगुरुने नमी. **सोलस्स** सो० सोल **सुमिणस्स** । सु० सुपननो. **अत्थोपुच्छइ** । अ० अर्थगुरुनीभक्तिकरीविनयकरीपूछें **भयवं** भ० हेभगवंत. **अद्य रयणी** ॥ अ० आजरात्रीनेसमें. **ममं** म० मुझने **धम्मंचिंताए** ध० धर्म नीचिंतवनानेविसें. **वट्टमाणस्स** ॥ व० वर्त्ततांथकां **सोलस्स** सो० सोल **सुमिणादिट्ठा** । सु० सुपनदिठांतेनानांमसांभलोहेप्रभू. **तत्थ** त० तिहां **पढमं** प० प्रथम. **सुमणे** सु० सुपने. **कप्परूख** क० कल्पवृक्षनी. **साहाभग्गा** ॥१॥ सा० साखाभागीपडी. **बीए** बी० बीजें. **सुमिणे** सु० सुपने.

अकालए । अ० अकाले. सूरिए सु० सूर्यसहस्रकरणोरश्मि. अठमीए अ० आथमतो. दीठो । २ । ॥ दी० दीठो २ तइए त० त्रीजे. सुमिणे सु० सुपने. चंदसबंदभून चं० चंद्रतेसछिद्रथालणीसरीखो. दीठो ॥ ३ ॥ दी० दीठो ३ चनुत्थे च० चोथे सुमिणे सु० सुपनेंभूयाभूयनञ्चंतिलूए लूतनांचतां १ छेद्रकोनुकरतां चेंनकरतां दीठा । ४ । दी० दीठा ४ पंचम ए पं० पांचमे. सुमिणे । सु० सुपने. दुवालस्सफणो । दु० बारफणो. कण्हसप्पो कृ० कृष्णतेकालोसर्प दीठो । ५ । दी० दीठो ५ छट्ठेसुमिणे छ० छट्ठेसुपनें. आगयंविमाणं आ० आवतूंथकुं विमानदेवतानुंतथा वीद्याधरनुं. वलयंदिठो । ६ । व० वलतूं अपवीयेथी दीठुं. सत्तमिए स० सातमे. सुमिणे सु० सुपनें उक्करडियाए । उ० उकरडाउपरे. कमलं क० कमलमहासमुद्रउगतेउत्कुसंकासं सं० उगतोथको. दिठो ॥ ७ ॥ दि० दिठो ७ अठमएसुमिणे अ० आठमे रवजूयं ज० सूर्यटालीज्ज खोत. उद्योयंकरेइ उ० उद्योत करतांप्रकास करतां. दिठो । ८ ॥ दि० दिठो ८ णवमे ण० नवमे सुमिणे सु० सुपने. महासरोवरेसुके । म० मोटो सरोवरतेतला वपावडी सहित ते सुकाणो थको. दाहिणेदिसाए । दा० तेमां त्रिणदिसें सुकाणो अनें जे दक्षणदिसे. बोवंडजलंनविसइ छो० थोडोजलतेपण डोलोमलीन ज० जेहवो थको दीठो । ९ । दी० दीठो ९ दसमे द० दसमे सुमिणे सु० सुपने सुणहो सु० स्वांनतेकूतरो. सोवणपत्ते । सौ० सोनाना पात्रमां सोनानां थालमांहें पायंसंभरवेइ पा० पायसलोक्ल नतेक्षीरलोक्लनतेक्षीरलोक्लनजातां. दीठो । १० ॥ दी० दीठो १० इगारसमे ई० इग्यारमे. सुमिणे । सु० सुपने. हत्थीय ह० हस्तीउपरे. रूढो रू० चढ्यो. वानरोदीठो ॥ ११ ॥ वा० वानरदीठोंजेणे वंदरहस्तीउपरचड्योछे. दुवालस्समए सुमिणे दु० बारसमे सुपनें सायरो सा० सागर समुद्र मज्जाया म० मर्यादामांन. मुवीसइ । मु० मुकलोते छांडतो. दीठो । १२ दी० दीठो १२ तेरसमए ते० तेरमे. सुमिणे । सु० सुपने महारथा म० मोटारथनेंविषेंजोरे रथमां. वछा व० वाछडा जुत्ता जु० जोतर्या दिठा । १३ । दि० दीठा १३ चउदसमए च० चउदसमे सुमिणे सु० सुपने. महघं म० मोटा रयणरत्न

तेयंहीए तेण्तेवहीएमोलसहित दीठा १४। दीण दीठा । पंन्नर
समए पण पंन्नरमे सुमिणे। सुण सुपने रायाकुमारो राण्राजनाकुमारमाहा
सुभवांनपाम्यादीठा। वसह वण वृक्षलतेपोटीयाउपरें आरूढोदीठो १५
आपन्चरयो दीणदीठो १५ सोलसमए सोण सोलसमे सुमिणे। सुण्सुपने
गय गण हस्तीतेहाथी कएहा कण कृष्णातेकाला जुयला जुण जुगलते
बेमाहोमाहे झुझतादीठा। १६। झूण्वढतांजूझतांदीठा १६ एएणंजेण्जे
हवाजे सुमिणा सुण सोलसुपनने अणुसारेण। अण अनुसारेकरीने भयवं
भण भगवंत जिणसासणे जुण जिनसासन जिनमार्गमांहें पंचमआरा
माहे किं भविस्सई। किं जर्डिस्यूथासे स्यूउत्पातादिक थासेते कहो. इय
चंदगुत्तस्स रायास्स छण एरुवा चंप चंद्रगुप्तराजनामुखनां वचन राण
राजनां वयणं वण वचन सोच्चा। सोण सांभलीने भद्दबाहु भण भ-
द्रबाहुनामे अणगारे। अण अणगार. जुगप्पहाणे। जुण जुगप्रधान
पदवीनांधणी चउविहसंघ चण चतुर्विधसंघने समक्ख सण समक्ष
पणे आगलरहीने भणियं। भण भणवालागा कहेवालागा. चंदगु-
त्तेराया चण चंद्रगुप्तराजे जे पंचमकालेसुपननांइलथासें सुट्ठेणे सुण सांभलो
अब्बो। अण एसोलसुपननाअर्थ. तंपढमं सुमणे। तंपते मांप्रथम सुण
सुपने कप्परुक्खे कण कल्पवृक्षनी साहाभंगा। साण साखांमोडीहतीते
लागा तस्सफलं तण तेमाटेतेनो फल एहोसे. अपभीए। अण आवपछी
पंचमआरामाहें कोविरायाकेणे कोईराजा देसाधीपती राजा ऋषीछोडी. संज-
म नगिएहइ।१॥ संण संजमवृत्तने नण नहीलेईदीक्षानहींलेजेप्रथम.
बीय बीण बीजे सुमिणे सुण सुपनें अकाले अण अकालेअरेमध्यांन. सुरि
ए अच्छमेणं। सूण सूर्यसहस्त्रकिरणोरस्मी आथमतोदीठो. तस्सफलं तण
तेहनोइल एहवोहोसे. केवलनाणं केण केवलज्ञान १ण बोच्छिजायस-
इ॥२॥ बोण मनपर्यवज्ञान अवधीज्ञानईत्यादि निर्मलज्ञानविछेद जा-
से. तीए तीण त्रीजे सुमिणे। सुण सुपने चंदस छंदभूए चण चंद्रछिद्राली
चालणीसरीखोदीठो. तस्सफलं तण तेसुपननो एहवो इल थासे. एगे धम्मे
एण एकजे श्रीकेवलीनाधर्ममें अणगारगो भविस्सई॥३॥ अण अने-

डमार्गथासेंपोंत पोतानीसर्दाग्रमाणे मतथापस्यें चालणीपरेधर्मनेचारस्यें
धर्ममार्गमां अनेकइंड्याल स्यें आपणां मत अ. ३। कर स्ये एत्रीजसुपननोफल
छे. ३ चनत्ते चण्चउथे सुमिणे सुण्सुपने भूयाभूयं भूण्भूत जाडाशाने
विषें. नच्चंति नण्नांचतांदीठा तस्सफलं तण्ते सुपननोफल जेहथोछे.
असंजयाणंपूया अण्असंति अवृतिलेष धारीलिंगधारीनीपूजा भवि-
स्सई ।५। लण्पांचमांआरामांहेथास्यें प पंचमे. पण्पांचमे सुमिणे सुण्
सुपने दुबालस्सफणो दुण्बारफणो कालोसर्प विषधर दुष्टरे संजुत्तो
संण्संजुक्तोविषसहीत अहीदीठो । अण्सर्पदीठो. तस्सफलं तण्तेसुप
ननोफल दुवालस्सवासाइं । दुण्बारवरसनों दुकालोभविस्सई ।दुण्
दुकालमहाअकराकर आकरोषावान मलेंजेहवो दुकालथास्यें तेणंकाली
यसुयपमुहा ।। तेण्तेणेकरी कालिकसूत्रप्रमुखजसर्वविछेदजसेंजाईरे
सेतेपण सुयारोभविस्सई । सुण्अल्पसूत्ररेसेतेपण नीरयथा जेते
वानहीरहें. चेइयदव्वआहारिणो चेण्चैत्यनीथापनामुनिनीकरीआजी
वकाकरस्ये. मुणिभविस्सई ।। मुण्जेहवामुनी आम्नधरावीलिंगधारी
रेसे. लोभेणं लोण्लोलेकरीने मालारोवणं माण्मालारोपण. उवहाण
माइ । उपउजमणादिक आदेर्इने. बहवे जण्घणा. नवयप्पभावा
पूयाइंसंति । तंपतपनांप्रभाव देजाडीने पूज आपआपणीपूजाकरा
वसेतथापेरलाराईकरस्यें जेहवालिंगधारीथासे. तव्वजेसाहूध-
म्मंकंखिणो ।तण्तिहांकोईशुद्धसाधुहोस्ये धण्धर्मनीवांछासहीत
आकांक्षापीपासासहीत. तेबहवे तेण्तेघणांते उमग्गनवदंसेति ।।५।।
उण्उनमार्गेचालतांअनेउनमार्गपरूपतांवीचरे प छट्ठेसुमिणे छण्
छठेसुपने आगयंविमाणंवल्लियं । आण्आवतोथको अधोविमांथीचि
मांनवल्यो देवतानुंतथाविद्याधरनुं. तस्सफलं तण् तेसुपननोफल.
चारणसमणे देवे चाण्जंघाचारणविद्याचारणजेलब्धीवंतसाधु
भरहेएरवएसु लण्पांचभरतक्षेत्र पांचऐरवतक्षेत्रनेविषें. नआग
मिसेई इनपपांचमांआरामांनहीहोईजे इसुपननोफल ६ सत्तमेसुमि
णे। सण्सातमेसुपने कमलं कण्कमलसहसपत्रअथवालक्षपत्र.

उकरमीयाए उ० महासमुद्रेउगेतेउकरडे उदयं दिठं। उ० उगतोथको दिण
दीठो तस्सफल त०तेसुपननो फलएछे चंत्तारिवणा ॥ च० च्यारवर्ण
वण. पन्नंता। प० परूप्या तंजहा त० तेकहेछे. ब्राह्मण ब्रा० ब्राह्मण. वस्सय।
व० वाणीया खत्ती। ज० जत्री. सुद्र। सु० कुलंबी चत्तारिवणमझे। च० ते
च्यारवर्णनेपणमांहेवली वइस्सहत्थेधम्मो। व० वाणीयानेहाथेश्रीजिनेस्व
रनोधर्मनोजिनमार्ग पन्नत्ते। प० कह्योतेआवसेतेहलेश्रीजिनधर्मतेवाणीया
नेकुलेआवस्येरेसें तेणंवाणियगा। अणेगमगागिण्हस्संति त० तेवा
णीयापणवलीसंज्ञाकुमार्गकरीसहित अथीरथकां अ० अनेकइहमार्गेप
डस्येतेग्रहस्येतेलेस्ये. सूत्तरूइ। सू० सूत्रनीसूयी अप्पज अ० अल्पज
ननेतेथोडामनुष्यनेंणांणंमाविस्सइ। ७। म० तेसांभलवानीयास्येअ अ
ठमेसुमिणे। अ० आठमेसुपननें खज्जूंतंउजोयं करेइ। ख० सूर्यनही
अनेजद्योततेउद्योत कु० करें तस्सफलं त० तेहनोफल. समणा स० श्रम
णनिग्रंथ रायमग्गंमोत्तूणं। रा० राजमार्गउत्तमजिनेस्वरनोमार्गमुकी
नें खज्जोइवज० जआगीयानीपरे. उज्जोयं करिस्संति। उ० उद्योतकरसें
इंद्रदेजीनेलोकनेलरभावस्ये तेणंसमणा त० तेएसमेंश्रमण निग्गं-
थाणं। नि० निग्रंथनो पूयासक्कारमाणे। पू० पूजासतकारसन्मानआद
रभावगुणग्रामनंकरवूं. छोवामविस्संति। ८। छो० थोडातेंअल्पथा
स्येपजूआनांउद्योतीपठेजणावों ८ नवमेसुमिणे न० नवमेसुपने महा
सरोवरसुक्कं। म० महासरोवरत्रिणदिसेंसूकोदीठोदक्षिणदिसेमासिनज
ल. तस्सफलं त० सुपननोएक फल भरहेवासे भ० भरतक्षेत्रनेविषे. ति
दिसंधम्मविछेदं। ति० त्रिणदिसेंधर्मविछेदथास्येंअनेंएगंदाहिणदिसं
अ० एक दक्षिणदिसेंधर्मरहस्येंतेपणथोडोंथोवधम्मंभविस्सई। ९।
थो० रहस्येंते वलीडोलतांतथाविपरीततथाकलेशतथाकलुषातथासंकाईआ
सहीतरहसे ९ दसमेसुमिणे। द० दसमेंसुपने सुणहो सु० स्वानकुतरो सुव
णथाले सु० सोनानांपात्रमांतथा सोनानांथालमां पायसंभरवेई। पा० पाय
संसोजनतेक्षीरसोजन भक्षकरतां दीठो. तस्सफलं त० तेसुपननोफल.
उत्तमलच्छी उ० उत्तमनीपरलक्ष्मीते मज्झिमंघरेगमिसंति। म० मध्य-

मनेतथामळमनेघरंजसेउंयनीनीयघरेजसे कुलकम्मंमगामानू-
णं। उत्तमा ॥ नीयमग्गंपविस्सई ॥१०॥ कु॰ अथवा कुलमार्गनीमर्या
दातथा धर्मनीमर्याद उत्तमजनतेंमुईनें उ॰ उत्तमातेउत्तमजनउत्तम
माणसतेनीचमार्गेप्रवेश करस्येंतथा गुरुनीमर्यादमुकस्ये ए॰ इगारसमे
ए॰ एग्यारमें सुमिणे । सु॰ सुपने गयआरूढ ग॰ गजतेहस्तीउपरेचढ्यो
थको वानरोदीठो। वा॰ वांनरदीठोमाथेचढीकुदेछे तस्सफलं त॰ तेसुप
ननोफलएहवोछें सुहियारि सु॰ रसोयातथाराजनां प्रधानमित्र. तिस
मा तिण राजमर्ईजापरस्यें डीधा छें तें दुजणा ॥ दुहीया दु॰ दुर्जनराजनां
दु॰ दुर्जीयानेसुर्जीयांडीधांते अबमाणा अ॰ अपमांनीराजअरजन्योग.
पयठाया। प॰ तेराजप्रतिष्ठातेराजकुरस्येंजेतलेसेवकुरावकुरसें. सजणाइ
रकाग। स॰ अनेजेसजनसमांनराजयजोग्य ह॰ हजाग वंसीउत्तमकुलनां
उपनां हरि वंससजायव। ह॰ हरिवंसनांउपनां जनम्याउत्तमक्षत्रीमलिवंत.
पमुहाणकुलेपण प्रमुजआदेईनेजेहयांप्रमोहकुलनांन. रज्यहीणंमविस्सई
।११। र॰ राजहीनतेराजभ्रष्टथास्यें जेमतेंमकुरांपेटलरस्येंअनेगोलायजकुरस्ये.
बारसमे सुमिणे । बा॰ बारमे सु॰ सुपने. सायवरो सा॰ सागरसमुद्रते. म
झाया म॰ मर्यादातेनीति मुचसई। मु॰ मुकतोदीठो. तस्सफलं त॰ तेसुपननोफलए
छेजे. रायअमुगाचारिणो । खत्तीयाविसमभस्वायं कंगइमविसइ ॥१२॥
रा॰ राजतथाप्रधानतथा कोटवालतथानगरसेठ राजमां मुख्यतेरावीयाथास्ये
पोतानाकुलनीतथाधर्मनीमर्यादमुकसें अन्यायनोपक्ष करस्येंअन्यायसांभल
से ज॰ क्षत्रीतेजेहवाथास्यें विणजे धरमपदमांसयारम.हां विगय नाम ध्रुण
हारनीतिमार्गमुकस्यें ल॰ जेहवांथास्यें पंचमेआरे ए॰ तेरसमेतण॰ तेरसमे सुमिणे।
सु॰ सुपने महारहे वच्छाजुत्तादीठा। म॰ महारथतेमोटेरथतेभारजुक्ततेनें
व॰ वाछडांअल्पजलनाजुतादीठा तस्सफलं त॰ तेसुपनोएफलछे वेरागमा
वे। वे॰ वैराग्यलावेकुरीवृद्धअवस्थाएंजलपणांसहितछे. चारित्तंनगिएहंसई१३
च॰ चारित्रनहीलएरेराज कुडीछतांसुजलोगछांडीदीक्षानहीलेएरे॰ जे वहभावे
गिएहसइ ल॰ ए वरलायतेंदुजदारोइनांपराभव्यालूएजडुजनांतेपणांनपूपणदीक्षालि
सेंपछेपणगुर्वादिकुनेनहींमांनेंअपमतिथईनेंचालसेंजेमनेधर्मग्रहस्येतेपणासहि

तनहीलेचनु इसमेचणचउइसमे. सुमिणे सुणसुपने बहुग्धरयणं जणजातिमोटा र
त्नछेपणतेहीणादिठं । तणतेज्हीनतेजरहीत मोलरहित दीठा तस्सफलं तणसु
पननोइलजेहवोछे. मरहेलणपांचलरथमां एरवए ॥ जेणपांचजेरवतमां समा
णा । सणसमणहोसेते कलहकरा कणकलह नां करणहार ममरकरा मणमरजो रा
तेनाकरनारा असमाहिकरा । जणअसमाधिनां करणहारमांहोमांहें अनियवुयक
रा । जणअनिवृत्ति नां करणहार उपशमरहित. डोवसनेहामविस्सई ।१४। थीणमा
होमाहेंसनेहथोडथुस्ये अनेपणातेपणहीतथोडो अनसं घातेसनेहा मणथास्येपंचमआ
लेपन्नरसमे पणपन्नसमे सुमिणे । सुणसुपने. रायकुमारो राणराजानाकुमरने. वस
हारूढोदीठो । वणवृषभतेजलदपिपरेंचड्यादीठा. तस्सफलं । तणतेसुपननोइलजेहवोछे
के. रवत्तीय कुमारा । जणक्षत्रीतेरजपूतनां कुणकुमारके रायमठामविस्सई । राणराज
लष्टथास्येपछेंपोटीयाजेडीपेटभराईकरस्ये. जुवणासंघंगिएहस्सई ।१५। जुणजवन
मार्गतेमिथ्यातनोमार्गग्रहस्येंराजासर्वमिथ्यातीहोसें धर्मेनिहीहोईईसर्थेपप
सोलसमेसोणसोलसमे. सुमिणे । सुणसुपने. गयकलहा गणगजते हस्तीहणकाला
जूयला । जूणजूगलतेछें. फूफकरंता दीठा । फूणफूफकरतां पडतांदीठां तस्स
फल ॥ तणतेसुपननोइलजेछे. अप्पमेहा । अणलरतक्षेत्रमांअल्पमेह. अल्पका
लंचासिणोमेहा । अणअल्पकालवरससेंमागपानहींथाईकालेनहींथाईअनेरे जेस्ये
तारेनहीथाईं. पुत्ताय पुणपुत्रतथासीसाय सीणसीष्य अकाल । भासिणोजणअ
कालनांजोलनारजोयनांजोलनारगुरुनांछिद्रगवेषी देवगुरू ॥ देण देवतथा
गुरु अम्मापियरो । अणमातातथापीताअेऐंपाल्यापोसातेनां सूसूसगानमविस्स
ई ॥१६॥ सूणसुश्रूषानहींकरेकलिकालनकरे अवनीतपणांमाटें पउ दुसमय दुणदुजम आ
रानुआपपांचमोआरो. महादुहदायगो मणमहादुखदायकछें अेमांसुजनोछांटो नथीं
अेहवूंजणीनें लोयणं लोणलोकोत्तरपक्षनां जे पुरुषछेतें जेसिंहपरक्कमाते । केण जे
सिंहनीपरेंसुरवीरथईभाक्रमझोरवस्येतें भवसमुदतरीकुणए ॥ लणभवसमुद्रतरी
नेंसंजमतपविनयवेयावचकरसेतेतरसे. केइदेवलोगंगमिसई केणकोईकउत्तम
पुरुषलसीरीतेंदेवगुरुधर्मसंजमकपारहीतआराधीदेवलोकजास्यें तंसोच्चा तंणते
सोलसुपननोअर्थसुणीनें चंद्रगुत्तेराया । चंणचंद्रगुप्तनामेंराजामनमांविचा
रीनें कामभोगा काणभोगकामभोगथी मनवाल्यो. निव्वतए । तिणनृत्तीचाली

पुत्तं रज्जे ठवेऊण. पु० पुत्रने राज्य थापी. संजमं गहिऊण-ली० लीने मासिई अणसणं काऊण अ० अणशण करी० देवलोगं गओ. दे० देवता थया ॥ शीलने शीयल नाशिम्याहः ॥ ॥ ॥

अगाउथी मदद आपवावाळा शेठीआओनां नाम नीचेआ.

प्रत	नाम	प्रत	नाम
३१	शेठ नथु तां जेराजने णशीहां	८	शा. धुंगरशी डोरशी.
	शेठ लखमशीनि पुठ ता. पुनशी	६	शा. देवशी तां. कुशलजी ठपरा.
२५	शेठ अमरचंद वां वीरजी	५	शा. दामिलाई देवशी.
२१	शेठ भापशी लखाराणी हुं	५	शा. हीराकुबेर ठां कानजी धुरी
२०	शा. मोनजी हंशराज जंखराणा	५	लाधा परमशी राजचंद कुच्छमांडवी.
१५	शेठ कुरशी नलभाई तां कुन्नण	५	नेणशी लखचंद शुत नानजी तां
	जी तां. नेणशी लखाभाई हरीदास.	५	शा. वेलजी गोशर गोगारीनोमा
१३	शेठ नथु जेतशी जंगर कच्छमांडवी.	५	शा. लीलाधर कवेर
११	शेठ माधवजी तां कुरशनजी तां ज्जु	५	शा. नेमचंद गुलाबचंद
	पचांद तां देवशी नाणजी वचंद कच्छमां	५	शा. नागशी हांशा नेआलचंद
८	शा. गेला लखाभाई दामोदर	५	शा. लखमशी हीरजी
७	तेजपाल जेतशी डाराणी लाग	५	शा. मोतीचंद शातोकचंद
७	शा. भरमशी कुरपार	५	शा. देवचंद जुमा जेराम
१२	शा. वीरजी लमिजी.	५	शा. चतुशा हेलावारा
१०	शा. देवराज थोलणा	४	शा. लधुभाई हीरा.
१०	शेठ लगधनजी तां कुलाणजी	५	शा. गणपत हंशराज
	ता. नेमचंद विशनजी	४	शा. रामजी मुंगजी
१०	शा. धुगरशी देवा.	२	शा. माणजी कुरशनजी
१०	अमरलगरना लखा धाराणी जुम	४	शा. पानाचंद लादवजी
	चंद मुलतानचंद हां करशनजी	४	शा. मुलजी वीरजी

प्रत	नाम	प्रत	नाम
४	शा. चापशी पाशु	१	शा. रतनशी हीराजी
५	शा. शोमचंद मीठा वेरावलना	१	शा. रूपशी लालजी
५	शा. ताराचंद वालजी	१	शा. वीशनजी मांडवीनो
५	शा. फुलजी जीवराज	१	मारवाडी घालुजी
५	शा. लख्मीचंद नेणशी	१	जीवराज तां. भुवनशीश
५	शा. धनजी नागशी	५	शा. फुलजी लधा
५	शा. मोणशी फुलजी	२	शा. लालजी तां. लधा हीरजी
५	शा. आशारीआ देवशी	२	शा. शीवजी फुलजी
५	शा. हीराजी तां. आसमल सुरा	२	शा. देवजी तां. नेणशी आसु
	ठेकाणु वरली	१	शा. वीरजी शीवचंद
५	शा. करमचंद तां. पानाचंद माधव	२	लोंकागच्छना जती गोरधनजी
	जी सुत आणंदजी गांगर		देवचंदजी
५	शा. नाथाभाई लधाणी	२	शा. देवशी लधा
५	शा. गोवरजी आरमल पुन्न	१	शा. अरशीनजी रायचंद
५	शा. आशु फुला सुत नेवत	२	शा. लख्मीचंद गोवरजी
५	शेवजी शारंग सुत देवजी	७	शा. लालमल रवा सुत लधा
५	शा. गोवरजी शागण		तां. धु २
५	शा. वीरपार आरमल	७	शा. पानाचंद केवर अमशा
५	शा. नारणजी जेठा		वाहना
५	शा. मेघजी वीरजी	५	शेठ प्रेमचंद केशर अमदावा.
३	शा. आशारीआ देवु	५	शेठ मनीचंद केशरचंद अमदा.
६	शा. रूपशी रायशी तां. हीराचंद	५	शेठ नगीनभाई रूपचंद सुरतना
	प्रागजी कच्छ वागड गांजेला	५	शेठ शेलागचंद घेलनचंद पाटण
५	गांधी गिरधर तां. मोतीचंद भाइ	५	[illegible]
५	शा. फुलजी [illegible] डोसाभाई	५	शेठ नगीन हाथी ताराचंद सुत
१	शा. नागशी लधा जोनकरा मोटे	५	शेठ गुलाबचंद नानचंद

प्रत	नाम
५	शेठ प्रेमचंद वीमलशी
५	शा॰ ठाकोरदाश देवचंद
४	शा॰ दामजीभाई घेलुभाई
५	शा॰ प्रागजी नागजी मुनराना
५	भगवानजी गांधी अंजारना
४	दोशी लीलाधरजी गेडा
४	शा॰ लालचंद जेगार
५	शा॰ टोकरशी जेतशी
५	शा॰ कुंवर मेरग
५	शा॰ सुरजी भामण
५	शा॰ हीरा कुंवर
५	नेणशी आसु
२	मारवाडी छितचंद भाणशी पलासण गाम
२	वागजी माहातमा
२	भेरीलाल जाडीआ
२	मुनीलाल कोठारी
२	शा॰ केशवजी लाधाजी
२	उमरशी हंशराज
२	जोलाईआ दहेरोल
२	शा॰ नथुभाई गोगारी
२	भाई देवशी मेता
२	शा कुलचंद भीमराज
५	शा॰ कानजी जोडी गाधी
५	पानाचंद आणंदजी नुडीआ
५	मारवाडी लछीराम रतनाक

प्रत	नाम
२	मारवाडी हरखचंदजी
२	मोणशी लांधारशी
५	मारवाडी पुनमाजी तां नवलाजी थानजी शाहेजजी
५	भाई धरमशी गोकुलीआ
१	मोतीचंद पंचाण
१	लेठा मेगजी
५	रामजी वीरजी
१	शा॰ नेणशी देवराज
४	शा॰ अदशाली आलाधा
४	शा॰ मालु मेपा
२	शा॰ हानजी वणवीर
१	शेशकरण जोधवजी
४	शा॰ वरजंग तां पदमरसी वीरजी
२	शा॰ कानजी गोशार
१	शा॰ पुना हंसराज
१	शा॰ नेणशी लाधा
१	शा॰ देवजी जोलाईआ
२	शा॰ हीरा मालशी
५	शेठ जादरमलजी भंडारी जेपूर
५	मारवाडी जनुपचंद तां बुधमलजी तां हंसराजजी तां शीवराजजी
५	शेठ सुरचंद गुलचंद धागधे
५	पारेख वजेचंद खुशालचंद

प्रत	नाम
	वीरमगाम
५	शा॰ गोशलीआ नथुभाई चूठाजी
	लीवढवाण
५	अमीरचंद गोला वीरमगाम
२	ईशवरधंगुलाबचंद रतनाव
२	मारवाडी जलदेवतांज्योदमाल
	नवेरीनेपुरमां
१	शा॰ सुंदरजी विश्राम
२	शा॰ धरमालत्याई,
३	शा॰ तेजशी देवराज
३	शा॰ रणशी गोशर
२	शा॰ लालजी जगजीवन
१	शेठ ठाकुरण जोधवजी
२	मोतीचंद कपुरचंद
१	मोतीचंद देवचंद
१	पीतांबर मोनजी
१	शा॰ सुरजी हरखचंद
५	लोंकागछना नाती वीरचंद
	जीतेजशींगजी मायीढेभा
१	लगवानजी देवजी
५	शा॰ मेगजी ठाणगीरगाम
१	शा॰ वेलजी ठाजीलाललाव
१	शा॰ देवशी गांलोबाजे
१	शा॰ लालजी कुशलजी
१	शा॰ नारणजी जेठा
१	शा॰ जीवणता॰ वेरशी

प्रत	नाम
१	पालणपोलजेगामनुं
२	शा॰ नेमचंद कुचरा
२	शा॰ गेलपुशाव
५	शा॰ भाणशी हीरशी
५	शा॰ राघवजी देवजी
५	शा॰ देवराज
५	शा॰ हेराज
५	मारवाडी हेमराज तां पेमराज
	नीमाणी दूलोदीना
५	ताराचंद हरखचंद
५	शा॰ कुरलीदासतारीगनाथ
	सुलजी नांदेय म्हीगपी
५	शा॰ आसुलोबाराचारो
४	शा॰ रणशी गोशर
५	शा॰ सुरजी कुशलचंद
५	शा॰ लखानजी कुशालचंद
५	शा॰ जवेर ठाकुर जंबारना
५	शा॰ मोतीचंद कपुरचंद
१	शा॰ हाराचंद ताराचंद
५	शा॰ लालजी जगजीवन
५	लाईअमीरचंद तां लालचंद
	जेमिराज
५	मारवाडी लीगीलाल तांदेव
	चंद हीराचंद
१	शा॰ हीरा वरजंग
१	शा॰ नरशी वरजंग

समकितसार.

१. श्री दया धर्म प्रसर्यो भस्म ग्रह उतर्यो तेनो विस्तार.

केटलाएक हिंस्याधरमी कहेछे जे तुमेतो हमणा थयाछो तमने थयां च्यारसे वरस थयांछे एहवो केहेछे तेहनो उत्तर लखीए छीए.

जंरयणिंचणं समणे भगवं माहावीरे जाव सव्व दुख प्पहीणे तंरयणीं-चणं खुदाए भासरासी नाम महग्गहे दोवासस हस्सठिइ एइं समणस्स भगवउ माहावीरस्स जम्मण नखत्ते संकंते तप्पभइचणं समणाणं निग्गंथाणं निग्गथीणंय नो उदीए२ पुया सक्कारे पवत्तइ जयाणं से खुदाए जाव जम्मण नखत्ताउ विइक्कं-ताउ भविस्सइ तयाणं समणाणं निग्गथाणं निग्गथीणय उदीए२ पुया सक्कारे भविस्सइ

अर्थ. ज. जेणी रात्री. स. श्रमण. भ. भगवंत मा. श्रीमहावीर. भ, भ-वत. स. सर्व. दु. दुःखनो. प्प. अंत कीधी. तं. तेणी रात्रीए. खु. क्षुद्र स्वभावछे. भ. भस्म रासी. न. नामे. म. माहाग्रह. दो. बेहजार वरसनी स्थीतीए. स. श्रमण. भ. भगवंत. मा. श्रीमहावीरने. ज. जन्म. न. नक्षत्रे. सं. संक्रम्यो आ-व्यो. त. ते दीवसथी स. श्रमण. नी निग्रंथ. नि. निग्रंथीने. नो. उ. उदय. पु. पुज्य. स. सतकारे. प. नहीं प्रवर्ते. ज. ज्यारे. से. ते. खु. क्षुद्र. भ. भवत. ज. जन्म. न. नक्षत्र थकी. वी. अती क्रमवो. भ. थाशे. उतरशे. त. तीवारे. स. श्रमण. नि. निग्रंथ. नि. निग्रंथीने. उ. उदय. पु. पुज्य. स. सतकार. भ. हुस्ये.

जेकल्पकल्पसुत्रमांहीं हिंस्याधरमी मानेछे तेमध्ये पाठ कह्योछे जे वेल श्रमण भगवंत श्रीमहावीरस्वामी मुक्त गया ते वेलाए भस्मग्रह श्रीसमो बेहजार वरती स्थीतीनो भगवंतने जन्म नक्षत्रे बेठो तेणे करी बेहजार वरश लगे जैनमारगनी साधु साधवीनी उदयर पुज्य सतकार न थयो ते बेहजार वरस पुरां थीया केडे जिनमारगनी साधुनी साधवीनी पुज्य सतकार थीयो, हवे ते बेहजार वरस क्यारे पुरां थयां तेनो वीचार— श्रीवर्धमानस्वामी मुक्ते गया तीवार पछी त्रण वरसने साडा आठ मासतो चोथो आरो हतो पछे पांचमा आराना च्यारसे सीतेर वरश लगे संवत वीना चाल्यो पछे वीक्रमादीते नवो संवत कर्यो तेहने बेहजार वरशतो संवत पंदरसे

एकवीश थई गीया तीणसमे श्रीसीद्धांत देवजीने दया मारग प्रवर्त्यो तीहां-थी दया मारग दीपतो थीओ. एसुत्रनो न्याय जोतां थकां तो श्रीसुंडशाजे साधुनो मारग सत्य शोधीओ छे

दोहरो ॥ जे गुलाम सतपे ढाओ ॥ तो हीन राजे नाम ॥
पुत्र पछे पण जनमीओ ॥ तो ही पीताने ठाम. ॥ १ ॥

तथा जस्मग्रह वरततां थकां कुमारपालराजा. वीमलसाह. वस्तुपाल. तेजपाल. इत्यादीक थीया तेणे घणा चैत्य कराव्या. पण जिनमारग दीपतो न कह्यो सांहमा मीथ्यात्व वधार्यो ते माटे हमणा थया कहेसो दया धरमी मते तोपण सत्य छे, सीद्धात तो अंतना कालना थाल्या आवे छे. ते अनुसारे ए मारग सत्य छे, जेम ओशवाल वाणीआ पहीला तो मंस आहारी क्ष-त्री हता. पछे दयाधरमी महाजन थीया तो तेणे सुं खोटु कार्य कीधो के भलो कार्य कीधो? तीम हींस्याधरमी मीथ्यात्व मत मुकी दयाधर्म आद-र्यो, ते घणुं रुडुं कर्युं छे ते वीचारी जोज्यो.

तेवारे हींस्याधरमी कहे तुमे कल्पसुत्र नथी मानता तो ए जस्मग्रहनो प्रस्ताव कीम मान्यो? ते उत्तर तुमने तमारा ग्रंथनी साख देखाडवा माटे क-ह्यो छे. जेम श्रीमहावीरे सोमलने तथा थावर्च्या पुत्रे सुकदेवने कह्यो जे तु-मारा ब्राम्हणना मतने मानो तेथी ते हवे तेहने तेहना ज मतनी साख देखाडी. तीम अमारे पण कल्पसुत्र मानवा न मानवानो तो इहां काम नथी, ए तुमने ज साख देखाडी छे जे तुमारा मतना सास्त्र मध्ये पण एम कह्यो छे तथा संघपटाना करणहार तुमारे वृध थया छे. जीनवल्लभ खरतर तेणे पण संघपटा मध्ये जस्मग्रहनुं कह्यो छे. ते सींघपटानी काव्य लखीए छे.

॥ मालणी: ॥ इह किंसि किल कालः ब्याल वक्रालराल ॥ स्थिति पुरविगत तत्वे प्रीति नीति प्रचारे ॥ प्रसरद नवबोधः प्रस्फुरत्का पथोधा ॥ स्थिगिति सुगतिसर्गेः संप्रतिप्राण वर्गेः ॥ ३ ॥

ए संघपटानी बीजी काव्य कही हवे तेनो अर्थ कहे छे. इह कली काल पां-चमो आरो आस हवो जे सर्पना मुखना आंतरा तेहना मुख माही रहेवुं ते जयने कीरुपो सुख जाणवो स्थिति पांचमां कालना मानवीने प्रीती तुच्छ-

कुस्ये ने लणी तत्व देव गुरुने धर्म्म दयादीक सुद्ध पंथ ते धर्म्ममार्ग लोपासे नवनवा कुमत पंथ प्रगट थाशे छकायजीव हणीने धर्म्म परूपसे जे दया कुपंथना प्रवर्त्तक हुसे मोक्षमार्ग दयाधर्म्म लोपाशे ॥३॥

॥स्रगधरा॥ प्रोशार्प्प भस्मरासीः महसरवदसमाश्चर्य सामाज्यपुष्यत् ॥ मिथ्यात्वंध्वांत रुद्धः जगतिविरलतायातिजैनेंद्रमार्गे॥ संक्लिष्टंद्रष्टि मुढः प्रबल जडजनाम्नायरक्ते जिनोक्ति ॥ प्रत्यथीसाधुवेषैः विषयभिरभितः सोयपार्थिस्पंथाः ॥४॥ ए संघपटानी चोथी काव्य कही हवे तेनो अर्थ कहेछे. प्रो. डासकुर समान भस्मरासी ग्रह बल्यो दीपस्ये तथा दस-मा अछेरा लगे महातम ने मोटो आश्चर्य ते अनंती चोवीसीये प्रगट थवुं ने मीथ्यात्वीना मार्ग थोडु पीइया अहो आश्चर्य ने कुमार्ग हींस्याधरमीनुं रा जसुरमंत्र धारीनी दीपती हवी नवपंथाना प्रजल हवा जगगुरु करी नचांगे करी पुन्य छेम लक्ष्मीना संचय थाये कुसीलीया दरसणुं ते जनमार्गी कहावे सुद्ध दयामारग ते अल्प पतंगवत संक्लीष्टधीष्ट मुढ हींस्यापर दयाधर्म्म ना नींदक अज्ञानी कुसीलीआ घणुं जन दुर्जन लडलोक कहे ए दरसणी कहेवाय अनजाणलायछे कुतीर्थ साधु वेष धारीछे पीण वीजयकरीनारीनासंग-ना करणहार सोहवा समार्या चंदन पुष्पे सुगंधे करी अर्चित तेथली मुकत पंथ वांछेछे पीणु अर्पितु तेहने न होई ॥४॥

॥सार्दुल॥ किंदिग्मोहमिताकिमंधबधिराः किंयोगचुर्णकृता ॥ किंदैवोपहताकिमंगठगिताकिंवाग्रहीवेशिता ॥ कृत्वामूर्भिपदंश्रुतस्यचदमीदृष्टोसदोषामपि ॥ याश्त्तिकुपथाजडानद्धतेसूर्यश्रियैतकृतेः ॥१७॥

ए संघपटानी सत्तरमी काव्य कही, हवे तेनो अर्थ कहेछे. किं. किंवा दीसी भुल्याछे किंवा आंधलाछे, किंवा बेहराछे, किंवा योगतंत्रादीक वा-हीचुर्ण लुडे वास जेप, माथे घालीने लोक चस्य वर्तिया करेछे. किंवा दैवे हण्याछे जे मंदबुधी थइने शुद्ध द्रष्टी आवरी दीसेछे किंवा ठगारानी परे ठग्याछे जाणे मुग्ध मुरख कुगुरु कुदेवना वाह्या छकायजीवने हणीने हींस्याए धर्म कहेछे. किंवा ग्रहवासी कीधाछे. एणे वेषधारीए रूषीना वेष लईने पारधीनी परे साधुवेश लेई मृगधर्म श्रावकने छेतरेछे. जे

સુતવાણી ઢાંકીને કુપંથ પ્રરૂપણા દેઈ કારણ થાપી ભસ્મગ્રહ પીડતલોકને
લોપવેછે ને ચૈત્ય પોસાલ કરાવી અંધોમાર્ગે ઘાલેછે કીહાંઈ સુત્ર મધ્યે દે-
હરાં કરાવ્યાં નથી કહ્યાં. ॥૧૯॥

जिनगृहं जैनबींब जिनपुजनं जिनयात्रादिविधिकृतं ॥ दानं तपो
व्रतादि गुरुभक्ति श्रुतपठनादि चादतं ॥ स्यादिह कुमत कुगुरुकुग्राह कुबो-
ध कुदेशनाशात॥स्फाटमनभिमत कारि वर भोजन मिवविषलवनिवेशतः२०

એ સંઘપટની વીસમી કાવ્ય કહી, હવે તેનો અર્થ કહેછે. જે દરસણીએ
જૈનના દેહરાંજિન બીંબ પરૂપી ભરાવ્યાં તેહની પુજા જટમર્દન કરી કરાવે છ-
કાયનો કુટો કરાવી ધર્મ પોતાને અર્થે પાખંડી પોખવાને કાજે ઉપાય ગચ્છ
ચોરાસી નીપના. પણ એ સર્વે ભસ્મગ્રહ અસંજતીની પુજાનું અછેરાને જોગે
ચાલ્યાછે જે ઠામર શ્વેતાંબર વા દિગાંબર વા બોધાના પ્રાસાદ દેહરા
નીપનાછે. તે શ્વેતાંબર તીહાંથી લેઈ આવીને લોકને વીશતારીને લાલ
દેખાડીને ઉત્તરાધ, મારવાડ, ગુજરાત, પ્રમુખે પ્રાસાદ કરાવી જટમર્દન ધ-
ર્મ પરૂપી ચાલતો કીધોછે દેહરાના દ્રવ્ય તથા ગુરૂ નવાંગે પુજાવીને દ્રવ્ય ભંડા
ર ભરાવ્યા એ અવધી માર્ગ કીધો ને દાન, તપ, વ્રતાદી, ગુરૂભક્તિ, સૃતિ, ભ
ણવાની પુજા, પોથી, પુંજણા એ આદી દેઈ કુમતી કુગુરૂ કુગ્રાહ કુબોધી કુ-
દેસના સત પ્રકારે પરૂપી ગ્રહીને પેરે રહે સોહ્યા સમાર્યા અગર ચંદન ચર-
ચ્યા જેમ પ્રધાન ભોજન મધ્યે વિજ નાખવા ઘાલ્યા તીમ વીજ કુગુરૂના
ફંદ એહવા સુરી ગુરૂ ઉદયા કેવલ નર્કગામી નવ પાંખંડા જાણવા. ॥૨૦॥

॥स्रग्धरा॥ आकृष्टं मग्ध मीना न्बिडशपिशितवः बिंबमादर्श्यजैनं ॥
तन्नाम्ना रम्य रूपानपवर कमठा न्सिष्ठसिध्योविधाप्य ॥ यात्रास्नात्राद्युपा-
यै र्नमशितक निशाजागरादि स्थलैश्च ॥ श्रधालु र्नामजैनोस्थिजित इव श-
ठैर्वन्च्यतोहाजिनोयं ॥ २१॥

એ સંઘપટની એકવીશમી કાવ્ય કહી હવે
તેનો અર્થ કહેછે. આકુષ્ટં જેમ આંકડીને માંછલાંને ગલી નાખી લોઢા
ને અંકુડે માંસની પેસી વલગાડીને માંછલાને પાણીમાથી કાઢીને માર્યા.
તીમ જતી વેષે માછી સમાન. પ્રકરણરૂપ ગલીની દોરી, લોઢના, અંકુડા ને
આડંબર. માંસ પેસી તે જિન પ્રતિમાની પુજા દેખાડીને જેમ માછલાં

इंदे पाडयां तीम आवइने जरमर्द्दन धर्म जीन पुन्न इरावीने चतुरगती सं
सारमां नाख्या. नाम ऋषी धरावी धुर्त चिद्याऐ इरी इदर्थता मांडी छे. ने ज-
त्रासेत्रंज गीरनारादीइ स्नात्रा वीधी पुजादीइ उपाय चीषे राली ज्गो
इरी. छल मांड्या छे आलोयणी युवतीने ऐइांते लेईने इुसीलइर्म से-
वेछे ऐह्वा सइ धुर्त चिद्याऐ इरी वंचे छे हो जैन वेषधारी हांडा ऐह्वां
इर्म्म ईीम इरो छो ते ऐणे ऋषी वेषे ज्गत्र सर्व वंच्यो छे. लोइमांही ज्गत्र
गुरु धरावे छे. ॥२९॥

॥स्रग्धरा॥ सेषाहुंडावसर्प्पिण्यनुसमयरुसद्भव्यभावानुभावा॥
त्रिंशश्चो ग्रग्रहोयं खरखन खमिति वर्षस्थिति र्भस्मरासी॥ अत्रस्चाश्चर्य
मेतं जिनमतहतयेत त्स मादुःखमाच्ये॥ त्वेवंपुष्टे षुदुष्टेद्धनुकिल मधुना
दुर्लभोजैनमार्ग्र॥३०॥ ऐसंघपटानी त्रीशमी डाव्य इही, हवे ते
नो अर्थ इहे छे. सेषा. ऐ सुरीनामत चोरासी थाल्या. ते हुंडासर्प्पणीने
ज्गे पांचमो आरो दुसम समय जीजे भस्मग्रह, त्रीजने ज्गे चोथुं
असंज्ती पुज्नुं अछेरुं दसमाने ज्गे पांचमुं वांडानेज्ड ऐ पांच ज्गे
इरीने लव्य जुवना लाव हीणा पड्या चेईजे इहीरने पांचे आश्रवमांही
हींस्यामार्ग हेजाड्यो ते घणुं ज्गेगण त्रीशमो भस्मग्रह व्याप्यो. श्रीमहावीर
देवने जन्म नक्षेत्रे बेठो तेणे इरी जीनमार्ग प्रगट थाल्यो छे सुद्धमार्ग सो-
धर्म्मसाजा ढंइाणी उपयंडा मार्ग थाल्या ऐ मोटा आश्चर्य दीसे छे. ज्
श्रीजिनेंद्रनी वाणी डेवल ऐइ दयामय चाली आवे छे. आचारंगप्रमुजे
साज्य ज्. सव्वेजीवा सव्वेभूपा सव्वेसत्ता नहंतव्या. ईती वचनात्: मार्ग सुधो
नित्य चाल्यो आवे छे. अनंत चोवीसीनी वाणी ते मार्ग हणाणो लोइने
दुःखी डीधा ज् जरमर्दन इरीने ते दुष्टे पांचे दीना पोषणे धर्म थसाव्यो.
अहो! आठे जिनमार्ग पामतां दोहीलो डीधो. ज् लोइ जन्नर मिथ्यात्वे घि-
श्रवावर्यो चार्त्यें द्रनीं परे भमाडी मुक्या छे सूत मार्ग लोपाणो प इुर्णनी
इथी मंडाणी. ॥३०॥

ऐसंघपटाने इरणहारे पण पंचमडाल हुडासर्पणी असंज्ती पुज्न
नामे दसमो अछेरो मान्यो छे. त्रीसमा भस्मग्रहनो वरतव्य पीण मान्यो-

तीम पासचंदसूरी टबाने करणहारे पण हुंडासर्पिणी दसमो अछेरो
भस्मग्रह मान्योछे. ते भस्मग्रह उतरे श्री दयामारग दीपतो थीयो. संवत
पंदरसें अेकत्रीसें श्रीगुजरात देशे अहीमदावाद नगरने वीशे ओशवालवं
सी साहलंको वसे तेनाणावटनो व्यापार करे, अेकदा अेक जुवान आव्यो तेणे
महमुदी अेकना दोकडा लीधा. ते लंकेसाहे दीधा तेणे तेहीज दोकडानी थी-
डीमार पासेथी थोडीएवेच्याती लीधी ने हणवानेमाटे घेरलईचाल्यो. अेहवो
व्यापार अनर्थनो मुलजाणी अेवात प्रतक्ष देखी वैरागणीपनो संवेगभाव
आणी नाणाना व्यापारनो समकरी पोताने घेर आव्यापछीसीद्धांतभजवा
नोउद्यम आदर्यो.

॥चोपाई॥ संवतपनरअेकत्रीसो गयो ॥ अेकसुमेत मततीहां थयो ॥
अहीमदावाद नगर मोझार ॥ लंकोसाह वसे सुविचार ॥ १ ॥
बेने देखे रुषी आचार ॥ ते गाथानोकरे उधार ॥ ग्रंथ अरथ मेले
तेह घणो ॥ उद्यम मांडे भजवातणो ॥ २ ॥ तेवे तने मल्यो भाणसी ॥
तेणे जीहु वात वीचारी ईसी ॥ सुत्रे बोल्यो जे आचार ॥ ते अे पासे नहीं
लगार ॥ ३ ॥ भणे ग्रंथनेराखे वेस ॥ थापे नीत कुडो उपदेश ॥ लोक प्र-
वाह भणे नहीं ॥ गूरु भणी वांदे छे सही ॥ ४ ॥ सुत्रेतो गुरु जे भाखीं-
या ॥ साघ्वी जे पाले रुषी कीया ॥ साधुतणोतो नामनी ग्रंथ ॥ अेतो दे-
जीता सग्रंथ ॥ ५ ॥ साधुभांज्याछे निरवद्य ॥ अेतोबोलेछे सावद्य ॥
ज्योतीष निमीत प्रकाशे घणा ॥ वैदकरे पाप कुमततणा ॥ ६ ॥ नवकल्पी
नथीकरे विहार ॥ जमासमणे चोहोरे आहार ॥ आधाकर्मि ले अवी
चार ॥ पापथकी नवरले लीगार ॥ ७ ॥ लोक भोला वे भोले पड्या ॥
रागदेज अहंकारे चड्या ॥ अेहने वांदे लागे पाप ॥ अेहवो सुमति करे
लवापू ॥ ८ ॥

॥यत॥ असंजयं न वंदीज्जा ॥ मायरं पीयरं गुरू ॥ सेणावइ पसथा-
रो ॥ रायाणं देवयाणिय ॥ १ ॥ पासथं वंद माणस्य ॥ नैव कितिन निर्जरा
होइ ॥ जायइ काय किलेशो ॥ बंधइ कम्मस्स आणइ ॥ २ ॥

अर्थ. असंजती केतां जेने व्रत पचखाण नथी तेने वांदवा नहीं तेमां संसार

વેહેવારમાં માત પીતા મોટેરા શેનાપતિ, શેઠ, રાજા, કુલદેવ, તેને પગેલાગવું પડે તો તે સંસાર વેહેવાર છે ॥૧૧॥ પણ જિન લીંગી છે ને પાસ્થા એટલે ભ્રષ્ટ થીયા તેને વાંદતો થકો કીરતી ન પામે. તેમ નીર્જરા પણ ન હોઈ તો સું થાય કે કુલેશ એટલે દુખ થાઈ કરમને બાંધે. ॥૧૨॥

॥ચોપાઈ॥ જે લુંકો દેખાડે લોકને ॥ લોક ઘણા સંકાણા મને ॥ જત્યા તેણે વિચાર્યો ઘણો ॥ છોડ્યો સંગ મઠપતિતણો ॥૯॥ પુછે મઠપતિને વાણીઆ ॥ કાંઈ કરો ડોજાં પ્રાણીઆ ॥ કુલના ગુરૂ કાં વાંદો નહીં ॥ અમે તણાવ્યા તમને સહી ॥૧૦॥ પ્રતીબોધીને શ્રાવક કર્યા ॥ વડે તમારે અમને આદર્યા ॥ આજ તમે સું સમજ્યે ધર્મ ॥ તનો અમને ભાંજો મર્મ ॥૧૧॥ વલતું ઉત્તર લુંકો કહે ॥ તુમ દીઠે અમ મન નવી રહે ॥ તમે કહાવો સદ્ગુરૂ સાધ ॥ ઘણા લગાડો છો અપરાધ ॥૧૨॥ ગુરૂ છત્રીશ ગુણે પરીવર્યા ॥ તે ગુણ તમે નવી અંગી કર્યા ॥ તો ગુરૂ જાણી કેમ વંદીએ ॥ તજ ઉત્તર દીધો લીંગીએ ॥૧૩॥ ગુણ અવગુણની વાત મતી કરો ॥ વેસ જોઈ મન નિશ્ચલ કરો ॥ જિનજીએ કહ્યો વાંદવો વેસ ॥ ગુણ હોવો મ હોવો લવલેશ ॥૧૪॥ વેસ વાંદતા સમકીત લહે ॥ ગુણ નહીં પંચમ આરે કહે ॥ એહ વાત લુંકે સાંભળી ॥ તેહને ઉત્તર આપે વળી ॥૧૫॥ વેસ તણો છે કુણ વીસેસ ॥ જિન કરે સુધો ઉપદેશ ॥

॥गाथा॥ वेसोवि अप्पामाणो ॥ असंजय पएसूवट्ट माणंस्स ॥ परतीतो अवसेसं ॥ विषन्न मारेई षजंतो. ॥१॥

॥ચોપાઈ॥ તજ લુંકાને કહે માતમા ॥ કાંઈ કરો ડોળો આતમા ॥ વેસ તણો છે મહીમા ભલો ॥ શાખી તેહ ઉપર સાંભલો ॥૧૬॥

॥गाथा॥ धम्म रखइ वेसो ॥ संकइ वेसेण दिखिउ अहं ॥ उमगोण पडंतो ॥ रखइ राय जणवऊव ॥१॥ અર્થ. વેસ કરીને ધર્મ રહે ને વેસને દેખીને માણસ બીએ ને વેસ જો હોય તો બીજા મારગમાં પડે નહીં કોઈ એક રાજાને દ્રષ્ટાંતે જાણવું.

॥ચોપાઈ॥ લુંકો કહે ન મનાઈ એમ ॥ વેસ એકલો તારે કેમ ॥ સાધુ ગુણે વંદીએ વેસ ॥ અવર નથી જિનનો ઉપદેશ. ॥૧૭॥

केवल वेसने वंदनीक भणे ते उपर दृष्टांत सांभलजो. जेम वस्त्र मांहि साकर बांधीने कोथली उपर साकरनो नाम लख्यो. पछे तेमांथी साकर काढीने कडुं भर्यो बंधण उपर साकरनो नाम छे ते बंधण छोडीने खायतो स्वाद साकरनो आवे के कडुनो आवे? तीम बंधन सरखो तेउपरलो वेश अने साकर सरखा ते साधुना गुण जाणवा. वीनासंमज वेस ते पण बंधन सरीखो छे. बंधननो गुण एटलो जे वस्तुने राखे तीम वेसनो गुण एजे संजमना गुणने राखे पीण गुण वीना वेस वंदनीक नहीं.

॥चोपाई॥ भुंडो कहे अमे परख्यो धर्म ॥ तुमे न जाणो तेहनो मर्म ॥ गुरु आचारी गुणवंत देव ॥ अमे करीजे तेनी सेव ॥१८॥ तुमे वली जुओ मन विमास ॥ कीमही न रहीवो कुगुरु पास ॥ भलो सेववो वीखधर साप ॥ कुगुरु सेव्यानो बहु पाप ॥१९॥ वली जे हीणाचारी होय ॥ लोकपासे वंदावे सोय ॥ ते पण होवे कुंठो पांगलो ॥ दुर्लभ बोधी एम सांभलो ॥२०॥

॥गाथा॥ जे बंभचेर भठा ॥ पाय पाडंति बंभचारीणं ॥ ते हुती टुंट मुंढा ॥ बोही पण दुल्लहा तेसिं. ॥१॥ अर्थ. जे ब्रह्मचर्यथी भ्रष्ट छे अने ब्रह्मचर्यवंतने पगे लगाडे ते टुंठा, मुंगा थाई ने तेहने धर्मनी प्राप्ती पीण भवांतरे दोहेली होई.

॥चोपाई॥ भण्या गुण्याना गुण तस मांय ॥ सोय करे अलुवाणे पाय ॥ तो पण पासथादीक पंच ॥ संगत तेहनी वरजु रंच ॥२१॥ चंपकमाल अशुचीमां पडी ॥ ते उत्तमने शीर नवी चडी ॥ तीम पास्था करणी करे ॥ उत्तम तास न वंदन करे ॥२२॥ ब्राह्मण चोद वीद्यानो जाण ॥ चंडाली संगत रह्यो अजाण ॥ ते पामे नींदया अती घणी ॥ कुशील संगती एहवी गणी ॥२३॥ एहवी रीत वीचारी घणी ॥ कुगुरु संगत माठी भणी ॥ सुधो धर्म अमे आदरु ॥ कुगुरु कुदेव संगत परीहरुं ॥२४॥ तुमेतो निर्गुण गुणे आदर्या ॥ देव आपणे हाथे घड्या ॥ तेहनि भक्ति छकाया हणण ॥ एजिनेश्वर कह्यो कीण

तणो ॥२५॥ ऌहा आरंभनो ठाम न लभे ॥ तीहां समकीतनो गुण ऊपजे ॥ दयाधर्म भांख्यो वितराग ॥ अमे रह्या छेण वचने लाग ॥२६॥ आचारंग चोथे अझेण ॥ गणधर तीर्थंकरनो केण ॥ परंपरा कहो सुधर्म तणा ॥ विचेर बोल तुमारे घणा ॥२७॥

करलाजेइ कहेछे अ सुधर्म स्वामीना अमे केडायत तेनी परंपरा अम पासेछे तेहने नीचे लख्या बोल पुछवा.

बोल. १ पैसा वेचाथा ल्योछे. २ नाना छोकराने आचार भणया वीना दीक्षा दीयोछो. ३ मुलगा नाम फेरवी नवा नवा नाम आपोछो. ४ झलफलवोछो. ५ आमासमणे वोहोरोछो. ६ घोडा रथ वेल डोलीए बेशोछो. ७ ग्रहस्थने घेरे जेसी वोहोरोछो. ८ घेरे लइने कल्पसुत्र वांचोछो. ९ नीतप्रत्ये तेहीज घेरे वोहोरोछो. १० संघो ल्पी करोछो. ११ ज्योतीष नीमत प्रजुंजोछो. १२ कलवाणी करी दीओछो. १३ मंत्र जंत्र जाडो ओषध करोछो. १४ नगर मध्ये आवतां जतां सामेलां करावोछो. १५ लाडु प्रतिष्ठावोछो. १६ सात क्षेत्रे धन करावोछो. १७ पोथी पुजावोछो. १८ संघ पुजा करावोछो १९ देहेरा प्रतिष्ठा करावोछो. २० पजुसणे पोथी आगी रात जगावोछो. २१ पुस्तक पात्रा वेचोछो. २२ मास ऊगरावोछो. २३ आधाकरमी पोसाले रहोछो. २४ मांडवी करावोछो. २५ टीपणी जजाची रुपीआ ल्योछो. २६ गोतम पडधो करावोछो. २७ संसार सारण लेसो करावोछो. २८ चंदन बालाना तप करावोछो. २९ तपस्या करावी पैसा ल्योछो. ३० सोना रुपानो नीसरणी ल्योछो. ३१ लाजा पडवे करावोछो. ३२ ऊजमणा ढोवरावोछो. ३३ पुज ढोवरावोछो. ३४ श्रावक पाशे मुंडके अपावी डुंगरे चढोछो. ३५ मालारोपण करावोछो. ३६ असोक वृक्ष भरावोछो. ३७ अठोतरीशा नात्र करावोछो. ३८ नवा फुल नवा धान प्रतिमाने ढोवरावोछो. ३९ श्रावकने माथे वासखेप घालोछो. ४० नांद मंडावोछो. ४१ पडीकमाक बांधोछो. ४२ वंदणा देवरावोछो ४३ लोकोने माथे ओघो फेरावोछो. ४४ गाठेअथ राखोछो. ४५ मोरपींछना डंडासण राखोछो. ४६ स्त्रीना संघटा करोछो. ४७ पगलगे नीची पछेडी ओढोछो. ४८

सुरमंत्र ल्योछो. ४७ कपडां धोवरावो छो. ५० आंबेलनी ओली करावोछो.
५१ जती मुवा केडे साकुआसोहो छो. ५२ जती मुवा केडे थुभ करावो छो.

एवा आणाचारीना काम करीने वली भगवंतनी परंपरा धरावो छो ए घणुं अनुकत करो छो. साहलुंके एहवा बोल पुछ्या तीवारे लींगीया जवाब देवा असमर्थ थीया. पछे साहमा क्रोधवंत थीया एहवो जाणी साहलुंके ते द्रव्यलींगी मीथ्या द्रष्टीओनी संगत मुकी वेगला रही पोते सीद्धांत वाणी घणा जीव प्रते समकीत पमाडता हुवा. ते हवे समे पाटण मध्ये साह लखमसी तथा सुरत मध्ये साह रुपजी जे आदीदे ईत्यादी वैरागी पुरुष हता तेणे अनेक लक्षोगमे धननी रासी मुकी सीद्धांत मार्ग प्रमाणे संजम आदर्या ढाम्ने सीद्धांत साजे धर्म चरच्या करी धर्म उपदेश देई दयामार्ग दीपाव्यो.

हींस्या धरमी कहेछे जे तुमे साधु कहेनी परंपरा मध्येछो. कहेनाके उमांणो ते उतर सुगडांग सुत्रे पेहेले सुतखंधे बीजे अध्यने त्रीजे. उदेशे गाथा २० - २१ - २२ मां कह्युछे जे.

अभवि सुपुरावि भिखुवो ॥ आणसावि भवंति सुव्वया ॥ एआइं गुणाइं आहुंते ॥ कासवस्स अणुधम्म चारीणो ॥ २० ॥ तिविहेणावि पाणमाहणे ॥ आयहिए अणियाण संवुडे ॥ एवं सिद्धा अणंतसो ॥ संपइजे अणाग यावरे ॥ २१ ॥ एवं से ऊदाहु अणुत्तरनाणी ॥ अणुत्तरदंसी अणुत्तर नाणदंसणधरे अरहा नाय पुत्ते भगवं वेसालिए वियाहिए त्तिबेमि. ॥ २२ ॥

अर्थ- अ. हुयाते. भी. हे साधु चारीत्रीया. पु. पुर्वे जे जिन हुयाते. आ. आगमीक काले हुस्ये जे. भ. वर्तमान काले जे छे. सु. तीर्थकर. ए पूर्वे कह्याते. गु. उपदेशने कहीता हवा. ते सर्व जिन. क. कासव देवना पटध्या. अ. धर्मने. चा. प्रवर्तावणहार चालणहारा ते गुण उपदेश कहेछे. ति. त्रीवीधर. पा. प्राणीने न हणे. आ. आत्माना हेतुओ. अ. नीयाणा रहीत. सं. संवरी साधु. ए. एणीरीते एहवा साधु. सी. सीद्ध थया. अ. घणा अनंता. सं. वर्त्तमान सीझेछे. जे. जेछे. अ. आगले थासे अ.

ग्रीमते पण सीऊशे. ग्रे. ग्रेम त्रण ७ देशे. शे. तेल्हेम ७. कहीता हुवा. अ. प्रधान ज्ञानना धणी. अ. प्रधान दर्शनना धणी. अ. प्रधान. ना. ज्ञान दरसणना धरण हार. अ. ईद्रादीकना पुजनीक. ना. सीधारथ राजानापुत्र. ना. ज्ञानवंत. वे. प्रधान विस्तीर्ण ज्ञानना धणी. वि. कहीता हुवा. ६. ईम हुं कहुं छुं. २२

जेहवे आचारे प्रवर्ते ते श्रीमाहावीरना कहायत जाणवा.१

२ आर्य खेत्रनी मर्यादा.

कुटलाएक हींस्याधरमी कहेछे. जे दक्षीण दीसे तथा उत्तर दीसे नारांतजोल अस्तंजोल नामे नगरछे. तीहां राजा जैनमार्गी छे. लोक सर्व जैनीछे तीहां पण जैनना देहेरांछे नीसे पुजाप्रमुख होयछे. ईम पोतानो मत थापवा माटे साख देखाडेछे. ते वात सुत्र वीरुद्ध करेछे. ते कीम जे श्रीवृहत्कल्प सुत्रमध्ये कह्योछे जे.

कप्पइ निग्गंथाणं वा निग्गंथीण वा पुरथिमेणं जाव अगमगहाउ विसयाउ एतए दाहीणेणं जाव कोसंबीयाउ विसयाउ एतए पच्चथिमेणं जाव थुणाउ विस्याउ एतए उत्तरेणं जाव कुणाला विस्याउ एतए एतावताव आयरिए खित्ते एतावताव कप्पइ नो से कप्पइ एतो बाहिं तेणंपरं जथ२ नाण दंसण चरीताइं उवस्सप्पंतिए१ उदेसे.

ईम कह्योजे पुर्वदीसे अंगदेस मगधदेस लगे आर्यखेत्र ते हमणां सुधी राजग्रही चंपानीनीसानी पूर्वदीसे छे. दक्षीणे कोसंबी नगरी लगेतेतो दक्षीणदीसे समुद्र नजीकछे. आगे समुद्र जगती लगेछे. तीवारे नगरीनो स्यो कारण रह्यो? पश्चिमदीशे थुलणा नगरी कहीते पण कच्छ देशलगे आर्यखेत्र छे आगे समुद्र जगती लगेछे. उत्तरदीशे कुणालादेश सावथी नगरीते ठामे आज सालकोट नामे शेहेरछे. पहीला तो आर्यखेत्र घणो हतो साडापच्चवीश आर्यदेशतो उत्तम पुरुषनी उतपति भुमीका माटे गण्याछे पण धर्ममार्ग तो विद्याधरनी श्रेणीमां पण हतो पछे काल जाता वेघटतो थको श्रीमाहावीरने वारे एटलाज आर्यखेत्रनी मरजादा बांधाणी छे तेमरजादाला खेत्र लगेज हवेआरतीर्थ वर्ते छे. तथा कुटलाएक

નગરના નામઠામ ફરી ગયા છે તે લોકોત્તર થકી જાણીએ છીએ જેમ પાં-ડલીપુર તે પટણો દેસારણપુર તે મંદસોર હથણાપુર તે દલ્લી સોરીપુર તે આગ્રા. અઠીગામ તે વઢવાણ. વલી ઠાણાંગસુત્રે પાંચમે ઠાણે બીજે ઊદેશે કહ્યો છે જે.

नोकप्पई निग्गंथाण वा निग्गंथीण वा इमाउ अदीठाउ गणियाउ वियंजियाउ पंच महाणवाउ महाणइउ अंतोमास्स दुषोतोवा तिरखुतोवा उत्तरीत्तएवा संतरित्तएवा तंजहा ॥

અર્થ-નો ન કલ્પે. નિ. સાધુ. વા. અથવા. નિ. સાધવીને. ઈ. એ આગલ કહીસ્યે. ગ. ગણી પાંચ સંખ્યાએ. વિ. પ્રગટ કીધી. પં. પાંચ. મ. મહાર્ણવ ઘણાપાણી માટે. મ. મોટી નદીઓ. અં. તે મહીનામાંહી. દુ. બેવાર. તિ. ત્રિણવાર. ઊ. ઊત્તરવી કહી. સં. તરવી. તં. તે કહે છે.

૧ ગંગા. ૨ જમના. ૩ સરજુ. ૪ એરાવતી. ૫ મહી. જે આર્યક્ષેત્ર બીજ હોવે તો તીહાં સાધુનો વીહાર કરે. તો તીહાંની જ નદી કીમ ન કહી? એ સુત્રનો મેલ જોતાં નદી આરજ ક્ષેત્રની વતાવી ગંગા જમના દીલ્લી આગરા પાસે છે. સરજુ અજોધ્યા પાસે છે તે પુર્વ દીસે છે એરાવતી લાહોર પાસે છે. મહી ગુજરાતમાં છે એ તે જે પણ જોતાં આર્ય ક્ષેત્ર એહીજ જાણજો તથા ઈહાં આર્યક્ષેત્ર ન હોવે તો ચાર તીર્થ પણ એ નહીં ને ચાર-તીર્થ એ નહીં તો સીદ્ધાંત પણ નહીં મીથ્યાત્વી લોક અને અનાર્યક્ષેત્ર જે હોવે તો સુત્ર ઈહાં કીહાંથી હોવે એ તે જે તારા તંબોલ પ્રમુખ આર્યક્ષેત્ર કહે છે તે સુત્ર વીરુદ્ધ કહે છે. જો તારા તંબોલ આર્યક્ષેત્ર હોવે તો નદી પણ તીહાંની જ ગણાત પણ તે તો નથી કહ્યો વલી વવહાર સુત્રની ચુલ-કા મધ્યે ચંદ્રગુપ્ત રાજાના સોલ સ્વપના કહ્યા તેહના અર્થ ભદ્રબાહુ સ્વામીએ કહ્યા તે મધ્યે પણ ઈમ કહ્યો જે પેહલે સ્વપ્ને કલ્પવૃક્ષની ડાલ ભાંગી દીઠી. તેહનો ફલ એ જે આજ પછી રાજા સંજમ નહીં આદરે વલી સાતમે સ્વપ્ને કહ્યો જે ઊકરડા ઊપર કમલ ઊગ્યો દીઠો તેહનો ફલ જે.

चाउण वणाण मके वइस हथे धम्म भविसस्ई,

જે ચાર વર્ણમાં વાણીઆને ઘરે ધરમ રહેશે અને તે જે તારા તંબોલ

ते आर्यक्षेत्र पण नहीं अने राज जिनमारगी पण नहीं एवात सुत्र प्रमाणे जाणवी अने कहाचीत कोई देशमां जोधमती जैनी कहायछे. तेतो मंस आहारीछे मंसनोज आहार करेछे जुवने समये समये नवो ऊपजतो मानेछे एहनी श्रधा अने कीया जेहु वीपरीत छे ते माटे एहील आर्यदेश अने एहीज सीद्धांतप्रमांणेछे.

जथ जथ जिएा कलाएा तथ तथ देसे धम्म हाणी भविस्सई.॥

एवचन पण भुलीकानोछे तथा हींस्या धरमीना तीर्थ पाहाड आबु, गीरनार शेत्रुंजे गोडी यो समेतसीखर तथा शीवमतना तर्थ गंगा, जम नां, सरस्वति, चंद्रभागा, ज्वालामुखी, केमालो, अधरीकेधर, जग-न्नाथ, हारीका, गीरनार, हींगलाज इत्यादीक तीर्थ ते पण हींदुमतना छे पण ते आगल कोई नथी कहेता जे अमरा तीर्थ पांच सात हजार गाउ ऊपरे छे. तो तमारा तीर्थ अनार्य क्षेत्र मध्ये कीहांथी होस्ये जे कोई तीरथ ते देस माहीलो सुत्र मध्ये नाम कह्यो होवे तो ते देखाडो.

३ प्रतिमानी स्थितिना अधीकार.

हींस्याधरमी कहेछे जे संजेश्वरा पार्श्वनाथनी प्रतिमा आठमा चंद्रप्रभजिनना वारानीछे एम कहेछे ते एकांत सुत्र वीरुद्ध कहेछे भगवती सतक आठमे ऊदेसे नवमे पाठ कह्योछे जे.

सेकिंतं समुयबंधे२ जएां अगड तलाग नदी दह वावी पुष्करणी दीहियाएं गुंजालीयाएं सराएं सरपंतियाएं बीलापंतियाएं देवकुल सभा पव्वाय थुभ षाइयाएं फरीयाएं पागार द्दालग चरिय दार गोपुर तोरणाएं पासाय घर सरण लेएा आवणाएं सिंघाडगतिय चउक चचर चउमुह महामापहइएं छुहा चिषिल सिलेश समुच-एणं बंधे समुप्पजइ जहणेणं अंतोमुहुत्तं उक्कोसेणं संषेजकालं.

अर्थ- हवे सुं ते समुचय बंध कहीए. समुचय बंध ते एधात सरोवर. त. पाणी सहीत सरोवर. नदी. द्रह. वाव. पुस्पकुरणी. दीर्घि का. गुंजलीका. सर. सरपंकती. बी. बीलपंक्ति. देवकुल. सभा. पर्व-त. थुभ. खाई. फलीका. प्राकार. गढकोट. अरालक. कांगरा. गोपुर.

तोरण. प्रासाद. घर. सरण लेण अने घर वीसेज. कुअेणी. सींघाडाने आकारे. त्रीवटो. चोवटो घणीगली. चतुर मुखराज. मार्ग आदीदेई ए हनो अर्थ पुर्वे कह्योछे. लोह. चुनो. चीकलो. काठी. वज्रलेप विशेषे उत्कृष्टी बंध उपने बंध ज्याडे ते जघन्य तो अंतर मुहुरत रहे ने उत्कृ- ष्ट थकी संख्यातो काल रहे. अेलेजे कृतम (करी) वस्तु संख्यातो काल रहे उपरांत न रहे. वली भरथना कराव्या अष्टापदना देहरां माहावीरना वारा लगे असंख्यातो काल कीम रह्या? गौतम स्वामीअे अे बीज की- हांथी वांद्या? संखेश्वरानी प्रतिमा असंख्यातो काल कीम रही? ने देव प्रभावे रहीअे अेम कहेतो पण जुठु लागे केमके देवता कोई वस्तुनी स्थीति वधारवा समर्थ नथी पृथ्वी कायनी स्थिती बावीस हजार वरसनी छे ते उपरांत रहे नहीं तीवारे हींस्याधर्मि कहेशे ने सेत्रुंजे गीरनार. आबु समेतसीखर. चीतोड प्रमुखना पाहाड लाखो वरशनां आज सुधी कीम र- ह्या? ते उत्तर. अे पाहाडो तो पृथ्वी थकी लाग्या रह्याछे. पृथ्वि थकी आ- हार रस पुद्गल पोहोचेछे तेणे करी रह्याछे. पण कटको काढी जुदो कीधो ते बावीस हजार वरश उपरांत रहे नहीं. जेम मनुष्यना शरीर थकी लाग्या थका नख केश वधे पण कापीने जुदा कीधा पछे वधे नहीं. ते रीते जाणजे ते माटे असंख्याता कालनां देहरां प्रतीमा कहेछे ते सुत्र वीरुद्ध कहेछे.

४ आधाकरमी लेवावालाने फल.

हींस्याधरमी कहेछे जे देवगुरु धर्मने काजे आधाकरमी आहार दीजे तेहनो लाभछे ते सुत्र विरुद्ध कहेछे. श्री ठाणांगने त्रीजे ठाणे कह्योछे. जे त्रण प्रकारे जीव अल्प आउखो बांधे. १ जीवनी हंसा करतो थको २ जोठु बोलतो थको. ३ श्रमण नीग्रंथने अप्रासुक अने अणीक (आधा- करमी) अन्न पाणी सुखडी मुखवास देतो थको. आधाकरमी आहार ओषध्य उपाश्रय देतो लाभ कीहांथकी होस्ये? वली भगवती सतक पांचमे उद्देसे छठे कह्योछे जे.

अह्याकम्मं अणव जेतिमणंपहारेत्ता भवइ सेणंतस्स ठाणस्स अणा लोइय अपडीक्कंते कालंकरेति नथी तस्स आराहणा ॥

अर्थ- अ. आधाकरमी तेह प्रते निर्देशि एहवो मनमांहि स्थापणहार
हुई से. तेह त. तेह स्थानकने. अ. आलोयावीना. अ. प्रतिक्रमावीना. अ.
अज्ञान मरण प्रते करे. न. नहीं तेहने जिन वचनने विषे आराधक.

जे अधाकरमी आहारने निरदोष भणीने भोगवे तेहने नथी आरा-
धना एम कह्यो. वली भगवती सतक पेहले उदेसे नवमे कह्यो जे श्रमणनि-
ग्रंथ आधाकरमी आहार भोगवे ते सात करमनी गाढ गाढी बांधे बांधी
थीती वधारे घणा प्रदेश वधारे तीव्र अनुभाग करे अनंतो काल संसार भ-
मे भले तो देणहारने थोडा लाभ कीहांथी? अल्प आउखो बांधतो कह्यो.
मांसभोगीने मांसनो घातार एहु नरकगामी होवे तेहनी पेरे ए पण ब-
णवो ए आलावाना पाठ सुत्र थकी जोजो.

५ मुहपति बांधे वायुकाय न हणाय ते पाठ.

हींस्या धरमी केहचे, जे मुहडे मुहपति दीजे ते पुस्तकने थुंक न लागे तेहनी
जतना माटे दीजेछे पण वायुकायना जीव माटे देवी नथी कही. मुहपति दी-
धे वायुकायनी हींस्या टलती नथी. एहवो केहछे ते एकांत सुत्र वीरुद्ध
केहछे भगवती सतक सोलमे उदेसे बीजे कह्योछे जे.

गोयमा जाहेणं सक्के देविंदे देवराया सूहुमकायं अणिज्जेहित्ताणं
भासंभासई ताहेणं सक्के देविंदे देवराया सावजं भांस भासई.

अस्यार्थ टीका: यांजदा सक्रेंद्र सूक्ष्मकायं वस्त्र बांधाद्दत मुष
स्य भास मानस्य जीव संरक्षणांतो निषिद्धो भाषा भवति ॥

अर्थ- हे गोतम ज्यारे सक्रेंद्र देवराजा. सु. हस्तादीक वस्त्र जेम वस्त्र
के जनेरा के. सु. वस्त्र ते प्रते. अणदीधा एटले मुजने वीषे हस्तादीक
दीधा वीना भाषा बोले. तीवारे सक्रेंद्र देवराजा. सुह. हस्त तथा वस्त्रा
दीक मुजद्वार दीधा बोले.

ज्यारे सक्रेंद्र हाथ वस्त्र तेणे करी मुज ढांकीने बोले वायुना जीवनी
रक्षा करतो निरवद्य भाषा बोलतो कहीए. उघाडे मुखे बोलेतो वायुका-
यना जीव हणतो बोले तीवारे सावद्य भाषा बोलतो कहीए ए लेखे
मुहपति देई जतना थकी बोलतां वायुकायना जीवनी हींस्या टालीजे सुत्र

साज भणवी अने नाक ढांकवो कीहांई कह्यो नथी. अने तुमे कहो छो के पुस्तकनी आसातना टालवा माटे मुखपति देवी ते जोटो कहोछो. केमके पुस्तक तो श्री माहावीर नीर्वाण थया पछी लीजाणाछे अने मुहपति तो श्रीगौतमस्वामीने प्रमस्कहीछे तुंगीआ नगरीना आलावादीकमांही तथा उत्तिराध्यन छवीसमे गाथात्रेवीसमीना पेहलाजे परमां कहेछे जे.

मुहपतिय पडीलेहित्ता पडीलेहिज गुछग ॥

अर्थ– मु. पहिलुं मोहपतिनुं. प. पडी लेहीने. प. पछे पडी लेहे. गु. गुच्छाने ते विचारी ले ले.

६ जात्रा तीरथ कयाते सुत्रसारवाना आलावा.

हींस्याधरमी कहेछे जे सेत्रंजे. गीरनार. आबु. अष्टापद समेतसीखर. ईत्यादीक पर्वतनी जात्रा करवी. संघ काढवा तेहनो मोहोटो लाभछे एम कहेछे. तेहनो उत्तर. जे पर्वत उपर जे तीर्थंकर साधु सीध्या तेतो वंदनीक कह्याछे. पण पर्वत तो वंदनीक नथी. जीम कोई व्यवहारीयो कोई हाटे बेसी नाणावटो करे तीवारे लोक वीवहारी याने हाटे आवी थापण मुकी जाय पछे कालांतरे वीवहारी जे ते हाट मुकी घणी कालेकरे थीयो ते हाटतो तेहीज छे पण लोक वीवहारीयानो हाट जाणीने थापण कां न मुके? तीम जे पर्वतो हाट समान छे. वीवहारीया समान साधु सीध्या ते छे. हवे ते पाहाड तो सुना हार समान रह्यां. तीहां हुंडीनो सकारण हार कोई नहीं तेमाटे अवंदनीक थीया. तथा भगवती सतक अढारमे उद्देसे दसमे सोमल ब्राह्मणने श्री महावीर देवे तो जे जात्रा करवी कहीछे. ते

सोमिला जंमे तव नियम संजम सझाय झाणावसगमादिएसु जए णासे तं जता तप १२ नियम अनेक अभिग्रह संयम १७ सझाय ५ ध्यान धरमम्रुक. ॥ अर्थ– सोमीले पुछ्युं तमारे हे भगवंत जात्रा. ईतप्रस्न. त्यारे भगवंत उत्तर देछे. हे सोमील जे माहरे ईहां तप बारे भेदे नीयम ते अभीग्रह विसेस संजम ते सतर भेद सझाय स्वाध्याय वेयाव्र त्यादीमे अयस्ये रात्री दीवसने वीषे करवो ईत्यादी रुप ते आवस्यक छ भेदे सामायकादीक जे जोगतेने वीजे जतना प्रवृत्ति ते जात्रा कहीए.

એટલી કરણી કરવી એ અમારે આજ્ઞા ઈમ કહ્યો. જે આજ્ઞા શ્રીમહાવીરે સોમીલને કહી. ઈમ માહાવીર તીમ રૂષભદેવ સર્વ તીર્થંકરનું જ્ઞાન દરસન સમકીત એક સરખું છે. તીવારે રીષભદેવને પણ એ હીજ આજ્ઞા જાણવી. પુરવે નવાણુંવાર રૂષભદેવ સેત્રુંજે આવ્યા કહે છે આજ્ઞા કરી એ સર્વ સુત્ર વિરૂદ્ધ કહે છે. જે રૂષભદેવ એ ભાવે આજ્ઞા માનછે તો ભરથને દેહરા કરાવ્યાનો ઉપદેશ કીમ દીએ? જે સર્વ પોલ ન કરે. તે કાર્યની આજ્ઞા જનેશ્વરે કીમ દે? તે વીચારી જોજો.

૧ વલી ભગવતી શતક વીસમે ઉદેસે આઠમે કહ્યો છે તે.

तिथं भंते तिथंकरे तिथं गोयमा अरहा ताव नियमं तिथंकरे तिथं पुण चाउवणाइणे श्रमण संघे पनंते तंजहा समणा समणी उसावय सावियाउ ॥ અર્થ— તિર્થ ભરછવથીજ કહે છે તીર્થ ચતુર વિધ કહીએ? અથવા તીર્થંકર તે તીર્થ કહીએ? ઈતિ પ્રસ્ન. હવે ભગવંત ઉત્તર કહે છે. હે ગોતમ અરીહંત જયત પહીલા તીર્થંકર તીર્થ પ્રવરતાવણહાર છે પણ તીર્થ નહીં તો તીર્થ વલી ચ્યાર વર્ણ જીહાં તે ચાતુર વર્ણ કહીએ તેહ ક્ષમાદી ગુણે કરી વ્યાપ સાધુ સાધવી શ્રાવક શ્રાવકા.

તીર્થંકર તો તીર્થના નાથ કહીએ અને તીર્થ ચ્યાર કહીએ સાધુ સાધવી શ્રાવક શ્રાવકા. તેજ પણ કોહાંઈ તીર્થ અને જાત્રા પર્વતે ભમવો તથા સંઘ કાઢવો તેહના ભાત્મ સીદ્ધાંત મધ્યે કહ્યા નથી.

७ सेत्रंजो सास्वतो कहे छे तेनो उत्तर.

હીંસ્યાધરમી કહે છે જે સેત્રુંજે પર્વત સાસ્વતો છે. તે વાત સુત્ર વીરૂદ્ધ કહે છે. તે કેમ જે ભગવતી સતક સાતમે ઉદેસે છઠે કહ્યો છે. તથા જંબુદ્વીપ પન્નતી મધ્યે કહ્યો છે જે છઠો આરો બેસસે તીવારે ભરતક્ષેત્ર મધ્યે ગંગા સીંધુ બે નદી અને વૈતાઢ પર્વત રહેસે. સેષ સર્વ પર્વત વીછેદ જાસે તે પાઠ ઈમ છે.

पव्वय गिरि डुंगरु थल भठी माइय वेयढ्ढ गिरि वजे विरावेहेति ॥

અર્થ— પ. કીડ પર્વત વૈભારાદીક તરી જેહ ઉપર પાણી હોઈ ડુંગર સીલાના વૃત રેતના થલ પર્વત સમીપ ભૂમીએ ઈત્યાદીક વૈતાઢ્ય પર્વત—

चरजुने सर्व क्षय जसे नीजरण. वि. नीजरण वीसेस जाई.

ए पाठ जे सुत्रमध्ये छे. तीहां सेत्रंजे सास्वतो रहेस्ये एम नथी कह्यो. तीवारे हींस्याधरमी कहेस्ये जे रुजल कुट ए पाठमध्ये नाव्यो. ते माटे रुलकुट वीछेद जसे? ते उत्तर. एम तो रुजलकुट रेहेस्ये. गंगा सींधु कुट रेहेस्ये. जो होते तर जील रहेस्ये. पीण पर्वत मध्ये तो एक चैत्याढय हीज रहेस्ये. तुमे सेत्रंजने कुट मानो छो के पर्वत मानो छो? अने जे रुजल कुट रहेस्ये. ते तो जेवो छे तेहवोज रहेस्ये ने सेत्रंजे तो तमे कहो छो जे हाथ उंचो ने साथ हाथ लांबो रहेस्ये. जे सास्वतो होवे तो न्युनाधीक कीम होवे? तीवारे हींस्याधरमी कहेस्ये जे गंगा सींधु नदी घटी जसे पण सास्वती गणीछे. तेम सेत्रंजे पण जाणवो. ते उत्तर गंगा सींधुने बेहु पासे पद्मवर वेदीका कहीछे. ते वीचे खाडी आसरे जेजननो वीस्तार गंगा सींधुनो खेत्र कह्यो ते तो सर्व सास्वतो. कालप्रभावे पाणीनो प्रवाह घटसे पण नदीनो खेत्र घटस्ये एम नथी कह्यो. गंगानो द्रष्टांत सेत्रंज साथे नामीलस्यो. सेत्रंजने पर्वत कहे छो पण कुट तो नथी कहेता. ते माटे सेत्रंजे असास्वतो चैत्याढय परजु सर्व पर्वत वीणससे ते मध्ये गणजे. साधु सीध्या माटे तीर्थ सीद्ध मानो तो अढी द्वीपतो सर्व तीर्थ भोम अने सीद्ध खेत्र हीज छे मसाण उकरडानी भूमीका तींहा पण अनंता सीध्या छे. ते साख उववाई पन्नवणा सुत्रे जे पदे कही छे. तेमां उववाई सुत्रमा छेवट अधीकारमां गाथा बावीस छे तेमांनी गाथा नवमी लखीछे.

जथय एगोसिद्धो ॥ तथ अणंता भवखयविमुक्का ॥ अणोण समोगाढा ॥ पुठाव्वेयलोगंते ॥ ९॥

अर्थ- ज. जेने स्थानके सिद्ध एक छे. त. तीहां. अ. अनंता सीद्ध जाणवा भव संसारना क्षय. वि. ते मुकाणा छे. अ. मांहोमांहे. स. लगी रह्या छे. पु. फरसी रह्या छे. सघळा जे लोकना अंतने वीजे ८

ए साखी एले जे तो सेत्रंजे सास्वतो कहे छे ते सुत्र विरुद्ध कहे छे.

८ कयबलीकम्मा शब्दनो अर्थ.

१ हींस्याधरमी कहे छे जे सुत्रमां कयबलीकम्मा सब्दे देवपुजा करवी

કહેછે. તે વાત સુત્રસાથે મલતી નથી. તે કેમ જે જ્ઞાતા સુત્રે બીજે અધ્યયને ધન સાર્થવાહની અસ્ત્રી ભદ્રા સાર્થવાહી પુત્ર વંછાને અરથે નાગભુત જ-ક્ષને પુજવા નગર બાહીર ગઈ તીહાં એમ કહ્યોછે જે.

जेणेव पोख्खरिणी तेणेव उवागच्छई २ तापुख्खरिणीए तीरेसु बहु पुफ जाव मल्लालंकारकरी ठवेई २ ता पुष्करिणी ऊग्गहइ २ ताजल मज्जण करेइ २ ता जलं क्रीडं करेइ २ तान्हाया कय बलीकम्मा ऊल्लपडिसाडिगा आइं तथणं ऊप्पलाइं जाव सहस्स पताइं ताइं गिन्हइ २ ता पुख्खरिणिऊ पच्चोरुहइ २ ता तं सुबहु पुफ वथ गंध मल्लालंकारं गिन्हइ २ ता जेणेव नागघरएयं जाव वेसमण घरएयं तेणेव ऊवागच्छई २ ता ॥

અર્થ– જે. જહાં. પો. પોખરણીવાવ. તે. તીહાં. ઉ. આવે આવીને. પુ. પુખરણીવાવ તેહને. તી. કાંઠે. બ. ઘણા. પુ. ફુલ. જા. જાવત. મ. માલા. અ. અલંકાર. ઠ. સર્વ મુકે મુકીને. પુ. પુખરણીવાવ મધ્યે. ઉ. પઈશે પઈસીને. જ. પાણીનો. મ. મર્દન. ક. કરે કરીને. જ. પાણીની. કી. ક્રીડા. ક. કરે કરીને. ન્હા. ન્હાઈ. ક. કીધા. બ. બલીકર્મ. જલકોગરા કર્યા સુગંધી વસ્તુ વીલેપન કરી નાહી. ઉ. તે જે સાડી પેહેરી નાહી હતી તેહની ભીની. પ. સાડીસહીત. જા. જે. ત. તીહાં. ઉ. કમલ છે. જા. જાવત. સ. સહસ. પ. પત્ર. કુલકમલ. તા. તે. ગિ. ગ્રહે ગ્રાહીને. પુ. તે વાવીથકી. પ. પાછી નીશરે નીશરીને. તં. તે. સુ. ઘણા. પુ. ફુલ. વ. વસ્ત્ર. ગ. ગંધ. મ. માલા. અ. અલંકાર. ગી. લેઈલેઈને. જે. જહાં. ના. નાગઘર. જા. જાવત જક્ષના. વે. વેસમણના. ઘરછે. તે. તીહાં. ઉ. આવે આવીને.

ઈહાં વાવડી મધ્યે બલીકર્મ કીધો તો વાવડી મધ્યે કેહેની પ્રતિમા પુજી ? નાગભુત તો વાવડીથી નીકલ્યા, કે પુજ્યોછે.

૨ વલી જ્ઞાતા અધ્યન આઠમે મલ્લીનાથસ્વામી પીતાને પગે લાગવા આવ્યા તીહાં કહ્યો.

न्हाया जाव बहुहिं खुजाहिं परीवुडा जेणेव कुंभराया तेणेव ऊवागच्छई २ ता ॥ અર્થ– ન્હા. ન્હાઈ. જા. જાવત. બ. ઘણા. ખુ. ખુજ્જદાસીએ પ. પરીવરી. જે. જહાં. કું. કુંભરાજા. તે. તીહાં. ઉ. આવે આવીને.

ईहां अव सब्द मध्ये नाया कुयजलीकम्मा.

कय कोउय मंगल पायछीता सुद्धप्पवेसाइं मंगलाइं वथाइं पवर परिहियाइं ॥

अर्थ:- क. कौतक मंगलीक पाणीजी अंजली भरी कोगला कीधा. पा. आ भरण पेहेरी तीलक मस कराी. सु. मेल रहीत. प. पवीत्र. मं. मंगलीक आर थोकेने मुख पणे. व. जेहवां वस्त्र. प. प्रधान. प. पहीर्या.

अेटलो पाठ अव सब्द मध्ये आव्यो.

क. वली ज्ञाता अध्यायन आठमे मल्लीनाथ स्यामी छ राजाने प्रति बोधवा मोहनघर मध्ये आव्या तीहां पण कह्योछे जे.

तएणं सा मल्ली विदेहा न्हाया जाव पायछीता सव्वालंकार विभूसीया बहुहिं खुज्जाहिं जाव परिखिता जेणेव जालंघरए जेणेव कणगमइ पडिमा तेणेव उवागच्छईश ता.

अर्थ.- त. तीवारे. सा. ते. म. मल्ली. वि. विदेह. न्हा. न्हाई. अ. अवत. पा. आभरण पेहेरी तीलक मसकरी. स. सर्व सोलता अलंकार युकत. वि. पेहेर्या सर्व विभूषण कीधां. ज. घणी. ख. खुज दासी. अ. अवत. प. परीवारे परीवारी. जे. जहां. अ. अलीनुं घर. ज. जहां. क. कनकसुवर्णनी. प. पडीमा. ते. तीहां. उ. आवे आवीने.

ईहां अव शब्द मध्ये. कुयजलीकम्मा.

कयकोउय मंगल पायछीता.

अर्थ.- क. कौतुक मंगलीक पाणीनी अंजली भरी कोगला कीधा. पा. आभरण पेहेरीने तीलक मसकरी.

अेटलोपाठछे जलीकम्माशब्दे देवपुजाछेतो तीर्थंकरे कीयादेवने पुज्योतेकहो.

क वली ज्ञाता सोलमे अध्यायने कह्योछे जे.

तएणं सा दोवइ रायवरकंन्या जेणेव मझ्झणघरे तेणेव उवागच्छ ई२ ता मंझणघरं अणुप्पविसई २ ता न्हाया कय बली कम्मा कय कोउय मंगल पायछीता सुद्धप्पावेसाइं मंगलाइं वथाइं पव्वर परिहिया मझ्झण घराउं पडीनिखमई २ ता जेणेव जिण घरे तेणेव उवागच्छ ई२ ता.

अर्थः त. तीवारे सा. ते. दो. द्रुपदी. रा. राजवर कन्या. जे. जहां. मं. मंजणनुं घर. ते. तीहां. उ. आवे आवीने. मं. मंजन घरमां. अ. प्रवेस करे. प्रवेस करीने. न्हा. नाही. क. कीधां. ज. जलीकर्म पीठी प्रमुख वीलेपन कीधां. क. कोतुक. मं. मंगलीक पाणी अंजली भरी कोगला कीधा. पा. आत्माणपे- हरीने तीलक मस करी. सु. सुद्धा निर्मल. पा. उत्तम. मं. मंगलीक. व. वस्त्र. प. प्रधान. प. पेहर्या. म. नाहवाना घरथकी नीकली नीकलीने. जे. जहां. ज. जक्षनुं घर. ते. तीहां. उ. आवे आवीने.

जेटला पाठमध्ये पहीला नाह्यो कह्यो पछे जलीकम्मा कह्यो पछे वस्त्र पेहर्यो कह्यो तो जोवो स्त्री जाती स्वभावे नगन थईने नाया जेथी तीहां कीधा देवने पुज्यो? नाहवाना घरमध्ये कीयो देव हतो १

५. वलीभगवती शतक नवमे उद्देशे तेत्रीसमे देवानंदा ब्राह्मणीए ना- हवाना घरमध्ये जलीकर्म कीधो. तो नाहवाना घरमां कीयो देव पुज्यो? ५

६. भगवती शतक नवमे तेत्रीशमे उद्देशे जमालीने अधीकारे कह्यो.

तएणं से जमाली खत्तीयकुमारे जेणेव मज्जणघरे तेणेव उवागच्छइ २त्ता न्हाया कयबलीकम्मे जहाउववाईए परिसावन्नउ तहाभाणियव्वं जाव चंदणो खितगायसरीरे सव्वालंकारे विभुसिए मज्जणघराउ पडिनिक्खमई २त्ता

अर्थः त. तीवारे ते जमाली क्षत्रीय कुमार. जे. जहां. मंजणनो घरछे. ते. तीहां. उ. आवे आवीने न्हा. स्नान कीधो कीधां जलीकर्म जेणे. ज. जेम उववाई उपांगने वीजे परीखदा वर्णव कर्यो तीम ईहां पण कहीवो. जा. जावत. चंदन संघाते लीप्योछे गात्र शरीर जेहनो देह ईत्यर्थ स. सर्व अलंकारे विभुषीत थईने. म. मंजन घरथकी. नीकले नीकलीने ६ जेणे नाहवाना घर मध्ये कीयो देव पुज्यो?

७ वलीभगवती सतक सातमे उद्देसे नवमे वरुणनागनतुयो मंजण घरमध्ये कयजलीकम्मा कीधो. पछे मंजण घरथकी नीकल्यो कह्यो. जेणे स्नानना घरमध्ये कीयो देव पुज्यो?

८ वली. रायपसेणी मध्ये कडीयारे वनमां स्नान कीधो. जलीकर्म पण कह्यो. तेणे कीयो देव पुज्यो?

८९ वली केसी श्रमणे कह्यो के हे! प्रदेसी राजा! तुं मंजनघरमां काई जीती कर्म करी पछे देव पुजवा जय दीपमां भंगीयो सेतजानासां जोता वे तो तुं जयर? तो जेवो जेणे नाहवाना घरमांसुं जतीकर्म कीधो? देव पुजवा तो पछे आव्यो ते पाठ तो जुदो छे. ते वीचारी जोजो.

९० वली कोणीक राजा भगवंतनो परम भक्तिवंत निरंतर जेकला जुने आठ हजार रुपानाणो भगवंतनी वधार्इमां देवे ने जे दीवसे श्रीभगवंतजी चंपाये पधारे तीण दीवसे साडीबार क्रोड रुपानाणो वधार्इनो देवे तेने प्रतिमा पुजतो केम न कह्यो? अने श्रीभगवंतजी वांदवा गयो तीण दीवशे स्नान वीस्तार सहीत वरणव्यो तीहां कयबलीकम्मा शब्द मुलगोज नथी कह्यो तेसुं? ते नाहवानो पाठ संमपुर्ण लखे छे.

जेणेव मजण घरे तेणेव उवागच्छई २ ता मज्जणघरं अणुप्पवेसई २ ता समुत्त जाला उलाभिरामे विचित्त मणि रयण कुट्टिमतले रमणिजे न्हाण मंडवंसि नाना मणि रयण भत्ति चित्तंसि न्हाण पीढंसी सुह निसन्ने सुद्धोदएहिं गंधोदएहिं पुफोदएहिं सुभोदएहिं पुणो २ कल्लाणगा पवर मज्जण विह्णाए मज्जिए तथ कोऊय सएहिं बहु विहेहिं कल्लाणग पवर मजणा वसाणे पम्हल सुकुमाल गंध कसाइय लुहियंगे सरस सुरहिं गोसिस चंदणाणूलित गते अहय सुमहग्घ दुस रयण सुसंवुए सूइ माला वणग विलेवणे आविध मणि सुवणे कप्पिय हारद्दहार तिसरय पालंब पलंबमाण कडिं सुत्तसुकय सोभे पिणद्धगेविज्जे अंगुलेज्जग ललियं गय ललिय कया भरणा वर कडग तुडीयथंभीयभूए अहिए रुव सस्सिरीये मुदिया पिंगल गुलीए कुंडल उज्जोवियाणणे मउड दित्तिरए हारोच्छय सुकय रइय वच्छे पालंब पलंब माणपंड सुकय उत्तरिज्जे नाणा मणी कण रयण विमल महरिह निउणो वय मिसिमिसंत विरइय सूसिलिठ विसिठ लठ आविद्ध वीरवलए किं बहुणा कप्प रुख एचेव अलंकिय विभूसिये नरवइ सकोरंट मल्ल दामेणं छत्तेणं धरिजमाणेणं चाउ चामर वालवीजीयंगे मंगल जय सद्द कया लोए मजण घराउ पडीनिखमई २ ता.

अर्थ- तीवारे ते कोणीक राजा. जे. ज्हां. म. स्नान करवानो. घ. घरछे.
ते. तीहां. उ. आवे आवीने. म. स्नान करवाना. घ. घरमांहि. अ. पेशे पेशीने.
स. मोतीनी जालीया सहीत. अ. गोखालादीके कीर्णव्याप्त तेणे. अ. मनोहर
छे. वि. नानाप्रकारना. म. मणी. र. रतन तेणे. कु. भूमीकानुं तलुं आंगणुं
जांध्युंछे. र. रमणीकछे. न्हा. स्नान करवानो. मं. मंडपश्योकछे. ना. नानाप्र-
कारना. म. मणी. र. रतनने. भ. भांती श्री. श्रीत्राछे जेहवा. न्हा. स्नान कर
वाना. पी. बाजोठ ने वीषे. सु. सुखे. नि. बेठोछे. सु. सुद्ध स्वभावे. उ.
पाणीए करी. गं. सुगंधीक. उ. पाणीए करी. पु. फुल वासीत. उ. पाणीए
करी. सु. तीर्थनो. उ. पाणीए करी. पु. वारंवार. कु. कल्याणकारी. प्र. स्नान
करवानी. वि. वीधे करी. म. नाह्यो. त. तीहां. को. कोतीक रक्षादीकनो. स.
गोतम. ब. घणा. वि. प्रकार तेणे. कु. कल्याणकारी. प. प्रधान. म. स्नानना.
आ. छेहडाने वीजे. प. फुल. सु. सुंहालाछे जेहना. गं. सुगंध. क. रातीसाडी
तेणेकरी. लु. लुख्युंछे. अं. अंग शरीर जेहनुं. सु. सुगंध. गो. बावना. चं.
चंदन. अ. लीप्युंछे. अ. गात्र शरीर जेहनुं. अ. अखंड पेहराधीके करड्या
नथी. सु. अती. म. मुंहघा जहु मुल्यां. दु. वस्त्र. र. रतन. सु. भलीपरे. स.
पहिरीयुंछे. सु. सीत्र. मा. फुलनी मोतीनी माला छे. व. वर्ण अजीरादीक.
वि. विलेपन. कीधोछे जेणे. आ. पहीर्याछे. म. मणीना. सु. शोभता आभ
ण. कु. पहीर्याछे. अ. अढारसरा हार. अ. नवसरा हार. ति. तीणसरा हार.
र. पा. भुमणो. प. लांबो नाभी लगे अडतो. कु. कणधोरो तेणे. सु. भली
कीधोछे. सो. शोभा. पि. पहिर्याछे. गे. कोटने वीषे आभ्रण जेणे. अ.
आंगुलीने वीजे वेढवीटी आभ्रण पहीर्याछे. लि. मनोहर. गं. सरीर
ने वीजे. स. शोभा लीधा. कु. कीधाछे थाप्याछे. आ. आभ्रण अनेरा
जेणे. व. प्रधान. कु. कुडां. तु. जहीरजा तेणे. थं. थंभीतछे भारे. अत. भू
ज जेहनी. अ. अधीक. रु. रुपछे. स. शोभायमान दीसेछे. मु. मुद्रिका पेहे
रीछे. पी. पीली थईछे. अ. अंगुली जेहनी. कु. कानना कुंडल तेणे. उ. उ
द्योत कीधोछे. अ. मुख जेहने. म. मुगटे करी. दी. देदीपमानछे. हा. हारे करी
उ. ढांक्याछे. सु. भलुं. कु. कीधुंछे. र. रच्योछे. व. हीयुं जेहनुं. पा. झुमणो. प.

सांजो. प. अेकपटनो वस्त्र तेणेकरी. सु. भलुं. कु. कीधुं. उ. उत्रासणने णे. ना. नानाप्रकारना. म. मणी. कु. सुवर्ण. र. रत्नने. वि. निर्मल. म. मोटा ने जोग्य. नि. नीपुण विज्ञाननो. उ. घणुं. मि. देदीपमान. वि. नीपन्युं छे. सु. रुडी परे. सी. समाधी जेडी छे. वि. प्रधान. स. मनोहर. आ. पहेर्यां छे. रु. वृक्षनी परे. थे. नीस्ये. अ. अलंकारीणं मुगटादीके. वि. सीणगार्यो छे वस्त्रादीके. न. मनुष्यनो. अ. सामी राजा. स. कोरंटनामा वृक्षना. म. फुलनी दा. माला सहीत. छ. मेघाडंबर. ध. धरावतो थको मस्तके जे. जय जय. स. सब्द. कु. कीधां छे. लो. लोक जे हने. म. नाहवाना. ध. घरथकी. प. नीकले नीकलीने.

अेरसे स्नाननो वर्णन कीधो ते मध्ये कयबलीकम्मा शब्द मुल्थीज नथी अने श्रीवीर वांदवा जवानो अवशर छे तो बलीकम्मा शब्द प्रतिमानी पुजा होय तो ईहां अवस्यमेव जोईजे.

२१ वली श्रीजंबुद्वीपपन्नती मध्ये कह्यो श्रीभरथेश्वरजी नाह्या त्यां नाहवानो वीस्तार कोणीकनी परे छे तो त्यां पण बलीकम्मा शब्द मुल्थीज नथी. तमे कहोछो जे अष्टापद उपर जीन कराव्या अेवा तो प्रतिमाना रागी छे तो ज बलीकम्मा शुं नहीं करता होय? प्रतिमा नहीं पुजता होय? पण अेम जणाजे जे ज्यां विस्तार सहित स्नान वरणव्या त्यां कोई ठामे बलीकम्मा शब्द नथी कह्यो. अने अेहीज कोणीक तथा भरथेसरने नाहवानो अधीकार संक्षेपे कह्यो त्यां नाया कयबलीकम्मा ठाम २ कह्यो छे. तो अेम जणाजे जे अे बलीकम्मा शब्द नाहवानोज वीशेष छे. ईहां देव पुजवानो अरथ करतो नथी. नाहतां थकां जलंजली कुरलाकुलकुसार अर्थ देवाना ठाम सेवा मर्दन जगटणा प्रमुख करवा अेहीज विशेष जणाई छे बलीकम्मा शब्दे जिनराजनी प्रतिमा पुजा कहे छे. ते अेकांत मिथ्यात्व मोहनीने उदये कहे छे.

२२ वली केटलाअेक कहे छे जे तुंगीया नगरीना श्रावक ज्यारे वीरने वांदवा गया तीहां टीकामां अेवो अर्थ कीधो छे जे कय बलीकम्मे तीस्व गृह देवता श्रस्यार्थ पोताना घरना देवनी पुजा कीधी तेनो अर्थ अे जे पोताना

संसारनेअरथे गोत्रज देवादीकछे तेहनेपुज्या. तीवारे प्रतिमामती कहे जे श्रावकने घरना देव ते जिनप्रतिमाछे. बीजा कुलदेवने श्रावक सम्य दृष्टी वांदेपुजे नही. जेम जेरावरीथी करी जिनप्रतिमा ठहरावेछे पण मु- रज एटलुं नथी जणाता जे तीर्थंकरकेहना घरना देव होशे? एतो त्रीन- लोकना देवछे. अनेकेहेछे. जे समदृष्टी श्रावक बीजा देवने कुलपरंपराए पणमाने नहीं ते जुठो केहेछे. सुत्रमध्ये जुवो.

१ श्रीभरथेशरे समदृष्टीथईने चक्ररतन कीम पुज्यो?

२ वली सान्तिनाथ, कुंथुनाथ, अरनाथ ए त्रण जिन चक्री हता तेणे चक्र रतन पुज्यो के नपुज्यो? भरतजेत्र साधता तेर अठम कीधा केजाले ते सर्व चक्रीवर्ति करेछे ते कीधा कनकीधां?

३ वली ज्ञातामध्ये सुठीया देवताने श्रीकृष्ण समदृष्टी थईने आराध्यो के न आराध्यो?

४ वली चक्रवर्ति मागधादीक देवने साधवाने बाण मुके ते बाणमध्ये ल खेछे जे सर मर्यादा मांहीला देवता ते माहारा सेवक थाज्यो.

हंदी सुणं तुभवंतु ॥ बाहीरउखलुसरस्सजे देवा ॥नागा सुरा सुवन्ना तेसिं षुनमो पणिवयामि ॥१॥

अर्थ– हुं. हुंदीती सत्ये. सु. सांभल्यो तुह्मे. बा. सर. त. बाहीरलीलागे त्वचार्थ अधीष्टायक देवताछे. ज. ते नीस्ये. जे. जे. दे. देवता. ना. नागकुमा र. अ. असुरकुमार. सु. सुवर्ण कुमार. देवता. ते. ते देवताने का. बे. सु. नम- स्कार कुरुजो. प. प्रणांम नमस्कार करुं छणिं. ॥१॥

ए गाथामां कह्यो शंरभ जेती हांथी पेहलेपासे जे देवताहोयतेहने मा हेरा नमस्कार थाज्यो एथीतीछे. तेसाधवामाटे सान्तिनाथ. कुंथुनाथ. अरनाथ. एणेपण जंड साधतां बाणनाजेतां देवताने नमस्कार कीधो.

५ वली अलयकुमारेमेहनोडोहलो पुरवामाटे अठमपोसो कीधोती हां देवतानो साहाज्यकीमवांछ्यो.

६ वली आणंदश्रावकने अधीकारे उपासग पेहले अध्ययने आगार छोराव्या जे अन्यतीर्थिने वांदवोतथा देवो पडेतोते मध्ये र. देवाभी उगेणवा

(देवताकेशथकी) २ गणाभी ईगेणवा (न्यातीसमुदायनेआदेशे) ३ रायाभी ईगेणवा. (राजाने जबरदस्ती) ४ वितोकंतार एणं (दुर्भिक्षने लगेअरवीने भेगे) ५. गरूनी गंहेणं (गुरूनेपरवस्यपणे) ६. बलाभी ईगेणं (जबरदस्ती) ए कारणे संसारनीवीधीसाचवुंपण तेमध्येधरम नजाणवुंर्थमकह्यो.

७ वलीजेसाजतो सुत्रमध्येछे नेंकार्यवीशेजेलोकीक पक्षेसम द्रष्टीनेश्रावक ने अन्यदेवमानवापडेछे.

८ अनेतेकहेशेजे असइज. श्रावकदेवताने साजनवांछेतोतमेकहोछोजेयोवी सतीर्थकरनायोवीसजक्षयोवीसजक्षणीरक्षा करेछे. वलीसासनदेवतासाहाय करेछे.तेहनीयुथ्थोपडीकमणमांतमेकहेछोत्यारतीर्थसाहायनवांछेतोजेजक्ष जक्षणीकेहनीरक्षाकरताहोसेरवली उपरश्रुकेशरी माताने कीम पुजोछोर

९ तथाजीतीथकरगोरा.काला.जेश्रयाल.लैरव तथा माणीभद्रादीकनेआ राधेछेपोतानी तथापरनीरक्षामाटे.जेसजेतो देवतानीसाहायवंछीमाटे तमारातेनेपणसम द्रष्टीन थी जाणतातेवीचारी जोजो.

१० वली द्रुपदीजेनारदने नवांध्योसम द्रष्टीमाटे.तोश्रीकृष्णेसम द्रष्टीथईने नारदनीभक्ति कीमकरी?तेसाजज्ञाता.सोलमेअध्यायनेछेतेलजीछे.

तएणं से पंडुराया कच्छुल्लनारयं एजमाणं पासई २ता पंचहिं पंडवेहिं कुंतीए देवीए सद्धिं आसणाउ अब्भुठेई २ ता कच्छुल ना- रयं सतठ पयाइं पच्चुगच्छइ २ ता तिखुतो आयाहिणं पयाहिणं करेति २ ता वंदइ नमंसइ २ता महरीहेणं आसणेणं उवनिमंतेइ तएणं से कच्छुलए नारए उदग परिफासियाये दब्भोवरि पच्चुथयाये भिसियाए निसियइ २ता पंडुरायं रजेय जाव अंतेउरिय कुसलो दंतं पुच्छइ. अर्थ- त.तीवारे.से.ते.पं.पंडुराजा.क.कच्छुल.ना.नारदने. ए.आवतो थको.पा.देखे देखीने. पं.पांच.पं.पांडव.कु.कुंतीदेवी.स.साथे. आ.आसनथकी.अ.उठे उठीने. क.कच्छुल. ना.नारदने. स.सात आठ. प.पग.प.साहमो जई जईने. ति.त्रीनवार. आ.आत्मा नमाडी.प्र.प्रदीक्ष णा.क.करे करीने वं.वांधी. न. नमस्कार करे करीने. म.मोटाने योग्य.आ. आसन.उ.आमंत्रे.त.तीवारे.से.ते.क.कछुल.ना.नारद.उ.पाणीना.प.

छांश नाखीने. ह. डाल उपरे. प. पाथरीने. ली. पारसी मुकीने. नी. जे-
से जेसीने. पं. पंडुराजने. र. राजनेवीजे. भ. भवत. अं. अंतःपुरनेवी-
जे. कु. कुशलनोसमाचार. पु. पुछे.

एवीरीतेनारदनीभक्ती कीधी. द्रोपदीएजेथांदयो नहीं. ते समये सम-
द्रष्टीएणी होतीतेमाटे, एकामकीधो तेहीजनारदश्रीकृष्णपासेआव्यो.
तीहांश्रीकृष्णे पण भवशब्दमध्ये पंडुराजनीपरेभक्तितेकीधी, वांदयो ते
पाठ लेमनछे.

इमंचणं कछुलानारए जाव समोवयई जाव निसिइ२ता कन्हं वासुदेवं कुशलोदंतं पुछई. अर्थ.– ई. आवशरे. क. कछुल नारद. भ. भवत आकासथी. स. उतर्यो. भ. भवत. नि. जेसे जेसीने. क. कृस्न. वा. वासुदेव. कु. कुशल. समाचार. पु. पुछे.

ए भवशब्दमध्ये पंडुराजनी परे भक्तिसाचवीकही. एणेमीथ्यात्वी
नीभक्तिलोकीकरीतेकीधी के नकीधी?

११ ज्ञाता अध्ययन आठमे मल्लीनाथस्वामीजे.

न्हाया जाव बहुहिं खुजाहिं परिवुडा जेणेव कुंभएराया तेणेव उवागछई २ ता कुंभयस्स पायग्गहणं करेति.

अर्थ. न्हा. न्हाई. भ. भवत. ज. घणी. खु. खुजदासीजे. प. परीवरी.
जे. जहां. कुं. कुंभराज. ते. तीहां. उ. आवेआवीने. कुं. कुंभराजने. पा. पगे
लागवो. क. करे.

जुवो तीर्थंकरदेवमीथ्यात्वी अवृतीपीताने पगेलाग्याछे के नहीं?
लोकीकमीथ्यात्वजाते भणीले. ने मातापीतातो श्रावकपणे मल्लीनाथ-
स्वामीजेसंजमलीधोतेवारे आदर्योछे. जेटली साज कुलदेव लोकीकमी-
थ्यात्व समद्रष्टीनेलागेछेतेउपर कही. समद्रष्टी धर्महेतेमीथ्यात्वीना देव
गुरुनेमनेनहीं. लोकीकरीतनोनीजेद कह्यो नहीं.

७ सीधाअतन सब्दना अर्थ. अनर.

हींस्याधरमी कहेछेके. सुत्रमध्येदेहरानोनामसीद्धायतन कहेछे. तेसीद्धनो-
घरभणवो. जनेप्रतीमाले सीद्धभणाची. तेचाल सुत्राधिकारकहेछे. भ-

सीद्धायतननाम गुणनीपन्न मानो छो तो.

१ भगवतीनथमे सतके ऋषभदत्त ब्राह्मण कह्यो ते ऋषभदेवनो नाम दीधो थयो मानशो १

२ तथा उत्तराध्ययन अढारमे कहम असंजतीना करवा मृग मारवा मारे गीयो. तेहनो नाम संजती राजा कह्यो. तो ते सुं संजती थयो २

३ तथा ज्ञवालीगम मध्ये कह्यो. सातमी नरके गया तेहने पंचमाहापुरुषा कह्या छे, तो कांई लोकोत्तरपक्षना ओ माहापुरुषा कहेवासे ३

४ थीजय, वीजयंत, जयंत अपराजत नामे अनुतर विमानना नाम कह्यां, अने तेही ज च्यार नामे असंख्याता द्विपसमुद्रना च्यार च्यार द्वारना नाम कह्यां. ते माटे अनुत्तर विमान थई रह्यो संजय थीयो ४

५ अनुजोगद्वार मध्ये नोगुणनाम नाम दई कह्या. तीहां. समुद्रोये. निर्गुणनाम कह्यो तीम १ ऋषभदत्त २ संजतीराजा ३ पंचमहापुरुषा ४ अणुत्तर विमानना नाम ओ सरवे नोगुणनाम [illegible] अपीणनोगुणनाम जाणवो.

६ भरथादिक ओ कुसोसीतेर थीज्यमां ओ कुरुक्षेत्रे त्रण २ तीर्थ कह्या. १ मागध २ वरधाम, ३ प्रभास, ते तीर्थ कह्या. माटे कांई समदृष्टी ने मानवानानथी. तीम ओ सीद्धायतन शब्दपण जाणवो.

७ ओ गुणनीपन नाम सीद्धायतन मानो तो कहो. ओ देहरा मध्ये कीयो सीद्ध छे ते कहो. तथा ते सीद्धने घर होवे प्रथम ओ कतो ओहीज कहो.

८ द्विप, समुद्र, देवलोके च्यार २ जनपडीमा कही छे. तेहना च्यार नाम सरवे ठाम ओहीज कहे छे. १ ऋषभानना, २ वर्धमाना, ३ चंद्रानना, ४ वारीषेणा, ओ तीर्थंकरने नामे नाम कह्या. ते माटे कांई ओ च्यार जिननी प्रतिमा नथी. ते कीम ओ च्यार नाम तो अनंतकालना चाल्या आवे छे अने ऋषभ, वर्धमान, चंद्रानना, वारीषेणा ओ च्यार जिन तो आ चोवीसी मध्ये थीया छे ओ सांधो केम लागे.

९ प्रतिमा सिद्ध अने प्रतिमानो घर ते सिद्धायतन ओहवो अरथ करो छो तो तमारे कहीण तो द्रुपदीनी प्रतिमानो घर तेहने सीद्धायतन कीम न कह्यो १ तीहां तो जिणघर कह्यो छे. प्रतिमाना पासमाटे सीद्धायतन कहीओ तो द्रुपदीना देहरा मध्ये प्रतिमा हती के न हती १ जो प्रतिमा न हती तो पुन्यो सुं १ अने प्रतिमा हती-

तेसीद्धायतन कीम न कह्यो? ते कहो. अने सुर्याभादीक देवताना देहरां छे तेहने सीद्धायतन कहीने बोलाव्यां छे ते सुं? एहां प्रतिमानावासमाटे सीद्धायतन नथी कह्यां. परमार्थ तो ए छे के. असास्वता देहरां छे. तेहने तो नागघरे. भुतघरे. जक्षघरे. वेसमणघरे. कहीए. ज्ञाताअध्ययनजीनेसाखछे. अने के अनंतकालना देहरां छे तेहने स्थितीअश्रयने सीद्धायतन संज्ञाए बोलाव्यां छे अनंतकालनी स्थिती जे वस्तु होवे तेहने सीद्ध कहीए. तेहनी साख श्री अनुजोगद्वारमध्ये छे ते लखीए छे.

सेकिंतं दसनामे २ दसविहे पन्नंते तंजहा गोणे १ नोगणे २ आयाणपएणं ३ पडिपक्खपएणं ४ पहाणपएणं ५ अणादीसिद्धे ६ नामेणं ७ अवयवेणं ८ संजोएणं ९ पमाणेणं १०

अर्थ- से. केण ते. द. दस. नाम २. द. दस प्रकारे. प. परुप्यां. त. ते कहेछे. गो. गुणनीपन नाम १ नो. अगुणनीपन नाम २. आ. आदीपद करी नाम नीपजे ते ३. प. प्रतिपक्ष उपरागे कहेछे. ४ प. प्रधान वस्तुने नामे संजोगे नाम नीपजे ५. अ. अनादी कालना सीद्ध सास्वता नाम ते अनादी सीद्ध नाम ६. ना. पीताधीकने नामे नाम ७ अ. कोईक अव्ययने संजोगे नाम कहेवाय ८ सं. द्रव्य संजोगे नाम कहेवाय ९. प. प्रमाणादी नाम थापनादीक च्यारप्रकार नामना १.

तेमध्ये अनादी सीद्ध नाम ते सुं ते लखेछे.

सेकिंतं अणादिएसिद्धे २ धम्मथिकाए अधम्मथिकाए आगासथिकाए जीवथिकाए पुग्गलथिकाए अद्धासमए.

अर्थ- से. केण ते. अ. अनादी सीद्धनां नाम. ध. धर्मास्थिकाय १ अ. अधर्मास्थिकाय २. आ. आकास्थिकाय ३. जी. जीव ४. पु. पुद्गलास्थिकाय ५. अ. काल ६, एज छ (छो) द्रव्य.

जे छ वस्तुने अनादी कहीए, ते तमारे मते लोक वस्तुने अनादी सीद्ध कही तेमाटे वंदनीक थई. तीहां सीद्ध प्रतिमानो आयतन घर ते सीद्धायतन मानो तो एहां काल. पुद्गल. जीव. धर्मास्ति, अधर्मास्ति. आकाश. परमाणु जीव अनंत प्रदेसीक खंध तेहने सीद्ध कह्या. माटे ते पण वंदासे. सीद्धना घरने वांदसो

तोसिद्धने कीम नहीं वांदो? पण ईहां तो सुत्र परमार्थ एहीज अर्थ छे जे, अनं-
ता कालनी स्थिती छे अने स्वयं सीद्ध जणाडीधा तथा माटे सीद्धायतन कहीए.

तीवारे हींस्याधरमी केहेसे जे वैताढ्यादीक पर्वत छे तेने नव कुट छे. तेनव
कुट अनंत कालना छे. तो ते, नवने सीतायतन कुट कां न कह्या. सीद्धायतन कुट
एकज कीम कह्यो? प्रतिमावाला एम पुछे तेने उत्तर. अनुजोग द्वारमां कह्युं छे
जे महया सेयेती महीरव. मही केतां जे पृथ्वी उपर सुवे छे ते माटे भेसाने महीज
कहीए तो पृथ्वी उपर सर्व मनुष्यादीक पशु सुवे छे, एणे लेजे तो सर्व महीज
कहीए. पण वीवेजणवीन्या भेसाने महीज कह्यो. तथा कंजरे जतीती कुंजर कुं-
ज कहीए. वनतेहने वीषे रती पामे छे ते कुंजर केतां हाथी कहीए. तो वनने वीजे मनु
ष्य सुं रती नथी पामता? पण कुंजर नाम ते हाथीनेज कह्यो. तीम नव कुट अनंत
काल सीद्ध छे. जद्यपी देवदेवी अधीष्टीत छे तेहने देवदेवीने नामे कुट कह्या. अ
ने ईहां देवदेवीनो वीसेसण नथी तीहां सीद्धायतन कुट कह्यो. अने प्रतिमाना
वास माटे सीद्धायतन कहीए नहीं. श्रीगणधरदेव भुसे न हीं ते वीचारी जोजो.

१० गौतम अष्टपद चढया कहेछे तेहनो उत्तर.

१ हींस्याधरमी कहे छे जे भगवंत श्रीमहावीरे गौतमने कह्यो. जे तुमे अष्टपद
पर्वत जईने भरथतना कराव्या जीन जुहारो. जुम तुमने केवल ज्ञान उपजे.
एवात सुत्र विरुद्ध कहे छे. जंबुद्वीपपन्नती मध्ये कह्यो. श्री रुषभदेवने केवल
ज्ञान उपन्यो, तीवारे प्रथम देसना देवता मनुष्यने दीधी तीहां कह्यो.

धम्मोदेसमाणे विहरई तंजहा पुढवीकाईए भावणागामेणं पंचमहव्वयाइं सभावणगाइं.

अर्थ- ध. जेहवो धर्म देखाडतां परुपता थका. वि. वीचरे छे. तं. कहे छे.
पु. पृथ्वीकाय. भा. ईम भावनाने गमे करीने आचारंग सुत्रना बीजा सुत
स्कंधनुं भावना अध्यायन थकी. प. पांच माहाव्रत. स. पचवीश भावना
सहीत जाणवो.

पंच माहाव्रत, बारव्रत, छकायनी दया, सलेखणा, ए धर्म परुप्यो
ईम श्रीमहावीरे आचारंगजीने सुतस्कंधे भावना अध्यायनमाहे प्रथ
म उपदेस एमज दीधो.

२ वली उववाई सुत्रे कोणीक राजा आगले पांच महाव्रत, बारव्रत, संलेखणा, छकायनी दया, ए धर्म परुप्यो पण कीयांय सीद्धांत मध्ये जात्रा, पुजा, संघ काढवा, पाहाड पर्वते भमवो, प्रतिमा घडाववी, देहरां कराववां, ए उपदेश तीर्थंकरे, गणधरे, कीहांई दीधो नथी. तो गोतमने अष्टापद जावो कीहांथी कह्यो?

३ वली कथामध्ये कहेछे जे. श्रेणीक राजाने नरके जवुं टालवाने चार बोल बताव्या. १ कालीक सुरीयो भेंसा न मारे. २ कपीला दासी साधुने दान देवे. ३ पुणीयो श्रावक सामायक आपे. ४ तमे नोकारसी मात्र पचखाण करे तो नरके न जाई एम कह्युं. पण आष्टापद, सेत्रंजानी जात्रा करवी न बतावी.

४ तथा सालीभद्रे संजम लीधो पण केटलां धनना देहरां कराववां संघ काढववा ए उपदेश न बताव्यो.

५ प्रदेसी राजाए धनरा भाग मंडावी (पोताने छांदे) पण केसी कुमारे देहरा प्रतिमा कराववां संघ काढवानो उपदेश न दीधो.

६ कोणीक राजाने पण ए उपदेश श्री माहावीरे न दीधो.

७ द्वारका जलवानो प्रस्ताव जाणीने नेमनाथे कृष्णने देहरा प्रतिमा पुजवानो उपदेश दीधो नथी; तो गोतमने जात्रा जवानो कीम कहेस्ये?

८ उत्राध्ययन अ० दशमे गाथा अठावीसमीमां कह्युं छे जे.

वोछिंद सिणेह मप्पणो ॥ कुमुयं सारइयंच पांणीयं ॥ से सव सिणेहवजिए ॥ समयं गोयम मापमायाए. ॥ २८ ॥

अर्थ, वो. छेदे टाले. सी. स्नेह रागने. अ. आत्माने. कु. कमल जेते जेम. सा. सरद रतुनो. पा. पाणीने छांडीने कमल उंच्यो रहे तेम तुं पण. से. तेह. स. सर्व. सी. स्नेहे करी रहीत थको. स. समयमात्र पण. गो. हे गोतम. मा. मथा प्रमादी (प्रमाद न कर.) २८.

एमां कह्युं जे आपणे स्नेह घणा कालनो छे. ते तुं निवार. जेम केवल उपने धर्म कह्यो, पण जात्रा जयो नथी कह्यो. ९. वली भगवती सतक चउदमे उदेसे सातमे कह्यो जे. **रायगिहे जाव परीसा पडीगया गोयमादि श्रमणे भगवं महावीरे भगवं गोयमं एवं वयासी चिरसं-**

सिठासि मे गोयमा चिरसंमु ओसि मे गोयमा चिरपरी चयोसी मे गो-
यमा चिरजूसि तोसि मे गोयमा चिराणु गतोसि मे गोयमा अणंतरं,
देवलोए अणंतरं माणसे भवे किपरं मरणकायस्स भेद्याइतो चुयादो
वितुला एगठा अविसेस नणाणता भविसामो. अर्थ-रा. राजगृह नग
रने वीजे तीहां भगवंत श्रीमहावीरस्वामी गोतमने केवल ज्ञाननी अ
प्राप्तीए करी खेदया थएली गोतमने आस्वासन नीमीते आमंत्री तेडीने
आपने अने गोतमने हुणहार तुल्यता प्रते केवाने अरथे ए कहे छे. हे गोत
म आमंत्रणे श्रमण भगवंत श्री माहावीर गोतमप्रते आमंत्री एम कहे
अतीत काल लगी स्नेह थकी मुजसुं संजय छे ईसंश्लीष्ट छे. हे गोतम घणा
काललगी मुज भले प्रसंसा छे. हे गोतम घणा काललगी यसीयसी देजवे मुज
ने सेंपरीचय छे. हे गोतम घणुं चीरं काललगी सेव्या प्रतीतीत पात्र छे. हे गो
तम घणे कालनो मारे पुठे आव्या छे. हे गोतम घणे काले अनुकुवृत्ति भावथ
की अनुगामी छे. हे गोतम अंतर रहीत देवभावने वीजे तीहां थकी पण अ
नंतरे मनुष्यभवने विजे एटले त्रीपृष्टवासुदेवने भवे गोतमनो जीव सारथी
हतो. घणुं सुं कहीए जे मरण थकी पछे कायकायना भेद हेतु थकी एह प्रत्यक्ष म
नुष्यना भव थकी एहु चवीने दोवीती आप दोन्यु तुल्य सरीषा हुशे. तीयो-
गती हां तुल्य सामान्य जुव द्रव्य एहुनाए कहीए अर्थ कहेतां प्रयोजन छे.
एहुने अनंत सुख प्रयोजनपणा थकी अथवा नानाठा कहीतां एक क्षेत्र आ
श्रीत एहु सीद्धक्षेत्रनी अपेक्षाए वीसेज रहीत भमहुवे तीम अनाना स०
नानापण रहीत एहुना तुल्य ज्ञानादी पर्याय हुस्ये ईत्यर्थ.

ईम कहीघोके हे गोतम ताहारे मुज थकी घणा भवनो स्नेह छे. ईहांथी पं
च्यांए हु मुक्तिभसुं तीहां एहु तुल्य थासुं पण सुत्रपाठे अष्टापद भयो ईम
नथी कह्यो. एहनी टीकामध्ये अष्टापद भयो कह्यो छे, तीवारे कहीए जे टीका
तो मुल सुत्रपाठनो अरथ छे. ए भ आम वो जनाव्यो ते क्या मुलपाठ ऊ
पर ते पाठ देजाडो. भेपाठमां अत्रा भयानो नाम नथी तो टीकामां कीहांथी
आव्यो.

वळी स्याधरमी कहे छे जे सुर्वनी कोरणपकडी अचीसंजीने चड्या ते वात-

जोटीछे.कीरणनापुद्गलतोवीस्सा कह्याछे. उत्राध्ययनअ०अठावीसमेगाथा आरमीकहीछेतेलषेछे. **सदंधयार उजोउ॥ प्पहा छायातहेइवा ॥वन्न गंध रस फासा ॥ पुग्गलाणंतुलखणं ॥१२॥** अर्थ: स.सूक्ष्मसब्द अ-धकार.उ.उद्योत रत्नादीकनो.प.प्रभाकांतीचंद्रादीकनी. छा.छायासीतली. आ.आतप सुर्यादीकनो प्रसन्नतावड.अे.अेकह्युं ते समुच्चे. व.वर्ण ५र.गं.गंध ट. र. रस.५.फा.फरस.८.पु.पुद्गलास्थिकायनो वलीस.अे २७ प्रजो-लरुप लक्षण भणयो अे छ द्रव्यना गुण.लक्षण कह्या. ९२

कीरणतापनापुद्गलनेकोई देवतासरखोपणपकडवानेसमर्थ नहीं.जेम पाणीनी धारापकडीने कोई चडी न सके तीम.

१०. वलीसमवायंगसुत्रेकह्योछे.जंघाचारणसाधुरतनप्रभाथी. **स तस्स जोयण सहस्साइं उढं गतातउ पच्छा तिरियं गइ पव्वतइ.** अर्थ-सतरहजार जोजन ऊंचा उतपतिनेपछे तीरछी गती करेपण जंघाचारण सरखापणसुर्यनी कीरणपकडवासमर्थ नहीं.तो कीरणपकडीने चड्या कहे-छे ते अेकांत जुठुं बोलेछे.

११ वली अठावीसलबधीनां नाम कहेछे.

१ आमोसही.२.विपोसही.३.जलोसही.४.खेलोसही.५.सव्वोसही.६ संभिन्न सोतायां.७.अवधीनाणी.८.रजुमती.९.विपुलमति.१०.चारण ११.आसीविष.१२.केवल.१३.गणधर.१४.पुर्वधर.१५.अरीहंत.१६.चक्रवर्ति.१७.बलदेव.१८.वासुदेव.१९.खीरासवा मधुयासवा सपीयासवा अमीयासवा.२०.बीजबुधी.२१.कोठबुधी.२२.पादानुसारणी.२३.तेजोलेस्या.२४सीतललेस्या.२५.आहारक.२६.वैक्रीय.२७.अखीणमाणसी.२८.पुलाक.

अे अठावीसलबधी कही,तेमध्ये सुर्यकीरणपकडे तेकही लबधीथकी पर भगवतीमध्ये कह्यो,सकषाई असंवड अणगार लबधी फोरवे तेहनेप्रायश्चित कह्योछे. प्रायश्चित लीधावीना काल करेतो वीराधक कह्यो. वलीसतकवीसमे उदेसे.तथा बीजापण घणे ठामे लबधी फोरवतां प्रायश्चित कह्योछे. अेवाते विराधिक थाय तेउपदेश भगवंतजे गौतमने कीम देवे?

घणी कहे छे कीरीया पड्या विना मुक्ति नहीं तो, पंनरसें तापस जेसी कीम रह्या हता. तथा गौतमना साधु रीरीते थया? सर्व तो लब्धीधारी हुता नहीं.

पउवली हींस्याधरमी कहे छे जे. पंनरसें तापस केवली थया, ए पण सुत्र विरुद्ध कहे छे. सीद्धांतमां भगवती सतक पांचमे उदेसे चोथे कह्यो जे. सातमां देवलोकना देवताए भगवंतनी पासे आवीने पुछयो जे भगवंत तमारा केटला साधु केवल पामीने मुक्ति जसे. तीवारे भगवंते कह्यो.

मम सत्तंतेवासी सयाइं सीझीस्संति.

मारा सातसे केवली मुक्ति जशे. पण अधीक नथी कह्या. वली कल्पसुत्रमां पण भगवंतने सातसें केवलीनी संपदा कही.

जे कुपंथीत हींस्याधरमी कहे जे; ए पंदरशें केवली तो गौतमनी संपदामां हता तेमारे सातसेंमां न गण्या. ए पण जुठुं. गौतमने शिष्य तो नाम नाम सीद्धांतमध्ये पांचसें कह्याछे. अने कल्पसुत्रमां पण पांचसें साधु गौतमने अने सुधर्मा स्वामीने कह्याछे.

एम तथा उत्तम वस्तुनी स्थिति संख्याता कालनी सुत्रपाठे भगवती मध्ये कहीछे. तो भरथना करव्यां बींब श्रीमाहावीरना वारा लगे कीम रहे? अने गौतम कीम वांदे? ते वीचारी जो जो.

११ नमोथुणंनो पाठ सुत्रनी साखे. हींस्याधरमी नमोथुणं कहे छे ते हुने छे. जि**यभयाणं ॥ जेअअईआसिद्धा ॥ जेभविस्संतणागएकाले ॥ संपइअ वट्टमाणा ॥ सव्वेतिविहेणंवंदामी ॥ १ ॥**

अर्थ.- भ. साल प्रकारना भय रहीत. जे. जे अतीतकाले तीर्थंकरथई सीद्धपर्यायपणुं पाम्या. जे. जे अनागत काले तीर्थंकर पर्याय पामी सीद्धपणुं पामशे. सं. संप्रती ते हमणां वर्तमान काले जे सीद्ध थाय छे. एटले वर्तमाने जे माहाविदेहमां छद्मस्थपणे वीचरे छे. ते. स. सर्व तीर्थंकर प्रते. ति. मनवचनने कायाए श्री वीधे करी. वं. हुं वांदुं छुं. १.

एटलो अधीको पाठ कहे छे. ते चाल सुत्र विरुद्ध छे. आवता कालना तीर्थंकर हजु सुधी अव्रती अपच्चखाणी च्यारे गतीमध्ये होवे ते कीम वंदवजोग? पण एम जाणो जे गुणरहित आवता कालना तीर्थंकर द्रव्यजीव छे.

तेथां द्वयामानीए तो गुण रहीत थापना नीजेपो वांदता शोहे सयाई, पणई मनथी. ठाम २ सीद्धांत मध्ये नमोथुणं ईंद्रे कीधो, तथा उववाई मध्ये राज्ज श्रेणीके कीधां. अंबडने सीष्ये कीधां. रायपसेणी मध्ये सुरीयाभे कीधां राईप सेणीमध्ये राजापरदेशीए कीधां. भगवतीमध्ये अंधक मुनीए कीधां. ज्ञाता मध्ये अरणक श्रावके कीधां, ईम अनेक ठामे नमोथुणं कह्याछे, तीहां सीद्ध ने नमोथुणं कह्यो तीहां छेलो पद ठाणं संपत्ताणं कह्यो अने अरीहंतने नमोथु णं कह्यो तीहां छेडे ठाणं संपावीओ कामस एटला लगे कह्यो, ए जे पद केई सुत्रमांनथी कह्यां, ते मारे प्रजेपीने वधार्यांछे.

वली हींस्याधरमी कहेछे ने नमोथुणंतो ईंद्रनो कह्योथीयोछे. सीद्धांततो गणधरनाभुजवीनाछे डायं नहीं. इंसल देवगर्भमांउपनातीवारे ईंद्रे पोताना मनथकी भ्रज्यो नथी. पुर्वभवना समद्रष्टीसाधु हतातेपंडीत मरणकरी ईंद्रप णे उपना ते सुं नमोथुणादीक घंणापदार्थ भणता नहता? तथा माहावीदेह खेत्रे सास्वता नमोथुणाछे के नथी ते भेवो. जीहां प्रनमान भिन छे तीहां केणे ठाणसंपावीओ कांमस्स ए अंतपद छे ए जे पद नथी एटलांपद नवां केम भ्रज्याछे?

१२ च्यार निखेपानो जाणपणो. हींस्याधरमीकहेछे ने च्यारनिजेपासुत्रम ध्ये कह्याछे. १ नाम नीजेपो. २ स्थापना. ३ ध्रव्य नीजेपो. ४ भाव नीजेपो. ते माटे स्थापनानीजेपो मानीएछीए एम कहेछे, ते वातसुत्र थी रद्ध कहेछे. श्रीअनुजोगद्वार मध्ये सुत्रे च्यार नीजेपा कह्याछे ते सत्य छे पण च्यार नीजेपा वंदनीक तो कह्या नथी. एक भाव नीजेपो वंदनीक कह्योछे.

नामजिणाजिण नामा ॥ ठवणानिक्षेपोजिणंदपडीमाउ ॥ दव्वजिणा जिणसरीर ॥ भावजिणाजिणअरिहंता. ॥१॥

ए च्यारनीखेपानोस्वरुप कह्यो, हवे च्यार नीजेपानो अर्थ वीस्तारीने सुत्र अर्थरुप कहेछे. अनुजोगद्वार मध्ये प्रथम च्यार नीजेपा आवस्यक उपर देखा ड्याछे. पछे जे जे वस्तु जगतमध्ये वरतेछे तेते वस्तु उपर उतारवा. एकही मु- कयोछे ते अनुसारे.

१ अरीहंत शब्दना च्यार नीजेपा कहेछे.

१ नामअरीहंत. २ थापनाअरीहंत. ३ द्रव्यअरीहंत. ४ भावअरीहंत.

१ नीहां नाम अरीहंत ते मातापीताये पुत्रनो नाम उसभो, संतो, नेमो, वीरो, व्रधमान, जनदत्त, जनरक्षक, जनपालक, एहवा अरीहंतने नामे नाम दीधां जम अरहणअे समणोवासअे इत्यादीक नाम अरीहंत नाम शरीखणा माटे नाम अरीहंत, पण अरीहंतना गुण रहीतपणामाटे (अवंदनीक) वांदवाजोग नथी.

२ थापना अरीहंत ते अरीहंतना शरीर सरखो आकार कीधो. काष्ट, पाषाण माटी, चीत्राम, चुंथरा, पीतल, धातु, प्रमुखनो तेहने वीशे अरीहंतनो भाव आरोप्यो, पीण अरीहंतना गुण नथी ते माटे अवंदनीक जम मल्लीनाथस्वामीअे पोतानी मुरती करावी. तथा १ ऋषभाननना. २. वर्धमानना. ३. चंद्राननना ४. वारीषेणा. पर्वते, देवलोके, सास्वती कही छे. पीण गुणरहीतपणामाटे वांदवाजोग्य नथी.

३ द्रव्य अरीहंतना पांच भेद १ ज्ञाणगसरीर. द्रव्य अरीहंत. २ भवीय सरीर द्रव्य अरीहंत. ३ लोकीक द्रव्य अरीहंत. ४ कुप्रावचनीक द्रव्य अरीहंत. ५ लोकोत्तर द्रव्य अरीहंत. नाम, स्थापना अरीहंतनो अर्थ सुगम्य.

१ श्री अरीहंतदेव मुक्तिगया तेहनुं शरीर पड्युं छे. ते शरीर ज्ञाणगसरीर द्रव्य अरीहंत कहीये. जम जे घृतनो घडो हतो तीम.

२ तथा गृहवासे वसता अरीहंत ज्यांसुधी अरीहंतना गुण आगमीकाले आवशे ज्यांसुधी आव्या नथी, ते भवीयसरीर द्रव्य अरीहंत. जम जे घृतनो घडो होस्ये. पण हजु थीयो नथी तीम.

३ तथा लोकीक द्रव्य अरीहंत ते सत्रुने वासीने जीतो ते चक्री, वासुदेव, राजादीक.

४ तथा कुप्रावचनीक द्रव्य थकी अरीहंत ते चोवीश जती अवतीना देव कहावे, हरीहर, ब्रह्मादीक ते.

५ तथा लोकोत्तर द्रव्य अरीहंत, ते गोसाला प्रमुख; जिनसासनमांही केवलज्ञान वीना अरीहंत कहेवाणा, ते लोकोत्तर द्रव्य अरीहंत अे पांच भेद द्रव्य अरीहंतना नीक्षेपना कह्या.

४ भाव अरीहंत ते लोकोत्तर पक्षे केवलज्ञानादी सर्व गुणसहीत वरते छे ते वंदनीक वांदवाजोग्य छे. अे अरीहंत पदना चार नीक्षेपा कह्या.

२ हवे गुरु आचार्य पदना चार नीक्षेपा कहे छे.

१ नाम आचार्य. २ थापना आचार्य. ३ द्रव्य आचार्य, ४ भाव आचार्य.

१ नाम आचार्य ते कोई एक वस्तु अथवा जीवनो नाम आचार्य दीधुं ते नाम आचार्य.

२ थापना आचार्य ते काष्ट, पाषाण, पीतल, चीत्राम, चुंथरा नो करी आचार्य पणे मान्यो, ते थापना आचार्य. ए नाम ने थापना आचार्य गुण रहीत पणा माटे अवंदनीक.

३ द्रव्य आचार्यना पांच भेद. १ अणग शरीर द्रव्य आचार्य. २ भवीय शरीर द्रव्य आचार्य. ३ लोकीक द्रव्य आचार्य. ४ कुप्रावचनीक द्रव्य आचार्य. ५ लोकोत्तर द्रव्य आचार्य ए पांच भेद. हवे तेनी समजण कहे छे.

१ तीहां गुणवंत गुरुये काल कीधो, ते हलो शरीर पड्यो छे. ते शरीर नाम अणग शरीर द्रव्य आचार्य, जेम ए घृतनो घडो पुर्वे हतो तेम.

२ शरीरनो धणी कालांतरे आचार्य पणो पामशे. पण हजु पाम्यो नथी. ते भवीय शरीर द्रव्य आचार्य. जेम ए घृतनो घडो थासे तेम.

३. लोकने जे होतर कलाशीखावे ते लोकीक द्रव्य आचार्य.

४. त्रणशे त्रेसठ पाखंडीना गुरु, ते कुप्रावचनीक द्रव्य आचार्य.

५. जिनमारगमध्ये हीणाचारी, छकायनी दयारहीत, पांच महाव्रतरहीत, आधाकरमी आदी दश दोष आहार उपध्य, उपाश्रय शेवे; ते लोकोत्तर द्रव्य आचार्य ए पांच द्रव आचार्य कह्या, पीण गुण वीना अवंदनीक.

४. भाव आचार्य ते लोकोत्तर पक्षना साधु सतावीश गुण सहीत. केसी, गौतम, सुधर्म, जंबु, प्रमुख ते भाव आचार्य गुणवंत, वंदनीक. ए गुरु आचार्यना चार नीक्षेपा कह्या.

३ हवे धर्म शब्दना चार नीक्षेपा कहे छे.

१ नाम धर्म. २ थापना धर्म. ३ द्रव्य धर्म. ४ भाव धर्म. तेनो वीस्तार.

१ नाम धर्म ते कोई एक जड अजीवनो नाम धर्म, धर्मदास, धर्मचंद, धर्मसी, नाम दीधो ते नाम धर्म अवंदनीक.

२ थापना धर्म ते धर्मवंतनो. आकार आलेख्यो. काष्ट, पाषाण, धातु, चीत्राम, चुंथरादीकनो ते थापना धर्म. गुण वीना अवंदनीक.

३ द्रव्यधर्मना पांचभेद छे. १ जाणगशरीर, द्रव्यधर्म २ भवीशरीर द्रव्यधर्म. ३ लोकीक द्रव्यधर्म. ४ कुपरावचनीक द्रव्यधर्म. ५ लेकोत्तर द्रव्यधर्म.

१ धर्मवंतनो शरीर जीववीनापड्यो होय ते जाणगशरीर द्रव्यधर्म. जेम जे घृतनो घडो हतो तेम.

२ जे सरीरे आगामी काले जेहने धर्मना गुण आवशे पण हजु आव्या नथी. ते भवीपशरीर द्रव्यधर्म. जेम जे घृतनो घडो थाशे पण हजु तगे थीयो नथी तेम.

३ लोकीक द्रव्यधर्म ते गाम, नगर, देश, न्यात, जात, कुलनो, जत आचार पाले ते लोकीक द्रव्यधर्म.

४ कुपरावचनीक द्रव्यधर्म ते त्रणशें त्रेसठ पाखंडीना मत धनधर्म, सुखी-धर्म, जात्रा, स्नान, श्राध, जग, होम, देव देवीना देहरां ईत्यादी कुपरावचनीक द्रव्यधर्म.

५ लोकोत्तर द्रव्यधर्म ते गोसालामत, जमालीमत तेहनो ज्ञान, दर्शन, चारीत्र, पर्व प्रमुख ने छकायनो वध करी धर्म माने ते.

४. भावधर्मना बेभेद छे. १ सुतधर्म ज्ञानदर्शनरूप. २ चारीत्र धर्म वीरती तपरूप साधुने श्रावकनो आचार, आरंभ परीग्रह रहीत जीजय कषाय रहीत ए भावधर्म लोकोत्तर ते वंदनीक.

ए देव, गुरु, धर्मना चार नीक्षेपा कह्याछे, एम जे जाव आवस्यक प्रमुख घणा पदार्थना चार नीक्षेपा अनुजोगद्वार सुत्रमां कह्याछे, तेमध्ये एक भावनीक्षेपो लोकोत्तर पक्षनो वंदनीक. सेजभेद अवंदनीक जाणवा.

१ हवे कोई हींस्याधरमी कहेशे जे तीर्थंकरना चार नीक्षेपा वंदनीक छे. ते आमे वांदीए छीए. तेनो उत्तर. जे तीर्थंकरनो नाम नीक्षेपो वांदवो तो तीर्थंकरने नामे जनेक पुरुष छे. रुखभो, सांतो, नेमो, वीरो, वर्धमान, एहने तीर्थंकरना नामना शरीर पण आमाटे वांदता केम नथी? तेवारे हींस्याधरमी कहेशे जे, लोगस मध्ये चोवीश तीर्थंकरना नाम लीजे छे. ते नाम नीक्षेपो वांदीए छीए. जे कहो. तेउत्तर. लोगस मध्ये चोवीश तीर्थंकरना नाम लीजे ते तो नाम संभाछे ते नाम नीक्षेपो नथी अनुजोगद्वार मध्ये कह्योछे ने.

नामाणी जाणि काणिय ॥ दव्वाणय पजवाणंवा ॥ तेसिं आग
म निहस ॥ नामत्तिपरुवियासन्ना. ॥ १ ॥

अर्थ- नां. नाम. न. जे केटला. द. जीव अजीव द्रव्यना. गु. ज्ञानादीक अनेकरुपादीक गुणना. प. नरकादीकना अनेक, मनुष्यपणादीक नाम जीवना नाम जीव जंतु आत्मा प्राणी ईत्यादीक आकाशनाम आकास अंतरा पथ व्योम अंबर ईत्यादी गुणनाम ज्ञान बुद्धि बोध तथा रुप, रस, गंध, स्पर्श, ईत्यादीक तथा पर्यायनाम नारकी त्रीयंच नरदेव तथा अनेक गुणरुप ईत्यादीक. आ. आगम ज्ञानरुपणी जे कसोटीने बीजे नाम पदवी संज्ञारुपणी जे मसोनुं, रुपुं, कसोटीए परजे तीम सोनारुपा सरखा जीवपदार्थ परजीने कीजे, नामादीकनुं ज्ञान ते कसोटी छे.

लोगस्समध्ये नाम छे. ते तो मुक्ति गया भाव सीद्ध नीजेपा मध्ये वरते छे. ए नाम नीजेपो नहीं. तीर्थंकरना नाम अनेरी वस्तु मध्ये पामीए, ते वस्तु नाम द्वारे तीर्थंकर नाम थकी मीले ते वस्तुने नाम नीजेपो कहीए. ते माटे तुमारे मते जे नामे जे पुरुष होय ते सर्व तुमारे वंदनीक थई ए. ते हने कीम न थी वांदता जे वारे चोवीस जिनवर वरतता हता ती वारे नाम तो ए हीज हता. पीण नाम नीजेपो न कहीए साक्षात भाव नीजेपो हता. ऋषभादीक तो नाम ऋषभादीक तो ते नाम नीजेपो नहीं, ते नाम संज्ञा कहीए, जे अनेरानुं नाम ऋषभादीक कहेवाए ते वस्तुनुं नाम नीजेपो कहीए, ते तमे कांई वांदता नथी १

२ तेथी न थुं थापना नीजेपो ते तो तमे मानो छो. तेहनी चरचा आगले केहवाशे, पेहला द्रव्य नीजेपानी लखे छे.

१ तमे कहो छो जे, भरथेशरे श्री दंडी अने चरम तीर्थंकर थाशे जाणीने वांद्यो. ए द्रव्य जिन वंदनीक थयो, पण ए भाव तो सीद्धांत मध्ये कोई ठांम कह्यो नथी. सीद्धांत मध्ये अंतगड सुत्रे पांचमे वर्गे श्री कृष्णने नेमनाथ स्वामी ए कह्यो जे.

एवं खलु तुमं देवाणुप्पिया तच्चाउ पुढवीउ उजलीयाउ नरगाउ
अणंतरं उव्वट्टित्ता इहेव जंबुद्दीवे २ भारहेवासे पुंडेसु जणवएसु
सतदुवार नयरे बारसमो अममो नाम अरहा भविस्सइ तथ तुम्मं -

बहुइं वासाइं केवली परियागं पाउणित्ता सिज्झिहिति तएणं से कन्हे वासुदेवे अरहउ अरिठनेमी अंतिए एयमठं सोच्चा निसम्म हठतुठे अफोडेइ २त्ता तिवइं छिंदेई २त्ता सींहनायं करेई २त्ता.

अर्थ- ए. एम. ज. नीश्चे. तु. तमे. दे. हे देवानुप्रीय. त. त्रीजी पु. प्रथवी. उ. उजली सुध. न. नरक थकी. अ. आंतरे अरहंत. उ. नीकलीने. ई. एहीज. जं. जंबुद्वीपे. र. भर. भरथ क्षेत्रे. पु. पुंड. ज. देशने वीषे. स. सयद्वार. न. नगरने वीषे. बा. बारमो. अ. अमम. ना. नामे. अ. तीर्थंकर. भ. थाईश. त. तीहां. तु. तमे. ब. घणा. वा. वरशनी. के. केवलीनी. प. पर्याय. पा. पालीने सि. सर्व कार्य सीद्ध थाशे मुक्ति जशे. त. तीवारे. से. ते. क. कृष्ण. वा. वासुदेव. अ. अरीहंत. अ. अरीष्टनेमीने. अं. समीपे. ए. ए अर्थ. सो. सांभलीने. नि. विमाशी. ह. हर्ष. तु. संतोष पामे. अ. अस्फोट कर्यो. हर्ष करीने. ति. त्रीकुडाल्ने उछाली उछालीने. सी. सींहनाद करे करीने.

हे कृष्ण तुं बारमो जिन थाईश एम कह्यो. ते सांभलीने श्री कृष्ण हरख्या, नाच्या. कुद्या, त्रीपदी छेदी, सींहनाद कीधो, पोताना मन थकी आनंद पाम्या, पण जिन द्रव्य जाणीने कोई गणधरे, साधुए, श्रावके, देवताए, वांद्या वंदावेआ वखाणिया नहीं. तो द्रव्य नीक्षेपो केम वंदनीक होवे?

२ वली ठाणांगसुत्र नवमे ठाणे श्री माहावीरे सभामध्ये कह्यो जे. श्रेणीक राजा मुज शरीखो जिन प्रथम थकी थाशे आउखो, ओगाहणा, परीवार, परूपणा, मुज सरखी करशे एम कह्यो. पण ते समये साधु, श्रावके, गणधरे, देवताए, कोईए वांद्या. क. नहीं. तो द्रव्य नीक्षेपो वंदनीक कीम होवे?

३ वली ज्ञाता अध्ययन आठमे अरणक श्रावक मीथुला नगरीए गया. कुंभराजाने कुंडलनो जोडो आप्यो, पीण अंतेउर मध्ये मल्लीनाथ स्वामी त्रण ज्ञान जाथक समकीत सहीत थोसठ ईंद्रना पुज्जनीक हता. तेहने जाणे छे. तो द्रव्य नीक्षेपाने वांदवा कीम न गया? तथा कोईसाथे वंदणा पो होत्या कीपीण कीम नहीं? तथा कुंडल जिन जाणीने भेट केम कीधां नहीं? तो द्रव्य नीक्षेपो वंदनीक कीम होवे?

४ वली छ राजा मोहनघरमां आव्या, त्यां मल्लीनाथ स्वामीने साक्षात

जिन जाण्या. पोतानेजाती समरण पाम्याना, उपजवाना, कारणीक जाण्या. पण वंदना कीधी नथी, तो द्रव्य नीक्षेपो वंदनीक कीम होवे?

५ वली मल्लीनाथस्वामीनी प्रतिमाने स्थापना नीक्षेपो जाणीने पोताने जाती समरणनुं तथा चारीत्रनुं कारणीक जाणीने वांदीए नही. तो स्थापना नीक्षेपो पण वंदनीक कीम होवे?

६ समवायंग मध्ये वर्तमान चोवीश जिनना भाव नीक्षेपाना धणी जिनना नामगणधरे लीधा तीहां कह्यो. **उसभ मजीयं च वंदे जिणं च चंदपहं वंदे धम्मो संतं च वंदामी वंदे मुनी सुवयं नेमिजिणं च वंदामी.**

अर्थ- उ. रीखभदेवस्वामी, म. अजितनाथ स्वामी. वं. वांदुछुं. जि- राग द्वेषना जीतनार. च. वली. चं. चंद्रप्रभु स्वामी. वं. वांदुछुं. ध. धर्मनाथ- स्वामी. सं. सांतीनाथ स्वामी. च. वली. वं. वांदुछुं. वं. वांदुछुं. मु. मुनीसुवृत- स्वामी. न. नमीनाथ स्वामी. च. वली. वं. वांदुछुं. ए वंदे शब्द कह्यो, अने आवती चोवीशना जिन होणहार छे. श्रेणीक, कृष्णादीकना जीव तेहना नाम हीज कह्या. पीण वंदे शब्द न कह्यो. हजु सुधी अवृती अपचखाणी वरतेछे तेमाटे, तो द्रव्य नीक्षेपो वंदनीक कीम होवे?

७ वली भगवती शतक नवमे उदेशे बत्रीशमे गंगेय अणगारे श्रीमहावीरने द्रव्य जिन जाण्या. तीहां लगे वांद्या नहीं. पछे भंगजाल पुछी निःसंदेह थयो. साक्षात भावनिक्षेपे केवली जाण्या, पछे वांद्या ते पाठ लखेछे.

तप्पभिइं चणं से गंगेय अणगारे समणं भगवं माहावीरं पच्चभि जाणइ सव्वनुए सव्वंदरसी.

अर्थ- त. ते समयने वीजे भगवंत अनंत रोकत पछेकत कयुं ते हीज समय प्रभृति कहेतां आदेईने ते गंगेय अणगार भगवंत श्रीमहावीर प्रते जाणे. ऊँ सर्व वस्तुना जाण, सर्व वस्तुना देखणहार.

तो द्रव्य नीक्षेपो वंदनीक कीम होवे.

८ वली श्रीतीर्थंकरदेव घरवासे होवे, छद्मस्थपने आरंभे वरते तीहां लगे साधु. श्रावक, वांदे नहीं अवरती माटे, तो द्रव्य नीक्षेपो वंदनीक कीम होवे?

९ जुवो जे- द्रव्यनिक्षेपा मध्ये त्रण ज्ञान क्षायक समकित, देवलोके क अ-

तिशयछे. तेहने साधु, श्रावक, वांदे नहीं. तो थापनानिक्षेपामध्ये ज्ञान, दरशन, चारीत्रनो एकही गुण नहीं, ते वंदनिक कीम होवे? तथा द्रव्य गुरु द्रव्यनिक्षेपे वरते छे. ते पण सिद्धांतमध्ये अवंदनीक कह्या छे.

१ उपासगदसांग मध्ये सातमे अध्ययने सकडाल कुंभार समकितपाम्या पछी साधुना वेशसहीत गोसालाने पोताने घेर आव्यो देख्यो. तो पण वांद्यो नहीं. लींगसाधुनो छे, पण गुण नहीं ते माटे.

२ तथा सीलंगराज ऋषीना शीष्य पांचसें नवाणुं गुरुनो आचार सीथील जाणीने मुकीगया, पण द्रव्य गुरु जाणीने पासे न रह्या.

३ तथा जमालीना साधु जमालीने मीथ्यात्वी जाणी द्रव्यगुरुने मुकी भाव-गुरु श्री माहावीर पासे आव्या.

४ तथा गोसाले भगवंत ने तेजुलेस्या मुकी. ते देखीने गोसालाना शीष्य द्रव्यनिक्षेपानो गुरु गोसालो तेहने मुकी भगवंत पासे आव्या, तो द्रव्यनिक्षेपाना गुरु वंदनीक कीम होवे?

५ तथा साधु चारीत्रीयो साधुने वेसे होय अने आरंभ, परीग्रह, विषय, कषाय, सेवे तेहने साधु, श्रावक, वांदे नहीं, तो द्रव्यनिक्षेपो वंदनिक कीम होवे? एम अनेक सुत्र साख जाणवी. भावनिक्षेपा विना वंदनीक न होवे. जे द्रव्यनीक्षेपो गुण विना वंदनीक नहीं तो थापनानीक्षेपो निर्गुण वंदनीक कीम होवे?

१० जेम पाषाणना लाडुकर्या, थापना लाडुनी ठेरावी, पीण भुख न भांगे स्वाद न आवे. एमज पथ्थरना घोडा, नर, नारी, वनस्पति, जेटली वस्तुनी थापना थापे तेणे ते वस्तुनी गरज न सरे. माताने अभावे मातानी थापना, भरथारने अभावे भरथारनी थापना कीधी; बालकने दुधनी गरज न सरे, स्त्रीने भोगनी गरज न सरे. एक पथ्थरना त्रण खंड (कटका) कीधा; एकनी गाय करी, एकनो वाघ कर्यो, एकनो देवता कर्यो. गाय दुध न देवे, वाघ मारे नहीं. देवता रे नहीं. तो थापनानिक्षेपो कथनमात्रहीज छे. पण गुणरहीत माटे गरज न सरे ते वीचार जो.

११ तथा हींस्याधरमी कहेछे जे. द्रव्यनिक्षेपो अवंदनिक कहोछो, पण सुत्रमध्ये जुओ, गर्भमां रह्या तीर्थंकरने तथा तीर्थंकरना मृतक शरीरने ईंद्रे वांद्या छे. तो अवंदनीक कीम होवे? तेनो उत्तर:— जंबुद्वीपपन्नती मध्ये छपनदीसाकु-

मारी जन्म महोच्छव करवा आवी. तीहां जत आचार कह्यो छे. ते पाठ जेम छे.

उपन्ने खलु भो जंबुद्दीवे २ भगवं तिथयरे तं जीयमेयं तीत पच्चुपन्न मणागयाणं अहोलोग वथवाणं अठन्हं दिशाकुमारिणं महातारीया णं भगवउ तिथयरस्स जम्ममहिमा करित्तए. अर्थ. उ. उपना. ज. निश्चे. भो. भोईति, आमंत्रणे. ज. जंबुद्वीपनामा द्वीपने विषे. भ. भगवंत. ति. तीर्थङ्कर. तं. ते भणी. जी. जत आचार छे. ए. एह. अ. अतीत काल थया. प हवणां वर्तमान काले छे. अ. अनागत काले थाशे. अ. अधोलोकनी. व. वसनारी. अ. आठ दिसा कुमारी का. म. मोटी रधीनी धणीआणी, भगवंत तीर्थङ्करनो. ज. जन्म महोच्छव व महीमा. क. करवानो आचार छे.

इम सर्वे इंद्रे पण वीचार्यो. वली जेही सुत्र मध्ये रुषभदेव स्वामीना निर्वाणसमये इंद्रे इम वीचार्यो छे. **परिनिव्वुए खलु जंबुद्दीवे २ भरहेवासे उसभे अरहा कोसलीए तं जीयमेयं तीय चुप्पन्नं मणागयाणं सक्काणं देवेंदाणं देवरायातीणं तिथयराणं परिनिवाणं महिमं करित्तए.**

अर्थ. प. परिनीवृत मोक्षपो होता. ज. निश्चे. जं. जंबुद्वीपनामा द्वीपने विषे. भ. भरतक्षेत्रे. उ. रुषभदेव स्वामी. अ. अरीहंत को. कोसलीक. तं. ते मारे जत आचार छे. अ. एह अतीत. प. वर्तमान. अ. अनागत कालना. स. सो धर्मेंद्र. दे. देवतानो इंद्र. दे. देवतानो राजा हुई. ती. तीर्थंकरनो प. परी निर्वाण. म. महीमा करे.

इम सर्वे इंद्र वीचार्यो, तो जेपण व्यवहार मध्ये गण्यो. पण द्रव्य निजेपानी भक्तिल निर्जराहेतु नगणी. जो निर्जरा हेतु होवे तो, जत व्यवहार मध्ये कीम कहे? जेम अनार्य पुरुष मंश भक्षण धरम भणीने मुके तेहने धरम होवे. अने याणीया पोताना कुल आचारना लीधा मांश भक्षण नथी करता. पण ते कांई धरम जाते नथी. कुल आचारनी रीते मुक्यो छे. पण वृतनो लाभ नहीं. तथा मनुष्य कुशीलनो त्याग करे. धरम भणीने तो तेहने धरम थाय. अन मुक्ये. अपवा सपवज्ये. लाभ थाय, पण अणुत्तरवासी देवता तेत्रीश हजार वरशे आहार करे छे. पण ते मारे जो कारसीनो पण लाभ नथी. एहनो एह योल जत आचार छे. ते मारे जत व्यवहार धरम मध्ये न गणाय. तथा राजा. श्रावक, सम द्रष्टी जे-

श्रीभगवंतने तथा साधुने वंदणा कीधी. तीहां भतव्यवहार नथी कह्यो. तथा गो-हीलभगवंतने भावे वांदवा आव्या. तीहां भतव्यवहार नथी कह्यो. अने देवता नमो-थुणं कहे छे. तेपण भतव्यवहार मध्ये छे. जे देवलोकनी प्रतिमा आगळे तथा गर्भ-मां रह्या तीर्थंकरने नमोथुणं कहे छे. पण साक्षात भगवतने वांदवा आव्या. तीहां भगवंत हजुर कोई अे नमोथुणं कह्ये थके सुं पाप लागत? पण कोई देवताने ईया-स भत व्यवहार अे बोल जण्याछे. तथा तीर्थंकर मुक्ति गयापछे ईंद्र त्रण थुभ कराये. तेपण ईंद्रनो भतव्यवहार छे. जे थुभ कराव्ये धर्म होवे तो. कोईराजा अे तथा श्रावके कीम न कराव्यां? पीण ईम जणाव्ये जे देवतानी करणी भतव्यवहार मध्ये छे. पण मनुष्य श्रावके कयांई द्रव्यनिजे पो वांधो नथी कह्यो. तेवीचारी जोजो.

१२ वळी हींस्याधरमी कहे छे जे. थापना निजेपा मध्ये तो श्री वित्तरागनो गुण नथी. पण आपणे ध्याननुं कारण छे. तेमाटे वांदीजे छीओ. तेनो उत्तर. जे प्रतिमा देखे शुभ ध्यान आवे तो मल्लीनाथ स्वामीनो रूप देखी छ राजा कामव्याप्त केमथयां? उपसम भाव तो मल्लीनाथस्वामीना उपदेश थकी उपनो छे. जे प्रतिमा देखे तो सुभध्यान आवे. तो अेटला अनर्थ मनुष्य प्रतिमाने जंगीत करे छे. तेहुने सुभध्यान कां न उपने? माटे दयाथी देख करी विचार करेश.

१३. नमुनो देखीने नाम सांभले कहेछे. ते उत्तर. वळी हींस्याधरमी कहे छे जे. नमुनो देखीने भगवतनो नाम सांभळे छे, तेमाटे थापना वांदीओ छीओ. तेनो उत्त-र. सुत्र उत्राध्ययन अे अढारमे छेतालीशमी गाथामां कह्योछे. **करकंडु कलिंगेसु॥ पंचालेसुय दुम्महे नमी राया विदेहेसु॥ गंधारेसुय नगई॥ ४६॥**

अर्थ- क. करकंडु राजा. क. कलींग देशने वीजे. पं. पंचाल देशने वीजे. दु. दुम्मह राजा जुओ. न. नमीराजा, वीदेह देशने विषे जुओ, गंधार देशने वीजे. न. निगई राजा जुओ. ४

१ करकंडुराजा अे कलींग देशनो राजा हुओ. वृषभ देखी जुओ.

२ दुमुखराजा अे पंच्याल देशनो राजा हुओ. थंभो देखीने जुओ.

३ नेमीराजा अे विदेह देसनो राजा हुओ. चुडो देखीने जुओ.

४ निगईराजा गंधार देशनो राजा हुओ. आंबानो वृक्ष देखी जुओ.

५ वळी अे दुवीसमे अध्ययने समुद्रपाल चोर देखीने जुओ.

एपांच जण पांचवस्तु देखीने बुझ्या पण वृषभ, दीक पांचने पोताना जातीस- मरण उपजवाना तथा संजम लेवाना उपगारी कारण जाणीने कोईए वृषभूपां ही यने वांद्या नहीं, तो कीम जीनम वांदशो? वैराग्य उपजवानो निस्चे कारण तो पोतानो जयोपसम छे. अने बाहाय कारण तो अनेक छे. भरथेशर आरीसा भवनमां केवलज्ञान पाम्या, तेमाटे कोई आरीसा भवनने वांद्यो, पुज्यो, नहीं, तेमाटे बाह्- य कारण वंदनीक नहीं. जम छ राजा मोहनघरमध्ये मल्लीनाथनी प्रतिमा देखी. तथा मल्लीनाथने देख्या. पोताना संजमना जातीसमरणना कारणीक जाणीने प्रतिमा ने तथा मल्लीनाथने वांद्या कह्या नथी. एसुझसाज जाणवी. तथा प्रतिमाने ध्यानना कारण जाणीने जिनमारगी वांदे तो राजग्रही, चंपा, आलंभीआ, तुंगीया, हथी- णापुर, द्वारका, वनीता, ईत्यादीक नगरीना कोट. बारी, चोहटा, राजभवन, वेस्या ना वर्ग. लई बजाएया वरण्व्या, तो ते नगरीमध्ये घणा श्रावकना वर्ग, रहीता हुता. राजा पण भगवंतना परम भक्तिवंत हुता. तो ते नगरीमां देहरां कीम, न बरण व्यां? जक्षना देहरां ठामठाम कह्यां. तो जिनना देहरां कीम न कह्यां? तथा भगवंतने वीरहे आनंद, संख, पोखली, प्रमुख श्रावके चीत्रामनी प्रतिमा पण पुजी नथी कही. आज प्रतिमा वांदवामाटे संघ काढो छो. तो साक्षात भगवंत वित्तरागने वांदवामा- टे कोईए श्रावके संघ कीम न काढ्या? तेहने धननी सी खोट हती? तथा सुबाहुकुमार विपाकसुत्रमां तथा उववाई राजा भगवतीमां एम भावना भावी के, जे भगवंत ई- हां आवे तो हुं वांदु, पण ईम कोणेई चीतव्यो नहीं जे, संघ काढीने वांदवा जईए तो प्रतिमा वांदवी कीहां रही?

केटलाएक दयाना द्वेशी कहे छे जे, प्रतिमा भगवंतनो नमुनो छे. ते वात कीम मीले? उववाई सुत्रमध्ये कह्यो छे जे थीवर भगवंत केहवा छे. **अजिणा जिण संकासा जिणा इव अवित्तहं वागरेमाण॥**: अर्थ. अ. परम. अ. राग द्वे- श भज्या नथी, पण भ. भज्या जेहवा जिन वित्तराग. स. सरीखा छे. ज. जिन वि- त्तरागनी परे. अ. साचा छे. वा. उतर पडुत्तर कहेता थका.

ईम साधुने वीरदे कह्यो. पीण प्रतिमाने अजिणा जिण संकासा कहेता परम रागद्वेज भज्या नथी, पण भज्या जेहवा जिन वित्तराग सरखा छे जेहवो न- थी कह्यो.

भगवंत देवानंदा ब्राह्मणीने कह्यां छे, मं ग्रंथभगवतीमां कांई एमनथी कह्यो जे, मम पडिमा तो नमुनो केहेनो कहस्ये?

वली नमुनो तो केहेनो नाम छे जे. घणी वस्तु पडी होवे, तेमांही थी थोडीसी देखाडे ते नमुनो कहीये, पण वस्तु फेर होई तो नमुनो नहीं, जेम सोनानो नमुनो ते सोनो, पण पीतल, तो नही. आंबानो नमुनो ते आंबो, पण आकडो तो नहीं. हाथीनो, नमुनो, . ते हाथी पण (गधेडो) तो नहीं. अस्त्रीनो नमुनो ते अस्त्री पण पुतली तो नहीं. रतननो नमुनो ते रतन, पण कांकरो तो नहीं. जेम घणा द्रष्टांत छे. तीम ज्ञान, दर्शन, चारीत्र, गुण सहीत साक्षात वितराग देव ते हनो नमुनो ते साधु, ज्ञान, दर्शन, चारीत्रवंत ते, पण ज्ञानादीक गुणहीण प्रतिमा ते नमुनो नहीं. साधुनो नमुनो ते साधुज, पण गोसाला, जमाली मती, पासथा, वेषधारी, निनव ते नमुनो नहीं, गुणरहित माटे. अने वेषसरखा ते थी समदृष्टी, श्रावक, तेहने वंदणा करे नहीं. तो श्रीवितरागना गुण वीन्या वितरागनी प्रतिमा कीम वंदनीक थाय?

१४ नमो बंभीए लीवीए कहे छे. तेनो उत्तर. हींस्याधरमी कहे छे जे. भगवती ने धुरे नमो बंभीए लीवीए एहवो पाठ छे तेहनो अर्थ नमस्कार होवे. ते उत्तर ब्राह्मीलीपी ने तीहां एम कहे छे जे. अक्षरलीपी अक्षरनी स्थापना ते रुषभदेवस्वामी जे पोतानी पुत्री ब्राह्मी प्रते शीखावे ते रुषभदेवने नमस्कार थयो. एटले लीपी कर्मनो सीखावणहार ते ही ज लीपी कहीये. जेम अनुजोगद्वारे पाथानो जाण पुरुष ते ही ज पाथो. तीम लीपीनो जाणहार, सीखावणहार, ते ही ज लीपीक तेहने नमस्कार थयो. एणे भाव नयप्रमाणे रुषभदेवने ज नमस्कार शुधर्म स्वामीजे कीधो. मुख्य अर्थ तो एह छे. अने केटलाएक एम कहे छे जे. लीपीविधान अक्षर भेद स्थापना अक्षर तेहने नमस्कार कीधो. थापनानीक्षेपो ठरावबा माटे एम अर्थ कहे छे, पण ए वात सुत्र वीरुध छे. ते कीम जे, जिनागमसी ध्यांत वाणी सुधर्म स्वामी छतां सीध्यांत अक्षररूप थापना ए कीहां हतां? वीर नीर्वाणपछे नवसें एंसी वरसे पुस्तकारुढ ज्ञान थयो छे, तो अक्षर स्थापना शुधर्मस्वामीजे कीहां थी वांद्या? वली आजा रूपे, लीजत थापना रूपे, अक्षर आहार वंदनीक मानो, तो अक्षर लीपीमां केटला पुस्तक सपाणा

तेसर्व अक्षरसज्ञानमारे वंदनीक थाशे. कुराण कीताब, पुराण, वेद जोतीष, वैदक, विकथा, वार्ता, मंत्र, जंत्र, लोकसामुद्रीक. ओगणत्रीश पापसुत्र. ओ अक्षर, स्थापना मारे सर्व वंदनीक थास्ये, पण तेहने तो श्रीवीतरागे ओगणत्रीश पापसुत्र कहीया, पण तुमारे तो वंदनीक थासे. तेहने वांदता कीम नथी? पापसुत्र कि मकहो छो ते वीचारी जोजो. वंदनीक तो ओक भावसुत जिनवचन द्वादसांगी सीद्धांत छे. सेज मतना ग्रंथ अवंदनीक छे.

१५ जंघाचारण विद्या चारणनो उत्तर. हींस्याधरमी कहेछे जे. भगवती सतक वीसमे उदेसे नवमे जंघाचारण, विद्याचारण साधुओ प्रतिमा वांदी छे ओम कहेछे. ते पण ओकांत जुठुं बोलेछे. सीद्धांत मध्ये कह्योछे जे. जंघाचारण, साधु लबधी फोरवीने प्रथम मानुषोत्तर पर्वते जाय. पछे नंदीश्वर आठमे द्विपे जाय. पछे रुचक द्विप पंदरमे जाय, ओ वात साची छे. पण ठाणांग सुत्रे चोथे ठाणे मानुष्योत्तर पर्वते च्यार दीशे च्यार कुट कह्याछे. ते भवनपतिना ईंद्रना आवास कह्याछे, पण प्रतीमाने काजे सीद्धायतन कुट भुलगो जनथी कह्यो, तो प्रतिमा मानुष्योत्तर पर्वते कीयांथी? अने वांदसे कीयां थी? ते पाठ ठाणांग सुत्रना चोथा ठाणना बीजा उदेसा मध्ये लख्योछे. **माणुसुत्तरसणं पव्वयस्स चउदिसिं चत्तारि कुडा पन्नता तंजहा रयणे १ रयणुंचय २ सव्वरयणे ३ रयणसंचए ४.** अर्थ. मा. मानुष्योत्तर पर्वतने. च. च्यार दीसे. च. च्यार. कु. कुट सीजर. प. कह्या. तं. ते कहेछे. र. रतन कुट १. र. रतननो चय कुट २. स. सर्व रतन कुट ३ र. रतन संचय कुट ४.

१ ओहना अर्थ मध्ये पण ओम कह्यो जे. १ अग्नीखुणीने वीजे रतन कुट गुरु लवेणु देवनो आवास भुत. २. अने नैरुतखुणाने वीजे रतननो चय कुट. ग्रंथांतरे ओहनो नाम वेलंब सुजदनाम बीजो) तीहां वायुकुमारनो वासछे. ३ तथा ईसानखुणने वीजे. सर्व रतन कुट ते वेणु दाली नामे सुपर्णकुमारना ईंद्रनुं आवासभुत कुटछे. तथा वायव्यखुणने वीजे रत्नसंचय कुट ओहनो बीजो नाम प्रभंजन कुट वायुकुमारना ईंद्रनो आवास भुतछे. ओ भाव द्विपसागरपन्नंति मध्ये संग्रहणी गाथानी अनुसारे कह्योछे ईहां च्यार कुट च्यार दीसी माटे कह्याछे, पण कोई ग्रंथे पुर्व, पश्चिम, उत्तर, दक्षीणे प्रत्येक प्रत्येक

श्रीणश्रीण कुट कह्याछे. ते एक एक देवता अधीष्टीतछे. पुव्वेण तिन्नि कु-
डा ॥ दाहिणाउ तिन्नि २ अवरेणं ॥ उत्तरनं तिन्निभवे ॥ चउदि
शि माणुसंस नगस्स. ॥ १ ॥ सुत्रपाठे च्यार कुट कह्या. तीहांपण
सीद्धायतन कुट न कह्यो. वली द्विपसागर पन्नति मध्ये संग्रहणानुं.
दक्षीण पुव्वेणं रयणकुडं गुरुलस्सवेणु देवस्स सव्व रय-
णंच पूव तरेणं तेवेणु दालीस्स रयणस्स अवर पासे तिन्नि
विसमदिउणं कुडाइं वेलंब सुहयं सया होई सव्व रयणस्स
अवरेणं तिन्नि समय छिउण कुडाइ कुडं पभंजणस्सउ पभं-
जण आढिवं होइ वृत्तो इहवंतु स्थान कानुरोधेन चतारिशुक्ता
तथा अन्यान्यपि द्वादससंति पुर्व दक्षिण परोत्तरासुत्रिणी
द्वादशांपिचैकैक देवाद्धिष्टतानिति इतिस्थानगं वृत्तो. मुलसुत्रे
च्यार कुट कह्या, वृत्ति मध्ये बार कुट कह्या. तेमध्ये च्यार दीसीना च्यार कुटमध्ये
भवनपतिनी दाढा बार कुट वीदीशना कह्या, तीहांपण एक एक देवतानो
वास कह्यो, पण सीद्धायतन मानुषोत्तर पर्वत न कह्यो, तो सीद्धायतन कुट-
मध्ये न होवे एणे शुत्रे मानुषोत्तर पर्वते प्रतिमा मुलथी ज नथी तो प्रतिमा
वांदी डीहां थकी ए

२ वली रुचक पर्वते पण चालीश कुट दीशा कुमारीना कह्याछे. सीद्धांत जंबु
द्विप पन्नतीमाहे पीण सीद्धायतन कुट रुचक द्विपे सीद्धांत महि कह्यो नथी. तो
रुचकद्विपे प्रतिमा डीहांथी वाधीर

३ वली नंदीशर द्विपे प्रतिमा कुहिछे, ते पण नंदीशर द्विपने समलुतलाने
वीषे तो नथी कही. अंजनगीरी पर्वत चोरासी हजार जोजन ऊंच्यो छे. ते उपर
च्यार सीद्धायतन छे तीहां तां जंघाचारण, विद्याचारण, गयान थी कह्या. ने तु
मे जेम भणोछो जे. प्रतिमा वांदीछे तहीं चेइयाइ वंदीतए एपाठ उपर कह्यो
छे. पण ए प्रतिमा वांदी पूजु होत तो प्रत्यक्षपणे वंदइ नमंसइ पाठ एर्छ जे
बे शब्द तो गुणग्राम करवा अने नमंसइ शब्दे नमस्कार करवो ते तो नम्म-
सइ शब्द तो छे ज नहीं. वली वंदमाण जाइजा दसवीकालीक पांचमे अध्य-
यने बीजे उदेसे कह्यो छे ते गुणग्राम करतो थको साधु गृहस्थ पासे जाय नहीं.

ए साखे वंदइ शब्दे गुणग्राम करवानो अर्थ छे. जो प्रतिमाने प्रत्यक्षदेखी होवे तो नमंसइ शब्द कीम न कह्यो? तथा चेइय वंदणा नमोथुणं कीम न कह्युं? अने तमे एम कह्यो छो जे, चेइ शब्दे प्रतीमा नथी तो चेइ शब्दे शुं वांद्यो? तेउत्तर. साधुनी ए रीती छे जे, आहार, निहार, विहार कार्य करी आवे ठकाणे आवी जेसे तेहने समोसरण समोसर्या कहीए. अने इरीयावही पडीकमे ते इरीयावही पडीकमतां लोगस्स कहे, ते लोगस्स मध्ये श्रीवीतरागना गुण छे हीज तेहीज चैत्य शब्दे अरीहंतने वांदे ए परमार्थ, घणा जेवलाजिन केवली वांद्या तेमाटे बहु वयने चेइयाइ बहु वयने वांद्या कहीए. इहां लोगस्स कहीतां प्रतिमा विना घणा अरीहंतरूप चैत्यवंदणा एमध्ये श्यो संदेह रह्यो? वली मानुषोत्तर पर्वते सीद्धायतन कुट नथी, प्रतिमा पण नथी, तीहां पण चेइयाइं वंदइ ए पाठ छे. तीहां चेइ शब्दे शुं वांद्यो? तो एम जाणजो. जे प्रतिमा वीना चैत्य श्री वितराग केवली छे तेहीज वांद्या छे. तीम नंदीश्वरद्वीपे, अने रुचकद्वीपे पण अरीहंतनेज वांद्या छे मानुषोत्तर, नंदीश्वर, रुचकद्वीपे वंदणाना शब्दमां कांइ फेर नथी. जहां प्रतिमा छे तीहां पण चेइयाइं वंदइ ए पाठ छे. अने प्रतिमा ज्यां नथी त्यां पण चेइयाइं वंदइ ए पाठ छे. कांइ फेर नथी. तो एम जाणजो जे, त्रणे ठामे चैत्य वंद्या ते चैत्य वांद्या छे. श्रीवितराग तो जहां रहीने वांदीए तीहां रह्यां वंदाए तो जाणजो सर्वत्र वितराग चैत्य हीज वांद्या छे. जो प्रतिमा माटे चैत्य कहेसो तो नंदीश्वर द्वीपे. आपाठ मीलसे जे तीहां प्रतिमा छे ते माटे. पण मानुषोत्तर पर्वते अत्रे मुल थीज प्रतिमा ने सीद्धायतन नथी तीहां चेइयाइं वंदइ पाठ कीम मलसे? अने चैत्य शब्दे वितराग वांद्या ए अर्थ तो सर्व ठामे मलस्ये. तो एम जाणजो जे, चैत्य शब्दे श्रीवितराग हीज वांद्या छे. जहां साधु आवे, तीहां समोसर्या कहीए-छीए अने चोवीसं स्तवन करे ते चैत्य वांद्या कहीए. वली ए जंघाचारणं विद्याचारण, प्रतिमा वांदवा, जात्रा करवा, गया, एम कहे छे ते एकांत जुठुं कहे छो. ते केम जे, जो जात्रा करवा गया होवे तो जंघाचारण रुचकद्वीप थकी पाछा वल्या, तीवारे: नंदीश्वरद्वीपे आव्या. तीहां थी पोताने ठामे आव्या कह्या, पण मानुषोत्तरना चैत्य कीम न वांद्या? तथा उंच्या पंडगवन जइने पाछा वल्या, तेवारे नंदनवन आव्या तीहां थी पोताने ठामे आव्या, तो सोमनस वने अने भद्रसालवननी

प्रतिमा वांदवा कीम न गया? पीण ईर्यम न जाणजो जे, प्रतिमा वांदवा नथी गीया पण चारीत्र मोहनीने उदे असंवुड अणगार थईने जंघाचारवीसईजाईपणे जे प्रमादनो थानक सेव्यो. वली पोताने ठामे आव्या तीहांपण कह्यो जे, ईहां चेईयाई वंदीत्ते. जे मुनी गाम, नगर, वन, पर्वतने वीषे जहां हता तीहां पाछा आव्या पोताने ठामे तीहां कीया चैत्य हता ते वांद्या? पीण एम जाणजो जे पोताने ठामे आव्या तीहां ईर्यापथी कपडी कमी तेमध्ये चोवीसंस्तव कह्यो जे तेहीज श्रीवित्तरागरूप, चैत्य वांद्या वितराग चैत्य तो जे ठामथकी रहीने वांदीए ते तीहांथी वंदाय, अने प्रतिमा ते मुनीशालनास्थानकमध्ये कीहांथी? ते वीचारी जोजो. वली एहीज उपदेशने छेहडे कह्यो जे.

तस्स ठाणस्स अणालोइय अप्पडीकंते कालं करेइ नथी तस्स आराहणा.

जे स्थानक लबधी फोरवीने गया ते कार्य आलोया वीना नीयां वीन्य काल करे तो वीराधक कह्या. पीण श्री जिनप्रतिमा जिनशारीखी तेहने वांदवा जातां काल करे तो वीराधक कीम होवे? अने मोहनीने उधे असंवडपणाना काम करी द्वीप, समुद्र, जोवा गीया चक्षुईंद्रीना वीजयना प्रेर्या थका. तेणे कारणे वीराधक कह्युं जे होवे. वली हींस्याधरमी कहे, जे प्रायश्चितनो ठाम कह्यो. ते प्रतिमा वांदवा गयाते माटे तथी कह्यो. जातां आवतां जतनाथई होवे ते माटे आलोयणा कहे छे. तेउत्तर: तुमे कहो छो जे. संघादीकने कारणे चक्रवर्तिनो सैन्य चुरे, तो पण माहा लाभ छे. धरम कारज करतां हींस्या छे ते पांप नहीं लागे तो जे साधुगगनचारीने छकाय मध्ये कही कायनी हींस्या लागी? अने माहा दुःख उपराज्यो तेमध्ये जे हींस्यानो, प्रमादनो, दुःझण स्यानो गणाय? जे वार्ता तुमे असत्य करी. जो प्रतिमा वांदवा गया होवे तो तमारे मते वीराधक कहेवाय न ही ईजे. वली भगवतीमध्ये कह्यो छे जे; आलोयणलेवा मुनी चाल्यो, ते वचमां काल करे तो आलोयणना भावथकी आराधीक कहीन कहीए. तो जिनप्रतिमा वांदवाने भावे चाल्यो ते निश्चे आराधीक जि कहीए. समाद, अनुमाणनो दृष्ट ईहां स्या माटे गणाय?

वली हींस्याधरमी कहे; प्रतिमाने तो चैत्य कहीए, पण अरीहंतने चैत्य-

दीक्षा कल्याछे ? तेनो उत्तर. भगवती, उववाई, रायपसेणी, ठाणांग, प्रमुख घणे ठामे साधुने चैत्य कह्याछे तेपाठ लखेछे. **तिरवुत्तो आयाहीणं पयाहीणं वंदामी नमंसामी सक्कारेमि सम्माणेमि कल्लाणं मंगलं देवयं चेइयं पजुवासामी.** अर्थ- ती. त्रणवार. आ. आघन एटले जे हाथ जोडीने जमणा कानथी डाबा कानसुधी. प. प्रदक्षीणा करीने. वं. वांदुछुं एटले पगे लागुछुं. न. नमस्कार करूंछुं भक्तन मा—डीने. स. सत्कार दउंछुं. स. सन्मान दउंछुं. क. कल्याणकारी. मं. मंगल कारी. दे. धर्मदेव समान. चे. ज्ञानवंतनी. प. सेवा करूंछुं मन. वचन. कायाए करी.

एपाठमध्ये कल्याणं कहेतां कल्याणकारी प्रते, मंगलं कहेतां मंगलीकप्रते, चत्तारीमंगलं, सुत्रमध्ये साधु मंगलं कह्याछे ज, देवयं कहेतां धर्मदेव प्रते, चेइयं कहेतां ज्ञानवंत प्रत्यक्ष दीठी आ चैत्य शब्दना वचन जाणवा.

वली समवायंग सुत्रमध्ये, चोवीस जिनने केवलज्ञान उपनो, जे वृक्ष हेठे तेवृक्षने पण चैत्यवृक्ष कह्या. ज्ञान चैत्यनी, नेश्राये ते हवे समवायंग सुत्रनो पाठ चोवीसमे समवाये थी लखेछे. **एएसिएणं चउविसाए तिथकराएणं चोवीसं चेइय रुरवा पन्नता तंजहा निग्गोह सतिवन्नेय साले पीयए पीयं गुच्छतो हंसरीसेय नागरुरवे सालेपीलरव रुरवेय १ तिंदुयं पाडलं जंब आसोथे रवसु तहेव दहिवन्ने उदीरुरवे तिलएय अंबगडरुरवे असोगेय २ चंपग बहुलेय तहा वडाभिरुरवे तहेव धवरुरवे सालेय वद्धमाणे चेइयरुरव जिणवराणं ३** अर्थ- चोवीस चैत्यवृक्ष हुवा जे वृक्ष हेठे केवलज्ञान उपनो ते वृक्षने चैत्य वृक्ष कहीए. ईत्यर्थः तेकेहा श्री आदिनाथने न्यग्रोध तेवर वृक्ष हेठे केवलज्ञान उपनो. ईमज अनुक्रमे चोवीशे जाणवा. निग्रोध १. सत्तवन २. प्रीया ३. पीयं गु ४. छत्र ५. सरसडो ६. नाग ७. मासती ८. पीलु ९. टींबरु १०. पाडल ११. जंबु १२. पीपलो १३. नीश्ये तेमज. दधीवर्ण १४. नंदी १५. तीलक १६. आंबो १७. असोक १८. चांपो १९. बकुल २०. तीमज वेतस २१. तीमज धावणी २२. साल २३. वर्धमान २४. ए चैत्य वृक्ष चोवीस जिनवरना जाणवा जेहेठे केवलज्ञान उपना माटे.

जे ज्ञाननी नेश्राये वृक्षने चैत्य कह्या तो ज्ञानवंत अरीहंतने तथा साधुने चैत्य कह्या जे तेमध्ये श्यो संदेह? तेमाटे घणा ठाकाणे पण चैत्य शब्दे वितराग, तीर्थंकर अरीहंत केवलज्ञानी, प्रत्ये वांद्या छे. प्रतिमा वांदी कहस्यो तो मानुषोत्तर पर्वते प्रतिमा नथी त्यारे कहेशो? अने पाठ तो त्रणे ठामे सरखा छे. अधिको ओछो नथी. जुहां प्रतिमा छे ने जुहां प्रतिमा नथी तीहां पाठ फेर नथी, तेमाटे प्रतिमा वांदी कहे छे ते सुत्रविरुद्ध कहे छे.

१६ आणंद श्रावकना आलावानो अर्थ. हींस्याधरमी कहे छे जे आणंद श्रावके प्रतिमा पूजी. वांदी छे, ते एकांत जुठुं कहे छे. उपासग दसांगे अध्ययन पहेले पाठ छे ते कहे छे. **नो खलु मे भंते कप्पइ अज्जपभिई य अणउत्थियाणियावा अणउत्थियादेवयाणवा अणउत्थियापरीगहियाणिवा अरीहंत चेइयाइं वंदितएवा नमंसित्तएवा पुव्विंअणालवंते आलवित्तएवा संलवित्तएवा तेसिं असणंवा पाणंवा खाइमंवा साइमंवा दाउवा अणुपदाउवा.** अर्थ: नो. नहीं ख. निश्चे. मे. मुजने. भं. भगवंत नो. क. न कल्पे. अ. आज पछी. अ. अन्यतिर्थि. अ. अन्यतिर्थिना देव. अ. अन्यतिर्थिनाग्रह्या आचार्य. अ. अरीहंतना चैत्य भृष्टाचारी साधु. वं. वांदवा. न. नमस्कार करवो. आ. बोलावबो. सा. वारंवार बोलावबो. ते. तेहने. अ. असन. पा. पाणी. खा. खादिम सुखडी. सा. स्वादिम मुखवास, ध. गुरु केहते धर्मनी बुद्धिए देवा. अ. आग्राकरी देवरावबो.

एम भगवंतना मुख आगले आणंद श्रावके अभिग्रह कीधा, जे आज पछी मुजने न कल्पे १ अन्यतीर्थि साक्यादिकने २ अन्यतिर्थिना देव अनेक प्रकारना हरिहरादिकने ३ अन्यतीर्थिए ग्रह्या अरीहंतना चैत्य. अन्यतिर्थि थकी मीलता श्रधाये करी पासथा, वेषधारी, गोसालामती, जमालीमती जिननो लींग तो साधुनो छे, पण जिनमारग थकी, श्रधा भृष्ट जिन आज्ञा बाहीर जे एवा साधु ते चैत्य जे त्रण जणने १ वांदु नहीं. २ बोलाव्या पेहलां बोलुं नहीं. ३. असणादिक दान आपुं नहीं, कोई देवाभि उगेणवा (देवताने परवश पडये) इत्यादिक कारणे वांदवा पडे, बोलाववा पडे, आसणादिक देवो पडे, तो आगार, पण नीर्जराहेतु जाणुं नहीं. तेणे करी सम्यक्त सुद्ध, जे हवो अभीग्रह लीधो हवे मुजने कल्पे सु.

कप्पई मे समणा निग्गंथा फासुयं एसणिज्जेणं असणं पाणं खाइमं साइमं वथ पडिग्गहं कंबल पायपुछणेणं पाडीहारिय पीढ फलग सिजा संथारएण उसहभेसजेणं पडिलाभेमाणे विहरीतए. अर्थ- क. कल्पे. मे. मुजने. स. श्रमण. नि. निग्रंथ. फा. फासुक. ए, एषजणीक लेवा जोग्य. अ. अन. पा. पाणी, खा. सुखडी मेवादीक. सा. मुखवास. व. वस्त्र. प. पात्रा. कं. कंबल. पा. आगले भांडवानुं. तथा रजोहरणनो पुंजणो. पी. बाजोठ. फ. पाटीयुं. सी. स्थानक. सं. घासादीक संथारो. उ. ओषध डीरीबातादीक. भे. वर्णादीक गोली. प. ते हने विहरावबुं नीत्यमेव एहवा मननाअलीयह.

कल्प्यामध्ये तो देव अरीहंत ते तो श्रीमहावीर. अने गुरु साधु, ए जेहुने बांदवा, बोलावबा, ने प्रतिलाभवा, कल्पे ते कह्या. हवे स्वयमत ग्रहीत प्रतिमा बांदवी कल्पे तो ईहां प्रतिमा कहेत. पण ते तो सुत्रमध्ये छे ज नहीं. त्यां बोलमध्ये तो प्रतिमा न कही, अने वोसरीव्यामध्ये पण प्रतिमा न थी कही. जिनमतना देव, ने गुरु, बांदवा राख्या अने अन्यमतना देव, गुरु, वोसराव्या न जिनमतना वीटल साधु ते पण वोसराव्या ए अर्थ छे. हवे हींस्याधरमी कहे छे जे, वोसराव्यामध्ये अन्यतीर्थी ए ग्रह्या चैत्य वांदु नहीं, ते प्रतिमा आश्री कह्यो छे एम कहे छे, ए वात सुत्रविरुद्ध कहे छे. ते केम जे, जिननी प्रतिमा जे ठीप पद्मासणे, केवली आयुद्ध, अक्षधारी, अस्त्री, रहीत छे. अने अन्यमतीनी प्रतिमा संजोगी आयुद्ध, अस्त्री अक्षधारी, सहीत छे. ते रीत आकार मुर्जनो छे. ते पण जाणे छे सुधीबुधी ओलखे छे, तो अन्यतीर्थीनी प्रतिमाने ठामे जिनमतनी प्रतिमाने कीम भांड्यो? तथा ब्रह्मा, विस्नु, महेश १ गणेश, माता, हनुमान, क्षेत्रपाल, ईत्यादिक शुं जाणशो जिनप्रतिमा थासी सुधी पडे, ते तो वीचारतां भ थी, ते माटे प्रतिमानो अर्थ नमीसे. वली जे प्रतिमानो अर्थ करशो तो तीहां एम कह्यो छे जे, १ अन्यतीर्थिने. २ अन्यतीर्थिना देवने. ३ अन्यतीर्थिए ग्रह्या चैत्य ने १ वांदु नहीं २ बोलावुं नहीं ३ धन दीधुं नहीं ए त्रण बोल बीजे ध्या, तो लुचो ए चैत्य सजे पासथा, वेषधारी, नी नथ, उपर तो ए त्रण बोल मीले, जे बोलाव्या बोले, धन दीधुं ल्ये, पण चैत्य शब्दे प्रतिमा होवे तो, बोलावी केम बोले, तथा धन कीम लेत कह्यो पण ह्सियाध

रमीनामनमांजेवातछे अन्यमत ग्रहीत प्रतिमानीजेधीजेतो पोतानी ग्रहीप्र-तिमामानवा ठहीरे.पणजेवातसुत्रन्याये ठहरी नहींते वीचारीजोजो.

वली कोंस्याधरमी कहेसेजे, जिन प्रतिमा बोले नहीं. धन लेवे नहीं तेमाटे प्रतिमा अर्थने वीषे नीषेधो छो, तोअन्यतिर्थिना देव कांहां बोलाव्या बोले, धन दीधां ल्ये, तेउत्तर. जिनना देव बोले छे, ने ल्ये छे, तोब्रह्मा, विष्णु, महेश, गणेश, माता, हनुमान, नारद, आकार सता के न लेतार स्वयमेव छवता हुताती यारे अहारलेता, तेवीचारी जोजो. अन्यतीर्थिना देव उपर तोसुजे अत्रण बोल ठहरे छे, पणप्रतिमा उपर नठहरे तथाजे प्रतिमाने पोताना देव करी अन्यतिर्थिओ मान्याते हने तुमे देव करी नमानो तथाअन्यतिर्थिना देहरामां रहीजिन प्रतिमाते तमे नमानो ठाम केर माटे, तोतुमारो आपकार्यवीशेजेचंडालने घेरजे ठाहोयते वेलाजे तमारोआपजरो केनहीं जोजे तमारोआपतो ते तमारो देव. अन्यतिर्थिने देहेरे गई प्रतिमाते अवंदनीक थई, तो साधु अन्यतिर्थिना आश्रममां उतर्याते वेलागुरु करीने मानो के नहीं? जोचंडालने घेरजे ठाने आप मानो, मठमां उतर्या साधुने गुरु करी मानो, तो अन्यतिर्थिने देहेरे गई प्रतिमाने देव करी कीम नमानो?

वली अन्यतिर्थिये ग्रह्याचैत्य शब्दे प्रतिमा मानसो, तो द्रव्यलींगी, पासथा. निन्हवषेषधारी, वीटलसाधु, कुया बोलमध्ये वोसराव्या ठहरावशो जे पण अवंदनीक छे, जेकेहेसे अन्यतिर्थिमां गणीजे तो जोयपडे लगवतीसतकपेहेसे पन्नवणा पदवीसमेसे लेंगी दंसण वावनग समकीतनावमनहार पीण सवलींगी कह्या, पण अन्यतिर्थिमां नथी कह्या, अने अन्यतिर्थिना देवमां तो नथीज, पछे अन्य-तिर्थि ग्रह्याचैत्यमांज पण गणासे तो नहीं, तोच्योथो बोल सुत्रपाठ देजाडो रवली स्वयमतना ग्रह्याचैत्य, देहरा, प्रतिमा, आणंद श्रावक, वांदतेपाठ देजाडो, तेवीचा रजो.

१७ अंबक श्रावकना आलावानो अर्थ. जेमसमकीतनी वीधआणंद श्राव-के कहीछे, तेहीज रीतसर्व श्रावकसंज, पोजली, प्रमुज छे कोई वातनो फेर नथी ते उपरांत उववाई सुत्रमां अंबड श्रावकने अधीकारे अहेवो पाठ छे जे.

अंमंडस्सणं परीवायस्स नोकप्पई अणउत्थिएवा अणउत्थियादेव याणिवा अणउत्थिय परीग्गहियाणिवा अरीतंहचेइयाइं वंदितएवा

नमंसित्तएवा जावपज्जुवासिएवा णणथअरीहंतेवा अरीहंत चेइयाणिवा. अर्थ. अ. अभड संन्यासीने. नो. न कल्पे. अ. अन्यतिर्थि सांख्यादीक. अ. अन्यतिर्थिना देव हरी, हरादीक, अ. अन्यतिर्थिये ग्रह्या अरीहंतना चैत्य भ्रष्टसाधु. वं. वांदवा. न. नमस्कार करवा. ज. जवतपुज्ज करवा ज्ञानशब्दमध्ये उपरना बोल लेवा.

अेरलोपाठछे जे, न कल्पे. १ अन्यतिर्थि. २ अन्यतिर्थिना देवने. ३ अन्यतिर्थिये ग्रह्याचैत्यने. १ वांदवा. २ बोलाववा. ३ धन देवा अे त्रण बोलतो आणंदनी परे ज छे. जने कल्पे तेमध्ये अरीहंत तेतो देव अने अरीहंतना चैत्य ते साधु गुरु अंबड वांदवा अरीहंत ते देव अने चैत्य ते ज्ञानवंत अरीहंतना साधु अबडने कल्पे अेटले कल्पमा पण आणंदनी परे ज कह्यों, तीहां श्रमणनी ग्रंथ कहीने गुरु राख्या ईहां अरीहंत चैत्य कहीने गुरु राख्या. अेटले देव, गुरु, ने वांदवा राख्या. ईहां हींस्याधर्मी कहेछे जे, प्रतिमाराजी चैत्यशब्द तेनमीसे. केम जे अरीहंत ते पण देव अने प्रतिमा ते पण देव, तो गुरु वांदवानो त्रीजोपाठ कीहां छे? ते तो नथी. अेलोजे अंबड ने साधु गुरु छे के नथी? जो चैत्यशब्दे प्रतिमा तो गुरु वांदवानो त्रीजोपाठ देखाडो? अने अंबड साधुने वांदे छे. अेसना धीक आपे छे जारवृ न सुत्रपाठ कह्यां छे. तुमेतो प्रतिमाने देव करी मानाछो तो गुरु साधुनो पाठ कीहां? पण मीथ्यात्व मोहनी कर्मने उदये जाणेो अर्थ सुजे छे, जे वस्तु श्रावकने कल्पे ते आणंदनी परे जाणवी ते विचारी जोजो.

५८ सात क्षेत्रे धन कढावे, ववरावे. तेहनो उत्तर. वली हींस्याधरमी कहेछे जे, सात क्षेत्र धन ववरवो ते अेकांत सुत्रथी रुडु कह्युं छे. सात क्षेत्रे धन वावरवो तेकीयासुत्रमां कह्यं छे ते पुछवो. तथा आणंदादीक श्रावके व्रत आराध्या, पडीमा आदरी, संथारा कीधा, ते सर्व सुत्रमां कहेछे, पण धन केटलो वावर्यो तथा केटले क्षेत्रे वावर्यो ते सुत्रथी कहो तो प्रमाण. तथा संघ काढ्या, तीर्थ जात्रा कीधी, देहरा कराव्या, प्रतिमा प्रतिष्टि, ईत्यादिक आणंद, संख, पोखलीने, अथीकारे कह्यो होवे तो सुत्र मध्ये देखाडो. श्रीमाहावीरस्वामीये गौतमस्वामी आगले केटसा क्षेत्र कह्या ने कहो, तुमे सात क्षेत्र कहोछो. ते १ देहरो, २ प्रतिमा, ३ पुस्तक, ४ साधु, ५ साधवी, ६ श्रावक, ७ श्रावीका, अे सात क्षेत्र कहोछो, ते श्रीवितरागना पक्षे

नथी. त्यामाटे ज्ये, पुस्तकनो लखवो तो श्रीमहावीरस्वामी निर्वाण केडे नवसें एंसीवरशे थयो छे, तो आगले पुस्तक वीमते धन काढवानो त्यो प्रयोजन हतो? एवीरीते.

वलीसाधु, साधवीने, कल्पे धंन जरखी आहार, उपध्य, उपाश्रय करावे तो ते साधु, साधवीने काम न आवे तो साधु, साधवीने कल्पे धंन स्याने काढे? दसवीकालीक सुत्रे छठे अध्याय ने अडतालीशमी गाथामां कह्यो छे.

पिंड सिजं च वथंच ॥ चउथं पाय मे वय॥ अकप्पियं न इछे-जा ॥ पडिगाहिंजकप्पियं. ॥ ४८ ॥

अर्थ-पेहले बोले. पी. आहार. बीजे बोले. सी. थानक पाट, पाटला संथारो, वलीत्रीजे बोले, व. वस्त्र, पछेडी, चलोटा, मुहपति. य. वली, प्रते प्रमुज, च. वलीचोथे बोले, पा. पात्रा, पडीग्रह, उडग, प्रमुख, ए. ए. य. व-ली कल्पनीक हांड प्रमुख संजमनिर्वाह. अ. अकल्पनीक न. नवांछे तथा न लये. प. लीये. क. कल्पनीक.

एम आचारंग, निसिथ, कल्प, घणेसुत्रे मुलनो आण्यो आहारादीक नीजे ध्यो छे, तो साधु, साधवी, ते धननेस्युं करे? एपण सुत्रविरुद्ध कहुं छे.

श्रावक, श्रावका, जे पुन्यवंत होवे ते पण जे रातनो दानल्येन हीं, रांक, कंगाल, दीन, अनाथने, अंतरायपाडे नहीं. देहरां प्रतिमा आगले हतां नहीं. तो तेहने कल्पे धंन काढिने स्युं करे? तुमारे मते आगले देहरां प्रतिमा हतां एम मानो छो, तो कहो आणंदादीक श्रावके त्यात ज्माडी. परदेसीराजाये दानसालामाडी, श्रीकृष्णे संजमनी दलाली कीधी. सेणीकराजाये अमरपडो कर्यो, कोणीकराजाये वधामणी दीधी, पीण केइलो धन काढी देहरां प्रतीमा करा व्यां ते पाठ सुत्र मध्ये देखाडो. नहीं तो एसातजेत्रनवां कलपीने मुरेज लोकोना धनलुटोछो. ते यो हवे नाम्योरथा ओछा. एसातजेत्रना नाम लइदेखाडे छे. ते एकांतसुत्रविरुद्ध छे.

१९ द्रुपदीए प्रतीमा पुजी कहे छे. तेनुत्तर. हींस्याधरमी कहे छे जे द्रुपदी ए प्रतिमा पुजी छे तेहनो उत्तर सुत्र प्रमाणे कहुं छे जे. द्रुपदीए प्रतिमा पुजी छे, तेहनो उत्तर सुत्र प्रमाणे कहुं छे. सर्व सुत्र मध्ये जोतां. साधु, साधवी, श्रावक,

श्रावीका, समदृष्टीए, कीहांई वितरागनी, प्रतिमा करी पुजा कही नथी. राज
ग्रही, चंपा, मथुरा, वाणीजग्राम, तुंगीया, आलंभीया, सावथि, द्वारका, वनीता
हथीणापुर, ईत्यादीक नगरीयुने जाहीरे ज्यहनादीक कह्याछे पण श्रीवितराग
नादेहरां कह्यां नथी. एक द्रुपदीए परणवाने अवसरे प्रतिमाने पुजा करी
तोपण जघाल वभधे एकवार पुजा कहे छे. पद्मोत्तर राजाने घेरे साहरण
थयो तीहां आंबील सहीत छठ छठ पारणा अे तप कीधो. पण तीहां प्रतिमा पुजा
कही नथी.

१. ते द्रुपदीए पूर्वभवे धर्मरूचीने कडुओ तुंबडो आप्यो ए अयुक्त.
२. पछे सुकुमालकाने भवे भीक्षुकने भरतार कीधो ए अयुक्त.
३. पछे संजम लेईने अवनीत पासथी थई ए अयुक्त.
४. पछी नगरी बाहार, आज्ञा लोपीने आतापना लीधी ए अयुक्त.
५. पछे पांच भरतारनो नीयाणो कीधो ए अयुक्त.
६. पछे संजम वीराधी वेस्या देवांगनापणे उपनी ए अयुक्त.
७. पछे पांच भरतार वर्या जगत नींदनीक कार्य कीधो ते अयुक्त.

एहवा अयुक्तनी करणहारी, मीथ्यादृष्टीनी याणा सहीत तेणे प्रति
मापुजा. ते पुजाने भलामण पीण अवृती सुरीयाभ देवतानी दीधी, पण आ
णंद, कामदेव, संख, पोखली, श्रावकनी भलामण स्या माटे न दीधी? आ
णंदादीकनी भलामण स्याने देवे?

१ द्रुपदीये प्रतिमा पुजा ते वेला समदृष्टी नहीं. २ श्रावका पण नहीं. ३ द्रुप-
दीना मातापीता पण समदृष्टी नहीं ४ द्रुपदीए प्रतिमा पूजा ते प्रतिमा तिर्थं
करनी पण नहीं. घरमां देहरासर पण नहीं ए च्यार बोल सीद्धांतनी साखे
वीचारवा ते कहे छे.

१ प्रथम तो द्रुपदी श्रावका नहीं, जो श्रावीका होय तो पांच भरतार कीम
वरे? सर्व संसारनी रीते अस्त्रीने एक एक भरतार होय छे. तीम द्रुपदी
पण एक भरतार भणती हती, पण जेम भणती न हती जे माहरे पांच भर-
तार थासे. तीवारे पुरव भवना नीयाणानी प्रेरणाये करी पांच भरतार वर्या
तो बीचरीजे जे, द्रोपदीए श्रावकना व्रत लीधां सारे भरतार दस वीस-

मोकलाराज्याहता१ अनेज्यारेभरतारनीमर्यादानथीत्यारेआवडाकेम
कहीये.ओणेन्याये द्रोपदीआवकानहीं.तथाबालपणामांश्रावकनावृत
लीधापण.कह्यांनथी.

२.वलीद्रुपदीसमदृष्टीपणनहीं.दसासुतखंधसुत्रनेदसमेअध्ययनेनीया-
णनाभावकह्या.तेमध्येमनुष्यनाकामभोगनोनीयाणोकरेउत्कृष्टरसनानी
याणानोइसजेजे,नीयाणानाकरणहारेकवलीपरुप्याधर्मकांनेसांभलवो
पणनपामे.अनेमध्यमरसजघन्यरसनोनीयाणोहोवेतोवंछीतभोगमल्या.
पछीसमकीतवृतपामे,पणज्हांसगेनीयाणानोफलउदयनआवेत्यांसगेस
मकीतवृतकांईनपामे.वलीनीयाणाजेप्रकारनाछे एकद्रव्यप्रत्यय,बीजो
भवप्रत्यय.तेवासुदेवचक्रवर्तिनो,नीयाणानाउदयजभवजवलगेवृतउदयन
आवेतेभवप्रत्ययनीयाणो,कहीये अनेबीजोद्रव्यप्रत्ययनीयाणोतेजेणे
द्रव्यवांछ्योतेमीलयोतीवारेतेद्रव्यप्रत्ययनीयाणोपुरोथीयो.पछेदेसवृती
सर्ववृतीसुधेआवेतेद्रव्यप्रत्ययनीयाणोकहीये,तेभणीअेद्रुपदीनेद्रव्यप्र-
त्ययनीयाणोछे.जेपांचभरतार३पद्रव्यमीलयातीवारेद्रव्यनीयाणोपुरो
थीयो.पणपरणीनहींत्यांलगेनीयाणानोउदयहतो.सयंवरामंडपमध्येस-
र्वराजानेमुकीनेपांचपांडववर्यातीहांपाठमध्येकह्योछे जे. पुव्वकय
नियाणेणं चोइजमाणी. अर्थ-पु.पुर्वकृतपाछलाभवनाकीधां.नी.नी
दांनने.चो.प्रेरीहुती,पुर्वकृतनीदाननीप्रेरीथकीपांचपांडवपाशेआवीओ
पाठछे,तोएमजणायजेनीयाणानाउदयसहीतजवरते,तीहांलगेसमकीत
तथावृतकीहांथकीहोस्ये?अनेजेद्रुपदीपरण्यापेहेलांजेकांतमीथ्याद्रष्टीजणवी.

३वलीद्रोपदीनामाता,पीता,पणमीथ्यात्वीछे.घेरदेहरांछे प्रतिमापुज
छे,जेमजे कहेछेतवातसुत्रवीरुद्धकहेछे.तकीमजेद्रुपदीनेपीताअेश्रीकृष्ण
प्रमुखसयंवरमंडपमध्येअनेकराजातेडव्या.तेहनेकाजे छआहारनीपजा
व्या.तेमध्येमद्य,मांस,घणोनीपजाव्यो.जेजिनमारगीहोवेतो,अनेघेरमां
देरोहोवेतोतथापुजाजिननीपरेहोवेतोकांआगमेत्रसजीवमारीनेमद्य,
मांस,कीमनीपजावे? जिनमारगीहोवेतोमद्य,मांस,जावेनहींत्रसजी
वनेहणेनहींहणावेपणनहीं.अेजिनमारगनोलक्षणछे.अनेद्रुपदराजा

जे मांसलोलुप नीपज्यो सुत्रे कह्यो छे ते पाठ लखीजे छे. विउल असणं पाणं खाइमं साइमं सुरंच मजंच महुयंच मसंच सिंधुंच पसन्नंच सु बहु पुप्फ वथ गंध मल्लालंकारं च वासुदेव पामोखाणं रायसहस्साणं आवासेसु साहरह तेवि साहरंति अर्थ—वी.विस्तीर्ण. अ.असन.पा.पाणी.खा.खुजडी मेवादीक.सा.मुखवास, सु.सुरा.म.मदीरा.म.मधुजनो घर.मं.मांस.सी.सीधु.प.प्रसन्न जे मदीरानी जाती, सु.अति.ज.घणा.पु.फुल.व.वस्त्र.गं.गंध.म.माला.अ.अलंकार.च.वासुदेव.पा.प्रमुख.रा.राजनासहस्त्र.आ.आवासनेवीजे.सा.मुको.ते.तेपण सा.तीमज मुके.

जेम सेवकने कह्युं अने जेम सेवके कीधो. ज्हां समदृष्टीना घर होवे तीहां मद,मांसना, गोरवडीम होवे? सुत्र मध्ये मद,मांस,घणे ठामे लीजेघ्या छे. समदृष्टीने घेरे च्यार आहार होवे, पण छ आहार होवे नहीं. जे णे मेले ध्रुपदरा जानो शर्वघर मीथ्या दृष्टी जाणवो.

हवलीही स्या घरमीर कहे छे जे,प्रतिमा तो श्री वितरागनीहती जरी. जिन पडीमा कही जोलावी छे तेमारे. ते उत्तर कहे छे. तएणं सा दोवई रायवरकन्ना जेणेव मजणघरे तेणेव उवागछई २त्ता न्हाया कयबलीकम्मा कयकोउयमंगल पायछित्ता सुध प्पावेसाइं मंगल्लाइं वथाइं पवर परिहिया मजणघर ओ पडीनिखमई २ ता जेणेव जिणघरे तेणेव उवागछई २त्ता. अर्थ— त.तिवारे.सा.ते.दो.ध्रुपदी,रा.राजवरकन्या.जे.ज्हां.म.स्नाननुं घर.ते.तीहां.उ.आवे आवीने.न्हा.न्हाईने.क.कीधा जलीकर्म पीठी प्रमुख वीलेपन कर्यो.क.कोतक.मंगलीक पाणीनी अंजली भरी को-गला कुर्या.पा.आलूण पेहेरी तील कुमस करी.सु.सुद्ध निर्मल.पा.उत्तम.मं.मंगलीक.व.वस्त्र.प.प्रधान.प.पेहेर्या.म.मंजन जे न्हाहवानां घर थकी.प.नीकसेनी कलीने.जे.ज्हां.ज.जक्षनुं घर.ते.तीहां.उ.आवे आवीने.

एहां तीथयर घर नथी कह्यो, जिण शब्दे तो सर्व च्यार जातना देवता आव्या, अने तीथयरे मध्ये तो एक तीर्थंकर ही ज आव्या, ते तीर्थंकरने घर.

नहोयेतोतीर्थपरेघरे स्थानेकहे. जिणघरं अणुप्पवेसई २त्ता जिणपडीमाणं आलोयं पणामं करेई २ता लोमहथं पम्हजताएवं जहा सुरियाभो जिणपडीमाऊ अच्चेई तहेव भाणियव्वं जाव धुवंडहई २ ताधामजाणु अच्चेई २ ता दाहिणंजाणुं धरणितलं सिनियई२ ता तिख्खुतो मुधाणं धरणितलं नियचेई २ता इसी पच्चुणमइ २ ता करयल जाव तिकट्टु एवंवयासी नमोथुणं अरीहंताणं भगवंताणं जाव संपताणं वंदइ नमंसई २ त्ता. अर्थ— कु. जिनना घरमांहि प्रवेशकरे करीने. ते प्रतिमाने जोईने प्रणाम करे वांदे नमस्कार करे नमस्कारकरीने मोरपींछनीपुंजणीसुंपुंजे पुंजनेजेमसुरीयाभदेवेजेमजिनप्रतीमानेपुजतीमपुजेतीमसर्व कहेवुं.जावत धुपउखेवेउखेवीने.डाबोपगनोढींचणऊंचोराजेराखीने जमणोपगनोढींचणधरणीतलनेमांडे भूईनमांडीने.ती.त्रणवेला.मु.मस्तक.ध.भूमीतले.नी.लगाडेलगाडीने.ईषतलगारेकमाथुंभूईनमांडे नमाडीनेकरयल हाथजोडी जावतजेमकरीजेमकहे.चैत्यवंदन करे नमस्कारउच्चार वचनालंकारेअरीहंतप्रते भगवंतज्ञानमयजासाछे जेहनोजावत प्राप्तमुक्तिपोता ऐम वांदेनमस्कार करे नमस्कारकरीने.

जेटलोपाठ ज्ञातामध्येछे.अने ज्हां सुरीयाभो.

जिणपडीमाऊ अच्चेइ तहेव भाणियव्वंजाव धुवंडहई. अर्थ— जिनप्रतिमाने जावतधुपउखेवे जेटलालगेसुरीयाभनी भलामणमांपाठछे तेजाणेछे. जिणपडीमाणं लोमहथं पमजइ २त्ता जिणपडीमाऊ सुरही गंधोदएणं न्हाणेई सरस गोसीस चंदणेणं गायाइं अणुलिप्पई २त्ता जिणपडीमाणं अहियाइं देवदुसा जुयलाइं नियंसेई २ता अग्गोहिं विरेहिं गंधेहिं अच्चेई पुफारुहणं मलारुहणं चुनारुहणं वथारुहणं आभरणारुहणं करेई२ ता आसत्तोसत्त विपुलवट्ट वग्धारिय मल्ल दाम कलावं करेई २त्ता जिणपडीमाण पुरतो अ च्छेहिं सण्हहिं रययामएहिं अ च्छरसेहिं तंदुलेहिं अठ मंगलए आलिहई २ ता तंजहा सोथीय जाव दप्पण तयाणं-

तरंचणं चंदप्पह रयण विमल मणी रयण भति चिता कालागुरु प-
वर कुंदरक तुरुक धुव मघमघंत गंधु धु अमाणाचिठंति. अर्थ- जि-
जिनप्रतिमाने.लो.मोरपींछनी पुंजणीए करी.प.पुंजे पुंजीने जिनप्रतिमा.
सुं.सुगंधे.गं.गंधोदके. न्हा.स्नान करावे.स.आर्द्र.गो.गोसीर्ष.चं.चंदने करी.
गा.गात्रप्रते.अ.लेप करे.जि.जिनप्रतिमाने.अ.मुहुधा.दे.देवदुष.जु.जुगल
वस्त्र.नी.पेहरावे पेहरावीने.पु.पुष्प चढावे.म.माला चढावे.चु.चुर्ण
वासेजपच्यरुावे.व.वस्त्र चडावे धजजांघे २१ आ.आभरण चढावे.क.करीने
आ.उपर थी झयाबांधे हेठ भूमी अलगे.वी.वीसतीर्ण वाटलो लंबायमान.
म.कुसुमनी.उ.दाम.क.करे करीने.जि.जिनप्रतिमाने.पु.आगले.अ.निर्मल.से.
धनलर्ष्ठ.र.रुपामय.अ.द्रुकडी वस्तु तेमाह प्रतिबींब एहवे.तं.तंदुले करी.
सा.साथीयो.ज.जवतसवे आठ कहेवा.द.आरीसो.त.तीवार पछी.रं
यं.द्रप्रला.र.वैदुर्यरतनमय.वि.निर्मल छे.म.मणीरतननी.ल.लांति.ची.
चीत्रीत छे.का.कृस्नागुरु.प.प्रधान.कुं.चीडगुंद.तु.सीलारस.धु.धुप.म.म
घमघायमान.ग.उत्तम गंध तेणे करी.

एरलो पाठ राईपसेणीमां सुरीयाभे प्रतिमापूजते रीतने भलाव्यो.
एटले सुरीयाभनी प्रतिमां अने द्रुपदीनी प्रतिमा एक सरखी अने पुजप-
ण एक सरखी जाणवी. सुरीयाभे पण प्रतिमाने वस्त्र पेहराव्या अने द्रुपदी
ए पण प्रतिमाने वस्त्र पेहराव्यां अने जाणहींस्याधरमी प्रतिमाने वस्त्र ज
नथी पेहरावतां, ने कहे छे, जे तीर्थंकरनी प्रतिमाने वस्त्र होवे नहीं एटले जे सु-
रीयाभनी, द्रुपदीनी प्रतिमाने वस्त्र होवे नहीं. एटले जे सुरीयाभनी, द्रुपदीनी
प्रतिमा ते केहेनी ठहरी, अने एतो वस्त्र पहीराव्यां सुत्रपाठ कह्यो छे.

वली ज्ञाता अध्ययनजी जेल दासार्थवाहीए नाग, भुत, वेसमणने
पुजवा चालीते पुजवीधी लजी छे. जेणामेव नागघरएय जाव वे-
समणघरएय तेणेव उवागछई २ता तयेणं नाग पडीमाणंय
जाव वेसमण पडिमाणय आलोए पणामं करेई २ता पचुणमई २
ता लोमहथगं परामुसई २ता नागपडीमाउ जाव वेसमण पडीमा-
उप लोमहथेणं पमजई २ता उदगधाराए अभुखई २ता पम्हल-

सुकमालाए गंधकासाईए गायाइं लुहेई २त्ता महरिहंच पुफारु-
हणंच वथारुहणंच मल्लारुहणंच गंधारुहणं चुन्नारुहणं आ-
भरणारुहणं करेई २त्ता जाव धुवडहई २ता. अर्थ-जे.जहां.
ना.नागना घर छे.न्न.न्नवतलक्षना.वे.वेसमणना घर छे,ते,तीहां.
उ.आवे आवीने.त.तीहां.ना.नागनी.प.प्रतिमाने.न्न.न्नवत.वे.वे-
समणनी.प.प्रतिमाने.आ.दर्सना दीठे.प.नमस्कार करे करीने.प.थोडे-
स्यो कोटन माडी नमाडीने.लो.मोरपींछनी पुंजणीए.प.लेई लेईने.ना.
नागप्रतिमाने.न्न.न्नवत.वे.वेसमणनी.प.प्रतिमाने.लो.मोरनी पुंज
णीए.प.पुंजे पुंजीने.उ.उदकनी धाराए.अ.अभीषेक करे पखाले पखा
लीने.प.पछे निर्मल.सु.सुंहाला वस्त्रने.गं.राती सुगंध साडी तेणे.गा.
गात्र.लु.लुहे लुहीने.म.पछे मुहघां.पु.फुल पहीरावे.व.वस्त्र पहीरावे.
मं.माला पहीरावे.गं.सुगंध चडावे.चु.चुर्ण चडावे अजीरादी कछांटे.आ.
आभरण पहीरावे.क.करे करीने.न्न.न्नवत.धु.धुप उखेवे उखेवीने.
एसर्व पुजानो पाठ नमोथुणं वीना कुपदी,सुरीयाभनी हवो जाणवो.
हवे जंबुद्वीपपन्नतीमध्ये भरतेसर चक्री जे चक्रने पुज्यो.ते विधि सजी छे.

भरहेराया जेणेव आनुधघरसाला तेणेव उवागछई २ता चक्क-
रयणंस्स आलोए पणामं करेई २त्ता जेणेव चक्करयणे तेणेव उवाग-
छइ २त्ता लोमहथयं परामुसई २त्ता चक्करयणं पमजई २त्ता दिव्वा
ए उदगधाराए अब्भुखेई २त्ता सरसेणं गोसीस चंदणेणं अणुलि-
प्पई २त्ता अग्गेहिं वरेहिं मल्लेहिं गंधेहिं अचणेई २त्ता पुप्फारुहणं
मल्ले रुहणं गंधारुहणं वणारुहणं चुनारुहणं वथारुहणं आभर-
णारुहणं करेई २त्ता अथेहिं सुन्हेहिं सेणहिं रययामणहिं अथरस
तंदुलेहिं चक्करयणंस्स पुरउ अठठ मंगलाइं आलिहई २त्ता तं सो-
थियं सिरिवथ नंदियावत्त वद्धमाणग भद्दासण मछ कलस दप्प-
ण अठ मंगलाइं आलिहित्ता कानुणकरेइ उवयारं किंतं पाडल
तिलिय चंपक असोग पनाग चुयमजरी नवंमालिया बउल तिलय
कणवीर कुंद कुंजय कोरंटे पत्त दमणग वर सुरहि सुगंध गंधियस्स

कयगाहथग हियसप्पझठ विप्पमुकस्स दसद्धवणस्स कुसम निगरस्स तथचिंनं जाणुस्से हपमाणमित्तं ओहिं नियरकरेता चंदप्पभंहवइर वेरुलिय विमल दंडं कंचण मणि रयण भतिचित्तं कालागुरु कुंदरुक्क धुव गंधु तमणुंविरुधंच धुमवट्टि वेरुलिय मइ कडु बुयं गहय पयते धुवं दहई २ता सतठपयाइं पच्चोसकई २ता वामंजाणुं अचेइ जाव पणामं करेई २ता आउधथरसालाउ पडीनिखमई २ता. अर्थ- ल.लश्थेराना.जे.ज्हां.आ. आउधघर.सा.साला छे.ते.तीहां.उ.आवे आवीने.च.चक्ररत्नने.आ. घेठथकु.प.प्रणाम करे करीने.जे.ज्हां.च.च क्ररत्नछे.ते.तीहां.उ.आवे आवीने.लो.मोरपीछनी पुंजणी.प.लई लईने.च.चक्ररत्न.प.पुंजे पुंजने.दी.दीव्य.उ.पाणीनी धाराए करी.अ.सींचे सींचीने.स.सरस रससहीत,गो.गोसीर्ष.च.चंदने.अ.लीपे लीपीने.अ.अग्रउत्तम.व.प्रधान गं.सुगंधवस्तुए करी.म कुसमनी मालाए करी.अ.अर्चा पुजा करे.पु कुसुमनां आरोपण चढावीने.म कुसमनी मालाना आरोपण.ग.गंध प्रमुखना आरोपण.व.वानां आरोपण.चु.चुर्ण,गंध.पुडी आरोपण.व.वस्त्र लंगडां तेहनुं आरोपण.आ.आभरण घरेणानुं आरोपण.क.करे करीने.अ.निर्मल. सु.सुलक्षण सकोमल.से.स्वेत उज्वलां.र.रजत रुपामय.अ.अयंतस्वछ छे करीकुनी परे जे हवा.तं.तंदुले करीने.च.चक्ररतनने.पु.आगले अ.आठ आठ.मं.मंगलीक.आ.आलीखे करे.तं.ते कीहां.सो.साथीओ १.सी.श्रीवछर.नं.नंद्यावर्त.३ व.वर्धमानसरावसंपुट ४ भ.भद्रासन.५ म.मछ ६.क.कलस ७.द.दर्पण ८ अ.आठ.मं.मंगलीक. आ.करेकरीने.क.करे.उ.उपच्यार.की.तेस्यो उपच्यार.पा.पाटण वृक्षना फुल.ती.तीलक.चं.चांपाना फुल.अ.अशोकवृक्षना फुल.पु.पुणागवृक्षना फुल.चु.आंबानी मांजरी.न.नवमालतीना फुल.ज.जउर सीसीन फुल.ती.तीलकवृक्षना फुल.क कणयरन फुल.कु.कुंदवृक्षना फुल. कु.कुज्य कुंयाना फुल.को.कोरंट वृक्षना फुल.द.दमणाना फुल.व.प्रधान.सु.सुरभी.सु.सुगंध.गं.गंधीत अेहवो.क.हाथे करी ग्रहया मांड्या

अनेअह्यानहींअथवाकुरतनमांहीथीपड्याजेहवातेणेकरी.वी.कु-
ग्यासथकीमुकुपथ.कंचीसतार्या.तथ.तीहांयकरतननेयोजइरेजेप्रथवी
प्रदेशातेहनेवीजे.ची.चीत्रसयुंक्तलणरसे.ढींयणसमानठगडीया.द.
पांच्यवर्णना.कुकुसनाली.समोहना. ल.तीहांआश्चर्यकरी.ल.ढींयणसुधी
अेतलेप्रमाणमात्रे.उ.अवधीमर्यादाईकुननो विस्तार करीने.चं.चं.चंद्रकांत
रतन.व.वज्रहीरा.वे.वैडुर्यरतननो.वि.निर्मल.दं.दंडछे जेहनोअेहवो.
कं.सुवर्ण.म.मणी.र.रतनेकरी.ल.भातीसुचीतर्पोअेहवो.का.कृस्ना
गुरु.कु.कुंदरु तेहनो.धु.धुप.गं.महागंधेकरीउत्तमतेणेकरी.अ.अनुविघ
व्याप अेहवी.वे.वैडुर्यरतनमय अेहवो.क.धुपनोकडुबे.ग.लईने.प.उद्य
मवंत थको.धु.धुपप्रते.द.दहे.धुपकरीने.स.सात आठपगलां.प.पाछो
उसरे पाछो उसरीने.वा.डाबुं ढींचण.अ.उ मुकरे.ल.लवत.प.प्रणाम
करे करीने आ.आउध घर.सा.सालामांहीथी.प.नीकले नीकलीने.

ईहांपणयकुपुलवानीवीधीपणनमोथुणंथीन्यायुपधी, सुरीयालनी.
पुल अेहवी पुल अणी.

हवे वीस्तार सहीत कुणीकराजये श्रीमाहावीरने केवीरीते वांद्या,पु-
ल्याते वीधीउववाईसुत्रथकी लजीछे. चंपाए नयरीए मझंमझेणं
निग्गछई२त्ता जेणेव पुणभद्दचेईए तेणेव उवागछई२त्ता समण-
स्स भगवउ महाविरस्स अदुरसामंते छत्ताझिए तिथयराइ सेसे
पासाई२ता अभिसेकं हथि रयणाउ पच्चोरुहई२ता अवहदु पंचरा
इ कुकुहाइ तंजहा खगं१ छत्तं२ उफेसं३ वाहणाउ४ वालवीयणं
५ जेणेव समणे भगवं महावीरे तेणेव उवागछइ२ता अमणं भग
वं माहावीरं पंचविहेणं अभीगमेणं अभिगछति तंजहा सचित्ता-
णं दव्वाणं विउसरणयाइ अचिताणं दव्वाणं अविउसरणयाइ
एगसाडियं उत्तरासंग करणेणं चखुफासे अंजलिपग्गाहेणं मण
सोएगत्त भाव करणेणं अमणं भगवं महावीरं तिखुत्तो आयाहि-
णं पयाहिणं करेई२त्ता वंदइ नमंसई२त्ता तिविहाए पज्जुवासणा
ए पज्जुवासंति तंजहा काइयाए वाइयाए माणसीयाए तावसं-

कुइयं गाहत्थपाए सुस्सुसमाणे अभिमुहे विणएणं पंजलिउडा प
जुवासंति वाइयाए जंजंभगवं वागरइ एवमयं भंते अवितहमेयं
भंते असंदिठमेयं भंते पडीछिमेयं भंते इछीयपडीछिमेयं भंते सेज-
हाय तुझेवयह अपडीकुलमाणे पजुवासंई माणसीयाए महयासं-
वेगं जणई२त्ता तीव्वधम्माणु रागरत्ते पजुवासई ॥ इति ॥ अर्थः
डोणीडराजा.च.चंपा.न.नगरीने.म.मध्यलागे.वी.वीचाले.नी.नीडलेनीडलीने.
जे.जुहां.पु.पुर्णलद्रचैत्यछे.ते.तीहांउ.आवेआवीने.स.श्रमण.ल.लगवंत
म.महावीरना.अ.अतीवेगलानहींअतीढुडानहीं.छ.छत्रजाहेर्छे.ती.
तीर्थडरनासे.अतीसयप्राहेजेहेजीने.अ.पाटनो.ह.हाथी.र.रतनने.प.हे-
डेणीतेरणउतरीने.अ.अलगामुडे.पं.पांचराजनाडुचीन्ह.तं.तेडहेछे.ज.जडगी
छ.छत्र.र.णी.मुगट.उ.वा.मोजडी.र.वा.च्यामर.पं.जे.जुहां.स.श्रमण.ल.
लगवंत.म.माहावीर.ते.तीहांउ.आवे.आवीने.स.श्रमण.ल.लगवंत.म.माहा
वीरदेवने.पं.पांचप्रडारे.अ.साहमा.अ.जवानीवीधीसाचवीनेसाहमाजय.
तं.तेडहेछे.स.सचीतईसतंजोसाधीड.द.द्रव्य.वी.अलगामुडलं.ले.अ.अचीत
द.द्रव्यआलरणादीड.अ.अतित्य.ले.पाशेराजे.अ.अेडपनाअुत्तरआतणेणी.णी
त्तरहीसनेडाजेजतलेणीच्याडरे.च.लगवंतनेद्रष्टीगोचरहेजे.अं.जेहाथजोडी
ने.म.मननोअेडाग्रलाव.लाव.ड.डरवेडरी.स.श्रमण.ल.लगवंत.म.श्रीमाहावी-
रने.ती.त्रणवार.आ.जमणापासाथीमांडीने.प.प्रदक्षणाडरेडरीने.वं.स्तुतिडरी-
नेनमस्डारडरीने.ती.त्रणप्रडारे.प.सेवाउपे.सेवाडरेछे.तं.तेडहेछे.डा.डायेया
नी१.वा.वचननीर.मा.मननी३.ना.प्रथमतोसंडोच्याछे.अ.अंचहाथपग-
ना.सु.लसीसेवाडरतोथडो.अ.सनमुज.साहमो.वी.वीनयडरे.प.जेहाथजो
डीने.प.शेवाडरेछे.वा.वचननी.लं.जेजे लगवंत.वाडुचरडहेअ.अेमनतुमा
रावचन.लं.हेपुज्य.अ.अनुठानहोई तुमारो वचन.लं.हेपुज्य.अ.संदेहरहीत
अे.अे तुमारोवचन.लं.हेपुज्य.प.हेपुज्यवीसेस वांछुंछुं.अे तुमारं वचन.ल.
हेपुज्य.इ.ई.छुंछुवीसेसवांछुंछुं.अे तुमारं वचन.लं.हेपुज्य.से.तीमज तु.
तुमेडहोछो.तेम.अ.अणणथापतो.प.सेवाडरतो.मा.मनने.म.मोटावैरा
ग्य.ज.उपजावे.उ.प्रमचीने.ती.तीव्रजाडरो धर्मनाराग.रागलाव तणेराते

५. सेवा करे छे.

ईहां श्रीवीतरागने वांदवानी वीधी कोणीक राजाए साचवी. पण सावद्य पुजा कांई करी नहीं. सुरीयाभ, द्रोपदी, भद्रासार्थवाही, भरतेश्वरनी, पुजा प्रतीमा संबंधी सरीजी सपाप थाई. प्रथम १ मोरपींछथकी पुंजे. २ न्हवरावी, ३ चंदन लीपेयो, ४ वस्त्र पहिराव्या, ५ सुगंध द्रव्य चरच्यी, ६ फुल, ७ फुलमाला, ८ चुर्ण, ९ वस्त्र आभरण, ए पांच वस्तु मुकी आगल चडावी. १० फुलमाला वीजरीये, ११ धुपधाणा आठ मंगलीक आलेख्या, १२ धुप उखेव्यो, ए रीते जो सुरीयाभनी परे प्रतिमा आगले द्रुपदीए कीधां, भद्राए भक्ष आगले कीधां, भरथेश्वरे चक्र आगल कीधां. तेहनी रीते प्रतीमा आगले तमे पण करो छो. जिनप्रतिमा जिन सरखी पण कहो छो. तो तुम थकी तो राजा कोणीक भक्तिवंत घणो हतो, अने प्रतिमा थकी अधीक श्रीभगवंत हता तो ते एणे तमारी परे सावद्य पुजा केम कीधी नहीं? १ पीण ईम जाणजो, भगवंत अने भगवंतनी प्रतिमानी पुजा एक सरखी कही होत तो जाणजो, द्रुपदीए भगवंतनी प्रतिमा भगवंतनी रीते पुजी ते माटे ए प्रतिमा भगवंतनी ज छे, पण पुजा वीधी तो नाग, भुत, जक्ष, वेसमण, चक्ररत्ननी परे करी. तो ईम जाणजो जे ए प्रतिमा भगवंतनी न होये, जे आरंभ परीग्रहसहीत वीजय, कुजायसहीत जिन छे अवीधनाणी तथा वीभंगअनाणी देवता जिन कहीए ते जिननी प्रतिमा जाणजो.

तीवारे हींस्याधरमी कहेशे जे, पुजानी वीधी भगवंत कोणीक थकी जुदी पडी पण जिणपडीमा कही छे, पण नाग, भुत, जक्ष, वेसमण पडीमा, नथी कही, तेहनो उत्तर. श्रीठाणांगजी सुत्रने त्रीजे ठाणे कह्यो छे जे. तउ जिणा पन्नंता तंजहा ओहिनाणजिणा मणपजवनाणजिणा केवलनाणजिणा तउ केवली पन्नंता तंजहा ओहिनाण केवली मणपजवनाण केवली केवलनाण केवली तउ अरहा पन्नंता तंजहा ओहिनाण अरहा मणपजवनाण अरहा केवलनाण अरहा. अर्थः त. त्रण. जि. जिन. प. कह्या. तं. ते कहे छे. उ. अवधीज्ञानसहीत ते अवधीजिन कहीए. म. मनपर्यवज्ञानी जिन. के. केवलज्ञानी जिन. त. त्रीण. के. केवली. प. कह्या. तं. ते कहे छे. उ. अवधीज्ञान केवली म. मनपर्यवज्ञानी केवली. के. केवलज्ञानी केवली. त. त्रण. अ. अरीहंत. प. कह्या.

त.तेकहेछे,१ःअवधीज्ञानीअरीहंत.२.मनपर्जवज्ञानीअरीहंत.३.केवलज्ञानीअरीहंत.

ईहांअवधनाणीनेपणजिनकेवलीअरीहंतकह्याछे,पणकेवलनाणीकेवली,केवलनाणीअरीहंत,केवलनाणीजिनत्रणेनेतोसचीतवस्तुपुष्प,चंदनवीलेपन,धुपदीपईत्यादिकपांचइंद्रीनाभोगकल्पेनही.जे दीवसथकीअणगारथीयातेदीवसथकीवोसराव्याछेतेहनीभक्तीकोणीकरावेजेकीधीतेजरीतेथाय पणधुपदीनीरीतेनथाय.अनेमनपर्जवनाणीकेवली.मनपर्जवनाणीअरीहंत मनपर्जवनाणीजिनअेत्रणतोसर्ववीरतीसाधुहोवे.तेहनेपणसचीतवस्तु आरंभसहीतभक्तिनकल्पे.जेदीनथकीअणगारथीयातेदीनथकीवोसराव्याछे.हवेतीर्थंकर,साधु,केवलीनीभक्तिसावद्यकरणीकरीकोईअेकीधीहोयेतोसुत्रमध्येदेखाडो.जेहवापुरुषहोवेतेहवीभक्तिपणहोवे.

राईपसेणीमध्येत्रणआचार्यकह्या.१कलाचार्य,२सीलाचार्य,३धर्माचार्य,तेमध्येकलाचार्य,सीलाचार्यनीभक्तिपणेहोवेकही,तीहांस्नानकराववो,भोजनकराववो,घणोधनआपवोकह्यो.अनेधर्माचार्यनीभक्तिकरवीकही,त्यांस्नान,भोजन,धनआपवोनकह्यो.जेव्रत वंतनेनकल्पेतेमाटेतेहनेतो वंदइ नमंसइनेसुजतोअसणादिकचउदेप्रकारनोदानदेवोकह्यो,तीमजेहवोपुरुषहोवेतीमतेहनीप्रतिमापणतेहवीजहोवे.अनेतेहनीभक्तिपणतेहवीजहोवे.धुपदीअेपुजाकीधीतेश्रीवितरागनीप्रतिमानहोवे.वितरागनेसाक्षातपणेकोईश्रावकेधुपदीनीपरेपुजाकरीनहींकह्यातोभगवंतथकीप्रतिमामोटीकीमजाणीए?अेप्रतिमाभगवंतनीनहीं.

वलीतमेहमणांप्रतिमापुजोछो,तेहनेवस्त्रनथीपहीरावतायेहणापहीरावोछो,अधुरीभक्तिकरोछो,देवगंजरवस्त्रनेआभुषणअेकेहीनपहीरावेजोधनीप्रतिमानेगलेजनोईजहोयछे.माथेसीजाराजेछे.तेमांसाचीरीततेकहीरेवतानेधुपदीअेतोघरेणांनेकपडांजेहुपहीराव्यां,तेप्रमाणेतोतमारीप्रतिमानथीदीसती.प्रतिमाजेरीतेकरवी,पुजवी,तेरीतसुत्रपाठहोवेतोजलावो.१.तीवारेहींस्याधरमीकहेस्येजे,जिणधरकोमकह्यातेउत्तर.

१जंबुद्वीपपन्नतीमध्येश्रीऋषभदेवस्वामीयेसंजमलीधोतीहांआगा-

गएअ्र णगारीए पव्वइये कह्योछे. आगार कहीतां घर मुकीने अणगार थीया.

२. ज्ञातामध्ये मल्लीनाथस्वामीए संजम लीधो तीहां आगाराउ अणगारीयं पव्वइए आ. गृहवास मुकीने अणगारपणुं अंगीकार करे कह्यो.

३. आचारंगमध्यो श्रीमाहावीरे संजम लीधो तहां आगाराउ अणगारीयं पव्वइए कहतां घरवास मुकीने अणगारपणुं अंगीकार करे एम कह्यो एम सुत्रमध्ये ठाम ठाम जे ए दीक्षा लीधी: श्रीवितरागे, गणधरे, राजा एं, शेठ, सेनापतीए, गाथापतिए, माहाजनकुमारे, सुदर्शनशेठ शेजजदत्त, देवानंदाए, जयंती, मृगावंतीउदाईराजा, कार्तिकसेठ, मेघकुमार थावर्चापुत्र, सेलकराजा, सुजेदत्तईत्यादिक जेणे संजम लीधां तीहां कह्यो आगाराउ अणगारीयं पव्वइए कहेतां जे घरवास मुकीने अणगारपणुं अंगीकार करे. घर मुकीने नीकल्या जे लोक केवलनाणी जिन जने मनपर्जवनाणी जिन अने जे जिन ने तो घर न होवे, जे कवली जिनने घर कहे छे ते माहा मुर्ख, मंदबुद्धि, भारेकर्मि जीव दुर्लभबोधी जाणवा.

वली शास्त्रमहीं, चंपा, तुंगीया, आलंभीया, सावथि प्रमुख घणे ठामे श्रीवितराग तथा मुनीराज पधार्याती हां राजा, शेठ, सेनापति प्रमुख वांदवा गया तीहां ईम कह्यो जे, चालो हे देवाणुं श्रीया गुणसील पुर्णभद्र बागमध्ये भगवंत तथा साधु आव्या छे तहने वांदवा जयछे; पण ईम कोई न कह्यो जे, चालो जिनघरे जईये. तो जेम जाणने जे भगवंत केवलीने घर न होवे. जे कहे छे ते अकांत जुठ्ठुं कहे छे.

वली सुत्रमध्ये ठाम ठाम आचारंग, ठाणांगजी, वृत्तिकल्प मध्ये कह्यां साधु रहे ते ठामने उवसय कहेतां जत्यकारीजां आश्रयमां रहीया उपाश्रय कह्यो छे. पण कयांई जिन घरे, मुनी घरे एम नथी कह्यो, दसासुत्तस्कंधमध्ये पडिमाधारी साधुने पण आगंतागार तन उपाश्रयमां रहेवुं कह्युं. पण घर नथी कह्युं एम अनेक साख जाणवी. ते माटे कुबुधीने अ घीकार जिनघरे कह्युं जे पाठ साच्यो छे: पण केवल नाणी जिन जन जाणवा. जे जिनने घर होवे ते जिन जाणवा. घरवासी जिन केवलनाणी, मनपर्जवनाणी जिन न

होवे. जिनघर ते अवधनाणी जिन च्यार गतना जीव, च्यार जातना देवता तेहने घर होवे. अवधनाणी जिनने सुत्रमध्ये घणा ठामे घर कह्यां छे ते कहे छे. ज्ञाता अध्ययन जीने कह्युं ने वीन्य चोर राजग्रही नगरीमां जेटलां ठाम जाणे छे ते मांथी कहे छे. रायगिहस्स नगरस्स बहुणि अईगमणाणिय निगमणाणिय पाणीगाराणिय वेस्यागाराणिय तक्करठाणाणिय सं-घाडगाणिय तियाणिय चउक्काणिय चच्चराणिय नागधराणिय भूतधराणिय जक्खदेउलाणिय. अर्थ-रा. राजग्रही. न. नगरमां. अ. घणा. अ. पेसवाना मार्ग जाणे. नी. नीसरवाना मार्ग जाणे. पा. प. पाणीना घर ते ठामे. वे. वेस्याने घरे. त. चोरने ठामे चोर रहेवाना घर. सं. जे वाट पडे. ती. तीन वाट लागे. च. च्यार वाट जे ठामे मीले. च. च्यारथी वाटना ठाम. ना. नागदेवना घर. भु. भुतना घर. ज. जक्षना देहेरां.

जे आवधनाणी जिन, जक्ष, भुतना घर कह्या. वीन्य चोर जक्षादिकना घर जाणे छे. इत्यादिक ज्ञातासुत्रमां घणा ठामनो वीस्तार छे ने वीन्य चोर जेटलां ठाम जाणे छे, तो तीर्थंकरना देहेरां नहीं जाणतो होवे? पण जेम जाणे जे ते काले राजग्रहीमां तीर्थंकरना देहेरां नथी जी.

वली ज्ञाताजीने अध्यायने धन्नासार्थवाही पुत्र वंछां माटे पुजा करवा चीतवे छे, तीहां पण कह्यो छे जे जेणेव नागघरे जाव वेसमणघरे नागना घर छे जक्षना, वेसमणना घर छे जाव शब्द मध्ये जेटला ठेर कह्या. नागघर, भूतघर, जक्षघर, इंद्रघर, जंघघर, रुद्रघर, सीवघर, वेसमणघर, तो एम जाणे जे अवधनाणी जिनने घर कह्या छे. जे देवताने घर तेहनी प्रतिमाने पण घर. अने वितरागने घर नथी तो तेनी प्रतिमाने घर स्याने होस्ये?

वली केटला तीर्थंकरवीना जीनने जिन कहां कह्यो छे. ते उत्तर. १ तीर्थंकरने जिन कहीजे. २ सामान्यकेवलीने जिन कहीजे. ३ अवधनाणीने जिन कहीजे. ४ मनपर्जवनाणीने जिन कहीजे. ५ बारमा गुणठाणावालाने जिन कहीजे. ६ चउदपूर्विने जिन कहीजे. ७ जावत दशपुर्विलगे जिन कहीजे. ८ अग्यारमा गुणठाणवालाने जिन कहीजे. ९ आवती चोवीसने जिन कहीजे. १० जिन नामे द्वीपने जिन कहीजे. ११ जिन नामे समुद्रने जिन कहीजे. १२ कंदर्पने जिन कहीसे.

१उनाशयणा,कृष्णनेजिनकहीए.१०जकुधनवंतनेजिनकहीए.

कंदर्पनेजिनकह्योतेकीसाग्रंथनीसाखेछे हेमाचार्यकृतहेमीनाममाला अनेकार्थमध्येश्लोककह्यो. वीतरागोजिनोचैव ॥जिनसामान्यकेवली॥ कंदर्पोजिनोस्यात॥जिननारायणो॥१॥ अर्थ-१ अरीहंतघातीकर्मजी त्यातेमाटेजिन.२कर्मसामान्यकेवलीपणच्यारघातीकर्मजीत्यातेमाटेजिन.३ कंदर्पेसर्वभुवनेव्याप्योतेमाटेजिन४वासुदेवभुजबलेत्रणखंडजीत्यातेमाटेजि नपछेजेहवोअवसरप्रस्तावतेहवोअर्थजाणवो.

वलीकुपक्षीपरणवानेअवसरेनियाणानातीव्रउदयमध्येभरतारनीवांछा विषयार्थिथकीपुजेछे.तेवखतमांद्रौपदीनेमोहनीनोउदयतिव्रछे.मीथ्यात्वदृष्टीछेते मीथ्यातनोउदयश्रीवीतरागनिरागीउपरभावभक्तितनथी.तेमाटेअनेअवध नाणीजिननीप्रतिमाजाणवी.तीवारेकोईस्याधरमीकहेअवधनाणीजिननी प्रतिमाकहोछोतोनमोथुणंकीमकहेअवधनाणीमध्येतोनमोथुणंनागुणकीहांथ की.तेनोउत्तर.अवधनाणीमध्येतोनमोथुणंनागुणकीहांथकीएवातसाचीछे. पणअणअरिहंतनेमुर्खलोकोएअरिहंतकरीजाण्याछे.तीर्थंकरकरीमान्याछे. अनेनमोथुणंपणकह्याछेतेसाखसुत्रमध्येथीसजीछे.

१भगवतीसतक८आठमेउद्देसेपांचमेगोसालानाश्रावकवखाण्यातीहां कह्योछेजे. इच्चेतेदुवालस्स आजीविय नुवासगा अरिहं देवतागा अ-म्मा पी कुसु सुसागा. अर्थ-एम एबारआजुवीकगोसलानामुख्यश्रा वककह्या.आ.गोसालानेअरीहंतनीकल्पनाजेकरीअहंपणाथकीमातापीता नीसुसुंखानाकरणाहार.

अरिहंतनीभक्तिनाकरणहारकह्या.आणंदथंततेहनेमनेगोसालोअरी हंतछे,जेमश्रावकगोसालानेनमोथुणंकहेछे.केमथीकेहता१अरिहंतजाण्या तीहांनमोथुणंनियमाथयो.

२वलीसतक१५पंदरमेकह्युंगोसालोमंखलीपुत्रसावथिनगरीए अजि णा जिणप्पलावी अणअरहा अरहप्पलावी अकेवली केवलीप्पलावी असवन्नु सव्वनु प्पलावी अजिणे जिणसद्दं प्पगा समाणे विहरई. अर्थ-जिननथीतेहवोथकोजिनपुंअहवोप्रलापकरे.अरिहंतनहींअने

अरीहंत छुं एसो प्रलाप करी कहे, केवलज्ञान नहीं अने मुज सुं कहे केवली छुं.
सर्व पदार्थनो जाण नहीं अने कहे हुं सर्व पदार्थनो जाण छुं. अजिन थको जिन छुं.
एसो रीजे कहेतो थको विचरे.

अजिन, अण अरिहंत, अकेवली, असर्वज्ञ थको जिन अरिहंत केवली स-
र्वज्ञ केवाय छे तेना म्हना णहार तिर्थंकर कहीमाने छे नमोथुणं कहे छे.

१ वली पंचमे सतके गोसालानो अयंपुल श्रावक स्थीतवे छे जे:—

एवं खलु मम धम्मायरिय धम्मोवएसए गोसाले मंखलीपुत्ते उपन्ने
नाणं दंसणधरे जाव सव्वनु सव्वदरसी इहेव सावत्थीए नयरीए हालाहली
इ कुंभकारीए कुंभकारावणंसि आजीवियसंघस परिवुडे आजीविएस
मएणं अप्पाणं भावेमाणे विहरइ. अर्थ:—ए. एम निश्चे मारो धर्माचार्य,
उपदेश दातार गोसाल मंखलीपुत्र उ. उपनाज्ञान, दर्शणना धरणहार. ज. ए
त्यादी सर्वज्ञ. सर्वना देखणहार. ई. ईहां ज. सा. सावत्थि नगरीने विशे. हा.
हालाहल. कुंभकारीनो. कुं. कुंभार आपणने विषे. आ. आजीवक संघाले परव-
र्यो. आ. आजीवस मर्य शास्त्रे करी आपणा आतमाने भावतो थको विचरे छे.

तेहने काले सुर्य उगतां हुं ज्ये ने वांदीश. एतो गोसालाने अरिहंत जाणे छे
अने नमोथुणं पण कहे छे.

४ वली उपासग सातमे अध्यायने सकडाल कुंभारने देवता कही गयो.

एहितेणं देवाणुपीया कल्ले इहं महामाहणे उप्पन नाण दंसण धरे
तीय पडुप्पंन्ना मणागयजाणये अरहा जिणे केवली सव्वन्नु सव्वदरसी
तिलोग पेहिय महियेए पुईए सदेव मणुस्सा सुरस्स लोगस्स अच्चणिजे
वंदणीजे पुयणीजे सक्कारणीजे सम्माणणिजे कल्लाणं मंगलं देवीयं चे-
इयं जाव पजुवासणिजे सचकम्म संपया संपउत्ते तेणं तुभ्भं वंदिजाहि
जाव पजुवासेजाहिं पाडिहारियेणं पीढ फलग सिजा संथारएणं उवनिमंते
आहि. अर्थ:—ए. एहां आवशे. दे. हे देवानुप्रीया. क. काले. ई. ईहां. म. मोहोटो माह-
नुं भावक. उ. उपना. ना. ज्ञान. द. दर्शण चारीत्रनो. ध. धरणहार. ती. अतितकाल प.
वर्तमानकाल अ. अनागतकालनो. अ. अरिहंत. जि. जिन. के. केवली. स. सर्वज्ञ.
जाण. स. सर्वदर्शी. ती. त्रीलोक. अ. असुरकुमारने. लो. लोकने. अ. अर्चनिक पुज

निक. वं. वंदनीक. पु. पुजनिक. स. सत्कार करवा जोग्य. स. सन्मान करवा जोग्य.
क. कल्याणकारी. मं. मंगलीक. दे. देवसमान. चे. ज्ञानवंत. ज. जवत. प. सेवा
करवा जोग्य क. कर्मना. स. सत्य कर्तव्य रूप सं. संपदा. सं. संयुक्त. ते. तेहने.
तु. तुम्हे. वं. वांदजो. ज. जवत. प. सेवा जोग्य सेवा करजो. पा. पाडीहारं. पी.
जाने. छ. इ. पाटीयुं. सी. सीज्या. पाट अथवा स्थान. सं. संथारो तृणादी. उ. स
मीप आवी आमंत्रजे. ईत्यादिक जे वीरीते देवताए सकडाल कुंभारने कह्यु
तीवारे सकडाले जाण्युं माहारा धर्माचार्य गोसालो मंखलीपुत्र जे हवा गुण
वंत छे. ते काले आवशे एम जाण्युं. अने देवताए तो श्री महावीरस्वामी आ
श्री कह्युं हतुं बोले जे गोसालाना श्रावक नमोथुणं अणअरिहंतने अरिहंत
जाणीने कहे छे. ए चारसो ज सुत्रनी.

५. तथा दीसाचर आदि दर्छे गोसाला मति साधु पडीक्कमणुं करती वारे
अरिहंत केहेने जाणीने नमोथुणं कहे छे? गोसालाने ज अरिहंत जाणीने कहे
छे तथा गोसालाना श्रावक नमोथुणं गोसालाने अरिहंत जाणीने कहे छे.

६ तथा जमालीना साधु श्रावक भगवंतना प्रतिनिक जायस्य कु करतां नमो
थुणं कहे छे, ते केहेने कहे छे? जमालीने ज केवली जाणीने कहे छे.

७ तथा अनुजोग द्वारमध्ये लोकोत्तर द्रव्यावस्यक ना करणहार वखाण्या, ते
भगवंतनी आज्ञा बाहार छे अने जे द्रव्यावस्यक करे छे. ने भगवंते तेहने
मीथ्यादृष्टी कह्या छे. ते नमोथुणं केहेने करे छे ते पाठ जे इमे श्रमण गुण
मुक्क योगी छकाय निरणुकंपा हयाइव उद्दामा गयाइव निरंकुसा घठा-
मठा तुप्पोठा पंडुरपड पाउरणा जिणाणं अणाणाए सछंद विह
रिऊणं उभओकाल आवस्सयं उवठंति. अर्थ– जे. जे प्रत्यक्ष. स. साधुना
गुणथकी. मु. मुक्या छे. जो. व्यापार जेरो छ. छकायने वीसे गर्भ छे अनुकंपा ज
हनी. ह. घोडानी परे. उ. छोकडा र हीत. ग. हस्तीनी परे. नी. गुरुनी आज्ञा रू
प अंकुस रहीत. घ. घसी छे मांजणे. जं घ जेणे. म. मठार्युं छे सरीर मसत के
तेलादीक जेणे. तु. चोपड्या होठ महदनार्थे. पं. पंडुर उजला. पा. घोया वस्त्र. जी
[illegible] जेणे. अ. तीर्थंकरनी अणआज्ञाये. स. पोताने छंदे. वी. वीचरीने.
उ. [illegible] ते सांजे. आ. आवस्यक ने अर्थे ऊ. ऊ.

८ तथा अलब्यसाधुनावेसमां रह्यो नमोथुणंकहे. ते केहने कहेछे? श्रीवित रागनेतोदेवकरोबनणानोनथी नोनमोथुणंनोस्वामीकोण? एमअनेकसुत्रसाख छे. तेअज्ञान, मुर्ख, मीथ्यात्वनासीधाजजिननेजिनजणेनेनमोथुणंकहेपण वितरागपणे जोजाज्याचीनानमोथुणंकह्यानोसाखनथी.

तथाकोईअपोतानाकुलदेवनी पुजसावद्यआरंभकरीकीधी, अनेनमोथुणं तेआगलेकह्यां, तेकांईनमोथुणं कह्यामाटेतेकुलदेवनीपुजसमकितजातेनथई, ती मद्रुपदीएजेनमोथुणंकामदेवाधिकअनघनाणीजिनआगलेकह्यो. तोकोईअसाव द्यपुजनावंछकनेतीर्थंकरदेवसनातीजिनजणवानहीं.

वलीजेहीबद्रुपदीपरण्यापछीसमकितपामी, संजमपामी, तीवारपछीकयांहे प्रतिमापुजीकहीनथी. वलीप्रतिमातीर्थंकरनाहोवेतोसोमहस्तेकरीपुंजतीप्रति मानेसांधेटाकीमकरे? नेतीर्थंकरनीप्रतिमाहोयेतोस्त्रीकीमकह्से?

वलीतमकहोछोजे. जिनप्रतिमाजिनसरखी. तोश्रीवितरागेतोश्रीउत्तरा ध्ययनसोलमेअध्यायनेतथासमवायांगनवमेसमवाये, तथाप्रस्नव्याकर्ण चोथेसंवरद्वार, एमजीजेपणघणेसुत्रेब्रह्मचारीनेअटलाबोलवरज्याछे.

१स्त्रीसहीतस्थानक, २स्त्रीनीकथा. ३स्त्रीथईकाउठेकआसनेबेसनो, ४ स्त्रीनोअंगनिरखवो, ५परस्त्रीनाशब्दसांभलवो. ६स्त्रीनोभोगसांभरवो, ७स्त्रीनोकरसवो. एटलाबोलवरज्याछे, वलीआचारंग, प्रस्नव्याकर्ण, सम वायंगेपचवीशभावनामध्येपणस्त्रीनोकरस वरज्यो छे. साधु, साधवी, ब्रह्म चारी, श्रावक, श्राविकानेपणएहीजरीतपालवीकहीछे: तोश्रीवितराग त्री लोकनास्वामी, जगतचींतामणी विश्वभूषणतेहनेस्त्रीकीमकरसे? एवात नीपरअयुक्तछे.

१श्रीवीरवर्धमानस्वामीनेदेवानंदाएजेपुत्रनेस्नेहसामाजोयास्थनेदुध आव्योपणपुत्रनीजघेभगवंतनेकरस्यानहीं.

२. वलीदेवकीराणीछअणगारनेपुत्रनेजाणीघणोस्नेहआव्योस्थन- मांदुधआव्यो; पणमुनीनेकरस्यानहीं.

३ वलीउववाईसुत्रेकह्यो. कोणीकप्रमुखपुरुषतोभगवंतनीआगल बेसी- नेधर्मकथासांभलेनी अनेसुभद्राप्रमुखराणीयऽठीयाचेव पजुवासंतिग

ऊलीथकी धर्मकथा सांभली स्त्री भत भगवंतने आणज जेजवो पण न
पामे तो इरसवो कीहांथी?

४. भगवती सतक नवमे देवानंदा ब्राह्मणी भगवंतनी माता येणे
भारही धर्म सांभल्यो; पण जे सवा पाम्या नहीं.

५. ईम आरमे सतके जयवंती, मृगावती पण जेमज.

६. वली गणधर गोतमादिक ११ नाइ दुरमणा सन्ने अतिनगीन नहीं ग
अतिवेगला नहीं अति कुकडा नहीं ईम जेह.

७. ईम ईंद्र, देवता, कोणीक राजा, श्री कृष्ण, आणंद, कामदेव, संख,
पोखली प्रमुख श्रावक ते पण अकुर सामंते (मर्यादाये) जेठा पण इरसही थे नहीं

८ तथा जयवंती, मृगावती मेलणा, सीवाभा प्रमुख श्राविका कुरही, पण
तीलक करवा अडी नहीं. ईम कोणककी नीराणी पण जेले जे जेतां श्री वीतराग
ना मारगमध्ये स्त्रीनो संगयोग्य नहीं तो श्री जिनप्रतिमा जिनसरखी ते हने
स्त्रीनो संघयो कीम जोईये? जेणे लेखे जोतां जे प्रतिमा तीर्थंकरनी नहीं.

वली श्री वितरागने तथा साधुने वांदवा गया छे. श्री भरथेश्वर, श्री कृष्ण, को
णीक, उदाई राजा, राय प्रदेसी, चित्तसारथी, आणंद प्रमुख श्रावक तेणे पांच
अभीगम साचव्या तीहां सचित्ताणं दव्वाणं विउसरण पाइ.

स. सचीत कुल, ते जोआ आदिक द्रव्य थी. जासवा मुके तजे.

सर्यात द्रव्य दुरे कुत्वा जे रीत तीर्थंकर आने साधु वांदवा गीं; तीर्थं
करनी प्रतिमानी रीत जुदी कीम पडी? जिनप्रतिमा जिनसरखी तो तुमे
कहोछो जे वात कीम मलेरी? ते माटे द्रुपदीने आधकारे जेटला बोल लोकने गंथ कहे.

१ द्रुपदीनो पीता मीथ्या दृष्टी २ कुमरी श्राविका नहीं ३ द्रुपदी समदृष्टी नहीं
४ अने प्रतिमा पण तीर्थंकरनी नहीं ते कोमने? प्रथम थी तो मोरपीछ थकी
पूंज ५ जीन्ने पूजन भोगी देवतानी परे अभोगी देवतानी कीधी. ६ वली जिनघ
रे कह्यो ते जिनराजने घर होवे नहीं ७ जेम जे अवधनाणी जिननी प्रांतमां
कामदेवादीकनी भणवी. ते जिनने घर होवे, ते जिनने स्त्री इरसे, जे जिनने कु
ध, चंदन, धूप, दीप, स्नान, जपे ते जिननी प्रतिमा भणवी अने अवधनाणी जिन
नाग, भुत, यक्ष वैसमण ने तो स्त्री सुखे वीरीके ते साज नहीं सूत्रे रोहणने

अधिकारे छे. राजाने पाप पीता कह्या, ते मध्ये राणीवे समण देवतानी
प्रतिमाने करसी काम सौभाग्यनी अर्थी भावेज थकी. ते माटे हे राजा तुं वे
समण देवनो पुत्र छे एम अवधज्ञानी जिनने स्त्री करसी, ते माटे द्रुपदीनी
पण ये समण देवतानी प्रतिमा जाणी ए. नमोथुणं कह्या माटे कोई ती
र्थंकरनी प्रतिमा जाणे ते उपर तो जने कथाज सूत्रनी छे.

वली हिंस्या धरमी कहेसे द्रुपदीना रहजाव्यो उत्तर नहीं, ते माटे समदृष्टी
कहीए. तेनो उत्तर. द्रुपदीने परण्या पछी नियाणो पुरो थयो छे पछे तो सम
कीतव्रत सुजे पामे. एहनो अटकाव नथी. परण्या पछी नियाणो पुरो थयो छे
ती वार पछे धरम सुजे पामे. पण परण्या पहेलां समकीतव्रत हतां नहीं. कोई
कहे छे परण्या केडे द्रुपदी समकीतव्रत पामी ते कीसे ठामे. कीया गुरु पासे ते कहो
समकीत तो कुवारापणानो व्रत्तो. परण्या केडे पामी होय तो गुरुनो नाम ठाम कहो. तेउत्तर:
जे द्रुपदीना गुरुना नाम ठाम तो निर्णय करो छो तो प्रतिमानो निर्णय करो. के द्रुपदी
ए प्रतिमा पुजते कीया तीर्थंकरनी, कोणे कराबी, कहने वारे थई एटलो निर्णय
करो. अने समकीतनो द्रुपदीनो गुरु पुछो छो तो श्री कृष्ण, बलभद्र, समुद्रविज
य, उग्रसेन, आदि देइ जादव कीया गुरु पासे समकीत पाम्या ते गुरुनो नाम ब
तावो? तथा वली मतीना फासनी सीसवंना अनुसुयाउत्तराध्ययन बावीसमे
अध्ययने कह्यो छे ते संखावनां धणी कीया गुरु पासे अनुश्रुत थई? ते गुरुनो ना
म तुमे कहो. अने द्रुपदीए नारदनो विनय न कीधो असंजती जाणीने ते
माटे समकीती कहो छो तो ते तो लगु दर्पुछे, रथापि श्री कृष्ण समदृष्टी हता तेणे पंडु
राजानी पेरे नारदनो विनय कर्यो छे. पण वंदण नमंसण छे " पाठ छे तेणे नारदनो
विनय कीम कीधो? ए पाठ ज्ञाता मध्ये सोलमे अध्ययने छे ने तो कोई कु
मिथ्यात्व समदृष्टी कार्य पेवो जोसे तो पण धर्म न जाणे.

वली जिन मार्गनी रीते पादपोपगमन संथारो तामली तापसे तथा पुरण ता
पसे कीधो, पिण कोई जिन मार्गी न थया. तथा बलदेवे सो वरस तप सा
धतां तेरस छम पोसह कीधा. पहेलो न ताबाजने द्रुपदीने कहो ए छम कीधो
पण कोई एमणीया मांव्रत मांहीं न गणाय. सर्व वीत जिन आगमजी होत तो ति
न तीर्थंकरनी प्रतिमा जाणत. पीता ने लजु लखे थके पुत्रनो जन्म करे

ए अयुक्त कर्म छे, नेम तीर्थंकरनां छोरू पुत्र समान छे, डायनना जीव तें तीर्थंकरनी भक्तिनुं रखवाने हणे, ते पण अयुक्त. ए भक्ति वितराग माने नहीं.

वली हिंसाधरमी कहे छे माने छे. ओघनिर्युक्तिनी टीका गंधहस्तीआचार्यनी कीधी तेमध्ये कह्यो छे के, द्रुपदीने ओक पुत्र थयो ती वार पछी समकीत पामी. एपाठ लख्यो छे. उघनिर्युकाइ युक्तं इथीजणसंघट्ट तिविहं तिविहेणं वजएसादु इतिवचनात् त्रिविधि त्रिविधि नसाधुना वर्जनीय साधो श्वाकल्पनीयं कर्मचरत सम्यक्त्काभावात् द्रोपद्या आगमेखु श्रोयते लोमहथे परामुसई लोमहस्ते नपरामीश्रति परमाजय तीत्यर्थः तत्पर्मा जिनन जिनस्पस्पर्सो जातजिनस्य अस्त्रीजन सपर्सेत आसातना स्यात आसातना सम्यक्ताभावात् एतए द्रोपदील सम्यक्त धारणी सम्भाव्यते पुनः उघनिर्युक्त चिरंतनटीकायां गंधहस्ताचार्येण युक्तं द्रोपयानृपपूत्रीका निदान कर्तिर्भ भसार पंचस्याछत निदान भोजात बाजाएक पुत्रः पुनः पश्चात् साधुसका समाप्य द्रव्य रं समक्त मारगो धरंतो.

ए ओघनिर्युक्तिनो पाठ अने गंधहस्तीआचार्यकृत टीका थी उत्तर भले.

२० सुरियाभे तथा वजेपोलीये प्रतिमा पुजी कहे छे तेनो उत्तर. केटलाक हिंस्याधरमी कहे छे के:— सुरियाभ देवताए अने वीजयपोलीये प्रतिमा पुजी छे. माटे अमे पण पुजीये छीये. तेहनो उत्तर कहे छे. सुरियाभ अने वीजयपोलीयानो अधीकार एकसरखो छे. तेमाटे सुरियाभनो अधीकार रायपसेणी सुत्रमध्येथी कहे छे.

१. प्रथम सुरियाभ देवताए श्रीमाहावीरदेव ने आमलकंपा नगरीये अंबसालवनमां दीठा ती हां सा हमो जईने नमोथुणं कह्यो. ते ठाणं संपत्ताणं लगे कह्यो. सौ जपद कह्यो ती त छे. र. पछे एम कह्यो ले.

तं महाफलं खलु देवाणुप्पिया तहारुवाणं अरीहंताणं भगवंताणं नाम-गोयस्सवि सवणयाए किमंग पुण अभिगमण वंदण नमंसण पडीपुछण पज्जुवासणयाए एगस्सवि आयरीयस्स धम्मीयस्स सुवयणस्स सवणयाए किमंग पुण विउलस्स अठस्स गहणयाएं

अर्थ— तं. ते. म. मोयेरु. ख. ज. निश्चे. दे. देवताने वालो न. तीर्थंकरने गुणे करी सहीत

तेहनो.अ.अरीहंतनो.भ.भगवंतनो. ना.नामगोत्रनुं तेहना गोत्रने गुणनीप
ननेहनुंपण.स.सांभलवु कुरी.की.तेहनुं सुं कहीवो.पु.वलीअ.सामुं भलवुं.
वं.वांदवुंस्तुती.न.प्रणामपुंकरवुं.प.प्रस्नादीकनुंवर्नीपुछवुं.ध.धर्मसंबंधीने.
सुसुवचननो.स.सांभलवो.डी.तेहनुं सुं कहीवुंपु.वली.वी.वीसतीर्ण.अ.अ-
र्थने.ग.ग्रहीने.

एहवांवांदवानो,उपदेशसांभलवानोमोटोलाभकह्यो.पीणसुरीयाभेनाटी
कनोमोटोलाभथीतन्योनहीं.वांदवोनेउपदेससांभलवोतेक्षयोपसमभा
व छे.भगवंतनीआज्ञानोकरतव्य छे.अनेनाटकउदयभाव छे.भगवत
नी आज्ञाआहरनो करतव्य छे.

उ वलीसुरीयाभेदेवलोकमांरहीवंदणाकरीनेएमकह्यो. एवं मे पच्चा हि
याए सुहाए खमाए निसेसाए आणुगामियत्ताए भविस्सई.अर्थ—अ.अह
भगवंतनुंवंदनादीकमे.मुजने.प.परभवजन्मांतरे.हि.हीतभणीपथ्यनी
परे.सु.सुखभणी.ज.जगताभणीरोगनाविनाशकरवाओषधनीपरे.नि.
मोक्षभणी.आ.भवनीपरंपराअगेअहसुखनुंकारणकडे.भ.हुस्ये.अेमकही
पेयाकहेतांपरलोकनेवीशेहीतकरी तथाअनुगामीकुभलकह्युं.पेयाशब्दप
रलोकअेअर्थघणेसुत्रेकह्योछे.उत्तराध्ययननवमे अध्यायनेअगवनमी
गाथामांपेहेलाजपदमांकह्युंछे.

इहंसि उत्तमो भंते ॥ पेच्चाहोहिसि उत्तमो ॥

अर्थ. इ.अभवनेवीषे.उ.प्रधानछे.भं.हेपुज्य.पे.परभवनेविषे.हो.होसै.
स.उ.उत्तम.

तथाप्रस्नव्याकरणेसंवरद्वारेपेहेलेअध्यायनेपेचाभावियं आगमेसिभद्दे
कहेतांपे.परभवनेविषे.भा.सुखउपजे.आ.आगमीकाले.भ.कल्याणनोकार
णहारअेहवोपाठछे.तीमभगवंतनेवंदणाकीधी.तेपरलोकनोअर्थसीधुंपणगण्यो.

तृतीयारपछीसुरियाभेसेवकदेवनेतेडीनेएमकह्युंतुमेभगवंतपासेजाओ.
वंदणाकरीनेअयणप्रमाणेपुंजे,पाणीछांटे,पुष्पवृष्टीकरो. दिव्वं सूरवराभिगमण
जोग करेह कहेतांप्रधानाबेकीपे.सु.देवतानेआववाजोगमंडलो.क.करो.पोते
देवतानेआववाजेगभोमका करो;पणएमनकह्युंज.भगवंतनेरहेवाजोग

करो स्या माटे भगवंत तो फुल पाणी धूप दीपना भोगी नथी. जे आवश्य-
क होत तो शोभा छे. पछे सेवक देवताये तीम करी यो फुलने अधिकारे कहीं स्याघर
मी कहे छे जे "जलथलयभासुर" ए जलना ते (कुमलना) फुल थलना ते र-
नाई वगेरेना फुल ते सचीत फुलनी वृष्टी माने छे. वली समवायंगमां चोत्रीशमें
समवाये कह्यो "जलथलय" ते सचीत फुल माने छे. ते हनो उत्तर जे वारे कु-
रीयाल ते सेवक पुष्पनी वृष्टी कीधी तिहां अने पाणीनी वृष्टी कीधी तिहां कह्युं छे.

अभवद्दलं विउव्वईत्ता पुप्फवद्दलं विउव्वईत्ता

अर्थ- ज. सेवक देवता पुन्य फुलनुं वादल विकुर्वे. कीधानो पाठ छे. जेम
जन्म महोच्छव करता घणा दीप समुद्रना कुंडमाटी पाणी आण्या कह्यां
छे, तीमई हां आण्यां नथी कह्या अने जिहां आण्या कह्यां छे तिहां सचीत
हीज आणवा तिहां अभवद्दलं पुष्पवद्दलं विउव्वई कहेता ज. सेवक देवता पु-
फुलनुं वादल वी. विकुर्वे एहवो पाठ नथी कह्यो अने जिहां अभवद्दलं पुष्पवद्दलं
विउव्वई कहेतां जे सेवक देवता पु. फुलनुं वादल वी. विकुर्वे कह्युं त्यां सचीत नही
न छे ते माटे अचीत फुल पाणी वीकुर्वा दल कहीं वरसाव्यां. अने चोत्रीस में अ-
तीशय मध्ये "जलथल" कह्युं ते पण अतीशय मनुष्य देवताना कीधा नथी था-
ता, भगवंतना पुन्य प्रभावथी स्वभावे प्रगट थाय छे. स्वभावी वीस्त्रसा पुद्ग-
लनो परिणाम भणवो जेम जुगलीयांना कल्पवृक्षनी परे तथा कोई आप
देवताकृत होवे तो पण अचित होवे. अने समोसरणमध्ये सचीत फुल, पा-
णी होवे तो राजा, शेठ सेनापती, वांदवा गया कहता तीहां पांच अभीगम कह्या
छ्यां ते मध्ये सचीत द्रव्य दुरे किम मुक्यां? अने सचीतनो संघटो जो कह्या छे तो व-
र्ज्यो कह्या. वली भगवंतने १ च्यवन, २ जन्म, ३ दीक्षा, ४ केवल, ५ निर्वाण ए क-
ल्याणक होवे. ते मध्ये ने कल्याण भगवंतने अवीरतीमध्ये थया छे तिहां स-
चीत अचीत जे कुद्रव्य होवे कोईनो अटकाव नहीं स्या माटे जे तदा भगवंत पण
आश्रव सहीत छे अने केवल महोच्छवने समे भगवंत वीरती छे. तो जुवो-
स्नान, विलेपन, वस्त्र, आभुषण, पुष्प, इत्यादिक कांई वस्तु भगवंतने संघट
वी नहीं "वद्दलं विउव्वइ" कह्युं ते संसार अवस्थाना महोच्छव मध्ये नथी कह्युं
जेटलो फेर छे वली देवकृत वस्तु तो अचित होवे अने सचीत होवे तो जी असाधु-

नेसचीतसहीतथानकहीमकल्पे? एत्तिकल्पेपेहेलेउदेसेकह्युंथानपाणी,
खजुरी, आहार, ओषध, आलण, सहीतथानके रहेवाना कह्यीछे. तेमा
टेजेकहुं आपणी सचीतनहीं तथाकुलीशप्रभुजे वांह्यागयाती हांपाणी कुआ
नोआरंलकीधो मार्गछंटाव्या पणसमोसरणमध्यें छटकाव्यो नथीकल्पो.
अनेनगरसीणगार्या आरंलकीधो तेपोताने छांदे; पणलगवंतनी आ-
ज्ञानथी वलीकोणीकराजा मार्गमांजलछांटी फुलविजेयांते माहीथीलगवंत
नेकुमश्युंजाण्युंते कहोजेवस्तुलगवंतनेलोग आवीनथी ओमाहीं लगवं-
तनीलाक्ति कहीनथी पोतानी ऋद्धीविस्तारीये पोतानीशोला पोतानीमोटा
ईछे वलीजलजथलज शब्दतो ओपमावाच्यकछे लेजलजथलजनासरे
आकुल तेवारे किंसाधर्मी कहेशे जेनजलजथलजते ओपमावाच्यकशब्द
जाणातो जलजईय जेहवो शब्दले ईम तेई शब्दतो नथी तुमे उपमावा-
यकशब्द कहीमजाण्यो ते उत्तर. उत्तराध्ययनत्रेवीसमे अध्ययने कह्युं "पा-
संडाकोउगामीया" पा. पाखंडीअन्यदर्शनी कोउतुक.मी.मृगपशु एआ-
जलुणीपरपाखंडी.

ईहांपाखंडी कोउतुकीमृगने यान्जे ओपमादीधीने "मीयाइंवाइमगनथी
कह्युंपीण मृगईव मृगाजाणवा तथा दशवीकालीक नवमे अध्याने बीजेउदे-
सेसातमीगाथाना ओथापदमां अवनीत शिष्यने कह्युं बागाते विगलेंदीया
गणा ओकुडासरीजा तथा ढंढाणीछे सरीरनीसोला ओहवा अवनीतथी
जोडीलाईप्रीयलेहनी.

लगाइव नर्थीकह्युं छागाशाजे ओकुडासरजात जाणवा तीमजलज
तेजलजसरजापणजाणुजलजईनत जाणजो पणसचीतनहीं वली
उत्राध्ययनबारमे छत्रीशनी गाथामां हरकेसीमुनीने दानदीधा पछी कह्युं

तहियं गंधोदयपुप्फवासं ॥ देवातहिं वसुधारायवुठा ॥ पहियउ दुंदुभिउ
सुरेहिं ॥ आगासे अहोदाणंचघुठं ॥ ३६॥ अर्थ. त. तेयज्ञपाडानेवीषे
गं. सुगंधपाणीनो. पु. फुलनो. वा. वरसादथयो. दी. प्रधान. त. तीहां.
व. द्रव्यनीधारा. पुन्य. पं. वजाडीयो. सु. देव सुरुत्नीयो देवताए
आ. आकाशनेवीषे. अ. आश्चर्य दीन दीधुं तेनिर्घोष ढाढयो देवताये.

ईहां गंधोदकनी वृष्टी करी, ते वैक्रीयनां गंधोदक कीम होवे? सलावे तो सुगंधोद-
क करी ए जे पाणी वीकुर्वी छे के सर्चीत छे? ईम सर्वत्र जाणवो. देवकृत वस्तुने अ
चीत ही जाणवी. वली भगवती सतक १४ उद्देसे बीजे कह्युं चार जातना
देवता वृष्टी करे जन्म कल्याणादीक अवसरे तीहां रीवक देव ने कहे छे. पछे जेहनो
अेहवा तो होय ते देवता वरसावे. अे प्रगट पाठ वैक्रे करी वरसाव्या नो छे, तीम
पुष्प, पाणी, सुरीयाभने सेवके वरसाव्यो, ते पण वैक्रे वादल करी वरसाव्यो, ते मा
टे अचीत कह्यो.

५. वली सुरीयाभ पोते वांदवा आव्यो, भगवंतने वंदणा कीधी, तीवारे भगवं
ते छ बोल कह्या. १ पोराणमेयं देवा २ जीयमेयं देवा ३ कियमेयं देवा ४ करणी
जमेयं देवा ५ आचिन्नमेयं देवा ६ अब्भणुन्नायमेयं देवा. अर्थ-पो. जुठो नहीं
अे कार्य चीरंतन देवता अे पण अे कार्य कीधो १ जी. तुम्हारो अे आचरण २ की. तुमा
रुं अेह करतव्य करवा जोग्य कार्य कीधो ३. तुमारी अेह करणी छे ४ आ. आचारवा
जोग्य छे. ५ अ. में अने अनेरे तीर्थंकरे पण अनुआज्ञा दीधी ६.

अे छ बोल वांदणा करवा आश्री कह्या छे. पण नाटकनी आज्ञा माटे नथी
कह्या स्या माटे जे, आगल सुरीयाभ कहस्ये जे गोतमादी श्रमणने बत्रीशवी
धनाटिक देखाडुं? एयमठं नो आढाई नो परी आणाई तुसिणिए संचीठइ. अर्थ-
अ. अेहवा वचन प्रत्ये. नो. आदर नो देई. नो. अनुआज्ञा पण न देई. तु. अण बो
ल्यो थको. सं. रहे.

अण बोल्या रह्या, पण आज्ञा न थी दीधी. नाटक बीक रणी सावद्य माटे. तीवारे
कहस्ये नाटक मां आरंभ जाणे छे. तो भगवंते नाटक मां ना कही? ते उत्तर सुरिया
भ साथे देवता घणा छे ते हने पोत पोताने ठामे नाटीक जुदां जुदां थाय छे. जीहां
लगे सुरीयाभ नाटक बांधे छे, अने भगवंत सुरियाभनो नाटक नीजेधे छे. तीवा
रे सर्व पोताने ठामे जाय जुदां जुदां नाटक थाय, हींसा घणी वधे. ते माटे सुरियाभ
नो नाटक नीजेध्यो नहीं. अे अर्थ राय पसेणीनी टीका मध्ये छे. ते जोजो. अने
नाटीक मध्ये कर्म निर्जरा होये तो आणंद, कामदेव, कोणीक राजा, कृष्ण प्रमुख जेसा
क्षात भगवंत आगल कां न कीधो? वली तुमे कहो छो जे, रावण अष्टापद उपर
प्रतिमा आगल नाटीक करतां तीर्थंकर गोत्र बांध्यो. अने ज्ञाता आठमे अध्या-

यनेवीसस्थानकेभवतीर्थंकरपदउपराजे,तेमध्येतोनाटीककरतातीर्थंकरगोत्र बांध्युंएमनकर्युं.

५ पछीसुरियाभदेवताएभगवंतनेपुछ्युं.

अहणं भंते सुरीयामेदेवे किं भवसिधिए किं अभवसिधिए समदीठीए मि च्छदीठीए परीतसंसारीए अणंतसंसारीए सुलभबोहीए दुलभबोहीए आरा हए विराहए चरीमे अचरीमे. अर्थ-अ.हं.भं.हे भगवंत.सु.सुरियाभदेव. किं.सुं.भ.भव्य.छे.के.अ.अभव्य.स.समदृष्टी.मी.के मीथ्यादृष्टी.प.तुच्छ(थोडो) संसारी.अ.के अनंतसंसारी.सु.सुलभबोधी जिनधर्मनीप्राप्तिसोहलीछे.दु.के दुर्लभबोधी.आ.जिनधर्मनोआराधीक.वी.केवीराधीक.च.देवनो छेलोभव छेजेने तेचरीमे.अ.घणाभवछेजेनेते अचरीमे.

तीवारेभगवंतेकह्युंजोसत्यलाडक्या.ऐसेजेसुरियाभविमानेबारेभवनाजी वसुरीयाभपणेउपनताजाणवा.वलीभगवतीसतकबारमेउदेसेसातमेछाली आवाडानुंदृष्टांतकह्युंछे;सोजकरीनोवाडोतेमध्येअया सहस्सं परिवयेजा एजे कहुनरजकरीभरीछमासलगेवाडामांराखीतेजकरीनेउच्चार,प्रासवण,श्लेष्म,लाल, संघाण,वीत,पीत्त,शुक्र,श्रोणीत.सींग,खुज,हाथ,पग,पुंछ,वाल,जुरीयेकरीसर्व वाडानीभुमीकरसाणीहोतांगोयमां,पणकोइएकआंकडाशीप्रदेशमात्रभोमकाम एकेइरसीपणरही?पण, एयंसिए महालयंसि लोगंसि लोगस्सय सासयं भावं संसारस अणादियं भावं जीवस्स नीचभावं कम्मबहुत्तं जम्मणं मरणं बहु- लं पडुच नथीकेइ परमाणु पोग्गले मेते विपएसे जथणंअयं जीवेणं जाएणवा मएवा ए जीवे. अर्थ-ए.एहनेविषेजेवडामोहोटाशाश्वतलोकनेवीषेछेकोपरमा णुपोगलमात्रवीपएसेएटलेबेपुद्गलप्रदेशमात्रजेठामेसंबंधमहाटापणा थकीलोकनेकीमरह्यो?एटलेसीआसंकापाम्यानेकहेछे.लो.लोकनासारवताभा वप्रत्येआश्रयीनेवलीसंसारनाअनादीभावप्रत्येआश्रीनेभवनाबिलभाव प्रत्येआश्रीनेकर्मनाबहुलपणाथकीकर्मनेबहुलपणेजन्माधिकमेजन्मपणे उपज्यानथीएहवुंजेएटलामाटेकहुंछुं.जन्मवलीजनम,मरण,बाहुल्यआश्री. न.नहींकोइएकपरमाणुपुद्गलमात्रपणप्रदेशजेप्रदेशनेविषेआजीवजन्मो नहींमुवोपणनथी.

सर्वलोके उपन्या, मरीने इहांसी मुक्यो छे; प्रदेशमात्र भोमका पण वीण इहांसे
रहीनहीं- चोरासी लाख नरकावासा, सात क्रोड बोहोत्तेर लाख भवन, पांच-
थावर, त्रण विगलेंद्रि, तीर्यंच, मनुष्यना असंख्याता आवास, चोरासी ला
ख सत्ताणुं हजार त्रेवीश वेमान, अेटले ठामे (पांच अनुत्तर वेमान वरजीसेज
सर्व ठामे) सर्व जीव लब्य, अलब्य सर्व उपन्या चुक्या छे. असई अदुवा अणंत
खुत्तो अेकेक ठामे अेकेक जीव अनंतीवार उपनो. अेटले जे सुरियाभ विमाने पण
सर्व जीव लब्य, अलब्य प्रमुख जार जोलवाला जीव अनंतीवार उपन्या चुक्या
छे. तीवारे सुरियाभ देवताअे पण भणयुं, जे माहारे विमाने जार जोलना जीव
सुरियाभपणे उपना छे, ते मध्ये हुं केवो छुं. अेम (निश्चय करवाने पुछ्युं छे. वली
त्रीछे लोके असंख्याता द्वीपसमुद्र छे. पचवीस क्रोडाक्रोड कुवानां जंड जेटला छे.
तेथी चोगणा पोलीया छे. ते सर्व चित्य पोलीया भेगा छे. तीहां पण सर्व जीव
चीत्य पोलीयापणे अनंतीवार उपन्या चुक्या छे. तीवारे चित्य पोलीयानी परे
सर्व जीव प्रतिमा पुज छे. पण प्रतिमा पुज्याथकी सर्व जीव लब्य, अलब्य सम
दृष्टी थया नहीं. ते विचारी जुजो.

वली जीवाभीगम मध्ये पडीवती कह्यो छे जे. सोधमीसाणे सुणंभंते
कप्पेसु सव्वेपाणा सव्वेभुया सव्वेजीवा सव्वेसत्ता पुढवीकाइयत्ताए जाव
वणस्सइकाइयत्ताए देवत्ताए देवीत्ताए आसण सयण जाव भंड मत्त उवग
रणत्ताए उववन्न पुव्वा हंता गोयमा असइ अदुवा अणंतखुत्तो सेवेसु कप्पेसु
एवं नेवणवारी नोचेवण देवीत्ताए जाव गेवि जवा अणुतरो ववातिए सुविएवं
नोचेवणं देवत्ताए देवीत्ताए सेतं देवा. अर्थ- सुधर्मा. ईसान देवलोके अहो
भगवंत सर्व प्राणी, सर्व भूत, सर्व जीव, सर्व सत्व पृथ्विकायपणे. भवत वनस्प
तिकायपणे, देवतापणे, देवांगनापणे, सिंहासन, सज्या भाजन भांडा उपगर
णपणे उपना छे. अतीत काले. इति प्रश्नः त्यारे भगवंत कहे छे. हा गोतम वारंवार
निश्चे अनंती अनंतीवार ईम सर्व देवलोके उपना छे. पण देवांगनापणे तीहां
नथी उपना. जे कारणे त्यां देवांगना नथी. पांच अणुत्तर वेमाने पण पृथव्यादि
कपणे अनंतीवार उपना छे. पण देवताअने देवांगनापणे तीहां नथी उपना.
जे कारणे तीहां देवांगना नथी. अने देवतापणे तीहांना अेकावतारी प्रमुख छे.

तेभणीदेवतापणेपणसर्वजीवसंसारीजीवथीउपना.एटलेदेवतापुराथया.
इहांपणसर्वजीववीमानीकदेवतापणेउपजवुकह्युंकह्यो.कांइभव्य.अभव्य
बारजोलमध्येटाल्योनहीं.वलीभगवतीसतकबारमेउदेसेसातमेकह्यो.

अयणंभंतेजीवेचोसठीएअसुरकुमारावाससयसहस्सेसुएगमेगंसीअ
सुरकुमारावासंसि पुढवीकाइयत्ताए जाववणस्सइकायत्ताएदेवत्ताएदेवीत्ताए
आसणसयणभंडमत्तोवगरणत्ताएउववन्ने पुव्वं हंतागोयमाजावअणंत
खुत्तो सव्वजीवाविणंभंतेएवंचेव. अर्थ- जीव हेभगवंतचोसठअसुरकु-
मारआवाससतसहस्रतेनेविषेएकएकअसुरकुमारनाआवासनेविषे
पृथ्विकायपणे,इमभवत वनस्पतिकायपणे, देवपणे, देवीपणे, आसन, सयन,
भंड,मात्र,उपगरणपणेउपनापुर्वे. इतिप्रश्नःउत्तर हागोतमअनेकवार,अथ
वाअनंतवारसर्वजीवपणे. हेभगवान इत्यादीकप्रश्नःउत्तर. इमहीज अ-
नंतवार कहेवो.

एवं भवणीयकुमारेसुं पछेपृथव्यादीकभवतमनुष्यनोसुत्रेपणइम
भपुछ्यो. वाणव्यंतर जोइसीय सोहम्मीसाणेय जहा असुरकुमाराणं.
अर्थः- वाणव्यंतर, ज्योतषी.वेमानीकमाहे सुधर्मा, ईशान,लगेजे तेनेविषे
असुरकुमारनेकह्युंतेमकहेवुं.

पछेइमत्रीजादेवलोकथकीभवतबारदेवलोक,नवग्रीवेकलगेपणअनंती
वारउपनो.पण नोचेवणं देवीत्ताए नहीनीश्चेदेवीपणेउपनो शामाटेजे
ईशानदेवलोकलगेज देवीउपजे तेमाटे.

इमअणुत्तर विमाननेविषेपृथ्व्यादीकपणेउपनो. नो चेवणं देवताए
देवीत्ताए नहीं अणुत्तरविमाननेविषेदेवतापणेअनंतीवारउपजे अनेदेवीपणे
तोसर्वथाइ नउपजे, ईसानलगेज देवीनाउपजवामाटे.

जेमलोकांतिकपणेपण छकायपणेउपनो असइ अदुवा अणंतखुत्तो: ।। अने
कवार. इत्यर्थः अथवा अनंतीवार. इत्यर्थः

इहांभव्य, अभव्यादिकबारजोलनासर्वजीवउपनाकह्याजेआजाथामो-
टोछे.तेसुत्रथकीजाणवुं. इमइहांपरमार्थमात्रहीजथोडोलख्योछे.

जवलीहींस्याधरमीकहेछेजे,सुरियाभदेवतानयोउपन्योतीवारेसामानीक

देवताये आवीने कह्युं, तुम्हे सीद्धायतन मध्ये जईने अेकसोआठ जिनपडीमा ने सुधर्मी सभामां जिन दाढाने पुजो. अे तुमने पेहेलां करवा जोग्य. अे तुमने पछे करवा जोग्य अे तमने. पुव्वि पछा हियाए सुहाए खमाए निसेसाए आणुगामीयत्ताए भविस्सइ ॥ अर्थ-पु. पुर्व. प. तथा पछे पण. ही. हीतकारी. सु. सुखताभणी. ख. खमताभणी. नि. श्रेयकल्याणकारी. आ. परंपराअे सुख भणी. भ. हस्ये.

एम कह्युं ते जुओ जे देवताअे पण प्रतिमा पुजवी बतावी छे. ते उपर. सुरियाभाधीक बत्रीसलाख विमान प्रथम देवलोकमां छे, ते सर्व विमाननी अेक रीत छे. विमान प्रत्ये पांचपांच सभा छे, अेक अेक सीद्धायतन छे. अेवं छ वस्तु सर्व विमान मध्ये छे. ज्यारे देवता नवो उपन्यो, त्यारे अेकवार राज्याभिषेक करतां सर्व प्रतिमा पुजे छे. ते समदृष्टी, मीथ्यादृष्टी, भव्य, अभव्य सर्व उपजे ते सर्व पुजे छे सर्व उपन्तीवेलाअे सर्व देवताने पोतपोताना सामानीक देवता एम कहे छे जे, प्रतिमाअने दाढा पुजो. एहीं कोई अेम नथी जे. समदृष्टी होवे तेहीज पुजे ने मीथ्याती न पुजे. जीत व्यवहार माटे सर्व पुजे छे. जेम मनुष्यलोकमध्ये समदृष्टी होवे ते तो तीर्थंकर अने साधुने वांदे छे. अने मीथ्याती होवे ते, घोर, मसीत, मीरां, पीर, ठाकोर द्वारा, विष्णु, महेश, गणेश, माता, हनुमान, जेत्रपालाधीकने पुजे. अन्यमती मनुष्य होवे तो जिनमतना देवता गुरुने वांदे, पुजे नहीं. अेम मनुष्यलोकनी रीत. जैन, सीव, मुसलमानना देहरां पण जुदां जुदां छे. तेम देवलोक मध्ये मत मतनां देहरां जुदां जुदां छे नहीं. समदृष्टी अने मीथ्यादृष्टीने पुजवाने पुजवानो सीद्धायतन अेक होय छे. ते जो देहरां जुदां कह्यां होवे तो सुत्रसाख देखाडो. समदृष्टी मीथ्यादृष्टीना धर्मव्यवहार तो जुदा छे, अने लोकव्यवहार अेक छे. जेम मनुष्यलोकमां स्नान, धातण, भोजन, वस्त्र, भक्षण, वाहन, सयन, भोग, विलास, समदृष्टी मीथ्यादृष्टीना अेक छे, अने धर्मव्यवहार जुदाजुदा छे, तेम देवता मध्ये लोकव्यवहार जीत आचार समदृष्टी, मीथ्यादृष्टीनो अेक ज छे, अने जिनवंदन प्रमुख धर्मव्यवहार जुदा जुदा छे, अने समदृष्टी देवताथकी मीथ्यादृष्टी देवता असंख्याता गुणा अधीक छे. समदृष्टी मीथ्यादृष्टीना वीमान मध्ये सीद्धायतन अेक सरखा मीथ्यातीना

वीमानमांघोर,मसीत,ठकुरद्वारातोनथीकह्या.जे,तवीमानजेमतेसीद्धायतन अनेप्रतिमातोसुरियाभनाजेकहीछे,तेहनेभव्य,अभव्य,समदृष्टीमीथ्यादृष्टी सर्वएकरीतेपुजेछे.एमांधर्मकरतव्यक्यानोथयो?अनेप्रतिमापुजेएटलेस मदृष्टीजथायतोवीजयपोलीयादीकअसंख्यातपोलीयासर्ववीजयपोलीयानीप रेप्रतिमापुजेछे,तेतमारेमतेसर्वसमदृष्टीथासे.अनेसर्वजीववीजयपोलीयापणे अनंतीवारउपन्याछे.तोप्रतिमापुज्यामाटेअनंतभवकेमकरवापड्या?सम- कीतवंतनेअनंताभवहोयनहीं.एसुत्रसाजछे,अरणकश्रावक,कामदेवश्राव कनेपरीसहदीधातेदेवता.तथागोशालामती.जमालीमती,नास्तीकमतीएहवा मीथ्यातीदेवताजिनमारगनाद्वेषी;तेपणउपजतीवेलाएजितआचारमाटे सीद्धायतननीप्रतिमापुजेछे.मसीत ठकुरद्वारापुजतानथी,नेतेछेपणनहीं.ए सीद्धायतननीप्रतिमातीर्थंकरनीहोवेतोमीथ्यातीकेमपुजे?एकुलाचारजित व्यवहारमध्येप्रतिमानीपुजाजाणवी.पणसमकीतजातेनहीं.एकलासमदृष्टीदे वतापुजताहोवेतोधरमजातेथाय,पणसर्वसमकीती,मीथ्यातीभेगीपुजे तीवारेधर्मव्यारक्यानो?

८ वलीएप्रतिमातीर्थंकरनीनहीं,तेकीमजाणीयेतेसीद्धांतनीसाखबतावोछे. प्रथमसुरियाभदेवतानेराज्याभिषेकथयोतीवारपछेव्यवसायसभामध्येआ व्योतीहां "धमीये सथे वाएति" एहवोपाठछेजे.धर्मशास्त्रवांच्या,एधर्म शास्त्रछे,पणकुलधर्मनीरीतसंबंधी छेपणआचारांगादीकद्वादशांगप्रवचन नथी.तेकीमजेआचारांगादीक.द्वादशांगीहोवेतोमीथ्यात्वी,अभव्यकीमवां चे?केमसदहे?अनेजिनवचनसाचांकीमजाणे?अनेवांचवातोसर्वपडेछे. अनेमीथ्यात्वीनाजोगएत्रीशपापश्रुतकीहांएबुधपणकह्यांनथी,जेसमदृष्टी आचारांगादीकवांचेअनेमीथ्यात्वीकुरान,पुरानवांचेतेमतोनथी.जेटलाजार जोजवाजउपजेतेसर्वएहीजधर्मशास्त्रवांचेछे,तेमाटेएधर्मशास्त्रतेपण लोकीककुलरीतनाजाणवां.वलीहींसाधरमीकहेछेजे,श्रावक,समदृष्टीसीद्धांत वांचेतोअनंतसंसारीथाय.हवेएहनाकह्यालेजेजुओ.जेआचारांगादीक धर्मशास्त्रहोयतोसमदृष्टीदेवतासीद्धांतवांचीनेअनंतसंसारीस्यानेथा[illegible] तेमाटेएधर्मशास्त्रवेकुलरीतनाछे,जेमममनुष्यमध्येजोहोतेरकला[illegible]

तथा अर्थ, धर्म, काम, साम, दंड, भेद इत्यादीक ग्रंथ ते सरखा जाणवा. समद्रष्टी मीथ्याद्रष्टीने काम आवे मनाय ते हवा छे. जे प्रतिमाजने जे शास्त्र जेक जाते छे. अनंताभव अनंतीवार देवता थई ने जे प्रतिमा पुजी. अ पुस्तक वांच्या पण समकीत कोई पाम्या नहीं.

९. पछे जे पुस्तक वांचीने "धम्मीयं ववसाइयं गिन्हिजा" ग ध. कु. जं धर्मसंबंध. व. व्यापार. गि. ग्रहे. अहवो पाठ छे.

जे धर्मनो व्यापार कह्यो अ पद पण समुचय छे. एम नथी जे प्रतिमा पुजी ते धर्म व्यवसाय. समुचय पद मध्ये प्रतिमा. पुतली, वाला, हथीयार, तोरण, पोली, जडग, पुस्तक जवी शबानां पुज्यां; ते सर्व धर्म व्यवसाय ग्रह्या कोई पुज्या छे. ते माटे धर्म व्यवसाय पद ते पण साधारण पाठ छे. वली ने ईशान खुणे सीधायतन मध्ये गीयो. ज्यां अेकसो आठ जिणपडीमा छे तीहां आव्यो, ते प्रतिमाने शरीरस्य रच्यो ते सुत्र थकी कहे छे.

१ बीजा देवतानी प्रतिमा जुवाली गभमध्ये वरणवी तीहां रोठमया मसुरीष्ट रतनमे द्रष्टी कही छे. रायपसेणीमां सुरीयाभे पुजी तेने दाढी न कही ते ईर.

२ कणगामया चुचुआ ते कनकमय स्तन छे. अे स्तन जुगल कहे ने होवे. श्री उववाई मध्ये श्री वितरागनो शरीर वजाणयो तीहां स्तन जुगल मुलथी कह्यो नथी. तीर्थंकर, चक्रवर्ति, बलदेव, वासुदेव, उत्तम पुरुष, सामंत, घोडो अे रत्नाने स्तन होवे नहीं ते माटे जिन तीर्थंकरनी प्रतिमा होवे तो स्तन होवे नहीं.

३ वली जे प्रतिमाने पासे जे जे चामर धारनी पडीमा, अेक अेक छत्रधारनी पडीमा. अने भुज आगले जे जे नाग पडीमा, जे जे जक्ष पडीमा, हाथ जोडीने वीनय करती रहे छे जे नाग, भूत, जक्षनी, पडीमा कहेना परीवार मध्ये होवे? तीर्थंकरने पासे तो सुत्र मध्ये गमगाम कह्यो छे जे, इसीपरीसाए जइपरीसाए कह्यो छे जे प्रतिमा पासे गण धर, साधुनी प्रतीमा होत तो जाणत जे प्रतिमा तीर्थंकरनी जरीपण ते तो नथी तो ईम जाणजो, कोई लोगीदेव कामदेवादीकनी छे. वली पण जुअे हींस्या धरमी प्रतिमा करावे छे ते हने पासे काउसगीया साधुनी प्रतिमा करावे छे, पण नाग, भुत, जक्षनी प्रति मा नथी करावता. अे जे प्रतिमा मध्ये कहीसा धीनेक होबुधी? माटे अे प्रतिमा नाग, भुत, जक्ष, गरुड, वेसमण, जत्रपाल, महेस, कामदेवादीकनी जाणवी अे वीशेष.

४ वलीसुरियाभेपुजतांपहीलाथकी लोमहथेणं पमजइ कह्योछेजे,मोरपींछनीपुंजणीथकीपुंजकही. भमग्रुपधीये,भद्रसार्थवाहीये. जक्षनीप्रतिमामोरपींछथकीपुंजतेरीते,अनेठाणंगसुत्रपांचमेठाणेत्रीजेउदेशेकह्योछेजे. कप्पइ निग्गंथाणवा निग्गंथीणवा पंचरयहरणाइं धारीत्तएवा परिहरित्तएवा तंजहा उन्निए१ उट्टिए२ साणए३ पच्चापिच्चिए४ मुंजापिच्चिए५. अर्थ—क.कल्पे.नि.निग्रंथ. नि.निग्रंथीने.प.पांच.र.रजोहरण.धा.धारवा.प.राजवा.तं.तेकहेछे.उ.ऊंजलउनननो१.उ.उंटनारोमनो.२सा.सणनो ३.प.तृणवीशजेकुयीततेहनो. ४ मु.मुंजनोकुयीतनो.

एमध्येलींडीतथामुंजनारजोहरणअपवादेराखवाकह्या,पीणमोरपींछराखवानीनाकहीतो जिनमारगमध्येमोरपींछनीजेध्योछे.अतीसुकमालछे,तोपण अन्यतिर्थियकीभलतोवेषथायतेमाटेनीजेध्योछे.जुओसाधुनेमोरपींछराखवानीनाकही,तोसाधुनास्वामीभगवंतनेशरीरेमोरपींछनोपुंजवोकीहाथकी?अनेभगवंतनेतोमुलथीजरजोहरणोनथी,तोभगवंतनीप्रतिमानेमोरपींछकीमकल्पे? अनेजेपणश्रीवीतरागनीअप्रतिमानहीं.

५. वलीसुरीयाभेप्रतिमापुजतीवारेप्रथमथकीप्रतिमानेजवरावीपछे अहयाइं देवदुस जुइयलाइं नियसेइ त्ता कहेतां अ.मुहथां दे.देवदुषण.जु.जुगल वस्त्र.नि.पहीरावेपहीरावीने.

एपाठछे.जे जिनप्रतिमानेशीणगाररहीतपीं दरनीयांयरहीतएरलेओडवस्त्रनोजोडोपहीराव्योएमपाठजोल्यो.अनेतीर्थकरतोअचेलछे.वस्त्रपहीरेनहीं.तोतीर्थकरनीप्रतिमानेधोतीजोडीकीमपहीराव्यो?एलेजेतोप्रतिमाकयाजिननी?करीआल्लणनेवस्त्रतोएकरीतेछे.जेकल्पेतोजेहुनेनेनकल्पेतोजेकहीनेनकल्पे.अनेहींस्याधरमीआजप्रतिमानेपुजेछे,तेपणवस्त्रनथीपहीरावता;तोदेवताभगवंतनेअचेलजाणीनेवस्त्रकीमपहीरावे?पीणएमजाणजे,एप्रतिमावस्त्रनापहीरणहारदेवतानीछे,पणभगवंतनीनहीं.वलीहींस्याधरमीकहेसेजे,एतोवस्त्रभगवंतनेमुजआगलेमुक्याछे.तेजोकुंकहेछे.मुंजआगलवस्त्रमुक्यातेतो वथारुहणं पाठजुधोछे. वन्नारुहणं चुन्नारुहणं पुफारुहणं वथारुहणं आभरणारुहणं कहेतांव.वानाआरोपण.चु.चुर्ण

वसाजे पध्यडावे. मु. मुकुट पध्यडावे. व. वस्त्र पध्यडावे आ. आभरण पध्यडावे ते मां आ-
व्यो पण र्थ हांतो देवदुसा जुयलीयं नियंसेइ रत्ता कहेतां दे. देवदुषण. जु. जु-
गल वस्त्र. नी. पहीरावे पहीरावीने.

६ त्यों निर्यस्या पहीराव्या कह्या छे. जेम आभरण पध्यडाव्या ते मुधां अने प-
हीराव्यां ते पण मुधं. जे वस्त्र आभरण जे वस्तु भगवंतने अभोग्य तो भ-
गवंतनी प्रतिमाने पण अभोग्य. वली हींस्याधरमी कहेशे जे, भगवंतने तो
जे जे वस्तु अभोग्य छे, पण भक्तिवंतनी भक्ति छे. जे सारवस्तु होवे तो प्रतिमा
ने भगवंतने नीमीते करे. ज. ते उत्तर. जे त्यागी पुरुषनी भक्ति भोगवडे थाय तो
स्त्री केम न चढाव्यो? सर्व भोगमां स्त्री प्रधान छे. जेम वस्त्र, आभुषण, तेम
स्त्री. ए पण तमारे भक्तिने जाते गणवी. पण एहवी भक्ति जिनमार्ग
मध्ये नथी कही ते जाणवुं.

५ वली प्रश्नव्याकरणे पांचमे अध्यापने आश्रव द्वारे देवतानां चैत्य,
देवकुल, परीग्रहमध्ये कह्या छे. ते पाठ लख्यो छे. एवंचते चउविहासपरिसावि
देवा ममायंति भवण वाहण जाण विमाण सयाणा सणाणिय नाणा विह
वथ भुसणाणी पवर पहरणाणिय णाणामणी पंचवण दिव्वंच भायणविहं
णाणाविहं कामरुवे वेउव्विय अछर गणसंघाते दिव समुद्दे दिसाउ विदिसाउ
चेइयाणिय वणषंडे णीयवणसंडे पवते गाम नगराणीए आरामुज्जाण काण
णाणीय कुव सर तलाग वावि दिहिया देवकुल सभ पव्वा वसहीमा इयाइं ब
हुकाई कित्तणाणिय परिगेन्हवा परिग्रहं विपुलं दव्व सारं देवावि सइंदगा
नत्तिं उतुष्टिं उवलभंति.

अर्थ. जे. जेणीपरे. ते. ते देवता. च. भवनपत्यादीक च्यार प्रकारना. स. परी
जदा सहीत जे पुर्वे कह्या ते. दे. देव. ते. म. ममता जेहवी ममता करे जेटला जो-
लपरे ते कहेता कहे छे. भ. घर. वा. अश्वादीक. र. ज. सकटादीक. ड. वि. विमान.
स. पल्यंकादीक. स. सींघासनादीक प्रते ममता करे. ना. नानाप्रकारना. व. वस्त्र.
७ भु. भुषण प्रते ८ प. प्रधान. प. हथीयार प्रते ममता करे. ९ णा. नानाप्रकार
ना मणी १० प. पांचवर्णे. दि. प्रधान. भा. भोजन. ११ ना. नानाप्रकारना.
का. कंदर्पावतार रुप, १२ वे. वेक्रीय कीधा जेहवा. अ. अपच्छरानां १३ ग.

समोहते हनावृत्तप्रते.दी.द्वीप.१४स.समुद्रप्रते.१५दी.च्यारदीसाप्रते१८
वी.च्यारविदीसप्रते.२३चे.चैत्यप्रतिमाते अन्यजिननीप्रतिमापणपरी
ग्रहमध्ये.२४व.वनखंडे२५प.पर्वत.२६गा.गाम.२७न.नगरप्रते.२८
आ.आराम.२९उ.उध्यानन.३०का.काननवनप्रते३१कु.कुप.३२स.स
रोवर.३३त.तलाव.३४वा.वाव.३५दी.दीर्घिका.३६दे.सीजरजंघेद
हरां३७स.सभा.३८प.पर्व.३९व.तापसनाआशन.४०आ.जेजादद
ई.ज.घणापघार्थप्रते.डी.जेमकहेछे जेमाहराभाहराजेममताकरे.ने.
ग्रहीने जेवा.प.परीग्रहनेपरीग्रहकहेवाछे.वी.वीससतीर्थं.द.द्रव्येकरीनेलो
धानजेहवापरीग्रहनेआदरीने.द.दबपण.स.ईद्रसहीतदेव.न.नप्रतिनें
पामे.उ.की.देवा.

जेपाठमध्येजेजे वस्तुकहीतेतेवस्तुनेदेवतानेपरीग्रहमध्येकहीते
मध्येदेवकुल प्रतिमातेपणपरीग्रहमध्येगण्याछे.तेपरीग्रहथुन्यो धर्म
होवे.हींस्याधरमीकहस्ये,पूर्णलक्षाधीकजक्षछे. तेहनीप्रतिमातेजक्षनी
परीग्रहजातेछे.सोजप्रतिमापरीग्रमांनहीं.तेउत्तर:अत्रीछालोकेव्यं
तरनीप्रतिमाछे,तेप्रतिमापरीग्रहमध्येकहेस्योजोईहांतो॰॰चनवी
हावीदेवा॰॰कह्याछे.ईद्रसहितते हनीप्रतिमात्रीछालोकमाहींकीयां
छे१अनेकुणपुजेछे१ अने॰॰दीवसमुद्रेचेइयाणीयं॰॰कह्युं तेकीयाव्यं
तरनीप्रतिमाछे.तुमेतोसर्वद्वीपसमुद्रनीप्रतिमातीर्थकरनीमानोछो.
ईहांतोतेपणलेलीआवीछे.अनेदेवलोकमध्येविमानमांहेप्रतिमाछे,
तेपणविमानवासीनेपरीग्रहजातेछे.तेकीम.पोतपोतानाविमाननी
सर्वपुजेछे.कोईजीवनीनथीपुजता.अनेसुरियाभनेसामानीकेपु
छ्योनोकह्योछे,तेणेपणसुरियाभविमानवासीव्हायतननीप्रति
मासुरीयाभदेवनेपुजतीकहीछेजाकी.अनेतेणेपणतेहीनपुजे.अ
न्यथा नंदनीमेरुनी,नंदीसरद्वीपनीपुजवीवतावयीनथी.पहीला
जतआचारमांपुजवानीछेते बतावीअटलेपोतानीकरीवतावेछे
तेमाटेपरीग्रहजातेज कहीं अन्यतीर्थंकरने जन्मादीकमहोछवक
रतांसर्वईद्रभेलाथयाछेतेकीमभगवंततोभरथ,ईरवत,महा

वीदहनानेटलाछेतेकांईदेवतानापरीग्रहमांहीनथी.अनेप्रतिमातो जेहनीहदमर्यादाविमानमांहीजावीतेपुजे.तेमाटेपरीग्रहजातेकहीए नेतीर्थंकरसाधुकोईनीहदमध्येकह्यापेणनथी. वलीहींस्याधरमीकहे. सुरीयालनीप्रतिमातीर्थंकरनीनहीं.एहवुंतुम्हेसाथकी.भएयुं.ते उत्तर.एप्रतिमानालक्षणभगवंतथकीभाषेपज्यां.१प्रथमगाढीर त्तन.३मोरपीछ.४जाग,भुतनोपरिवार.५कपडांपहीराव्यां,पुजालु षणपहीराव्यां.तेणेकरीभएयुंजे.एप्रतिमाभगवंतनीनहीं.एछजो लवीकरु.अनेद्रुपदीनीप्रतिमानेपणछेसातमोअस्त्रीनोसंघटोएसात वीकरु.वलीहींस्याधरमीकहेस्येजिनप्रतिमावितरागनीनथीतोधुव दानुणजिणवराणंकीमकह्यु.तेउत्तर.जेजिनवरधुप,सुगंधलेवेतोसुरि यालेप्रत्यक्षभगवंतनेधुपकीमनकीधोरतेकहो.जेधुपसुगंधनाभोगीदेव तेजिनवरनीप्रतिमाजाणवी.एवंप्रस्नआठथयां.तीवारेहींसाधरमीकहे शेजे.तीर्थंकरनीप्रतिमानथीतोसुरियालेनमोथुणंकीमकह्यु१तेउत्तर.सु रियाभनुं नमोथुणंधर्मजातेनथी.कुलाचारव्यवहारसाथेछे.नमोथुणं त्रणप्रकारेकहेछे.१लोकीकरीते.२कुप्रावचनीकरीते.३लोकोत्तररीते.

१लोकीकतेलोकीकदेवगुरुदेवगुणरहितनेजाणसेनमोथुणंकहे.जेम द्रुपदीपोतेमीथ्यात्वीअनेनीयाणासहीतपहीलोभोगीदेवनीप्रतिमाजाण ले,नमोथुणंकह्युं.ते.जेमजोशवासआदेमाहाजनजाणेपोकरणाभोजक दियोचीसजिननानामसुणावेपणपोतेसदेहनहीं.जाणवकाअरथे कहेतेमभणवुंएमाधर्मनथी.

२.कुप्रावचनीकतेगोसाला,जमालीनाशीष्य,श्रावकगोसाला,ज मालीनेनमोथुणंकहेतेकुप्रावचनीकतथाअनुभोगद्वारेद्रव्यासकनाक रणद्वारभेजधारीतथाधींगजरनमोथुणंकहेतेसर्वकुप्रावचनीक.

३.लोकोत्तरनमोथुणंतेसाधु,श्रावक,श्रीवितरागनेओलखी.गुण जाणीनेकह्युंतेएकांतमुक्तिहेतुजाणवुं.

जेमसुरियालेप्रतिमाजाणेनमोथुणंकह्युंतीमअसंख्यातावीजय- देवता,असंख्यातावीजयंतदेवता,असंख्याताजयंतदेवता,असंख्याता

अपराक्रुतदेवता,अेकेकनेठामेअनंताथया.अनेअनंताथासे.समकीती,
मीथ्यात्वी.लव्य,अलव्य,तेसर्वनमोथुणंकरेअसंज्यातालवनपती,
असंज्याता व्यंतर,असंज्याताज्योतषी,असंज्यातावेमानीक,तेसर्व
सुरियालनीरीतेप्रतिमापुजे,डाढापुजे,धर्मशास्त्रवांचे,लव्य,अलव्यस
र्वदेवतानीअेकरणीछे.ते माटेलोकीकरीतेमांनमोथुणंगीणाय.ज्ञेअेकला
समदृष्टीजपुजाकरेतोसमकितजातेहोवेतो,वलीप्रतिमानीपुजाधर्मजा
तेहोवेतो,मनुष्यलोकराजा,सेठ,सेनापती,श्रावकेप्रतिमापुजाघरमांमांडी,
देहरांकराव्यां,संघकाढ्याकीमन ध्यारेदेवताअेप्रतिमाआगलेनमोथुणं
कह्युं.गर्लमांरह्याअवीरतीतेहनेनमोथुणंकह्युं.पणसाक्षातकेवलीलगवं
तनेवंदणाकरवाआव्यो.तीहांनमोथुणंनकह्युं.तोसुंप्रतिमाथकीलगवंत
ऊतरताहत्तारेपणदेवतानीजेहवीरीतकुलाचारजतव्यवहारछेतीमकरे
छे.ईहांधर्मकर्मनोवीचारकांईनरह्यो.

१० वलीसुरियालेप्रतिमानेनमोथुणंकह्युंतोईहलोकजातेछे,पणपरलो
कजातेनथी.तेहनीसाजलगवतीसतकजीजेऊदेसेपहेलेछेतेजंधकस
न्यासीयेश्रीमाहावीरस्वामीप्रत्येकह्युंजमकोईगाथापतीघरजलतोदे
ज्जीधनकाढेतेईमज्जणेअेसमे.

निबारीएसंमाएे पुव्वि पचा हियाए सुहाए खमाए निसेसा
ए अणुगामीयत्ताए भविसई ॥

अर्थ- नि.नीस्तारपाम्याअेमाहरोआत्माअजेकेसुंनोकल्याथ
कां,पु.पहीला.प,अनेपछे,हि.हीतनेकाजे.सु.सुजनेकाजेज.क्षमानेकाजे.
नी.मुक्तिहेतु.अ.अनुगामीकपणे.ल.हुस्ये.

अेघनकाढ्योथकोमुजनेपहीलांअनेपछीहीतकारीप्रमुखथासे.अ
णेदृष्टांतेजंधककहेछे,लोकमध्येआदीपप्रदीप्त,जरा,मरणेकरीअग्नीला
गीछे,तेमांहीथीसारलंडहुंमाहारोआत्माकाढुंछुंअेआत्मासंसारथ
कीकाढ्येकेमुजने पचो हियाए सुहाए खमाए निसेसाए अणुगामी
यत्ताए भविस्सई ॥ अर्थ-प.परलवजन्मांतरे.हि.हीतलक्षणीपथ्य
नीपरे.सु.सुखलणी.ज.ज्ञगतालणीरोगनोविनासकरवाओषधनीपरे.

नि.मोक्षलणी.अ.लवनी परंपरालगे.ओह सुजनुं कारणछे.ल.हुसे.

पेयाकहेतांपरलोकहीतायेप्रमुजथाशेईहांहीतायेप्रमुजपांयजोल तोसरखाछे,पणधन कांढ्योतीहां "पुवी पछा" कह्युंने,अेलोकमध्ये अेधनकाढ्योथकोपहीलांअनेपछीधन "हीयाये" प्रमुजपांयजोलथा श्रेअनेसंन्भलेतांपांयजोलतोतेहीज पणपेयाकहेतांपरलोकनेविषे "हीआये" प्रमुजथाशेईमकह्यो.अेहवाशब्दनाकेरछे.तीमसुरिया भेलगवंतनेनमोथुणंकह्योतीहां "पेचाहीयाए" प्रमुजपांयजोलक ह्या.संन्भलेतांजंघकेकह्या.तीम.अनेप्रतिमापुज्वी,सामानीकदेवता अेवतावीतीहां "पुवी पछा हीयाए" प्रमुजपांयजोलकह्या.धन काढ वानाआलावानीपेरे.अेशेलेजे जंघकनो संन्भअनेसुरियाभनोभ गवंतनेनमोथुणंपरलोकजाते,अनेधनकाढवोअनेप्रतिमापुज्वीईह लोकजातेथीयोअेहपरमार्थ.

११ वलीहींसाधरमीकहे,प्रतिमापुजतीहां "निसेसाए" कह्योछे तेनीसेयसशब्दनोअर्थमोक्षनुंहेतुईमकह्योछे.तेमाटेतेप्रतिमानीपुजा मोक्षहेतेथई. तेउत्तर. भगवतीसतकपंदरमेयोथाराकाडानोकी कतांअेकपुरुषेयरन्यातेपुरुषराकाडामांकोडणहारपुरुषनो.

हियकामए सुहकामए पछकामए निसेसियाएं ॥

अस्यार्थटीकायां हितकामए हिंकहहितमपायाभावं सुहकामए त्तिसुखमादनंरूपं पथकामए त्तिपथमिवपथ्य आनंद कारणं वस्तु अणुकंपएति अनुकंपाया चरतित्यानुकंपीकः निसेयसिएतिनिःश्रे यंसयंन्मोक्षमिछति तिनिश्रेयिकः

हीतनोवांछक आनंदरूपतेहनोवांछकपथ्यनीपरेपथ्यतेहनो वांछकमोक्षनोवांछक,ईहांनीश्रेसशब्देमोक्षअर्थकीधोईहांमोक्षनो अर्थकारणसुंहतोजेंघकनेअधीकारेनिश्रेयकह्यो,धनकाढतांतीहां. धन काढवामांमोक्षनोअर्थस्योहतोप्रत्यक्षधनेतोईहलोकनोअर्थ छे.तीमसब्दसरखोपणभावार्थचीयारवो.ओप्रतिमानीपुजामोक्ष नोअर्थहोवेतोभव्य,अभव्य,पुजणहारासर्वमुक्तिजायतेतोनथी.

वलीओर्धकहेशे जलव्यदेवतायेप्रतिमापुजतेहनीसाजडीहांछे. ते उत्तरःसीद्धांतमध्येतोजलव्यजवसर्वदेवलोकउपना. तीहांनीस्थीतीराजवामाटेसर्वजणेप्रतिमापुजछेजेसुत्रसाज. ऐमःकरतांप्रत्यक्ष पाठजेवोहोयतोजोघनिर्युक्तिनीटीकामध्येतमेमानोछोतेमध्येजकह्योछेजे.

हव्वंमि जिणहराइ तिवाख्या द्रव्यलिंगि परिगृहिता निचैत्यानि सम्यक्तदृष्टीनसंभावित्ता निइतिकस्मातजस्मात द्रव्यलिंगी मिथ्यादृष्टी त्वांत्यचेवंत हिंदिगंबरसंबंधी निचैत्यानि अथेतत्सत्यंतर्हि स्वर्गलोके षुसंस्थितानि चैत्यानि सुर्याभाद्यादेवा सम्यगदष्ठय प्रपूज्यंते तत्चैत्यानिसंगमकवत् अभव्यदेवा मदीयंमदीयं मितिबहुमानात्प्रपूज्यंते पूर्वापरं विरुद्धं नस्यात् ननुसुर्याद्या देवा स्वर्गलोके षुसास्थतानि चैत्यानि प्रज्युंते तंत्कल्प स्थिति वशानुरोधात् अतएव विरुध नसंभवति.

ऐमकह्युंछेहांजलव्यसंगमकदेवतानीपुजप्रतिमासुर्यालादीकदेवताकीमपुजे. तीयारेकह्योदेवतानीस्थीतीमाटेपुजेस्थीतीनोकल्पजेहवोजछेजेतत्व. जेलेजेजलव्यसरजातेपणप्रतिमापुजेधर्मबुद्धिरहीतछे, तोपणजतव्यवहारमाटेपुजेतोहवेसोकीकरीतेकहरीकधर्मरीतकहरीतेवीचारीजोजो.

२१ डाढा पुजी कहेछे तेहनोउत्तर. ५२ वलीहींस्याधरमीकहेछे. सुरियाले, वीजयपोलीये जिनडाढापुजछे. डाढानेलीधेसुधर्मसभामध्येलोगलोगवतानथी, तेमाटेडाढानीपुजमुक्तिनेहेतेछे. तेउत्तरः डाढानोपुजवोसमकीतोजातेनथी. धम्मीयसथेरजिणपडीमा २ जिणदाढाजे जेकुंजाणेछे. डाढानेपणलव्य, जलव्य, सम दृष्टीमीथ्यादृष्टी, सर्वपुजेछे. सर्वनेभवनमध्ये, विमानमध्ये, यारजातनादेवताने सरखेनेछे. अनंता तीर्थंकरमुक्तेगयातेहनेच्यारच्यारडाढाहतीजनेतेहनाजेणहारपणच्यारजणाछे. १सकेंद्र २ ईसान ३ चमरेंद्र ४ बलेंद्र जेहीजव्यछे. तेहनेदाबडामांघालीपुजेछे. जेडाढाधरमजाणीनेपुजेतेधर्म, पणकुलधर्मजतव्य

वहार रूप जाणीने ल्येइ हां श्रुत चारीत्र रूप धर्म जाणीने लेता नथी. जो धर्म जाणीने लेता होवे तो अव्रत्युई दते ईंद्रादीक सर्व थकी मोटा छे ते कांते ता नथी? अेहने कोण वरजे छे? पण जेहने लेवानो जीत व्यवहार छे ते ही न लेवे छे अने तेहीज रीते ल्ये छे. ऊपरनी जमणी डाढा सक्रेंद्र ल्ये, हेठली डाबी डाढा ईसानेंद्र ल्ये, हेठली जमणी डाढा सक्रेंद्र ल्ये. हेठली डाबी डाढा ईसानेंद्र ल्ये, हेठली जमणी डाढा चमरेंद्र ल्ये, हेठली डाबी डाढा बलेंद्र ल्ये, अेरीते ल्ये छे. अे च्यार डाढ ऊपरांत रीते परीणाम छे. असंख्यात काल ऊपरांत रहे नहीं अने होवे पण च्यार ईंद्रने वीमाने छे अने डाढा जो पुजता सम्यग्दृष्टी ईंद्र तथा सुरीयाभादीक सामानीक तथा वीजयादीक पोलीयात था असं-ख्याता भवनपत्यादिक सर्व पुजे छे ते सर्व ने जिन डाढा कीहां थी आवी? पण ईम जाणजो जे सास्वता पुद्गल डाढाने आकारे परीणाम्या छे डाढाने आकारे तेहने पुजे छे अेहनो नाम ते जिनडाढा छे पण कांई ले ईजाय ते सघलां रहे तथा सर्व ठामे होवे ईम नथी. जम जमाली, मेघकुमारे दीक्षा लीधी ते वारे माताये मस्तकना केस लीधा अेसमे अपछिमे दरसणे भविस्सई अे मोहनी कुर्मनो ऊदय ते ईम अे पण मोहनी अे कर्म जीत जत आचार माटे ल्ये. अे डाढनो लेवो तथा पुजवो धर्म जाते नथी. जो धर्म जाते होवे तो देवता डाढा जईजायती वारे मनुष्य श्रावक, समदृष्टी लीये? पण अेमां कांई धर्म जाले नथी. देवतानो जीत व्यवहार छे ते लीये छे. जो डाढा पुज्ये केवली पद्रूप्यो धर्म होवे तो भव्य, अभव्य, समदृष्टी, मीथ्यादृष्टी सर्व कीम पुजे? अभव्य मीथ्यादृष्टीने जिनमार्गनी रूची न होवे अने मनुष्य लोकनी पेरे देवलोक मां देवता पण समदृष्टी मीथ्यादृष्टी जुदा जुदा छे पीण जिनमार्गना पुस्तक जुदा जुदा नथी. अने जिनमार्गि सीद्धांत वांचे छे, अने अन्यमार्गि कुरान, पुरान वांचे छे तीम तो नथी. सर्वने धर्मीसथे अेक छे. तसोई कुमार्ग सर्वने मानवा जोग सरजो छे

१ प्रतिमा पण मनुष्यलोक मांसीवने मुक्त समान जुदा जुदा छे. पण देवलोकमां समदृष्टी. मीथ्यादृष्टीना देहरां जुदा जुदा नथी. वीमान जेम ते अेक अेकसीद्धायतन, जिनपडीमा छे ते हीज छे तेहने सर्व पुजे छे.

२ वली मनुष्यलोके पोतपोताना गुरुना अंग पुजवा योग्य जाणे छे. जिनमति तथा अन्यमती. तीम देवलोकमां जिनमती जिनडाढा पुजे छे. अने अन्यमती अन्यदेवनी डाढा पुजे छे अेमतो नथी. सर्व अेहीज जिन डाढा पुजे छे.

१ तेमाटे जेकाम समदृष्टी जे करे ते काम तो लोकोत्तर जाते.

२ अने जेकाम अेक सामी मीथ्यात्वी जे करे ते कुप्रावयनी कुमीथ्यात जाते.

३ अने जेकाम समदृष्टी. मीथ्यादृष्टी. जे कुकरे ते लोकीक कृतव्यवहार तथा पोताना स्वार्थ हेते जाणे पापपण करवो पडे ते लोकीक रीत. तीम अे डाढा समकीती. मीथ्याती सर्व पुजे तीवारे लोकीक करणी केम्ही. अेत्रण वस्तु अनंते जीवें, अनंतीवार पुजी; पण समकीती तो थयो नहीं.

वली सुधर्मी सभा मांहीं देवता भोगन थी भोगवता ते डाढा नो महीमा छे, अेम कहे छे. ते नोउत्तर. ज्ञातासोलमे अध्यायने कृष्ण वासुदेवने पण सुधर्मी सभा कही छे. तीहां जिनडाढा छे नहीं तेमाटे सुं सुधर्मी सभा मध्ये भोग करता हुस्ये? कदापी न करे, केहां डाढानो भुतज देजाडयो ते भलुं, पण जिनपडीमा, राजसभा, दरबार, आन्नर, हाट प्रमुज ठामे जिन डाढा नथी तेमाटे सुं भोग करे छे? भोगतो भोगने ठामे होवे पण ते हीज सुधर्मी सभामां डाढा छे. तीहां जे के देवता च्यारे भाषा बोले छे. तथा सावद्य भाषा जीव वीराधना रूपभाषा बोले छे. तथा सर्व ईंद्र, सुधर्मेंद्र सभामां जे कथ कहास्य, विनोद, विलास, नृत्यक्ष, कामचेष्टा, नाटीकनीरीक्षण, गीत, श्रवण ईत्यादीक तो करे छे, ते संसारीकजीवनो छांदो छे अेमां भव्य, अभव्य, समदृष्टी ने सरखो आचार छे. अेमां समकीतनो कारण कोई नथी.

१० तथा सर्व जीव देवता पणे उपना ते एवी धीपुर्वक पुस्तक प्रतिमा, डाढा पुजे छे, भव्य, अभव्य, समदृष्टी, मीथ्यादृष्टी सुधा न पडया लजत आचार माटे, तीवारे हीं साधरमी कहे छे जे विमाननाअधिपति ये प्रतिमा पुजे छे ते तो अेकांत समदृष्टी होवे, मीथ्यात्वी विमाननाअधिपति पणे उपजे नहीं, ते वात सुत्र विरुद्ध कहे छे. सुत्र मध्ये तामलीतापास बालतपसी पुरण बालतपसी मीथ्यात्वी; बलकरी ईसानेंद्र चमरेंद्र पणे.

ऊपना कह्या. तेणे पोतानी स्थीती कृत आचार माटे प्रतिमा पुजा होसे
के नहीं पुजा होवे अने समकीत तो पछे पाम्या छे ने प्रतिमा तो उत्पातसी
जमांहीथी उठता थका पुजे छे. ते माटे ईभनथी ने समदृष्टी जपुजे. वली ह
रीभद्र सुरीनो कीधो अभव्य कुलक छे, ते मध्ये ईम कह्यु छे. जे ईंद्रपणे, सामा
नीक ईंद्रपणे, त्रायत्रीसकपणे, लोकपालपणे, परमाधामीपणे, तथा प्रति
मा थाय ते पाषाणपणे, प्रतिमाना भोगना कुलपाणीपणे ऐटला मध्ये
अभव्य जीव ऊपजे नहीं ऐहवुं कह्युं छे. तेनो उत्तर. १ ईंद्रपणे न ऊपजे,
वीमानना घणीपणे न ऊपजे, तो जारमा देवलोकना ईंद्र थकी पण नवग्रीवे
कना देवता अधिक छे. अहीमींद्र छे ते मध्ये अधीकी ज्योती, कान्ति, पुना
ईथी सरु ईंद्र थकी पण अधीकी छे; ते मध्ये अभव्य अने मीथ्यादृष्टी ऊप
जता सुत्र मध्ये कह्या छे. भगवती मध्ये सर्व जीव नवग्रीवेकपणे अनंती
वार ऊपना कह्या छे ते माटे ईहां नवग्रीवेक सुधी अभव्यनो ऊपजवो ईम
कह्यो ते वीचारी जोजो.

२ तथा तमारे मते आवस्यकनी वृति जावीस हजारी हरीभद्र सु
रीनी कीधी ते मध्ये सामायकना अध्ययन नीरीका मध्ये अभव्य, संगमो
देवतानो अधिकार छे जे श्री माहावीरने उपसर्ग करवा आव्यो तीहां
पेहेलां सकेंद्र जोव्यो, माहावीरने कोई ध्यानथी चलावन सके. ते वारे संगम नोअ
भव्य देवता सक्रनो सामानीक छे ते बोल्यो. अहं संगामो नाम सोह
म्म कप्पवासी देवो सक्कसामाणीउ सोभणीइ देवराया अहोरागे न
उच्छुवई को माणुसो देवो न चालीसइ अहं चालेमि नाहे सक्कोतं
भवारेति मांजाणिहिति परुनिसाए भगवं तवोकम्मं करेति एसो आ-
गतो. ईहां संगमो देवता सामानीक ईंद्र सक्रेंद्रमो अने अभव्य कह्यो.

३ वली संदेहदोलावली ग्रंथ छे तेहनी वृति मध्ये कह्यो. मन्वेवंत-
र्हि संगमकः प्राय माहा मीथ्यादिष्टी देवे विमानस्थं सिद्धायतनं
प्रतिमा आपीनातनमिति चेत्नन्योत्पन्न्येषुदि संगमंवत् अभव्य
अपीदेवा मदियमिति बहुमानात् कल्प स्थितिवसानुरोधात् तद-
भूत प्रभावाद्वांन कदाचीत असमंजसक्रिया आरभ्यते ॥ जे-

संगमोदेवताअभव्यकह्योछे.ईंद्रनोसामानीककह्यो.सामानीकदेवता ईंद्रसरखाविमाननोधणीउपजतीवेलासुरियाभनीपरेप्रतिमाडाढापु जे.पोतानीकल्पस्थिती माटे.एसाज.

८ वलीसीद्धांतसाखसुजो.अभव्यअनेमीथ्याद्रष्टीसामानीकदे वतापणेनउपजेतोश्रीमहावीरप्रत्येसुरीयाभेडीमपुछ्युंजे,स्वामी हुंभव्य,अभव्य,समद्रष्टी,मीथ्याद्रष्टीईत्यादीकचारबोलकीमपुछ्याए जेसुरियाभविमानेमीथ्याद्रष्टी,अभव्य,नउपजेतो,संदेहस्यानो उपनो?जेमअनुत्तविमानेअभव्य,मीथ्याद्रष्टी,नहोवे.तेनोउत्तर. जेप्रतिमापुजतांसमद्रष्टीहोयेतोसुरियाभेउपजती वेलाजप्रतिमा पुजीछे.पछेभगवंतपासेशांवास्यातोआव्योछेप्रतिमापुजतांजसमद्र ष्टीनेभव्यतोथईचुक्यो,संदेहनरह्यो.तोवलीभगवंतनेपुछवानुंसुं. कारणहोवे?तीवारेहींस्याघरमीकहेस्येजे,एणेजाणतांथकांपणनिः संदेहथावामाटेपुछ्युं,एमकहे.तेनोउत्तरः जेजाणतोनिःसंदेहथा वामाटेपुछेतोमनुष्यलोकमांगणधर,साधु,श्रावकसमद्रष्टी,राजा,सेठ सेनापतिपोतानाजीवआश्रीतथाजीवमनुष्यआश्रीएचारबोल क्यांईपुछ्याकह्यानथी.जेहांतीहांचारबोलनीपुछादेवताआश्रीयज छे.सकेंद्रनाचारबोलगौतमेपुछ्याभगवतीसतकसोलमेउद्देसे बीजे.ईसानेंद्रनाचारबोलगौतमेपुछ्या.सनतकुमारनाचारबो लगौतमेपुछ्याभगवतीसतकत्रीजेउद्देसेपहेले.सुरियाभे.सुरिया भेपोतेपुछ्या रायपसेणीमध्ये.ईमजवरीजमध्येचारबोलनीपुछा घणेठामेकहीछे,पणगणधर,साधु,श्रावक,मनुष्यनापुछानथी.एरला माटेईमजाणजेजेविमाननाधणीपणेपणचारबोलवालाउपजेछे. तेसर्वप्रतिमाने,डाढानेपुजेछे.तेमाटेप्रतिमा,डाढानीपुजासंसारहे तेजीतआचारमांजाणवी,पणसुत्र,चारीत्रधर्ममध्येनहीं. १८ वली हींसाधरमीकहेछेजे,प्रतिमानीपुजादेवतानेधर्मजातेछे.तेनोउत्तर. प्रतिमातोभगवंतनाशरीरथकीजुधीछे,पणसादीभगवंतनोश रीरतेहनोमहोछववदेवतानाजीतआचारमध्येकह्योछे,तोप्रतिमानी

पुन्यधरमव्यवहारमध्ये क्यांथकी थाशे? तेहनी साख जंबुद्वीपपन्नती
मध्ये छपनदिसाकुमारी आवी तीहां जीतआचार कह्यो ते पाठ उपन्ने
खलु भो जंबुद्वीवे २ भगवं तिथयरे तं जीय मेयं तीय पच्चुपन्न
मणागयाणं अहोलोगं वथवाणं अठन्हं दिसाकुमारीणं भगव
न्ने तिथयरस्स जम्मणमहिमं करित्तए: अर्थ- उ.उपन्नो.ज.
नीस्ये.भो । ईति आमंत्रणे.जं.जंबुद्वीपनामद्वीपनेविषे.भ.भग
वंत.ति.तिर्थंकर.तं.तेभणी.जी.जीतआचारछे.मे.मेह.अ.अती
तकाल थयो.प.हवणा वर्तमानकालछे.अ.अनागतकाले थाशे.अ.
अधोलोकनी वसनारी.अ.आठदिशाकुमारी.भ.भगवंत.ती.तीर्थ
करनो.ज.जन्ममहोछव करवानो आचार छे. वली ईंद्र
देवस्वामीनी रघाणसमयने अधीकारे कह्युं छे: जंबुद्वीपपन्नती
मध्ये सक्केंद्र अेभ वीचार्युं जे: परिनिवुए खलु जंबुद्वीवे २ भरहे-
वासे उसभे अरहा कोसलीये तंजीयमेयं तीयपच्चुप्पन्न मणा
गयाणं सक्काणंदेविंदाणं देवराया तीणं तिथगराणं परिनिव्वाणं
महिमं करीत्तए ॥ अर्थ- प.परीनीवृत मोक्ष पुहोता.ज.नीस्ये.जं.
जंबुद्वीपनामाद्वीपनेविषे.भ.भरतक्षेत्रने.उ.ऋषभदेव.अ.अरीहंत.
को.कोसलीक.तं.तेमाटे जीतआचारछे.अ.अेह अतीत.प.वर्तमान.
अ.अनागतकालना.स.सुधर्मइंद्र.दे.देवतानो ईंद्र.दे.देवतानो राजा
होयते.ती.तीर्थंकरनो.प.परीनीर्वाण.म.महीमा करे.

अेम सर्व ईंद्रनेवीचारणा सक्रनीपरे.जे साक्षात जिननासरीरनो
महोछव जीतव्यवहारमध्ये कह्यो छे.तो प्रतिमानो पुन्य धर्मव्यवहा
रमध्ये कीहांथी थाशे? जन्ममहोछव, दीक्षामहोछव, निर्वाणमहो
छवे अने क्रोड देवता आवे ते सर्व जीतव्यवहारमध्ये गणे: जीतव्यव
हार ज्यां कह्यो तीहां समदृष्टी, मीथ्यादृष्टी, भव्य, अभव्य नुं रीकारण क
ह्युं. अने सक्र सुरीयाभ प्रमुख देवता प्रमुख सहीत जे भगवंतने वांदवा
आव्या तीहां जीतव्यवहार कह्यो, तो ईम जाणजे जे देवता जे करत
व्य करे नमोथुणं, पुन्य, जनममहोछव, दीक्षामहोछव, निर्वाणमहो

छवडाळसेवीथुलकरावनां,असर्वकामजतव्यवहारनाछे.ने धर्म
ववसायनाहोवेतो मनुष्य,श्रावक,समदृष्टी,राजा,शेठ,सार्थवाह
धीकडीभनकरे?

हींस्याधरमीकहेछे केजल देवस्वामीतथानवागुलार्ई मुकलिग
यातेहनाचैत्यथुलअनरथेशेरेकराव्यार्ईमकहेछे.तेवातखोटीछे.जंबुद्वी
पपन्नंतीमध्ये केजलदेवनोथुलअनेकदेवताओकीधोअनरथेशेरनोनाम
पणनथी.अनेत्रेवीसतीर्थंकरनाथुलर्ईकेकीधां.पोतानाजतआप्यारमा
टेपीणकोईर्ई मनुष्यश्रावककीधांनथी.कल्यां.वलीर्ईद्रसरेजेगर्भमांरह्या
तीर्थंकरनेनमोथुणंकीधां,प्रतीमाआगलकीधांपणश्रीवितरागनेवांदवा
आव्यातीहांसाक्षातभगवंतनेनमोथुणंकोईर्ई देवतायेनकीधोतोसुंप्र
तिमाथकीभगवंतउत्तरताहतारेपणदेवतानोजतव्यवहारजेहवोज
जाण्जोछेतथाभगवतीसूतरकसतरमेउदेसेजीनेकह्युंछे. जीवाएंणंभं
ते किधम्मेठिया अधम्मेठिया धम्माधम्मेठिया पुछा गोयमा जीवाध
म्मे विठिया अधम्मेविठीया धम्माधम्मेविठीयानेरइयाएंणंपुछा गोयमा
नेरइयानोधम्मेठिया अधम्मेठियानो धम्माधम्मेठिया एवं जाव चउरिं
दियाणं पचंदिय तिरिखजोणीयाणं पुछा गोयमा नोधम्मेठिया अध
म्मेठिया धम्माधम्मेठिया मणुसा जहाजीवावाणमंतर जोइसिय वेमा
णीया जहा नेरइया. अर्थः जवहेभगवंतसुंधर्मनेविषेरह्या.कही
ये,अथवाअधर्मनेविषेरह्याकहीये.अथवाधर्माधर्मनेविषेरह्याकहीये?
र्ईतिप्रस्नःउत्तरः हेगोतमजवधर्मनेविषेरह्याकहीये.अधर्मनेविषेपण
रह्याकहीये.धर्माधर्मनेविषेपण रह्याकहीये.नारकीहेभगवंत र्ईत्यादि
प्रस्नःउत्तरःहेगोतम नारकीनेसर्ववीरतीनाअभावथकीधर्मास्तिनहीं,
अधर्मास्ति कहीये, देसवीरतीनाअभावथकीधर्माधर्मास्ति पणनहीं
जेमभवनपतिरेंद्रीलगेकहेवो.पचेंद्रीत्रीर्यचयोनीनो प्रस्नकीधोः
उत्तरःहेगोतम धर्मनेविषे रह्यानकहीयेअधर्मस्थीकहीयेधर्माधर्म
नेवीषेपणदेसवीरतीनासद्भावथकी मनुष्य जव जमकह्यातीमकहेवा.
वाणव्यंतर,ज्योतीषी,वेमानीक, जम नारकीकह्यातीमकहेवा.

जेसेजेदेवतानेभगवंतेअधर्मास्थितिकह्यातेकरतव्यरूपधर्मनथी.स-
म्यक्तिआश्री सुभनेगमआश्रीदेवताधरमीकहीये.अनेरायपसेणीमध्ये
पुस्तकवांचीनेदेवताउठ्योतीवारे॥धम्मीयं ववसाइ गीन्हीजा॥ कह्युं
जेपाठउपरहींसाधरमीकहेछेजे.प्रतिमापुजतेधर्मवीवसायमध्येछे.
तेउत्तर.जेधर्मव्यवसायग्रह्योकह्युं.तेप्रतिमापुजवाआश्रीजनथीक-
ह्युं.जेधर्मव्यवसायग्रह्योतीवारपछेजेजेवस्तुपुजतेपोतानाकुलआ-
चारनीविधतेसर्वधर्मव्यवसायमध्येआवीतोरण,जउग,प्रमुखपुज्या
तेधर्मव्यावसायग्रह्याकेकतथापुस्तकवांच्याकेकपुजतेवस्तुतोधर्मव्यवसाय
मध्येगणसोतोपुस्तकपुजवोवांचवोजेस्यामांगणवो?धर्मव्यवसायकह्यो
तेमध्येतोश्रीठाणांगदसमेठाणेदसप्रकारधर्मकह्योछे. दसविहे धम्मे
पन्नत्ते तंजहा गामधम्मे नगरधम्मे रठधम्मे पासंडधम्मे कुलधम्मे गण
धम्मे संघधम्मे श्रुयधम्मे चरीत्तधम्मे अथिकायधम्मे॥ अर्थ॰ द॰ दस
प्रकारे.ध.धर्म.पं.कह्या.तं.तेकहेछे.गा॰ग्रामतेलोकनुंस्थानकतेहनोधर्मआचा
रतेस्थितिग्रामग्रामप्रतिजुजुई अथवाग्रामइंद्रियग्रामतेहनो॰२नगरधर्मते
नगराचारतेनगरप्रतिजुजुई.३र॰राष्ट्रधर्मतेदेसाचार.४पा॰पाखंडधर्म
तेपाखंडीनोआचार.५कु॰कुलधर्मतेउग्रादिककुलनोआचार६ग॰गणधर्म
तेगच्छधर्मगच्छाचार.७सं॰संघधर्मतेचतुर्विधसंघतेहनोधर्म.८सु॰
सुतधर्मतेआचारांगादिकद्वादसांगीनोधर्मदुर्गतीपडतांभणीप्राणीनेधरे
तेभणीधर्मत्व.९चारीत्रधर्मतेपं?यमाश्रवृत्तरूप?.१०अ॰तेधर्मास्तिकाय.दीक
जोस्वभावधर्म.१० जेवावी,हथीयार,प्रतिमा,गढ,प्रमुख पुज्या,ते
सर्वकुलधर्मरीतमध्येतेमाटे धम्मीयं ववसाय कह्यो,पणकांइश्रुतधर्मअधारूप
धरमनहीं.अचारीत्रनीकरणीरूपपणधर्मनहीं.चारीत्रधर्मअनुष्टानपाळवा
वीरतीरूप,तेतोदेवताने छे नहीं,अने श्रुतधर्मतोअधारूप,छे,कर्तव्यरूपनहीं,
अनेश्रुतधर्ममध्येएहवावी,हाथीयार,प्रतिमा,गढ,वृक्ष,वावडी,पुजवा
कह्यानथी.जेसुतधर्ममध्येजेहवाजोगपुज्याकह्याहोवेतो,मनुष्य,राजधी
कश्रावकेकेमनपुज्या?श्रुत,चारीत्र,धर्मनास्वामीतोमनुष्यछे,तेनोपुज्ता
नथी.तथासुरीयाभश्रीमाहावीरस्वामीपासेआव्योतीहांकुस,पाणी,

यस्त्र, आलावणथेडी प्रतिमापुजतीममाहावीरनेपुन्याडीमनहीं प्र तिमाआगलडह्युंछेजे, धुवंदाऊणजिणवराणं तीवारेसाक्षातजिनवर नेधुपडीमदीधोनहीं तेडहोलीघारेडहीस्येजे, पहीलांथीसेवडदेवता आव्यातेणेमांडलोपुन्यो, छांटयो. वरसाव्यो, धुप्योअेटलाडामडीधा छे. तेउत्तरः तीहांतोईमडह्युंछेजे मांडलोसोध्यो, वरसातडर्यो, धुपघ टीअेजो दोवंसुरामी गमनजोगं करेह डहेतां देवताने आववाजोग्यडरो. ईमडह्यो, पणईमनथीडह्युंजे. भगवंतने रहीवाजोग्यडरो. अेपण्डद प्रस्नोत्तरेडरी अेडसुरीयाभनो प्रस्नडह्यो.

२२ चीत्रामणनी पुत्तली जोयाथी रागउपजे तेमप्रमाथी वैरागउपजे हींस्याधरमी डहेछेजे, दसविडालीडआठमेअध्ययनेडह्योछेजे.

चित्तभित्तिंननिझाए ॥ नारीवासु असंकियं भरबरंपिव दठुणं ॥ दिठिप डीसमाहरे ॥५५॥ अर्थः— थी. भिते आलेखी स्त्रीना रूपने. न. अेईये नहीनो. ना. सयेतनी स्त्रीने, वा. अवधारणे. सु. अलंडारपहीरीवेसडरी सहीतस्त्रीने डीमजोईसहीजे नजरेद्रष्टे. भ. सुर्यने. अ. जेम. द. देजीने. दी. आंजीने. प. पाछी वाले तीम स्त्रीथी द्रष्टीपाछी वाले.

अेगाथामांजेमडह्युंजे. भीतेचीत्रीअस्त्रीतेजोवे नहींडामरागउप जेतेमाटेहवेजेमपुतलीदीठेरागउपजेतीमप्रतिमादीठे वैरागउपजेते माटेप्रतिमावंदनीडछे. तेनोउत्तरः प्रस्नव्याडरणमध्येपांचमे संवर द्वारे तो प्रतिमाअजनेपुत्रीजहुजेयीनीजेवीतेपाठ. बितियं चरवुइदिए णं पासिय रूवाणि मणुन्न भद्दकाइं सच्चित्ताचित्त मीसगाइं कठेपो थय चित्तकम्मे लेपकम्मे सेलय दंतकमेय पंचहिंवणेहिं अणेग सं ठाण संठियाइंचीए गंथिम वेटिम पूरिम संघाइ मणिमह्लाइं बहु विहाणिय अहियं नयण मण सुहकराइं वणखंडे पव्वएय गामागर नगराणिय खुडीय पुष्करिणी वावी दीहीय गुंजालिय सरसरपंतिय सागर बिलपंतिय खाइय नदी सर तलाग वप्पिण फुल्लुप्पल प उम परिमंडियाभिरामे अणेग सउण गण मिहुण विचरिते मंडव विविह भवण तोरण चेइय: विभासिये पुव्व कय तव प्पभाव सोहग्ग

संपनुते नड नट्टग जल्ल मल्ल मुठिय वेलंबग कहक पावक लास
ग आइख लंख मंख तुणइल्ल तुंबवीणिय तालायर पगरणाणि
य बहुणि सुकरणाणि अणेसुय एवमाइएसुय रूवेसु मणुन्नभद्द
एसु नतेसु समणेण सज्जियव्वं नरज्जियव्वं नगज्झियव्वं नमुज्झियव्वं
एविणिग्घाय मावज्जियव्वं नलुभियव्वं नतुसियव्वं नहसियव्वं नस
इंच मइंच तथ कुज्जा ॥ अर्थ— जी.जीवलभावनानुंस्वरूप.च.चपुर्थद्दी
येकरी.पा.हेजीने.इ.हे पकहेवांछेरूप.म.मनोज्ञ.ल.कल्याणकारी.स.सचीत.
अ.अचीत.मी.मीश्रतेक्यारूप.क.पोठीयानेवीजेरूपतथाकाष्ठना १.पो.वस्त्रने
वीजेरूपवस्त्रनारूप २.ची.चीत्रामरूप.३लेमाटीनोरूप४.से.पोजाणनारूप५.
दं.दांतनारूप६.पं.पांचवर्णेकरी.अ.अनेकसहीत.सं.संडाणेआकारे.७सं.
सहीत.८.गं.माल्पानेगुंथीनेनीपायाछे९.वे.वीटीदिडावत.१०पु.भरीनीपन्याछे
पीतलनीप्रतिमा११सं.अनेकवर्णजेकडेनीपन्याछेपंचवर्णिकुसमालावत.
१२ छ.जे.म.मालना.ज.घणाप्रकारना.अ.अत्यंत.न.नवणने.म.मनने.सु.
सुखनाउपन्नवणहाराछ्प.व.वनखंड वनखंडाटखघा १३.प.पर्वत.१४गा.
गाम.१५आ.आगर.१५न.नगर. १६पु.जलाश्रय.१७पु.कमलसहीत
चारलीवाव.१८वा.चोखुणीवाव.१९घी.लांजी.वाव.२०गुवांकीनीडी.२१.
स.सरोवर२२ल.जेकसरोवर मांहिथीबीजे सरोवरेपाणीजायजेहवी
पंक्ति२३सा.समुद्र२४जी.धातुजणवानीपहयति.२५खा.खाई.२६न,
नदी.२७स.अणजणयातलाव.२८त.जणयातलाव.२९व.कयारा३०वि
कस्या.उ.नीलोत्पलं.प.जीनपद्मकमल तेणेकरी.म.मंडीत.अ.सोहाम
णा.ह.हलना.आश्रयछे.अ.अनेक.उ.स.पंखीना.ग.समुहलेहना.मी.स्त्री,
पुरूषनाजेकलालतेणेकरी,वी,व्याप्याछेतेणे.मं.मांडवा.३१वी.नानाप्रक
रना.भ.भवनघर.३२तो.तोरण.३३चे.प्रतिमा.३४थी.वस्त्रादिकना
विभूषादीकसहीत.पु.पुर्वलघे.क.कीधा.त.तप.प्प.तेहनाजेप्रालावे
करी.सो.सोत्माग.सं.सहीत.न.नरचा.न.नचावणहार.ज.जस.म.
मल.मु.मुठीक.वे.वेलंजक.क.कथक.प.प्लवग.ला.लासक.आ.आख्या
नक.लं.लंख.मं.मंख.तु.तुणई.तुं.तुंबवीणा.ता.तालाचर.जेट—

लाजी. प. करवां. य. वली. ज. घणा. सु. कडांकर्म. अ. जेथी अनेक. अे. जे
आघीदेई ने. ३. ३पनेवीजे. म. मनोज्ञ. ल. कल्याणकारी. न. तेरीमने वीजे.
स. साधुये. न. स. संजं धन करवो. १. न. रागन धरवो. न. षृधायुं नहीं. ३ न.
मोह धरवो नहीं. ४ न. व्याघात अंतराय. न. आ. न करवो. ५ न. लोभ न करवो.
न. संतोष न पामवो. न. हसवुं नहीं. न. संभारवो. म. वीचारवो. त. कु. न करे.

अे पाठ मध्ये ईम कह्यो, अेटला पदार्थ ने वांनहीं. पुर्वे जोया होवे ते संभा
रवापीण नहीं, ते मध्ये चैत्य ने प्रतिमा अने देवकुल ते देहरां ते पण लेखां क
ह्यां, तो प्रतिमाने वांदवी कीहां रही? अेटली वस्तु जोतां करमबंधनो कारण क
ह्यो, अने स्त्रीनी पुतली दीठे राग उपजे ते तो सुत्रमां पाठ छे, पण प्रतिमा दीठे वे
राग उपनो तथा उपजे अेवो सुत्रपाठ देखाडो. अने पुतलीनो अेठो सई प्रति
मा ठेरावो ते तो ठीक नहीं. स्या माटे जे पुतली दीठे राग उपजे अे तो अनंतकाल
नो अभ्यास जीवनो छे. मोहनीकर्मना अभ्यासे राग उपजे अे उदय भाव छे, अने वै
राग उपज्यो ते तो अपूर्व वात छे. जयोपसम भाव होवे तो धर्मबुद्धि उपजे
कांई वस्तु दीठे वैराग्य उपजे? अेम कहतां प्रत्येकबुधी थया ते हने जाहय
कारणे देखी ज्ञान उपन्यो. संजम लीधो. ते माटे कांई जाह्य कारण ने वांद्यो
नथी. भरथेसरे अरीसाभवनें वांद्यो नहीं. जयोपसम जोग जा
हय कारण देखी ज्ञान उपजे पीण जाह्य कारण वंदनीक नहीं. ते माटे प्रति
मा देखी कोई बुझ्यो, ज्ञान पाम्यो, संजम लीधो, ते वात सुत्रमां क्यांय कही नथी.

२३ देहेरा, प्रतिमा करे मंदबुधीया दक्षीणीदसना नारकी थाय.

कोई स्याधरमी कहे, देहरां, प्रतिमा करावे, भरावे पुन्ये, आरमे देवलोक जाय
ते वात सुत्रविरुद्ध कहे छे. भगवंते राजा श्रेणीकने कह्युं. चार बोल मध्ये अेक
कर्य करे तो तुमे नरके न जाय. कालीक शा ... भेंसा न मारे, कपीला साधुने दा
न देवे, पुणीयो श्रावक सामायक तुमने आपे, तुं नोकरसी मात्र पचखाण करे,
तो, नरके न जाय अेम ठाणा मध्ये कहे छे, पीण देहरां प्रतिमा कराव्यो प्रतिमा
पुन्ये, देवलोक मध्ये जाय, नारकी टलें अे कोई मन कह्युं? अेम तो कोणीक, दु
णादीकने पण नारकी टालवी सहील हती, पण अे मध्ये आभ दीठो नहीं.

वली भरत व्याकरण प्रथम आश्रव द्वारे कह्युं. अेटले कालें प्रथवीना-

आरंभकरतो मंदबुधीकहीयेने दक्षीणदीसीनीनारकीमें उपजे ते पाठ.

इमेहिं विविहेहिं कारणेहिं किंते करिमाण १ पोखरिणी २ वावि ३ वप्पिण ४ कुव ५ सर ६ तलाग ७ चिनि ८ वेति ९ खोइ १० आराम ११ विहार १२ थुभ १३ पागार १४ दारं १५ गोपुर १६ अट्टालग १७ चरिय १८ सेतु १९ संकम्म २० पासाय २१ विकप्प २२ भवण २३ घर २४ सरण २५ लेण २६ आवण २७ चेइय २८ देवकुल २९ चित्तसभा ३० पव्वा ३१ आयतणा ३२ वसह ३३ भूमिघर ३४ मंडवाणपकए ३५ भायण ३६ भंडो ३७ वकरणास्स ३८ विविहस्सय अठाए पुढविं हिंसंति मंदबुधिया. अर्थः- ए. जे कहीसुं ते. वी. नानाप्रकारने का. कारणे करीने एहीने करेछे. की. कोणते करणे केहछे. के जेत्रजेठवाने अर्थे करसणघी के सर्वपदार्थ जोलमध्ये आवेले ने सनो जेणहारो १ जेत्रजेडावणहारे २ हणनारे पृथव्यादीक त्रसजीव. उलो ललादीक ने अर्थे. जेमध्ये आर्द अनार्य. जतीनासर्व आव्या जेमसघले ठामे जोलवीचारवा करणहार १ कराबणहार २ अनुमोदनार ३. मंदबुधीया अर्थे करवा कोई जोल अर्थे काम, कोई धर्मे उ अनेरा अर्थना धणी मंदबुधीया (महाबुधीनां धणी) कह्या अंतरंग रसीयायत थाय. घणुं नेलसुं जाणेछे ते मारे. जेम सर्व ठामे जे वीचार करवा ते. पो. जोजुणी कुंभल सहीत २. वा. वाटली कुंभलसहीत ३. व. जेत्रादिकनां क्यारा ४. कु. कुवा ५. स. सज ए जे गलासरोवर ६. त. जेण्यातलाव ७. ची. वृतकनी घरती जेणची ८. वे. वेधीका ओरडी ९. जो. नरगभीजा ए १०. य. वली आवाडी ११ वि. क्रीडनाथानक तथा जोधादीकनाथानक १२ थु. मृतकनापगलां १३ पा. गढ १४. द. जारण १५. गो. गोल कजाट १६. अ. गढ ऊपला कोठा १७. च. गढ नगर वच्चे हाथीनोमार्ग १८. से. पाज १९. सं. गीतरथानो मार्ग तथा पगथीयां. २०. पा. राजनामंदीर. २१ वी. घरनाले हरर २२ भ. ग्योसालाघर २३ घ. सामान्य घर. २४ स. तृणना घर. २५ ले. पर्वत ऊपर घर. २६ आ. हाट २७ चोधा ध्या. चे. श्रव वृत्तो. चे. प्रतिमा. २८ दे. सीजरजंघ प्रासाद देहरां. २९ चीर्थी त्रामणनी सला. ३० प. पर्व जा. देवनाथानक. ३२ व. तापसादीकनाथानक. ३३ भ. भूंहरां. ३४ मं. गृहस्था-

गलमांडवो ए पुर्वोक्त सर्व वस्तुने अर्थे. उप. तथा वली भा. धातुना भा
जन. उप. भं. माटीना भाजन. उप. घरव जराओ जंल मुसलादीकने अर्थे
ए क जोलनो अर्थे उप तथा वि. ए मवीवीधप्रकारने. य. वली ए. अनेक
प्रकारने अर्थे. पु. पुढवीकाय ने. ही. हणे. मं. मंदबुधीना धणी. ए पाठ
मध्ये देहरां. प्रतिमा, करावते पण पेला मंदबुद्धिया कह्या. जो समदृष्टी पण
एटला माहीला करता एजे क काम करे छे स्वार्थना लीधा पण ते आरंभ
ने अनुमोदता नथी. संसारहेतु जाणे छे, तेणे करीने मंदबुद्धिया नथी. नि-
र्मल बुद्धि छे, अने धर्मने अर्थे तो समदृष्टी आरंभ न करे. जे आरंभ
मां धर्म जाणे तो समदृष्टीपणो न जाय. तथा आरंभमां धर्म जाणे तो साधु
ने आधाकरमी आहारकां न आपे? मोल्ये (वेच्याती) आणीपण नथी आप
ता ते माटे मंदबुद्धि नथी, अने देहरां, प्रतिमा, तो पहीलां आणंदादीक श्रा
वके न कराव्यां नहीं, तो जीन्न साने करावे?

वली हींस्याधरमी कहे छे: मंदबुद्धियामां अर्थ, देवकुल कह्या ते, तथा
पांचमे आश्रव द्वारे देवतानां चैत्य परीग्रहमध्ये कह्यां छे ते तथा पांचमे संवर
द्वारे अर्थे, देवकुल जेवा नीजे कह्यां ते, ए त्रण ठामे देहरां प्रतिमा, अन्य देवना
जाणवां पण जिन प्रतिमा ने देहरां नहीं. स्यामाटे जे त्रण ठामे देवकुल कह्यां
छे, ते माटे अने जिनना देहराने तो सीद्धायतन कह्यां छे, ए जोलीमां फेर घ-
णो छे. तेणे उत्तर: ज्ञाता अध्ययन जी ने नागधरे, जक्षधरे, भूतधरे, वेस
मणधरे, ए देवतानां घर ते हने घर कह्यां छे तो मद्रुपदीना देहराने पण जि
न घरे न कह्यो छे, सीद्धायतन नथी कह्यो, तीर्थंकरना देहराने सीद्धायतन
कहे छे ते नथी त्यारे सीद्धायतन, देवकुल, देवालय ए सर्व रहीयानां
घर कहीए. अहां देवकुल अने सीद्धायतन नो न्यो न करे ते मुर्ख, पण परमा
र्थ ए के न छे. जिनना देहरां ते सीद्धायतन अने अन्य देवतानां देहरां ते
देवकुल कहीस्यो, तो द्रुपदीने अधीकारे जिनघर ही न कह्यो छे, सीद्धायतन
नथी कह्यो, ओले जे द्रुपदीए प्रतिमा पुजी ते अन्य देवनी ठरसे. ते विच्यारी जोजो.

२४ साधु प्रतिमानी वयावंच कां कहे छे. तेनो उत्तर. हींस्याधरमी कहे
छे प्रश्नव्याकरणमां त्रीजा संवर द्वार मांहे कह्युं छे, साधु प्रतिमानी वयावच्च-

करे. ए वात सुत्रथि शुद्ध करे छे. त्रीजा संवर द्वारनो पाठ. अह केरीसए पुणाइ आराहए वय मीणं जे से उवही भत पाण संगहणदाण कुशले अच्चंतबाल १ दुब्बल २ गालांन ३ वुड्ड ४ खमगे ५ पवत्ति ६ आयरिय ७ उवज्झाय ८ सेहे ९ साहम्मीए १० तवस्सी ११ कुल १२ गण १३ संघ १४ चेइयठेय निजरठी वेयावच्चं आणिसियं दसविहं बहुविहं करेति. अर्थ= अ. हवे प्रस्न: अदत्तनलागेअने वृतआराधे ते केहेछे: के. केहवो साधु पु. वलीअलंकारे. आ. आराधे. व. व्रत. ई. ए त्रीजाने. जे. जे. से. तेसाधु. उ. वस्त्रादीक. भ. भात अने. पा. पाणी देवाने परने. सं. निर्देषीलेवाने. दा. गुर्वादीकने देवाने विषे. कु. गह्योते आराधे. अ. आठवरशउपलोजालरे. दीसे दुजलोर. गा. देहे जीए पड्या ड. वु. गरड ४. ज. मासजमणादीकनो कारक ५. सीजने प्रवरतावे ६. आ. गणाधी ७. उ. उपाध्याय सुत्रपाठीट. से. नवदीक्षित ९. सा. एक सरे जो सम्मायारी साधर्मि १०. त. वोथ छठी ओपी. कु. संघाडो १२. ग. गणो संघाडो १३. सं. संघ समुदाय ने यार तीर्थ सर्व साधुनो १४. चे. ज्ञाननो अर्थि साधु. नी. निर्जरानो अर्थि साधु. वे. वेयावच्यने करे. अ. ने आरहित होयतीम. द. दशप्रकारे आचार्यादीस अंघनी. ज, असन, पाणी ने वजोषध रूप वेयावच्य. कु. करे.

एपाठमध्ये तो ईम कह्युं जे, केवो साधु त्रीजे व्रतआराधे ते केहे छे: प्रति तकारी ग्रहस्थनां घरथी उपध्य, भात, पाणी ए त्रण वस्तु आणीने जाल, दुर्बलादीक यणीदजेतना साधुने आपे. ते साधु त्रीजा व्रतने आराधे ए दसप्रकारनी वेयावच्यस्याने काजे करे? चेइयठे (ज्ञानने अर्थे;) निजरठे (निर्जराने अरथें.) एजे जेतना कुलने अरथें यणीदने दशानी वेयावच्य करे. ए शुद्ध अरथ जाणवो. दस वीहा कही ते ठाणंग दशमे ठाणे ते पाठ. दस विहे वेयावच्चे पनंते तंजहा आयरिय वे० १ उवज्झाय वे० २ थेर वे० ३ तवसीय वे० ४ गीलान वे० ५ सेह वे० ६ साहम्मी वे० ७ कुल वे ८ गण वे० ९ संघ वे० १० अर्थ= द. दस. वि. प्रकारे. व. वेयावच्य ते. प. कह्यो छे. तं. ते कहे छे. आ. आचार्यनो वे० १. उ. उपाध्यायनो वे० २ थे. थीवरनो. ३ त. तपसीनो. ४ गी. मंदवाडीयानो. ५ से. नवा शीष्यनो ६ सा. सायर्मिकनो-

७ कु. कुलते जे कगुरुनो परीवार. ८ जे कगणते घणागुरुनो तथा संघाडाना सा
धुनो ८. ग. गण. गच्छनो ९ सं, साधुसाधवीना संघनो १०. ओ दसनो वया
वच करे.

ईहां प्रतिमानी वेयावच्च करवानो नाम नथी, वली भगवतीसतक
आठमे उदेसे जीहां ओहीज दशभेदे वेयावच्च कही, तीहां प्रतिमानो नाम
पण नथी. वली उववाई सुत्रे दशप्रकारनी ओहीज वेयावच्च कही, पण प्रति
मानी वेयावच्चनुं ठाम हीज नथी. वली व्यवहारसुत्रमां दसप्रकारनी वेयावच्च
कही. तेपण ओहीज दसभेद. तीहांपण प्रतिमानी वेयावच्चनुं नाम नथी. सुत्रमां
प्रतिमानो नाम नथी, तो प्रश्नव्याकरणमां प्रतिमानी वेयावच्च कीहांथी आ
वी? अने बहुवीहं शब्द कह्यो, ते ओटला माटे जे च्यार सुत्रे दश दश भेदे
वेयावच्च कही. अने ईहां चउदभेद कह्या ते माटे बहुवीहं कही. तथा सी
ह अणगारे रेवतीना घरथकी बीजोराषाक आणी आप्यो, श्रीभ
गवंतने तथा गणी गणावछेदकनी व्यवहारसुत्रमां वेयावच्च कही ते
आचार्य शब्दथकी बुध शब्द छे, ते माटे चउदनाममां जे नाम न आव्या.
तीवारे बहुवीहं कह्यो. तेमां सर्व आव्या. हवे चउदनी वेयावच्च स्याथकी
करे ते पूर्वे त्रण बोल कह्या छे जे सेउवहीं भत्त पाण संगहण दाण कुसले
ओषध्य, भात, पाणी थकी चउदनी वेयावच्च करे. तेहवे बुझो के जे ओष
ध्य, भात, पाणी प्रतिमाने स्ये कामे आवे? अने जाती नथी, पाणी पीती न
थी, ओषध्य ओढती, पेहेरती, जीछावती नथी. ईहां प्रतिमानी सी वेयाव
च करे ते वीचारी जोज्यो.

२५ नंदीसुत्रमां सर्व सुत्रनी नोंध तथा प्रकरणना वीरुद्ध. हींसा
धरमी कहे छे तमे तो सुत्र थोडां मानो छो जे मध्ये प्रतिमा घडावी, भरावी, पुज
वी, प्रतीष्ठावी, संघ काढवो वीगेरे ओहवां कार्य कीधे लाभ थाय ते अधीका
रना ग्रंथ छे ते तुमे नथी मानता, प्रतिमाना अधीकार माटे. ओम कहे छे ते
उत्तर. जंघाचारण, वीद्याचारण १ सुरीयाभ २. वीजे पोलीयो ३, द्रुपदी
४. चेयनी वेयावच्च करे ५, चोत्रीश अतीशय ६, आणंद ७, अंबड ८,
अमेरं. ६ ९, कयबलीकम्मा १०. ओ दस ठामे तमे प्रतिमा ठरावो छो. ते सुत्र

भगवती,रायपसेणी,जिवाभीगम,ज्ञाता,प्रस्नव्याकरण,समवायंग,उपास
गदशा.उववाई ए सुत्रतो अमे मानीए छीए.प्रतिमानी जीके मुक्यातो नथी.
ए वातत मे जोई कहो जे प्रतिमा माटे सुत्र थोडा माने छे,पण अमे छेजे नंदीसु
त्रमांजे नेसी सिद्धांतनानाम कह्या ते कहुं छे. तेमां प्रथम उत्कालीक सुत्रना २९
नाम. दसवीकालीक,कप्पियकप्पीयं,चुलकप्पसुयं,महाकप्पसुयं,उववाई,
रायप्रसेणी,जिवाभीगम,पन्नवणा,महापन्नवणा,पमायपमायं,नंदी,
अनुजोगद्वार,देवेंद्रस्तव,तंदुलवेयालीया,चंद्रविज्याय,सुरपन्नति,पोर
सीमंडल,मंडलप्रवेस,विज्याचरणविणीछीय,गणीवीजा,झाणविभत्ति,
मरणविभत्ती,आयाविसाही,वैरागसुय,संलेजण,व्यवहारकल्प,चरण
विही,आउरपच्चखाण,महापच्चखाण. हवे कालीक सुत्रना ३१ नाम. उत्तरा
ध्ययन,दसासुतखंध,बृहत्कल्प,व्यवहार,निसीथ,माहानिसीथ,रुषी-
भाषीत,जंबुद्वीपपन्नती,द्वीपसागरपन्नती,चंद्रपन्नती,खुडीयाविमाणप
विभती,महल्लीयाविमाणपविभत्ति,अंगचुलीया,वंगचुलीया,विवा
हचुलीया,अरुणोववाई,वरुणोववाई,गरुलोववाई,धरणोववाई,वे
समणोववाई,वेलंधरोववाई,देवींदोववाई,उठाणसुयं,समुठाणसुयं,
नागपरियावणीया,निरयावलीया,कप्पीया,कप्पवडसहया,पुप्फी
या,पुप्फचुलीया,वन्हीदसा,एवं साठ.ने एक आवस्यक ए एकसठ ने बार
अंग एवं बोहोतेर तथा तोहोतेर सुत्रना नाम नंदीसुत्रमां कह्या छे.
तेमांहि थी वीछेद गयाते तो गया हमणाने समयसुत्र बत्रीस छे;तेतो
अमे मानीए छीए.ते उपरांत होंसाधरमी आज पीसतालीस आगम
मानेछे,ते बत्रीस थकी तेर अधीक माने छे. ते मध्ये देवेंद्रथुओ,तंदुलवेया
लीया,गीणीविजा,मरणविभत्ति,आउरपच्चखाण,माहानीसीथ,
माहापच्चखाण,चंदवीजा.ए आठनानाम तो नंदीसुत्रमां छे,पण ए ग्रंथ
मुलगा नथी,तेकेमजे मुलगा होवे तो आचार्यना कीधा कीम कहेवाय?आ
चार्यना जोड्या छे तेमाटे पछे जोडाणा जणाजे,तीम द्वादसांगी भगवंत ग-
णधरनी कहीथी कीछे,तेमां कोई आचार्ये कर्या,एवुं नाम कोई सीद्धांतमांन
थी.तेमाटे ए आठ ग्रंथनानाम तो मुलगा रह्यां,पण ग्रंथ आचार्ये जो-

क्याछे. तीम महानसीथ नामतो आगलोछे, पण आठ आचार्ये मलीने
बांध्योछे. सोजसुत्रतेर मांहीला रह्याते केण? तेना नाम. कन्यउस्सरणप
ई. भतपई, संथारपईन्नो, जीतकल्प, पींडनिर्युक्ति.

ए पांचनामतो मुद्दलकोई सुत्रमांसाज मात्र पण नथी, तोते ह्वे सुत्र भणीने कीम
प्रमाणकीने. एपीसतालीस. वलीमाह सुठीण भावना, चारण भावनाते चन्नीस
ओणं, जासीविसभावना, दीठीविसभावना ए पांचसुत्रना नाम व्यवहारसुत्रमांछे.
एप. अने छ पुर्वसामलीउ, थयां, वलीठाणंगदसमे ठाणे दस सुत्रना नाम कह्याते. कर्म
विपाकदशाते तो विपाकसुत्र, उपासगदशाते उपासग अंगमां आव्युं, अंतगड दसाते आ
ठमो अंग, अणुत्तरोववाई दसाते नवमो अंग, प्रश्नव्याकरणदशाते दशमो अंग, आचा
र दसा ते दसासुतखंध. १ बंधदसा. २ दोगंधीकदसा, ३ —
दीर्घदसा. ४ संखेवीयदसा. ए चारना नाम तथा ग्रंथ अप्रसिद्ध छे.
एवं व्यासीनामनो सुत्रमां नामसाज पामीए छीए. सर्वाले चोरासी कहे
छे, पण त्रेवीस नाम तो सांभलतां नथी. ते मांहींथी जे पुर्वसागणधर कृत
होवे तेरसानो प्रमाण छे. सोज नाकीधां ते एकांत सुद्ध नहीं. सुद्धासुद्ध मी-
श्र होवे ते सीद्धांत सरजा करी कीम मनाय? तीवारे हींसाधरमी कहे जे जे
केवला आचार्यना कर्या ग्रंथने सीद्धांत करी न मानो तो दसवैकालीक सुत्र
सीयंभव आचार्यनी कीधी कीम मानो छो? सुत्रगणो छो सीयंभव गणहर
जीण पडीमा दंसणेण पडीबुधा ए पांचमे आरे थयोछे. ते उत्तरः दसवैका
लीक तो भगवंत थकानी छे. नंदीसुत्रमांसाज छे. जे पांचमे आरे थई होवे
तो नंदीसुत्र चोथा आरानो तेमां नाम पहीलांथी कीम घलाय? वली हीं-
स्याधरमी कहे छे जे, पन्नवणा तो पाठ २३ मे साम आचार्य थया तेणे करी
छे, ते पण जुठो कहे छे. जे त्रेवीशमे पाट थई होवे तो भगवती भगवंतने
गौतमनी करी तेमां पन्नवणाना छत्रीश पदनी भलामण कीम दीधी? जेप
छे थई छे तो नंदीसुत्रमां चोथे आरे नाम कीम नोंधाणो? सामाचार्ये विस
भृत अधीकार काढीने लघु रुप कीधी छे, पण नवो आलजुल कांई घाल्यो
नथी. ते माटे पन्नवणा तो पुर्वलां छे. तथा हींस्याधरमी कहे छे, नंदीसुत्र दे-
ववाचकनो कर्यो छे ए पण जुठो कहे छे. नंदीसुत्र गणधरकृत छे. नंदीम-

ध्येज नंदीनो नाम छे. नंदीसुत्रने धुरे पंचास गाथा छे, पांचमा आरानां आ चार्यनानामनी जे गाथा देववाचककृत छे, पण नंदीसुत्र तो पुर्वला छे तथा लघुसुत्रनी सीथविसा जागणीनी कीधी कहे छे, ते पण असत्य कहे छे. नंदी सुत्रे नाम नसीथनो छे. ईम पुर्वाचार्यना मान वधारे छे. ने सुत्र आचा र्ये कर्या छे ते मुंजा कहे छे.

वली जितकल्पग्रंथने छेदसुत्र कहे छे, तेनुं नाम नंदीसुत्रमां साजे मात्र पण नथी ते मां पोताना मत द्रढ करवाने एहवा पाठ नाख्या छे, ते कहे छे. से भयवं तहारूवं समणं वा माहाणं वा चेइ घरे गछेजा हंता गोयमा दिने २ गछेजा. से भयवं जत्थ दिने न गछेजा तत्र पायछितं हवेजा भयवं किं पायछित्तं हवेजा गोयमा पमायं पडुच्च तहारूवं समणं वा माहाणं वा जो जिणघरं न गछेजा अहवा दुवालसमं पायछितं उवदंसेजा से भयवं समणो वासगस्स पोसहसालाए पोसहिए पोसह बंभयारी किं जणहररं गछेजा हंता गोयमा गछेजा से भयवं केणठेणं गछेजा गोयमा नाण दंसण ठयाये गछेजा जे केइ पोसहसालाए पोसह बंभयारी जो जिणहरे न गछेजा तो पायछितं हवेजा गोयमा जहा साहु तहा भाणियवं छठ्ठं अहवा दुवालसमं पायछितं उवदंसेजा ॥ एहवा कल्पीत पाठ नाख्या छे, आवा प्रमोद श्री भगवंत तथा साधुने वांदीन सक्या तो तेहनो पश्चात्ताप करे, पीण प्रायश्चीत तो कोई सुत्रमां कह्यो नथी. तथा वृत्तिकल्प, व्यवहार, निसीथ, आचारंगमां साधुना आचार वर्णव्या तथा प्रायश्चीत नीवीधीपुंवरणवीती हां देहरे नगयानो तो प्राय श्चीत कोई सुत्रे कह्यो नथी, तो जितकल्प प्रकरण नवीने ते मां घाल्यो. तथा प्रा यश्चीत लघुमास, गुरुमास, लघुचोमासी, गुरुचोमासी, लघुछमासी, गु रुछमासी, एहवे नामे प्रायश्चीतनी संज्ञा बांधी छे, पण उपवास, छठ, अठम, आंबिल, एकासणा, चोलो, पचोलो कह्यो नथी, पण सुत्रसी लीना अजाण, मीथ्यादृष्टीनवा पाठ ने ; पण उघडया वगर न रहे. तथा जलव्य कुलक ग्रंथ लरुपकमध्ये हरील द्रसुरीहुता बेणे वणि दसे व्यमालीस जोधमतिने मंत्रने भेगे होम्या. एहवा दयावंत माहाव्रतना धणी ! तेहनो की-

घोछे तेडेहछे. जेह अभव्य जिवेही ॥ नफासीया एवमाइया ॥ भावाइं दतंमणुत्तरसुरं ॥ सिलायनरनार दतंच ॥ १ ॥ केवली गणहर हथे ॥ पव्वजातिथवबरंदाणं ॥ पवयणसूरी सुरत्तं ॥ लोगतिय देव सामित्तं ॥ २ ॥ तयातिसग सुरतं ॥ परमहिम्मिय जुगल मणुयत्तं ॥ संभिन्नसोति तहा ॥ पव्वधराहारपुलायत्तं ॥ ३ ॥ मइनाणाइं सुलद्धी ॥ सुपत्तदाणं समाहि मरणंच ॥ चारणदुगमधुसिप्पिय ॥ खीरासवारखीण ठाणतं ॥ ४ ॥ तिथयर तिथपडीमा ॥ तणुपरी भोगाइ कारणे ॥ विपुणो पुढवाईय भावंमियं ॥ अभव जीवेहीं नहुपत्तं ॥ ५ ॥ चउदस रयणत्तंपी ॥ नपत्तं पुणोवि विमाण सामीत्तं ॥ समत्तनाण संयम ॥ तवाइं भावन भाव दुग्गें ॥ ६ ॥ अणुभव जूत्ता भत्ति ॥ जिणाण साहम्मियाणवाछलं ॥ नयसाहेति अभावो ॥ संवेग तंनसुपखं ॥ ७ ॥ जिण जणणी जाया ॥ जिणज खादीवगा जूम्मप्पहाणा ॥ आयरीय पयाइं दसगं ॥ परमथ गुण ढमपत्तं ॥ ८ ॥ अणुबंध १ हेतु २ सरुवा ३ ॥ तथ अहिंसा तिहां जिणु दिठा ॥ दव्वेणय भावेणय ॥ दुहावी तेसिंन संपत्ता ॥ ९ ॥ इति अभव्यकुलक ॥

खेमांकह्युंजे; अभव्य जीवजेटलावानानपामे, तेमां ऊपसमजेजायकलाय संजंधीतोवस्तुनपामे, नेऊदयत्यावासुत्रयस्तुतोपामेनारदपणो, परमाधामी, जुगलीयो, तीर्थंकरजीप्रतिमाना भोगमांआवेपृथ्वी, पाणी, वनस्पती तेमांचऊदरत्नमां, वीमाननाधणीमां, सासनदेवता, सासनदेवी, चोवीसनक्ष. चोवीसनक्षणी, अभव्य जीवअेटलावानानपामेकह्युंअने सीद्धांतमांतोअेसर्व वस्तुमांलभ्य, अभव्य जवनानुवा असई अदुवा अणंतरवुं तो कहेतांऊपनाछे. अतीत कालेवारंवारनिश्चेअनंतीअनंतीवार. तोजे मुलसीद्धांत थईनभलेअेवाप्रकर्णनेकयातेह ग्रंथनेसीद्धांत करीकेमभनायरे चलीहींसाधर्मिकहेछे. सुत्तंगणहाररइयंतहेव । पत्ते य बुद्धिरइयंच ॥ सुयकेवलणारइयं । अभिन्नदसपुविणारइयं. गणधर प्रत्येकबुद्धी, चऊद, १३. १२. ११. १० पुर्वि. अेसातनोकयोते वचनसुत्रकहीये. अेवातंतो ठीकछे तेमाटे पुर्वाचार्य पुर्वधरहतातेहना कयांग्रंथ प्रमाणजाणवा, तेनोऊत्तर: हींसाधरमी पुर्वधारीआचार्यनो

तो एजो होसी ए छे, अने पछी तो विना पुर्वधारीना कीधा ग्रंथने पण सुत्रकरी
प्रमाण माने छे ते कीम कुर्मग्रंथ, दीवालीकल्प, सेत्रुंजमाहातम, वीवेकविला
स, भरथेसरवृत्ति, जोगशास्त्र ईत्यादिक ग्रंथ बीना पुर्वधारीना कीधा पण
माने छे. अने पुर्वधारीना कीधा ग्रंथ प्रमाण एवात सत्य छे, पण केवलीनी ने
आये करी कीधा होये उपयोग सहीत परंपरा सुत्र थकी वीजवाद न पडे ते प्र
माण छे सी कांत गणधरना कीधा छे भगवंतनीनी आय थकी थया. ते मांही
संदेह नहीं, अने बीजामां ठामठाम संदेह पड्या त्यां तत्वनुं केवलीगम्य कह्युं,
तेईम भणने जेरीकानवी जडी छे. भगवंतने सन्मुख नथी जडाणी. अ
ने ए पुर्वधरना वचन पण संका सहीत होवे, सत्यासत्य जहु होवे छद्म
स्थपणा माटे छद्मस्थ पुर्वधर आगम व्यवहारी पण भाषा चुके छे ते सोज
सुत्र थकी कहु छे.

१. श्री तीर्थंकरदेव छद्मस्थ होये त्यां लगे सुत्र परुपे नहीं. केवल पाम्या के
परुपे. छद्मस्थपणामां तीर्थंकरने पण भेगा होवे च्यार मनना च्यार व
चनना, ते उधारी कते माटे असत्यना भय थकी सुत्र परुपे नहीं.

२. श्री नेमनाथस्वामीये श्री कृष्णने आगले सोमल ब्राह्मणनो नाम न क
ह्यो, जे कृष्णने द्वेष उपजे ते माटे; एहवो केवलीनो मार्ग जीणो छे. अने धर्म
गोज आचार्य पुर्वधारी हता; तेणे नागेसरीने हसावी, नंदावी, दुजी करी. ए
छद्मस्थपणानी भूल.

३. सुमंगल साधु अवधनाणी आगम व्यवहारी ते च्यार घोडा, रथ, सारथी
ने वीमलवाहन राजा ए छने बालरी. अने भगवंतना मुज आगले गोसा
ले जे साधु बाला पण भगवंते सरा मात्र द्वेष न कर्यो. ए सुमंगल अणगार
ने छद्मस्थपणनी भुल. ओर्ई कहेशे सुमंगल साधुने प्रायश्चीत कीम न कह्यो.
ते उत्तर: प्रायश्चीत तो एवंता मुनीने पण नथी कह्यो. पण ए गम प्राय-
श्चीतनुं पइंक अनुमोदवानुं ते वीचारो.

४. केसी कुमार चउ नाणी, चउदपुर्वि तेणे, प्रदेसीराजाने जड मुर्ख, लु-
च्छ कह्यो, कठीन भाषा बोल्या ए छद्मस्थपणानी भुल.

५. गोतमस्वामी मृगालोढीयाने देख वागया, ए छद्मस्थपणानो उ

खडभावते छद्मस्थपणानी भुल.

५. वलीगोतमस्वामीएअन्यतिर्थिनीप्रसंसातथापरीचयकरवाना समदृष्टीनेतोपच्चखाणकराव्यांहतांअनेपोतेजंघाकेनेस्वाहमागयारआवना नोअनुमोद्यो.एछद्मस्थपणानी भुल.

७. भगवतीसतकेपच्चीसमेपुर्वधरकषाय,कुसीलतथानीयंठाथईडी पडवाईथायएछद्मस्थपणानी भुल.

८. वलीपुर्वधरनेपणभाषाचारनाभेगकह्या.तेअसत्यनेमीश्रभाषा बोलायछेतेछद्मस्थपणानी भुल.

९.पुर्वधरआहारकशरीरकरेसंदेहपडेथके,तेभगवतीसतकसोलमेउ देसेआहारकशरीरनेअर्थीकुरणकह्योछे.तथापन्नवणापदछत्रीसमेआ हारकसमुद्घातकरतांपांचक्रीयालागेतेआहारकलब्धीफोरवेतेछद्म स्थपणानी भल.

१०.पुर्वधरआहारकशरीरीअनंतानीगोदमांपामीये,असंख्यातानार कीमांपामीए.एछद्मस्थपणानी भुल.

११.हिसायरेपुर्वधरेगोसालानेअंगीकारकीधोशीष्यथईनेरह्याएजे छद्मस्थपणानी भुल.

१२. वलीदसविकालीकआठमेअध्ययनेगाथाप०मीमांकह्युंछे. आ यारं पन्नत्ति धरं॥ दिठिवाय महिजगं॥ वइ विखलियं नच्चा॥ नंतं उवहसे मुणी॥ अर्थ-आ०आचारंगनाभणनार.प.विवाहप न्नति.ध.धरणहार.दी.दृष्टिवादना.अ.भणनारसाधु.व.वचनेकरी.वी. खलाणाने.न.जाणीने.तं.तेसाधुने.न.उ.हसीनहीं. मु.साधु.

आचारंगभगवतीनोभणे,दृष्टीवादनोभणे,वचनबोलतांभुले तोतेहनोहास्यनकरवो.एटलेभुलपडेलोछे एछद्मस्थपणानीभु ल.एसांज,शुत्रथईतेमाटेपुर्वधरनोवचन,ग्रंथ,सर्वज्ञसमीपेगणध रनाकह्यासरखोनमनाय.अनेपुर्वधरनेकह्या अजिणाजीणसंकासा जीणाइवअविहीतवागरेमाणा एहवाकह्यातेसत्य,पणभणवापणथीछे केवलीभाजीतअनेपुराधार्याछेउपयोगसहीतबोलतांभिन्नसरोजान

कहीछे. वळीहांस्याधरमीने कहीओछे जे. भगवंत निर्वाणपछी ओक हजार
वरशलगे पुरवनो ज्ञान रह्यो, पछी वीछेद गयो, सीलंगाचार्य, अभय
देवसुरी, मल्यागीरीसुरी, हरीभद्रसुरी, ओ ओ टीकाना करणहार कांई पु
र्वधारी हता? अेटलाने पुर्वनो ज्ञान तो नहतो अने तेहनाओ कयावृत्ति प्र-
मुख अनेक ग्रंथ छे ते सीद्धांत बरोबर कीम होवे? केतो सुत्रना शब्द
नो अर्थ छे, पण कीहां ओ मुळसुत्रनो शब्द न होवे. तीहां अजाळ भुळमत कल्प
नानो घाल्यो होवे ते कडानो ठाम जाणवो. भगवती चउदमे सतक सातमे उ
देसे भगवंते गोतमने कह्यो, जे ताहरे माहरे घणा कालनी प्रीती छे. ओहां
थी चव्या जे हुतुल्य थासुं ओहवो अर्थ टीकामां पण अेहज छे, पण अष्टाप
द ओओ, भरथना करव्या जीं ज वांधे, अेटलु टीकामां घाल्युं ते कांई मुळसुत्र
ना शब्द उपरे? तीम टीकामां अनेरा ग्रंथमां जेटला अर्थ सीद्धांत थकी मी
लता होवे ते प्रमाण पण टीका तथा अनेरा ग्रंथ मानतां सुत्रनो अर्थ विघ
टे ते ग्रंथ अप्रमाण थाय. सीद्धांतना शब्द वीना टीकामां जे अर्थ कल्प्या.
तेहनो धणी कोण? वळी टीका ते अर्थागम छे ओम कहे छे, ते वात खरी छे,
पण मुळ शब्द होवे तेहनी तो टीका खरी, पण सीद्धांतमां मुळगो शब्द न होते
टीकामां अर्थ कीहांथी आव्यो?

वळी मुळसुत्र तो भगवंतना वाचना गणधरना कर्यां छे ते पछे काळप्र
भावे घस्यां छे, पण जे रह्यां ते तो शुद्ध छे. पण आगलीचारानी टीका कोई कम
रहीनथी, ते आचार्यने नवी करवी पडी ते माटे आगे वृत्ति, चुर्ण पुर्वे हती के
नहती, सर्व नवीन थई छे?

आचारंगनी, सुगडांगनी वृत्ति, सीलांगाचार्ये कीधी, सेज नव अंगनी
वृत्ति अभयदेवसुरे कीधी. नंदी, अनुयोग द्वारनी वृत्ति मलयागीरीआ
चार्ये कीधी, दसविकालीकनी टीका हरीभद्रसुरे कीधी, आवस्यकनी वृत्ति भद्र
बाहुये कीधी तो पुर्वकालनी टीका अेक ही तुमारे साभळवा कीम न रही?

हवे सीद्धांत गणधरकृत थकी वृत्यादी प्रकरणमां केटलाक पाठ, अर्थ विरुद्ध
पडे छे. ते मानतां सुत्रनी असातना थाय छे, ते केटलाक बोल नीचे लखे छे.

१. ठाणंग सुत्र मध्ये सनतकुमार चक्री अंतक्रीया करी मुक्ति गया कह्या.

અનેઆવસ્યકનીર્યુક્તિમધ્યેત્રીજેદેવલોકેગયાકહેછે,ઠાણાંગની ટીકા
મધ્યેપણત્રીજેદેવલોકેગયાકહેછેએસુત્રવીરૂદ્ધ.

૨. ઊવવાઈ,ભગવતી,પન્નવણામાંકહ્યુંપાંચસેંધનુષ્યનીઅવગાહના
થીઊપરહોયેતેનસીઝે.તેનેભુગલીયોકહ્યો,સતકચ્યોવીસમે.અનેઆવસ્ય
કનિર્યુક્તિમાંમરૂદેવાસવાપાંચસેંધનુષ્યનાંસીદ્ધથયાંકહેછે એવીરૂદ્ધ.

૩ સમવાયંગસુત્રમધ્યેરૂષભદેવ,ભરથ,બાહુબલ,બ્રાહ્મીસુંદરી,
એપાંચનોસરીખોઆઊંચોચોરાસીલાખપુરવનોસુત્રપાઠકહ્યો. અનેઆ
વસ્યકનિર્યુક્તિમધ્યેકહેછે.રૂષભદેવપોતેનવાણુંપુત્રભરથવીનાઅનેભરથ
નાઆઠપુત્રએવંએકસોઆઠઊત્કૃષ્ટીઅવગાહનાનાધણીએકસમયેસી
દ્ધાતેગાથાઅવસ્યકનિર્યુક્તિનીનીચેમુજબ. उसभो सवस्स सुया ।
भरहेणविवजियानवनउ । भरहस्सवसुया सिद्धा । एगंमिसमयंसे
હવેરૂષભદેવનેબાહુબલસરીખાઆઊંચાનાસાથેકેમસીદ્ધા.એવિરૂદ્ધ.

૪ મલ્લીનાથસ્વામીનેચારીત્રઅનેકેવલકલ્યાણજ્ઞાતાસુત્રઆઠમેઅ
ધ્યયનેપોશશુદઅગીયારસનેદીનકહ્યો.અનેઆવસ્યકનિર્યુક્તિમધ્યે
માગશરશુદઅગીયારશદીનેકહે એસુત્રવિરૂદ્ધ.

૫. આવસ્યકનિર્યુક્તિમાંકહ્યુંસાધુપંચકમાંહીકાલકરેતોપાંચપુતળાં
ડાભનાકરીભેલાંબાળવાં.અનેઆજગ્રહસ્થભલાહોવેતોપણડાભનાન
થીકરતાનથીબાળતાં.વૃત્તિકલ્પસુત્રમાંતોએમકહ્યુંને,સાધુકાળકરે
ત્યારેવાસનીઝોળીકરીસાધુવનમાંપરઠેઆવે; दुन्निपदविढवते ॥ दभ
मया पूतला कायव्वा । समखित्तंमब्भइको ॥ अवढअभिन्न कायव्वो
॥એરઆવસ્યકનિર્યુક્તિપારીઠાવણીયાસમીતનીકહ્યુંપુતલાંકરવાં.એસુત્ર
વિરૂદ્ધ.એવચનપુર્વધરનાંનહોય.

૬.ભગવતીમાંકહ્યુંએકપુરૂષનેઊત્કૃષ્ટાપુત્રહોવેતોપૃથકલાખજહોવે,પણ
અધિકનહોવે.પ્રકરણમાંભરથનેસવાક્રોડપુત્રકહ્યા.એવીરૂદ્ધ.

૭.ગોસાલોભગવંતનોઅપરાધીજેસાધુનોમારણહારોપણભગવંતે
માર્યોતોનહીંપણમારવાનીઆજ્ઞાપણનદીધી.અનેપુલાકનીધંગનીટી
કાતથાસંઘાચારનીટીકામધ્યેકહ્યુંને. संघाइयाणकज्जे ॥ चुनीजा -

चक्कवट्टी सेनं ॥ पीकुवि नुमुणीमहप्पा ॥ पतायलद्धीसंपन्नो ॥ चक्रव र्तिनीसैन्याचुरवी, विष्णुकुमारनीपेरेधर्मजपराधीनेमारयो.तेविरुद्ध.

८. सुत्रमध्येनारकीदेवतानेजसंघणीकह्याछे, अनेप्रकरणमांसंघेण मानेछे अेसुत्रविरुद्ध.

९. पन्नवणातथाभगवतीमांपांच थावरनेअेकमीथ्यात्वगुणठाणोक ह्यो.अने कर्मग्रंथप्रकरणेपहेलोबीजोअेजेगुणठाणामानेछेतेविरुद्ध.

१० दसविकालीकआठमेअध्ययनेअठावीसमीगाथामांकह्युंछे, अथं गयंमि आइचे । पुरथाय अणुगए ॥ आहारमइयंसव्वं । मणसा विनपथए २८ अर्थ.-अ. आथमेछते.आ. आदित्य(सुर्य)पु. पुर्वदीस सुर्यअणउगेछते(रात्रीअे) आ. आहारादीकमात्र.स. सर्व.म. मनेकरी पण.न. प्रार्थेनहीं.(अेटलेरात्रेकांयेनहींलीअे.नहीरांधे. २८.

कह्युंअनेवृत्तिकरूपनीवृत्तिमा,चुर्णमांसाधुनेरात्रीलोवनकह्युंतेपाठ. इं दाणी कप्पीया भणंई आणायोगे दारगाहा आणाभागेणं वाराइभत्त भुंजे जागीसाण कारणेण वा अद्धापडी सेवणवा दुलुभदव्वंटु तावा१ नुत्तम मठ पडीवन्नो राइभत्तंभुंजेजा पन्नसकालेमी गब्भाणुं कंपीया एवा राइभत्तंणुणा सुनथ विसारएवा राइभत्ताणुं नाएसंखेवयो इदानी एकेक स्पद्धारेस्य विस्तारेण व्याख्या क्रीयते. अेरात्रीलोवनकरवोकह्यो.तेसुत्र विरुद्ध.

११ तथा वृत्तिकरूपनीचुर्णमध्येसाधुनेकुसीलशेववाकह्या. अेमभाष्यनी सीथमध्येपणकुशीलशेववाकह्या. अनेठाणांगजीमांफांसीसराजवा मारेआपघातकरीमरवोकह्योतेपाठ. दोठणाइं अपडी कुठाइं पनंते तंजहा वेहानसे गिद्धपठे. अर्थ- दो.जेमरणअणगमेकहीरीतेफांसी साधीकराजवानेनीमीतेनीजेघ्या नथी.तं. तेकहेछे. वे,अकाशनेवीजेउं पनुंतेवेहायसितेगलेपास लईनेमरे.गी.गंध ईसवुंछेजेमरणनेवीजेते ग्रंधस्पष्टअथवाग्रथनेजेलक्षवाजेग्य,जेस्पष्टउदराधीकअव्यवहा थीउंदराधीकना.तेमांहीपेसीनेजेमहासत्वनाधणीमरेतेगंधस्पष्टमरणे. तेमाटेकुसीलशेववाकह्यातेसुत्रविरुद्ध.

१२. भगवतीमध्ये छठे अध्ययने छठो आरो जेसतां वैत्याढय वरजी सर्व पर्वत वीछेदजास्ये कह्युं प्रकरणे कह्यो सेत्रुंजे सास्वतो जे सुत्रथी वीरुद्ध.

१३. भगवती अध्ययन आठमे उदेशे नवमे द्रव्य वस्तुनी स्थीती संख्याता कालनी कही. प्रकरणे कह्यो संजेस्वरा पारसनाथनी प्रतीमा आठ मा चंद्रप्रभ. वलिननायारानी छे जेम कहे छे ते सुत्र विरुद्ध.

१४. ज्ञाता अध्ययन शोलमे पांच पांडवे सेत्रुंज उपर संथारा कीधा. प्रकरणमां कहे वीस क्रोड साधु साथे सीद्धा जे सुत्र विरुद्ध.

१५. भगवतीमध्ये भगवंतने सासने सात से केवली सीद्ध कह्या. प्रकरणे पंदरशे तापस केवली थया जे शुत्रथी रुद्ध.

१६. ठाणांग चोथे ठाणे मानुजोत्तर पर्वते च्यार कुट कह्या, ईद्रना आवास तीहां च्यार सीद्धायतन माने छे जे सुत्रथी रुद्ध.

१७. सुत्रमां साधु, साधवीने मुल्ये आण्यो आहारादीक न कल्पे कह्यो. प्रकरणमां सात जेत्रमां साधु, साधवी गणी जे हुने काने धन कढावे ते विरुद्ध.

१८. शुत्रमां रुच्यक द्विप पंदरमो कह्यो प्रकरणे तेरमो कहे छे ते विरुद्ध.

१९. शुत्रमध्ये छपन अंतरद्विप जलस थकी अंतरीक कह्या. प्रकरणमां च्यार डाढा उपर कहे छे. सुत्रमां डाढानो नाम पण नथी. जे सुत्रविरुद्ध.

२०. पन्नवणापद अठारमे छद्मस्थ आहारकनी जे समय मीस्थीती कही. प्रकरणे त्रण समा जण हारीक माने. सतक सातमे उदेसे पेहले च्यार समानी वीग्रहगती कही, प्रकरणे पांच समा विग्रहगीत दृष्टीकहे. ते विरुद्ध.

२१. समवायंगमां आचारंगनो महापरीज्ञा अध्ययन नवमो कह्यो छे. प्रकरणे सातमो कहे जे सुत्र विरुद्ध.

२२. सगवायंगे चोपनमे समवाये चोपन उत्तम पुरुष कह्या. प्रकरणे त्रेसठ माने छे जे सुत्र विरुद्ध.

२३. पन्नवणामां समुर्छिम मनुष्यने सर्व पर्यानो अपर्याणो कह्यो. ने प्रकरणमां त्रण, साढी त्रण पर्या माने ते सुत्र विरुद्ध.

२४. भगवती सतक आठमे उदेसे दसमे सर्व सर्वेण बंध इ कह्युं. जीव प्रदेसे जे केटा कर्म प्रदेस अनंता अविभाग पलीच्छेद थकी आवेष्टीत कह्या.

सर्वप्रदेसे ईर्म प्रदेस अनंता छे. प्रकरणे आठ रुचक प्रदेस उघाडा कह्या मानें. ए सुत्रविरुद्ध.

२५. उत्राध्ययन २८ मे छांया, ताप, सब्द, अंधकार, उद्योत ना चीर सा पुद्गल लीधा न आवे कह्यो. प्रकरणे गौतमे सुर्य कीरण पकडी कहे. ते विरुद्ध.

२६. सुत्र ठाणांगे असीज्झाय बत्रीस कही छे, प्रकरणे आसोज ने चैत्र मासे नव नव दीन ओलीना असीज्झाय कहे. ए सुत्रविरुद्ध.

२७. अनुजोग द्वारे उछे दांआंगुल थइ प्रमाण अंगुल हजार गुणो कह्यो. ए ते जे च्यार हजार गाउनो प्रमाण जोजन छे. प्रकरणे सोल शे गाउनो माने ए सुत्रवीरुद्ध.

२८. भगवती सतक सोलमे उद्देशे छट्ठे, ठाणंग दसमे ठाणे, श्री महावीरना दस स्वप्ना छद्मस्थपणानी छेली रात्रे दीठा कह्या. आवस्यक प्रथम चोमासे दीठा कहे ते नांइ भवसी उत्पल ब्राह्मणे कह्यां कह्युं छे, ते विरुद्ध.

२९. संजम अजाहरतां समय मात्रनो प्रमाद न करवो. उतराध्ययन दसमे कह्युं. अने गणी वीज्य पईनामां कह्युं श्रवण, धनीष्टा, पुनर्वसु ए त्रण नक्षत्रमां दीक्षा न लेवी कहे छे. ते गाथा.

श्रवणे धणीठा पुनर्वसु नकरिज निरक्षमणं ए सुत्रविरुद्ध.

३०. वली च्यार नक्षेत्रे लोच वरजवो कहे छे ए सुत्रविरुद्ध. कतियाही विसाहाहि मघाहि भरणीइ वाएएहिं चउरसेहिं लोकमाइ वजए.

३१ धणीठाहिं सयाभिषासाइं ॥ सवणोय पुणवसु॥ एए सुगुरु स्सुषा चेइयाणंच पूयणं. ए पांच नक्षेत्रे गुरुनी पुजा करवी ते जन क्षेत्रमां नहीं. जे लोकोत्तर पक्षे अने धरम पक्षे ए जे पला छे तो पांच नक्षेत्रनुं शुं कारण? सघा ए करवीज. सीद्धांत मध्ये तो गुरु देवनी सेवा नीय करवी कही छे. ए पांच नक्षेत्र कह्यां ते सुत्रविरुद्ध.

३२. सुत्र मांपांचमे आरे छ संघेण, छ संठाण जंबुद्वीपपन्नंती मां कह्यां छे. अने तंदुलवेयालीयापईनामां पाठ छे. ए सुत्रविरुद्ध. आसीय आनुसोपुब्विं मणुयाण छविहे संघयणे तंजहा वजरीसह संघयणे

जावसेवठ्ठ संघयणे संपइ खलु आउसो मणुयाणं छेवठ्ठ संघयणे वठ्ठइ. ३३ आसीय मणुयाणं छव्विहे संठाणे तंजहा समचरंसे जावहुंडे संपइ खलु आउसो मणुयाणं हुंड संठाणे वठ्ठइ. ३४. भगवतीसूत्रमां आठमे उद्देसे दशमे आराधना अधीकारे आराधक उत्कृष्टा पंदर भव करे कह्या. अने गंधाचारपयन्नामां त्रण भवलीज कह्या. ए सुत्रविरुद्ध एव्यंधावीअयपयन्नानी गाथा. आराहणो चउत्तासम्मं । काऊणसुविहोकालं उक्कोसं तिन्निभवे ॥ गंतुणलाभि जिनिवाणं । उप. सुत्रमां कुवने चक्रवर्तिपणो उत्कृष्टो जे वार पामतो कह्यो. अने माहापच्चखाणपयन्नानी चोसठमी गाथामां अनंतवार छे हर, चक्रवर्ति थयो छे म कह्यो. ए सुत्र विरुद्ध. माहापच्चखाणपयन्नानी गाथा नीचे मुजब. इदत्तंच छकवट्टीत तणाइ॥ उत्तमाइ भोगाइं पत्तो अणंतखुत्तो॥ नहुतितिउ तेवी॥१॥

३५. भगवतीमां कह्युं छे. केवलीणं भंते हसेज वा उसुयाएज वा नोतिणठे समठे. केवलीने हसवो, रमवो, उंघवो, नाचवो, मोहणी कर्मीतर मे नहीं एम कह्यो ने प्रकरण मध्ये कहे के पीतकेवलीये लील (चोर) जागते नाटक कीधो कहे ए सुत्रविरुद्ध.

३७. दसविकालीक पांचमे अध्यायने साधुने वेस्याने पाडे भवो नीजे ध्यो. ने प्रकरणे कहे थुलीभद्रे वेस्याने घेरे चोमासो कीधो. ते सुत्रविरुद्ध.

३८. भगवंत गर्भथी साहरतां आचारंगे कह्युं छे साहरीजमाणे जाणइ अने कल्पसुत्रमां कह्युं छे साहरीजमाणे नो जाणइ ए विरुद्ध.

३९. घणे सुत्रे कह्यो छे ने मंस आहार ते नारकीनो कारण तथा साधुना छीरद कह्यां. उववाइ, प्रस्नव्याकरणे त्यां अमज मंसासीए कह्या अने भगवतीनी टीकामां कुर्कट मंस शब्दे कुकरनो मंस, मंजार मंस ने वाश्रुय मांगहीन अर्थ सद्दहे भगवंते मंस आहार कर्यो कहे ए सुत्रविरुद्ध.

४०. आचारंगे मंसखलं वा मछखलं वा तीहां मंस अर्थ करे ते विरुद्ध.

४१. सुत्रमां कुमंस निजे द छे ती म मदीरापणनो जे ध छे, अने ज्ञाता पांचमे सेलग राजरषीये मद्यपान कीधो ए म अर्थ कहे ते सुत्रविरुद्ध.

४२. सुत्रमध्ये मनुष्यनो भव मरजेक वार ए कल्ने नार्यो होवे तो प्रथक-

जणनोहोवेकह्योअनेप्रकरणमध्येसगरचक्रीनेसाठहजारजेदाले
केवारेजन्माकहेछे.एसुत्रविरुद्ध.
४३.सुत्रेकह्योसारचतीपृथवीनोदलउत्तरेनहीं,अनेप्रकरणेकहेदल
सगरपुत्रेतोखोलवनपतिनाघरमांगंगानोप्रवाहघाल्योतेविरुद्ध.
४४.सुत्रमध्येआचार्य,उपाध्याय,तीर्थंकरनीतेत्रीशअसातनाटाल
वीकही.अनेप्रकरणमांप्रतिमानीचोरासीअसातनाकहेएविरुद्ध.
४५.उपवासमांपाणीवीनाबीजुद्रव्यजावानीजयणाछे.अनेप्रकरणे
तमाकु,हरडे,बेहेडा,आंबलीया,दाडमनाछोडाअणाहारकहेतेविरुद्ध.
४६.सीद्धांतमांभगवंतनेसहसबुधाणंकह्याअनेकल्पसुत्रमध्येनिशा
लेभणवामुक्याकहेएसुत्रविरुद्ध.
४७सुत्रमांहाडनीअसझाईकहीछेअनेप्रकरणमांहाडकानीथापनाचा
र्यथापेछेएसुत्रविरुद्ध.
४८.सुत्रपन्नवणामांजीवपेहेलाठसेजोजननीपोलाणमांवाणव्यंतर
रहेछेएमकह्यो.अनेप्रकरणेअसीजोजननीपोलजीवकहेतेविरुद्ध.
४९.जिनमारगीछवनरकजवानेनामेपणलयपामेछे.अनेप्रकरणेकहे
केकोणीकराजासातमीएजवामाटेकारमारतनकर्यातोकोणीकराजासमद
ष्टीजिनवचननोजाणनेतेरमोचक्रीकीमथाशे?थावानीहुंसकीमकरे?
एसुत्रविरुद्ध.
५०.कुर्मापुत्रकेवलपाम्याकेछमासघरमांरह्याकहेछेतेविरुद्ध.
५१.सुत्रमध्येसर्वदानमांसाधुनोदानउत्कृष्टोजालकह्यो.अनेप्रकरण
मांचिन्यशेठ,शेठाणीनेजमाड्योचोरासीहजारसाधुनेदानदवेतेहनो
फलकहेएसुत्रविरुद्ध.
५२.भरथेशरेजलदेवनोजेनथाणुलाईना१०० थुलकराव्याप्रकरणमां
कहेछेएसुत्रविरुद्ध.
५३.पांडवेशेत्रंजउपरसंथाराकीधाछे.अनेप्रकरणमांकहेछेजे,शेत्रंज
उपरपंडवउधारकराव्याछेसुत्रमांतोउधारकर्यानथीकह्यानेदहेरा
प्रतिमाबांधापणनथीकह्यानेपुद्गलउधारकीधाकहेतेविरुद्ध.

५४. पांचमभुडीयोथनीस्वंछरीकहेछेतेसुत्रविरुद्ध.

५५. सुत्रमांरत्नजिनचंद्रनीकमोक्षिदायककह्याछेअनेवीवेकवीलासमां कहेछेकेचोवीसतीर्थंकरनीप्रतिमाघरमांमांडवीत्रणनीनमांडवी.मल्लीनाथ,नेमनाथनेमहावीरएत्रणनेपुत्रनथयातेमाटेएजहलोकहेतेपुन्यठहरीएजेसत्रविरुद्ध. एहवाग्रंथपोतानीमतीथीकल्पीनेकर्यातेसुत्रप्रमाणेकेमथनाय वलीप्रकरणलोकीक,कुराण पुराणएरत्नाग्रंथसीद्धांतसाथेमीलेआर्यवचनहोवेतेप्रमाण.अनेजेवचनसुत्रथकीविघटेएजअप्रमाण.

५६. आचारंगसुत्रपाठमांपचीसभावनापांचमाहाव्रतनीकहीने टीकामांपांचभावनासमकीतनीवधारीतेमांठामठामतीर्थभूमीकाये जात्रा नवुंघाल्युं.एकथापाठउपरेपांचभावनावधारीतेसुत्रविरुद्ध.

५७. कर्मग्रंथप्रकरणमांजेकमोहनीकर्मनाश्रीनवमागुणठाणालगेइरछेतेकर्मग्रंथनोमत कहेछे.

पहीलेगुणठाणेसमकीतवेदनी,समभीथ्यातवेदनी.एजेनोउदय नहीं.एसेजरपनोउदय.मीथ्यातमोहणीसममीथ्यात्वमोहनी जेअनुतानबंधीनीचोकडीएछवरजसोजरनोउदय.पांचमेगुणठाणेचोथानीपेरेछतेहीजनेअप्रत्याखाणीनीचएचंद्दशावर्जीपदनो उदय.छठेगुणठाणे.एदसप्रकृतिअनेचारप्रत्याखाणावरणी.एचउद.आठमेगुणठाणेधुरलीपंदरप्रकृतिवरजसोजतेरनोउदय. नवमेगुणठाणेसंज्वलनचार,वेदत्रणएसातप्रकृतीनोउदयसोजएक वीसनोउदयनहीं.९,१०,११,१२,१३,१४,मेगुणठाणेसुत्रवतछे.

हवेसीद्धांतमांपहेलेगुणठाणेजेनोउदयकह्यो.एविरुद्ध.जीने त्रणमोहनीदर्शननीनोउदयकह्यो.एवीरुद्ध.त्रीजेजेनोउदयकह्यो. एविरुद्ध.३,४,५,६,७,८गुणठाणेसमकीतवेदनीनोउदयकह्यो. एविरुद्ध.नवमेगुणठाणेचारसंज्वलनात्रणवेदएसातनोउदय कह्यो.एविरुद्ध.माटेसीद्धांतमांकह्युंतेहीजसत्यजाणवुं.

तथाचुरणमांकरलाजेकबोलविरुद्ध.छे.तेकहेछे.

५८. कणेरनीकांजकेरवी,मंत्रथकीसत्रुनामाथांपाडयां.एजआचार-

गनी सुरणमां.

६९. तथानी सीथ सुरणमां हाथे वाहाली (हथेली) जणवी.

७०. मैथुन सेववां. ७१. परात्रीये आहार सेवो. ७२. अनंतकायनो घणो
सेवो. ७३. मंत्र भणवा. ७४. केलां आदि फल खावां. ७५. काचुं पा-
णी पीवुं. ७६. अदत्त लेवुं. ७७. आसन पेहरवां. ७८. पान खावां.

७९. लोहारनी धमण धमवी. ८०. कुल संघवां. ८१. स्नान करवां. ८२.
अनंतकायने ऊडेयडवां. ८३. आधाकरमी आहार सेवो. ८४. घृ
तादिक वासी राखवुं. ८५. धात पाडवी. ८६. निधान उघाडवां. ८७.
अन्यलींगनो वेश करवो. ८८. थंभणी विद्या प्रजुंजवी. ८९. मृषा
वाद बोलवुं. ए एकावीश सुरणना. ते सुत्रविरुद्ध छे.

९०. हवे भाष्यमां आवश्यकनी भाषा अठावीश हजारीमां माहावीरना
२७ भव कह्या. तेमां कह्युं जे मनुष्य मरीच चक्रवर्ति थयो. ए सुत्रविरुद्ध.

९१. भाष्यमां अरीष्टनेमीने गणधर अगीयार कह्या. ने सीद्धांतमां
अढार कह्या. ए सुत्रविरुद्ध.

९२. पार्श्वनाथने सुत्रे गणधर २८ छे. ने निर्युक्तिये १० छे. ते विरुद्ध.

९३. साधुग्रहस्थपणामां रह्या तीर्थंकरने वांदे के. ते सुत्रविरुद्ध.

९४. संथारपईन्नानी गाथा साठमीनी ने लखी छे. भोसुकीए करुण
षजंतो ॥ घोरवेयणत्तोवी ॥ आराहणा पवन्नो झाणेणा अवंती सु
कुमालो ॥ उजेणीनयरीए अवंति नामेणा विस्सुजे आसी पाउवग प
वन्नो ॥ सुसाण मज्झिम एगंतो ॥ ए अवंतीसुकमालना अधीकार मांटे
ए पईन्नो चोथा आराना ने काके पांचमा आराना ने कारे ए धांजे वांय
करणे अजनेक विरुद्ध छे. ते भणवा माटे थोडा लख्या छे.

२६. सुत्रमां श्रावक कह्या तेमां कोइये प्रतिमा पुजी न कही ते विषे.

सीद्धांतमां जे जे श्रावक श्रावीका थयां तेना सर्वना नाम कहे छे.

१ श्री आयारंगमां—सीधारथ राजा, त्रीसला राणी. २ २ श्री सुयगडां
गमां—लेप गाथापती १. ३ श्री ठाणांगमां—सुलसा १. ४ श्री भगवती
मां—जयंती, मृगावती, सुदर्शन शेठ, रजील पुत्र, उत्पला, संख, पो

जलोउदाईराजा, जमालीकुमार, कालिकसेठ, मंडुकश्रावक, सोमीलजीव, धरणनागनतुओ, १३. ६ श्रीज्ञातामां–पोट्टीला, सेलगराजा, पंथकप्रधान प्रमुखपांचसेंमंत्रीशर, सुदर्शनशेठ, अरणकश्रावक, कुंभराजा, मलाव तीराणी, जीतसत्रुराजा, सुबुधीप्रधान, नंदमणीयार, तेतलीप्रधान, कुन कुध्वजराजा, पुंडरीकराजा, ५१३. ७ श्रीउपासगदसामां–आणंद, कामदेव, चुलणीपीता, सुरादेव, चुलसत्तक, कुंडकुलीओ, सकडालपुत्ते, माहासतक, नंदणीपीया, तेतलीपीया, सीवानंदा, अग्नीमीत्रा, १२. ७ अंतगडमांसुदर्शन. १. ८. श्रीविपाकमां–बाहुकुमार, भद्रनंदीकुमार, सुजातकुमार, सुवासकुमार, जिणदासकुमार, वेसमणकुमार, माहाबलकुमार, भद्रनंदीकुमार, माहाचंद्रकुमार, वरदत्तकुमार. १० ९. श्रीउववाईमां–अंबडश्रावकनेतेनासातसेंशीष्य, ७०१. १० श्री रायप्रसेणीमां–रायप्रदेशी, चीतसारथी, २. ११. श्रीजंबुद्वीपपन्नंतीमां–श्रेयांसकुमार, भद्रा, २. १२. श्रीनीरावलीयामां–सुभद्रा, सोमीलब्राह्मण, निषेधकुमार, अनीवीहकुमार, वेहकुमार, प्रक्तिकुमार, युक्तिकुमार, दसरथकुमार, द्रढरथकुमार, माहाधनुषकुमार, सतधनुषकुमार. ११. १३ श्रीउत्राध्ययनमां–पालक, १. १२७०.

तथाराजग्रही नगरी, चंपा, द्वारकां, आसंलीया, सावथि, वाणीग्राम, हथीणापुर, पोलाशीपुर, तुंगीया, वनीता, जेआदीघणीनगरीमांघणांश्रावकश्रावीकानावासछे, तीहांदेहेरांप्रतिमाकह्यानथी. वलीभरथेश्वर, बाहु, श्रेयांसकुमार, कृष्णवासुदेव, श्रेणीकराजा. कोणीकराजा. ब्रह्मदत्तचक्री, पांचपांडवजेआदीराजानाराजाजिनमार्गनाप्रभावीकथया तीर्थंकरनागणधरभक्तिवंतथया. धरमनेसहायनादातारथया. कोईयेसाधुनेदानदीधां, कोईयेसंजमलीधा, कोईयेअगीयारप्रडीमाआदरी, कोईयेसामायकपोसाहकीधा, प्रस्नपुछयां, जेअधीकारसुत्रमां कह्याछे; पणधनखरचीदेहरां, प्रतिमाकराव्यां, पुजायां, संघकाढ्यातेअधीकारसीद्धांतमांकह्यानथी. सुत्रमांदेहेरां, प्रतिमाकराव्यानीविधी, पुजवानीविधीपणकहीनथी. प्रतिमापुजवी. देहेरांकरावबां, संघकाढ–

थलातालपणसुत्रमांडग्धांनथी. ऋेसुत्रमांअंकुरामात्रडह्युंहोयतोअ-
डरणमांघणोवीस्तारछेतेपण प्रमाणथाय; पणसुत्रमांअंकुरामात्र,
नाममात्रहीनहींतेकेम प्रमाणथाय.

श्रीभगवतीसतकउदेशेपांचमेतुंगीयाअधीकारेतथासुयगडांगसुत्र
मांबीअपक्षनेअधीकारेतथाउववाईसुत्रमांश्रावकनीनित्यकरणीनोत्रा
लावो. अहिगय जीवाजीवे उवलद्ध पुणपावा आसव संवर निजरा
किरिया अहिगरण बंध मोख कुसला ॥१॥ असाहेजार देवासूर
नाग सुवण जख रखस्स किन्नर किंपुरिस गुरुल गंधव महोरग्गा
दिएहिं देवगणेहिं निग्गंथाउ पावयाणाउ अणइक्कमणिजाउ ॥ २॥
निगंथे पावयणे निस्संकिया निकंखिया निवितिगिछा ४ लद्धठा
गहियठा पुछियठा अभियगठा विणिछियठा ५ अठमिंज पेमाणु
रागरत्ता ६ अयमाउसो निग्गंथे पावयणे अठे अयंपरमठे सेसे
अणठे ७ उसिय फलीहा ८ एवं गुयंदुवारा ९ चियत तेउर परघर
प्पवेसा १० बहुहिं सीलवयगुण वेरमण पचखाण पोसहोववासेहिं
चाउद सठ मुदीठ पुणमासीणीसु पडीपुन्नं पोसहसम्मं अणुपालेमाणे
११ समणे निग्गंथे फासु एसणीजेणं असणं पाणं खाइमं साइमेणं
वथ पडीग्ग कंबल पायपुछणेणं पाढीयारु पीढ फलग सेजा संथार
एणं उसह भेसजेणं पडीलाभेमाणा आहापडीग्गहिएहिं तवोकम्मे
हिं अप्पाणंभावेमाणा विहरंति ॥ अर्थ—अ. भण्याछे. जु. जीवअजीव
जा. ऊ. लाध्याछे. पु. पुन्यपापनालेद. आ. आश्रवसंवर. नि. निर्जरा. की.
कीया. अ. अधीकरण. बं. बंध. मो. मोक्षनेविषे. कु. डाह्याछे. अेज्ञान गुण १.
ह्वेदर्सनगुणकेहेछे. अ. कुष्टउपनेदेवनीसहायनेविषे. दे. देव—ज्योतषी.
विमानीक. भवनपति. ना. नागकुमार. सु. सुवर्णकुमार. ज. जक्ष. रा. राक्ष
स. कीं. कीन्नर. कीं. कींपुरुष. गु. गरुड. गं. गंधर्व. म. महोरग. आ. आदीदई
ने. दे. देवतानासमुह. नि. नीग्रंथना. पा. सीद्धांतथकी. अ. अतिक्रमावी
(च्यलावी,) नशके. नि. नीग्रंथना. पा. सीद्धांतना. नि. संका रहीतछे. नि.
अन्यधर्मनीवांछारहीतछे. नि. धर्मनोफलतेसंदेहरहीत छे. ल. लाध्या.

छे सुत्रनाअर्थजेने. ग. ग्रह्याछे. पु. पुछयाछे अर्थजेणे. अ. सन्मुखजाण्याछे अर्थजेने. वी. निश्चेकर्याछे. य. अर्थजेणे. अ. जीवअजीवनाभेद. शा. पे. धर्मरूपरागेरंगेकरी रंगाणाछे जेहने. अ. अेह आउखावंत. नि. नीग्रंथनोभाख्यो. पा. सीद्धांत जिनमार्ग. अ. अर्थ (सार) छे. अ. परम (उत्कृष्टो) मोक्षनोअर्थछे. सेष पुत्रकलत्रादी. अ. अनर्थ (असार) छे; अे दर्शनगुण २. हवे चारीत्रगुणकहेछे– ऊ. ऊंची. फ. फडीअे भोगल. अ. उघाडांछे घरनांबारणां जेहनां. ची. प्रतीतछे अंतेउरनेविषे. प. पारका घरनेवीषे. घणाआचार सीयलव्रतनी वस्तवुं, त्याग, पोषह, देसावगासीक. चा. चउद्दस. अ. आठम. उ. अमावास्या तथाकल्याणकतीथी. पु. पुनमत्रण. चउमासासंबंधी तेवीषे प्रति पूर्णआठपहर. पो. पोषा भलीपरे अतीचाररहीत. अ. पालताथका. स. श्रमण. नि. नीग्रंथने. फा. अचीतदोषरहीतशुद्ध. अ. अन. १, पा. पाणी. २ खा. सुखडी, मेवो ३. सा. मुखवास ४. व. वस्त्र ५. प. पात्रां ६. कं. कांबलीनीभात ७. पा. रजोहरणे करीने ८. पा. पाढीयारो (पाछुं देवुं) ९. पी. बाजोठ १०. फ. पाटीयां ११. से. उपाश्रयतथापाट १२. सं. संथारो (डाभतृणादीक) १३. ऊ. ओषधभेषधादीक १४. प. प्रतीलाभता (वोहोरावता) थकां. आ. यथायोग्य (पोतानीशक्तिप्रमाणे) त. तपस्याकरताथका. अ. आत्माने भावताथका जिनमतनेविषे वीचरे.

अेकरणीनाकरणहार नित्यप्रत्ये अेहवी करणीकरेछे ते श्रावक कहीये. पण देहरां कराव्यां नथी, प्रतिमा पुजी नथी, तेमसंघपण काढ्यानथी.

२७ सावद्य धरमकरणीमां जिन आज्ञा नथी ते विषे. वलीसावद्यकरतव्यसहीत धरमकरणी होवे ते मध्ये भगवंतनीआज्ञानथी, करणहारनीईच्छा जाणवी ते करतव्य.

१. सुबुधीप्रधाने जितसत्रुराजाने बुझववामाटे पाणीसमार्यो ते आपणी ईच्छा.

२. श्रीमल्लीनाथस्वामीये मोहनघर कराव्यो ते आपणी ईच्छा.

३. आणंदश्रावके न्यातन माडीते आपणी ईच्छा.

४. कोणीकराजायेनगरसीणगार्यो ते आपणी ईच्छा.

५. धर्मघोषआचार्येनागेसरीनेकहीते आपणी ईच्छा.

६. प्रदेशीराजायेदानशालामंडावीते आपणी ईच्छा.

७. चीतसारथीयेघोडानामीसकर्योप्रदेशीनेआण्योते आपणी ईच्छा.

८. सुरीयालदेवतायेनाटीककर्योते आपणी ईच्छा.

९. अभयकुमार,जयसेरार,पदमोत्तरराजायेअठमकर्योते आपणी ईच्छा.

१०. द्रुपदीयेप्रतिमापुजीते आपणी ईच्छा.

११. श्रेणीकराजायेसेवकसाथेसाधुनेथानकनीआज्ञादेवरावीते आ० ई०

१२. कोणीकराजाजेनीस्तवपाठदीधी ते आपणी ईच्छा.

१३. दीक्षामोहच्छवठामठामकीधाछे ते आपणी ईच्छा.

१४. श्रीकृष्णेदीक्षानीदलालीकाढेद्वारकामांपडहोईरव्योते आ० ईच्छा.

१५. ईंद्रतथादेवतायेजन्म,दीक्षा,नीर्वाणनामहोच्छवकर्याते आ० ई०

१६. देवताअठाईमहोच्छवकरेते आपणी ईच्छा.

१७. जंघाचरणप्रमुखसाधुलबधीफोरवेते आपणी ईच्छा.

१८. अंबडश्रावकसोसोघरेपारणोकरे तथावासोवसेते आपणी ईच्छा.

१९. चमरेंद्रभगवंतनीनेश्रायकरीते आपणी ईच्छा.

२०. संखश्रावकेजमवोलेलोपरठ्योते आपणी ईच्छा.

२१. माहासतकश्रावकसंथारामांस्त्रीनेकठोरवचनबोल्याते आ० ई०

२२. तेतलीप्रधाननेपोटलदेवतायेमायाकरीसमजाव्योते आ० ईच्छा.

२३. तीर्थंकरनेसंवछरीदानआप्याते आपणी ईच्छा.

२४. देवताप्रतिमाडाढाओपुजेते आपणी ईच्छा. जेमांजिनआज्ञा नथी.

२८. द्रव्यनीखेपाविषे. हींस्याधरमी कहेछे, तुमे द्रव्यनीजेपोषद नीकनक्षएछे,त्यारेकेजलदेवनासाधुनेचोवीसंस्तवआवस्यककीम चलोहशे तेचोवीसतीर्थंकरतो हवां थयानथीतेहनेनवांदे. त्यारेभाव निजेपेतो केवलदेवहीजछे कनेवांदेचोवीसंस्तवाकीमथातोहसे,

एमगुणरहीत द्रव्यनीक्षेपो मनावीए छे गुणरहीत थापना मनावे छे मवे जास करे. ते उत्तरः सुत्र मध्ये तो अनुजोग द्वारमां आवस्यकना छ अध्ययन कह्या छे. सावज जोगवीरइं १ उक्कीत्तण २ गुणवन्तेय पडीवत्ती ३ खलीयस्सयनंदणा ४ वणतितिगछ ५ गुणधाररणा चेवइ॥ १॥ अर्थः- सा. सावज व्यापार पाप जेवी जे मनजोग, वचनजोग, कायजोग तेहनी वीरती ते समायक. १ उ. तीर्थंकरना गुणग्राम करवा नाम लणवां ते चोवीसंथो २ प. ज्ञान, दर्सन, चारीत्र गुणवंतनी भक्ति ते वांदणा ३ प. जणवा. ३ ज. व्रतने वीषे जे अतीचार तेहनो आलोववो ते पडीक्कमणा ४ प. वदे तु ४ आ. अतीचार रूप व्रणने गुज कते तेहनी ति. तिगीछा जो जे धर्म रूप काउसग ५ प. गु. व्रतने वीषे मूल गुण, उत्तरगुणनुं धरवुं ते पच्चखाण ६ ए छ आवस्यक.

ए छ अध्ययनना नाम छ कह्यां ते मां चोवीसंस्तवना तो लोक कहे छे जेहनो नाम तो उत कीर्तन कह्यो छे. ए उत कीर्त्तनने तीर्थंकर हुवा छे के होवे छे ते स्थानें वंदणा करे. चोवीशनो मेल नथी. जे द्रव्यनीक्षेपो होवे, आरगत मां होवे, अव्रती अपचखाणी होवे तेहने व्रतवंत, पांच छ गुणठाणा वालो कीम वांदसे? अने चोवीस जिन वांद्या वीन्या चोवीसंतो न थाय तो माहवीदेह जेत्रे तो चोवीसनो मेल नथी अनंता थया ने थाशे. वरतमाने तो वीजय दीठ एक एक होवे ती वारे चोवीशनो मेल न आवे ते माटे उत्कीर्त्तन अध्यायनमां जे जिनराज वर्तमान पणे होवे ते हने वांदे. जे महावीदेह जे कर्म जिन वांद्ये चोवीस संस्तव थाय, तो कंजल देवने पारे कंजल देव वांद्याथी चोवीसंस्तव कीम न थाय? ते वीचारी जोजो. पण द्रव्यनीक्षेपो पालवानो ठाम नथी रह्यो.

२९. स्थापना नीखेपा विषे. हींस्याधरमी कहे छे तुमे स्थापनानीक्षेपो नमानो तो आचार्य, उपाध्यायना उपगरणने संघटो कीम नथी करतां? सुत्र दसविकालीकना नवमे अध्ययने बीजे उदेशे अढारमी गाथामां कह्युं छे.

संघट्टाइत्ता काएणं ॥ तहा उवहिणामवि ॥ खमेह अवरा हमे ॥

वएजन पुणो तिय १८ अर्थ- सं.संघटो करीने.डा.डाया अेउरी.त.ती
महीं अवी. वली.ऊ.ऊपधीनो संघटो थयो होय तीवारे शीष्य अेम कहे.ज.
जमो.अ.अपराध.मे.माहरो.व.वली कहे नहीं करुंजी ज्यारई.अे संघटा घो
डअचीनयाति. वली. अेमां ऊपगरण ने तथा आच्यार्यने पग थकी संघट्या
तीवारे ईम कहे.जमो माहरो अपराध हवे हुं नहीं करुं अेले जे ऊपगरण, पाट,
सीज्या, संथारो, थापनानी आसातना टालवी कही छे. तेऊत्तरः अेगाथा
मां तो सत्य कह्युं छे, जे ऊपगरण आच्यार्यनी नेश्राय मां छे. जेम शरीर प्र-
योग परणम्या पुद्गल छे तीम ऊपगरण पण प्रयोग परीणम्या द्रव्य छे.
तेहना लोगमां आवे छे. आच्यार्य भावनी जेपे छे, तीम ऊपगरण भाव
नी जेपाना लोगनाछे शरीरनी परे. वली कह्यो जमो अपराध वली नहीं.
करुं, अे आच्यार्य थकी प्रतक्ष वचन छे ऊपगरण अचेतन जमाव्यो ने वांद्यो
सुं जाणे? अे ऊपगरणनी असातना टाली ते आच्यार्य सहीत ऊपगरण
नी असातना टाली छे. अे थापना कहेवाय नहीं. थापना तो कही अे,
जे आच्यार्य तो गया अने तेहना ऊपगरणनी पछे असातना टाले तो
थापना कहीये, पीण आच्यार्यना सयण, आसण शीष्य न भोगवे, असा
तना लागे ते माटे. पछे आच्यार्य वीहार कर्या केडे तेहीज सयाण आसण शीष्य
सुं जे भोगवे. जेम चंपा नगरीये आगममां प्रथवी शीला पट छे ते ऊपर भ
गवंते जेसीने ऊपदेश दीधो. अे ऊववाई सुत्रमां कह्यो छे. पछे भगवंते वि
हार कीधो पछे तेहीज पृथ्वी सीला पट ऊपर गोतम सुधर्मा स्वामी सभो
सर्या ते जगाके नजेठाई जन जेगा होय तो ऊपगरणनी असातना टाली क
हीये, अने जे ठातीवारे तो भगवंतनी भावनी जेपानी असातना टाली
कही. ईम आच्यार्यना ऊपगरणनी पण जाण जो. तथा तमारे मते ऊपगर
णनी, थापनानी, मोटेरानापगलां थाप्या होय तेहनी असातना टाल
वी कहो छो. अेले जे तो गुरुना छायंडानी छांया पडे छे, ते ऊपर पण पग देवो न
घटे, जे छाया गुरुनी नाहरी ते माटे तथा गुरु केडे शीष्य चालतो होय तेहने गु
रुना पगनां छांया पड्या ते ऊपर पण पग देवो न घटे. जे मुया गुरुना पगलां पु
जो छो, तो जीवता गुरुना पगलानी तो आसातना टालो, पण अेटलो वीवेक नथी.

७० धर्मअपराधीने मारे लाभ कहेछे ते उत्तर.

वली हींसाधर्मी कहेछे. उत्तराध्ययनजारमे गाथा जत्रीसमीमां ब्राह्मणनापुत्रे छता मार्या त्यारे ब्राह्मणने हरकेसी मुनी ये कह्युं छे. पुव्विंच इह्हिंच अणागयंच ॥ मणंपदोसोनमे अथिकोइ ॥ जख्खाहु वेयावं पडियं करेति ॥ तम्हाहु एए निहया कुमारा ॥ ३२ ॥ अर्थः पु. पुर्वकाल, वर्तमानकाल. अ. अनागतकाल. य. पुरणे. म. प्रदेष. मे. मुजने. अ. केन हींकोई अल्पमात्रपण. ज. जक्षने नणी. वे. वेयावच. क. करेछे. तं. ते माटे. ए. ते मन अ. नि. हणेया. क. कुमार.

जे मारे तो त्रण काल मांजे छोकरा उपर द्वेष नथी पण जक्षमा हरी वेयावच करेछे तेणे ए कुवर मार्या. बुवो एकामने हरकेसी मुनी ये वेयावच करी जोलावी. तेमाटे अपराधीने हणतां दोष नहीं, एम करीने साधुभक्ति ठरावेछे. तेउत्तर. एह्वी मनुष्यने मार्ये भक्ति जणोछो, तो तुमारे मते जु, लीख, मांकड, माकड, डांस, वीछी, सर्प, जुइ जव साधुना उपगरण माहीला जाधाकारी होवे वे हने तावडे नाजवा, मारवा सुजे कल्पे ने रा अपराधीने मारीने साधुने साता उपजवे ते हनो पाप तो नथी, तो जुग प्राणीने मारतां शंका यो की म छो? एह्वी भक्ति तो अन्यतीर्थि सुलज जो धीहवे ते पण नथी करता. हजत पापथी बीजेछे. अने गण घरे तो सुत्र मां भक्ति कहीजोलावी तेतो हरकेसीनु कहीए कह्यु छे ते हरकेसीये एम कह्यु. ने हरकेसी मुनी तो छद्मस्थ छे. त्यार भाषाना जोलणहार छे माटे ते साध्यनी कली. केवली भगवंत एका मने भक्ति न जणे. एह्वी भक्ति ने मारग मांइ रची कही होयतो गोसालो भवतो केम नय? ते वीचारो. तथा आचारंग मां कह्युं साधुना वाये जेठा छे अने नावडी यो रीसाणो थकी पाणी मां जोले तो ते समये भगवंत नी आज्ञा एछे जे, तं नो सुमीणे सीया दुमीणे सीया नो उचायंय मणं नियबेजा नो ते सिंबालाणं घायाए वहाए समुठेजा ॥ अर्थः तं. ते. नो. नहीं. सु. भलु मन करे नहीं. तेम. दु. माठुं मन पण करे नहीं. ते हुंमरी जइशे. नो. तेम उंचा मन नो पण वीचार करे नहीं. नो. ते जालज ज्ञानी (नाजवावाला) तेनी घात पण चींतवे नहीं. व. तेम ते ने पकडीने वढ्ढ-

ं जेमपणथीतवेनहीं.

मनमांपणश्रेजनआणवोकह्यो.तेनापुत्रादीकनीघातनथीतवेतोप चंद्रीमार्यथीकेवितरागभक्तिकरीकेमजाणेरअजेतोमीथ्यातमोहनीकर्मनो उदयजमारेछे, अे अनार्यनीपरेछवहींसाजीसुगगणताजनथी.

३१. वीस वेहरमानना नाम विषे. हींसाधर्मिकहेछे,तमेसुत्रउरमा नोछेतोकहोवीसवेहरमानजानामक्यासुत्रमांछेरनेतेसुत्रमांनथीतोमा नोछोकीमरतेउत्तर.सीद्धांतजंबुद्वीपपन्नतीमध्येकह्युंछे,जंबुद्वीपमांज घनपेरतीर्थंकरहोयजनेअढीद्वीपमांरहोयन.अेटलुंकह्युंछे.तेवीस सासवताहोवेज.सेजनालजनानेश्रीमंधीरमनुजनामकहेछे.तेतोसुत्रमां नथीअजनेसुत्रथकीमलतांपणनथी.तेकीम.वीपाकसुत्रेसुजविपाकमध्ये जेअध्ययनेकह्युंछे.भद्रनंदीकुमारपुर्वभवेमाहाविदेहखेत्रमांपुंडरगणी नगरीनेविषेजुगबाहुजिननेप्रतिलाभ्यासंसारपरीतकर्योमणुसाउआए निबधे इहनुपन्ने अेमम्माहावीरस्वामीयेगोतमनेकह्युंतजुवभद्रनंदी कुमारे(माहावीरपासेसंजमपणलीघोधर्मग्रहांकेजसावतीवजयमां श्रीमंधीरनामेतीर्थंकरतोनथीकह्या.जुगबाहुनामेकह्याछे.तुमेकहोछो मंधीरस्वामीअतरमा,अढारमाजिननाअंतरेजनम्याछेवीसमानेपारेदी क्षालीधीछे.आवतीचोवीसीमांमुक्तिजसे.पणअेसेजेनामभल्योनथी. वलीवीसनामनियमांजेहीजछेतेमनथी.अजनामनीलजनाछे.ज्ञानी जाणेतेजरवीसनामपरंपराथीकहेछे.अेवातनोपक्षपातअमारेनथी तेजाणजे.

३२ चैत्य शब्दे सुत्रमां साधु कह्याते कहेछे. १ चैत्यंशब्देतीर्थंक रतथासाधुकह्याछे.प्रथमतोश्रीसुयगडांगनेबीजेसुतखंधेसातमेअ- ध्ययनेगोतमेउदकपेढालनेकह्युं. आउसंतो उदगा जेखलु तहारुव स्स समणस्सवा माहणस्सवा अंतिए एगमवि आयरियं धम्मियं सु वयणं सोचा निसम्म अपणो चेव सुहुमाए पडीलेहाए अणुत्तरं जोगखेम पयलंभि एसमाणे सोवितावि तं अढाइ परीयाणइ वंदइ नमंसइ सक्कारेइ समाणेइ कल्लाणं १ मंगलं २ देवयं ३ चेइयं ४ पजूवासई

अर्थ-आ.अहोआउ.जावंत.उ.उच्छ.ने.के.लोकनेविषे.त.तथारूप.स.श्र मण.मा.ब्राह्मणनी.अं.समीपे.अ.अेकपणे.आ.आर्य.ध.धर्मसंबंधीयो. सु.रूडुवचन.सो.सांभलीने.नि.सम्यक्प्रकारे.हृदयेधारीने.अ.आपेण थकी.सु.रुडुसाधुनीपरेतिक्षणबुद्धकरी.प.आलोचीने.अ.आ.रुपराअेह वुप्रधान.अ.सर्वथी.उत्कृष्ट.अे.रुडुमुक्तिसाधवाअेग्य.प.प.हलाधुंअेता वताअेहथकी.भ.अेकभेदरूडुलाधुं.से.तेपुरुषनेपण.ता.पहीसोलोकीकपणे. तं.तेउपदेशनोदेणहारनो.अ.आदरकरे.प.अेपुन्यअेसुंदरीलणे.व. तेहनेवांदेतेहनेआगसेअंक्सीकरे.न.मस्तकनमाडे.स.वस्त्रादीपडी लाले.स.अन्युस्थानादीकसनमानदेई.क.तथाकल्याणकारी.मं.मंगलीक.दे.धर्मदेव.चे.चैत्यमननेप्रसन्नकरीसाधुने.प.सेवाकरे सामान्यलोकपणहीतोपदेशदातारनेपुन्यकरीसुंदरवाअनुत्तरधर्मनाउप देशनादातारकेईकवंदनादीकपांच्छेमही.त.थापीतेणेसांभलनारेते परमार्थोपकारीलणीयथारीक्तिविनयादीकसमाचरवुं.

ईहांत्यारनामसाधुनातेमाटेअत्रचैत्यशब्देसाधुजाणवा.

२ श्रीठाणांगत्रीजेठाणेपेहेलेउद्देसेसुलद्दीर्घअणेजोजांघेतीहां.

तहारुवं समणंवा माहाणंवा वंदित्ता नमंसित्ता सक्कारेत्ता सम्मा णेत्ता कल्लाणं १ मंगलं २ देवयं ३ चेइयं ४ पुजवासीता. अर्थ-त.त थारूप.स.श्रमण.मा.माहणने.वं.वांदे.नं.नमस्कारकरीने.स.वस्त्रादीके सत्कारदेई.स.सनमानदेई.क.कल्याणकारी.मं.मंगलकारी.दे.धर्मदेव, चे.ज्ञानसहीतछे.प.शेवाकरे.चैत्यसाधु.

३. ठाणांगत्रीजेठाणेत्रीजेउद्देसेदेवताथईधर्माचार्यनेवांदवाआवे. आयरिएतिवा १ उवज्झायतिवा २ पवतिएतिवा ३ थेरेतिवा ४ गणी तिवा ५ गणधरेतिवा ६ गणावछेदतिवा ७ वंदामी नमंसामी सक्कारे मी समाणेमी कल्लाणं १ मंगलं २ देवयं ३ चेइयं ४ पजुवासामी. अर्थ-आ.धर्माचार्यछे.१ उ.उपाध्यायछे.२ प.धर्मनाप्रवर्तावण हारछे ३.थे.थीवरसाधुछे.४ ग.गणीगच्छाधीपती.५ ग.गणधरते लगवंतनाशीष्य ६ ग.गच्छनोअंसलेईसाथेकैसमुदायतेलेईवीचरे.

७. अेसातने.वं.वांदुछुं.न.नमस्डार डरुं.स.सत्डार दउं.स.सन्मान दउं.ड.डल्याणडारी.मं.मंगलडारी.दे.धर्मदेवने.चे.ज्ञानवंत.प.सेवा डरुं.अेम लणीने आवे.अत्र चैत्य डे तां साधु न.

४. ओथीगणेथांदवा जायेती हांपण अेसातनेपाठ अेहीज छे.

५. लगवतीसतडजीने उदेसेपेहेलेजंघडे अेम च्यीलख्युं समणं भगवं महावीरं वंदीता नमंसित्ता सक्कारेमी समाणेमी कल्लाणं मंगलं देवयं चेइयं पजुवासामी ॥ अर्थ— स.श्रमण.ल.लगवंत.मं.महावीर.वं.वांदुछुं.न. नमस्डार डरुं.स.सतडार डरीने.स.सनमान डरीने.ड.डल्याणडारी.मं.मंगलडारी.दे.धर्मदेव.चे.ज्ञानवंत.प.प्रत्ये.सेवा डरुं छुं.ईहां अरीहंत तचैत्य.जंघडे प्रतिमानथी संलारी.

६. वलीजंघडे प्रत्यक्ष लगवंतने वंदना डीधी.त्यांपण तेपाठ छे.

७. वलीसतडजीने उदेसेपांचमे तुंगीयाने श्रावडे अेम च्यीतव्यु थेरे भगवंते वंदामी नमंसामी जाव पजुवासामी अत्रथीवर लगवंत ते चैत्य लणवा.

८-९. सतड अगीयारमे उदेसे नवमे सीवराजऋषीः तथा सतड अगीयारमे उदेसे अगीयारमे पोगलनामे परीव्राजडे ईम डह्युं. तंगामीणं समणं भगवं महावीरं वंदामी जाव पजुवासामी एयंणे इहभवे परभवे हियाए जाव भवीस्सई॥ अर्थ— तं.ते लणी हुं.मणी.स.श्रमण.ल.लगवंत.म.श्री महावीर प्रत्ये.वं.वांदु.न.नमुं.प.सेवा डरुं.अेजे डणे.क्षमाने ईहांलवने विषे तथा परलवने विषे ईत्यादि अणुगामी पलाय हुसे.ओरजालगे डह्यो.अत्र चैत्य ते श्री महावीर लणवा.

१०-११ सतड नवमे उदेसे तेत्रीसमे ऋषलदत्ते देवानंदाने डह्युं.सतड बारमे उदेसे बीजे जयंतीये मृगावतीने डह्युं ते पाठ पण अेमज.

१२ सतड अगीयारमे उदेसे बीजे आलंलीयानगरीना श्रावडे लगवंतने वं.था.तुंगीयानगरीना श्रावडनीपरे.

१३ सतड बारमे उदेसे पेहेले संख श्रावड आलंलीयाना श्रावडनी.

परेवंदणादीधीजेतेरहामनलताकह्या.

एयंणे इहभवे परभवे हिआए जाव अणुगामीयत्ता ॥ जेलगेपुरा
पाठनाजालवाकह्या. तेयारहामेमाहावीरने चैत्यकह्या.

घलीसतकसोलमे उदेसे पांचमे गंगदत्त देवताजे चीतव्युं.

समणं भगवं महावीरं वंदामी जाव पज्जुवासामी ॥

१५. सतकत्मेउदेसे दसमेसकेंद्रेश्री महावीरवांद्यात्यांयतेपाठछे.

१६. रायप्रदेसीअमसकंपालगरीयेंरह्या. ,, ,, ,,

१७. अलीयोंगी देवतायेकह्युंतथापोतेसयमेवजाण्या.

१८. सुरीयाभेतथाविन्यपोलीयेते नव्अनेरादेवतायेप्रतिमापुज,
उठपुछतथा अभीयोगीदेवतायेप्रति मापुज वतावीन्देसीद्धायतनमां
जेइसोनेजाठन्निनपडीमानेडाढाअनेतुभनेतथासुरीयाभेविमानवासी
देवताये अचणीजाउं वंदणीजाउं जाव पजुवासणीजाउं कह्युंतेमांपण
कल्लाणं मंगलं देवयं चेइयं पजुवासणीजाउं कह्युं तेरजीलुलवुं नहीं.पुर्व
लरुन्दसनेपण अजणीजाओ जाव पजुवासणीजाओ अेरलाजोलकु-
ह्याछेतेलोईकसंजलीकल्याणं प्रमुंजन्नणावा. तीमप्रतिमानापणइह
लोकसंजंधीकल्याणंप्रमुजन्नणवा. पुर्वेसाधुंतथालगवंतनीपेरेकल्याणं
प्रमुजलोकोत्तरपक्षन्वानहींतेकेमन्लव्य, अलव्य, समदृष्टी, मीथ्या
दृष्टीसर्वपुजेछे. तेमाटलोईककल्याण.

१९. दसासुतजंघमांदसमाअध्ययनेंशन्नश्रेणीकेचेलणानेकह्युं. तहा
रुवाणं अरहंताणं भगवंताणं जाववंदामी नमंसामी सक्कारेमी स-
म्माणेमी कल्लाणं मंगलं देवयं चेइयं पज्जुवासामी एयणं इहभवे
परभवेइ हियाए५ बोल ॥ अर्थ- त. तथारुप. अ. अरीहंतने भग-
वंतने. ल. लगवंतने. व. वंदत. नं. आपणेस्तवीअें. न, आपणेप्रण
मीयेकायथकी. स. आपणेसतकारकरीजे. स. आपणेसनमानदईअे.
क. कल्याणना हेतुतेकल्याण. मं. पुरीत टलेते मंगल. दे. देवछे. चे. तेचैत
वीरचीत्तप्रसन्नकरीअे जेहवानें. प. पर्युपासनातेसेवा कर्ये. जे. अेलगवंत
ने वंदनादीकआपणने ईं. इह लवनेविषे. प. परलवनेविषे. ही. हीत

तेपथ्यतेहने १.सुजनेअर्थे २.क्षमानेअर्थे जेटलेसंगतें.३ मोक्षनेअर्थे ४.भवतआनुगामीकरतेभवनीपरंपरायेसुखानुंजंपनोकारणहोसे.ए पांचबोल.अत्रचैत्य श्रीमहावीर.

२०.उववाईमांघणाबोलछेजेमकहे. समणं भगवं महावीरं वंदामि जाव पज्जुवासामी कहेतांश्रमणभगवंतश्री महावीरनेवांदणेत्तवीजे.भवत पर्युपासनातेसेवाकरीजे.अत्रचैत्यतेश्रीमहावीर भाषा.

२१.रायप्रसेणीमध्ये केशीसर्व अत्रचैत्यतेसाधुभणाषा.

२२.वलीप्रदेसीजेधर्माचार्यनीभक्तिवजाणीतीहांकह्युं.जे जथेव धमारियं पासेजा तथेव वंदिज्जा जाव पज्जुवासेजा कहेतांज्यहांदेखेधर्माचार्यनेदेखेतीहांवांदेभवतपर्युपासनाकरे.अत्रचैत्य तेसाधु.

२३.उपासगदशामांआणंदेकह्युं.अन्यतीर्थिनादेव १.अन्यतीर्थिनागुरु २.अन्यतीर्थिये ग्रह्याजिननाचैत्य ३.तेवांदुनहीं.बोलावुनहीं.दानदउंनहीं.इहांअन्यतीर्थियेग्रह्याचैत्यतेसाधुपणप्रतिमानहीं.जे.प्रतिमाचैत्य होयेतोबोलकीमकरे घननीअजीमकरेतेमाटेचैत्यतेसाधुभणाषा.

२४.जेमउववाईमांअंबडनेअर्थीकहेश्रणबोलवोसराव्या.तेआणंदनी पेरेलोराव्यातेबोलआणंदथईनेमुघाकीमपडेरतेमाटेअरीहंततेथातेतो अरीहंतनेअरीहंतनीप्रतिमाजेजेदेवमध्येआव्या.तोगुरुसाधुवांदवानोपाठकीहांरतेमाटेअत्रचैत्यतेसाधु.

ऐचोवीसस्साजचैत्यनीकहीं.तेमांअरीहंतनेसाधुनेचैत्यकह्या.तेज्ञानवंतमाटेतलणीकह्याछे.

२५.ज्ञाननेचैत्यसमवायंगेकह्योछेतेकहेछे.एएसिणं चोवीसाए तिथयराणं चोवीसं चेइ रुक्खा पन्नंता चोवीस चैत्यवृक्षकह्या.जेवृक्षहेठेकेवलज्ञानउपनोतेवृक्षचैत्यवृक्षकहीसे.चैत्यर्थ.तेकह्या

जेवृक्षहेठेकेवलज्ञानपाम्यातेज्ञानचैत्यनीनेश्रायेवृक्षनेचैत्यकह्यां.

२६.वलीसतकवीसमेउद्देसेनवमे चेइयाइ वंदीतए कह्युं.तीहांश्रीवितरागचैत्यनेवांद्याछे.मानुजोत्तरपर्वतेप्रतिमांनासीद्धायतननाकुटमुलथीनथीकह्या तेमाटे.

२७. तथा अमरेंद्रने आसाचे अरीहंतेवा अरीहंतचेइयाणिवा अणगारेवा भाणी अप्पणो निसाए उठं उप्पयंति कह्युं छे हांपण "अरीहंताणं भगवंताणं अणगाराणं" शब्दे अेकज अरीहंतना भणवा पाछो सक्के द्रेवीयार्यो त्यांयेछ नाम मुलगो नथी. "अरीहंताणं भगवंताणं अणगाराणं" शब्दे अेकज अरीहंतना भणवा. पाछो सक्के द्रेवीयार्यो त्यांपण अेछ नाम मुलगो नथी. अेत्रण शब्दे अरीहंतना अ चैत्यशब्दे प्रतिमानीने आश्रय होयतो अमरेंद्रना भवनमां सास्वती हती. वीछे. लोके, द्वीप, समुद्रपण सास्वती प्रतिमा हती, उंचुं मेरुपर्वते प्रमुजेतया सुधर्मविमानेसीद्धायतनमां नक्कइ हती तेहनेसरणे डीमनगयो? प्रतिमानीने आश्रय करी नहीं.

२८. वसी उत्तराध्ययने वनवृक्षने पण चैत्य कह्यो. अध्ययन नवमे गाथा नवमीना पेहेलाजे पदमां मिहिलाए चेइएवच्छे॥ सियबायमाणे रमे कहेतां मीथीलानगरीने विषे उद्यानमाह वृक्ष हतो, सीतल छाया छे जेहना लेथो, मननेरमणीक तथा उत्तराध्ययन २० मे जीण गाथानाथो थापदमां— मंडी कुछिसी चेइए कहेतां मंडीकुक्षी नामा वनने वीषे.

२९. ज्ञानवंत माटे न्यक्षने पण चैत्य कह्यो. उववाईमां पुर्णभद्रव्यंतरनुं स्थान कहे छे. सचे सचोवाए बहु जणस्स अचणिजे वंदणीजे पुजणिजे सक्कारणिजे कल्लाणं मंगलं देवयं चेइयं पज्जुवासणिजे ॥ अर्थ— सं. सांप्याछे. स. सांप्यो. प. उपायछे. ज. घणा. ज. लोकने. अ. अरचवा योग्य छे. वं. वांदवा योग्य छे. पु. पुजवा योग्य छे. स. सत्कार करवा योग्य छे. क. कल्याणकारी. मं. मंगलीकनो करण हार. दे. प्रत्यक्ष देव रुप. चे. देवतानी प्रतीमा. प. सेवा करवा योग्य.

३०. आरंभने ठामे प्रतिमाने पण चैत्य कह्या छे.

३१. पुढवी हिंशंति मंदबुधिया कहेतां पृथ्वीकायने हणे माठीबुद्धीवाला तथा पायमे आश्रव द्वारे चैत्यपरीग्रहमां कह्या तीहां; तथा पांचमे संवर द्वारे प्रतिमा भवीनी जेथी सां जेत्रणे ठामे प्रतिमाने चैत्य कह्या.

३२. देवलोकमां चैत्यवृक्ष कह्या छे. ते मतिमानी अत छेते माटे.

एमसीद्धांतमांचैत्यशब्दघणाठामेकह्योछे.पछेजेहवोठामहोवेतेह वो "चैत्यशब्दनो" अर्थ जाणवो.

३३ धर्म करणीना फल कह्या ते विषे. सीद्धांतमां दससमा-चारीनाफलउत्राध्ययनछवीसमे कह्यां.तीर्थंकर गोत्रबांधवानावीस प्रकार ज्ञाताआठमेअध्ययनेकह्यां,तप,संजमनाफलतुंगीयाअधीकारेक-ह्यां;तणतेरबोलना फल उत्तराध्ययन ओगणत्रीसमे कह्यां.तपस्याना फलउत्तराध्ययनत्रीसमे कह्यां.प्रवचनमातापाल्यानाफलउत्तराध्यय नचोवीसमे कह्यां.ब्रह्मचर्यनाफलउत्तराध्ययनसोलमे कह्यां.दसवे यावंचनाफल ठाणांग, भगवती,उववाई,वियहारसुत्रे कह्यां,पणप्रतिमा घडाव्या.भराव्या,संघकाढवानाफलतथावीधीकोईसुत्रेकह्यांनथी.जेते मनुष्यलोकमध्येसुत्रमांप्रतिमापुजा.एकद्रुपदीएकरीछे.तेपणनिर्णयन थीकरताके;क्यातीर्थंकरनी,कोणेकरावी,क्येवारेकरावीतेमांकोईनुंनाम ठामपणनहीं.अनेपुजानीविधीतेपणअविरतीदेवतानीभलामणदीधी. आणंदकामदेवादीकश्रावकनीभलामणपणनथी.पुजापणछकायनावध सहितभगवंतनेनकल्पेतेहथी.वलीतुमेजाणप्रतिमापुजोछो.तेनेवस्त्र. स्त्रीनोकारसनथीकरता,जेअभोगीदेवनीप्रतिमामाटे.त्यारेएटलुंव धीविचारताजेस्त्री,वस्त्रनातोभगवंतअभोगीछे.तोसुंफुल,पाणी, धुप,दीपनाभोगीछे?भगवंतनेतोएकेवस्तुनकल्पे,त्यारेसुंजाणीने प्रतिमापुजोछो?साह्मोभगवंतनेकलंकलगावोछो.जेअभोगीने भोगकरावोछोतेसारंकरतानथी.

३४. महीया शब्द फुलथी पुजा कहे छे ते विषे. हींसाधरमीकहेछे लोगस्समध्ये कीतीय वंदीय महीया पाठछेते "महीया" शब्देफुलथी पुज्याकह्याछे.एवोजोएअर्थकहेछे.तेउत्तर.

जेलोगस्सना करणहारतोगणधरदेवछे;साधुसाधवी,श्रावक,श्रा विकानेसीखववोसंजमी,वीरती,सामायक,पोषानाधणीसावद्यकरणी नोउपदेशनदीये.अनेतुमे "महीयांशब्दे" फुलपुजाकेनाकह्याथीजा णी?गणधरनाकह्याथीजाणीछे?गणधरनेपुछेजेफुलनीपुजाकरे?

तीर्थंकर हाल थाजासुं केहुं जे कांम गणधर पोते नकरे तो कांमनी जीवने आज्ञा केम दीये? गणधरने तो नवकोटी ये पच्चखाण छे. सावद्य करणी त्रीविध करवाना पच्चखाण छे, ने महीमा शास्त्रे तो भाव पुजा कही छे. जे पुजा ने भगवंत सतकारे छे ते करवी कही छे. अने कुसमथकी भगवंतनी पुजा गणधरे जनावी होय तो पांच अभीगम साचवतां सचीत वस्तु समोसरणमां आणपांनीना केम कहे? ते वीचारजो.

३५. छकायना आरंभ निषेध्यानो आलावो. श्रीआचारंगने प्रथम सुतोखंधे सस्त्रपरीज्ञा अध्ययने छ उदेसा छे. तेमां छकायनो आरंभ नीषेध्यो छे तीहां एम कह्युं छे ते. तथ खलु भगवया परीन्ना पवेवेइ इमस्स चेव जीवीयस्स १ परि वंदण २ माणण ३ पुयणाए ४ जाइ मरण मोयणाए ५ दुखपडी घायहेतु ६ ॥ अर्थ—त. त्यां क. कर्मबंधनना कारणने वीषे. ख. नि. निश्चे. भ. भगवंत प. ज्ञान बुद्धीये. प. हींसाये कर्मबंध, त्याये करी नीर्जरा. आ. एम ज्ञा कही. इ. ए. ए. जी. जे. पुरण. ज. जीवतव्यना अर्थे १. प. प्रसंसाने अर्थे २. मा. मानवाने अर्थे ३. पु. पुजासलाधा पामवाने अर्थे ४. ज. जन्म. म. मरण. मो. मुकवाने अर्थे. प. दु. संसारी दुःख. प. टालवाने अर्थे ५.

ए छ कारणे छकायनो आरंभ करे छे ते ने अकुल थाशे ने.

तंसे अहियाए तंसे अबोहिए कहेतां ते पृथ्वीना आरंभ ते पुरुषने अहीतनो अर्थ होर्ये, ते आरंभ तेने बोध जीव अण पामवानो अर्थ होय. अहीतना कारण थासे. अबोधी ते मीथ्यातनो कारण थाशे. वली.

एस खलु गंथे १ एस खलु मोहे २ एस खलु मारे ३ एस खलु नीरे ४ कहेतां ए पृथ्वीनो आरंभ, नीश्चे कर्मबंधनुं कारण १. ए नीश्चे अज्ञानपणानुं कारण २. ए नीश्चे अनंत मरणनुं वधारनार ३. ए पृथ्वीनो आरंभ नीश्चे नरकनुं कारण ४.

ए छ कारणनी हींसा कही. तमे धर्म हेते हींसा करो छो ते छ कारणमांहे छे के जाहेर छे? सातमुं कारण तो हींसानुं भगवंते कह्युं नथी. ए ने जे पुजानी हींसाना फल लागे के न लागे? अने समदृष्टी संसार हेते छ कारणमां अर्थ पाप करे छे, पण पांडु जोजनणे छे ते पोते करी अहवां फलन लागें. ने तमे

तोपुन्यले आरंभकरीनेअनुमोदे छे आरंभवधारवानाकामी छे. लभारीसीगतीयाशे तेसुत्रन्याये वीचारी लेजो.

वलीजे हीनपंथमे उद्देसे वनस्पति नेमनुष्यनो तुल्यपणो कह्यो ते.
इमंपि जाइ धम्मियं एयंपि जाइ धम्मियं १ इमंपि वुढीधम्मियं एयंपिवुढी धम्मयं २ इमंपि चित्तमं तयं एयंपि चित्तमं तयं ३ इमंपि छिन्नसो मि-तियं एयंपि छिन्नसो मितियं ४ इमंपि आहारगं एयंपि आहारगं ५ इमंपि अणित्त्यं एयंपि अणित्त्यं ६ इमंपि असासयं एयंपि असासयं ७ इमंपि च-यावच्चयं एयंपि चयावच्चयं ८ इमंपि विपरिणाम धम्मियं एयंपि विपरिणाम धम्मियं ॥ ९ ॥ अर्थ: ई. जेम मनुष्यने शरीर. ज. जेम जन्मने. ध. स्वभावे जन्मा छे. अ. ए मनुष्यनुं शरीर. ज. जन्मनुं. ध. स्वभाव छे. १. ई. ए मनुष्यनुं शरीर. वु. वृद्धस्वभाव पामे छे. अ. ए वनस्पतीनुं शरीर पण. वु. वृद्धी पामे छे. २. ई. एम मनुष्यनुं शरीर. चि. चेतनावंत छे. अ. एम ए पण चेतनावंत छे. ३. ई. ए मनुष्यनुं शरीर जेम. छी. छेद्ये. मि. मुझाय. अ. तीम ए पण छेद्यो मुझाय. ४. ई. ए मनुष्यनुं शरीर जेम. आ. आहार लीये. अ. तेम ए पण आहार लीये ५. ई. ए मनुष्यनुं शरीर अ. अनित्य अथीर. अ. एम ए पण अनीत्य अथीर. ६. ई. ए मनुष्यनुं शरीर जेम. अ. असास्वतुं (क्षीणक्षीण आवाची मरण). अ. तेम ए पण असास्वतुं ७. ई. ए मनुष्यनुं शरीर जेम. च. पुष्ट, अ. हीणुं थाय. अ. तेम ए पण पुष्ट, हीणुं थाय ८. ई. ए मनुष्यनुं शरीर जेम. वि. रोगादीके वणसवानो स्वभाव छे. अ. तेम ए पण रोगादीके करी. वि. वीणसे. ९.

ए आलावे "इमंपी" कह्युं ते वनस्पती आश्री अने "एयंपी" कह्युं ते मनुष्य आश्री सरखुं उपजवुं. वधी पामवुं. रोगपणुं. वीणसवुं. मरवुं सरखुं छे जाण्युं. ते वृक्षने कुहाडा मांणे ज्युं होय तो साधु हणे छे. छतां दुषण नथी. एवुं कहेतां परलोकनो भय नथी गणता. ते कहुं नथी. वनस्पतीनो संघटो करे तो सुत्रमां प्रायश्चित कह्युं छे. अने तेम वृक्षने हणतां पण वीचारता नथी. ए कुवा अधर्म करो छो.

२६ जीव दयासारु साधु खोटुं बोले कहे छे ते विषे.

हींसाधर्मिकहे साधुने विहारकरतां वच्चमां कोई वळी वागुरने पुछे के तमे क्यांई
मृगादीक दीठां तीवारे आचारंगने भाषाअध्ययने पहेले उदेसे कह्यो छे जे,
जाणेतिवा नोजाणंति नोवदेजा तीहांकोइमअरथकरेछे के जाणतोथको
(साधु) नथी जाणतो जेम ध्याने अर्थे जुठुंबोले, ओ वात सुत्रविरुद्धकहे छे.
सुत्रमां तो पांच आश्रवना कुळ सरखां कह्यांछे. कवळी गाथामां जुठाबो-
ल्या जेमां साधुने जीवनुं व्रत तोन कह्युं. साधु जुठुंबोले नहीं. "जाणंतीवाग"
कहेतां साधु जाणतोथको मृगादीकने, "नोजाणंती" कहेतां जाणुं छुं जेम
"नोवदेज्ज" कहेतां न कहे, ओटले मौन करीरहे. तीवारे हींसाने जुठुं जे
दोष टाल्या. ने जीवनुं व्रत पण पाल्युं. जेम सुद्ध अर्थ जाणवो. जुठुंबोलवा
नुं सुं काम छे. ने जेम सीद्धांतना अर्थ करव्यो स्योताल छो? दसविकालीक
मे अध्ययने पहेली गाथामां कह्युं छे जे. पन्नवं खलु भासाए । परीसंखा
य पन्नवं ॥ दोन्हं तुविणयंसिरवे । दोन्न भासे जसव्वसो ॥ अर्थः च-
यार. प्र. नी स्ये. भा. भाषाना स्वरुपने. प. जाणीने. प. प्रज्ञावंत साधु. दो.
सत्य असत्य १. असत्य २. ओजे भाषाने तु. पुरण. वी. बोलवानाउपयो
गने. सि. सीजे. दो. असत्य वीभाषाने १. सत्यासत्य २. ओजे भाषा
नबोले. स. सर्वथा प्रकारे.

ओमां असत्य अने मीश्रभाषा जे कारणेनी कारणे पण बोलवी निषे-
धीछे, वळी पन्नवणा अगीयारमे पदे कह्यो छे. सरीर प्पभवा भाषा
दोहि समएहि भासए भासं भासा चउप्पगारा दोनिय भाषा अणु-
मयाउ ॥ अर्थः स. सरीर प्रभावतापुर्वेकहीछे. पणार्थ हांकायजोगे भाषा
पुद्गलग्रहेछे "जाह अलम्हजाहुस्यामी गीणेय कोबेणंनिसरे. तह-
याएअणं भगेणठति" ओक समेकायाये ग्रहे. जीने समे वचन नीसरे
ओटले जे समये भाषा. ओक समये भाषाना पुद्गलग्रहे. जीके समये
भाषा अनुमत छे तेकही सत्यभाषा १ असत्यासत्या २ ओजे भाषा.

ओमां पण सत्य, व्यवहार ओजे भाषानी अणुआज्ञा तीर्थंकरे दीधी.
तथा आचारंग बीजे स्रुतखंधे भाषाअध्ययने पहेले उदेसे कह्युं छे जे.
अतीता जेय पडुप्पन्ना जेय अणागया अरहंता भगवंता सव्वेते एवा-

णिचेव चत्तारी भास एजाताइं भासिसुवा भासंतिवा भासस्सतिवा॥

अर्थ. जे अजे च. च्यार भाषानी अनंतने अनंते जेम नकह्युं ने तीर्थंकर च्यार भाषा बोले. ना. ते भा० सरूपने भासन हुवा. भा. भाषे छे वर्तमान क्रिन. भा० आगले तीर्थंकर भाषसे. अर्धमागधी भाषाये.

इहां हिंसाधरमी कहे. तीर्थंकरपण च्यार भाषा बोले. अेम करीने कुंबोलवुं जणे करे छे, अमते मकरीने कुंबोलवुं करेतो पछी हिंसापण करे. पण अेमनथी जेहा ताने श्रीतीर्थंकरने कुंबोलेने जे वात केम बोले. इहांतो अेम कह्यु छे जे नाणाक्कानातीर्थंकरच्यार भाषाना सरूपने परूपे छे. ते जे सत्य भाषादि करी ने च्यार बोलजावे छे. तेम जे अजनपी, जे अअजनपी; जे बोलवी, जे नबोलवी. तथा करले करीने बोलजावी अेम कह्यो छे. पण तीर्थंकरनु काज नहे अे अर्थ नथी. तथा समदृष्टी च्यार भाषा बोलतां आराधक पन्नवणा पद अगीयारमे कह्यो छे. अने असंजती च्यार भाषा बोलतां पण विराधक, तेमांथी हिंसाधरमी कहे सासननो उद्देस कयथो होवे, चोथो आश्रवसेव्यो होय, तो मुं कुं बोलवो, ढांकवो अेहवे समदृष्टीनु कुंबोले. अे अर्थ जोयेक हे छे. समदृष्टीच्यार भाषाना सरूपने यथार्थ जणतो थको बोले छे. तेमाटे यथार्थ भाखी थयो, आराधक कह्यो. अने मीथ्याती च्यार भाषा सरूप थकी अणजाणिना बोले छे ते माट वीराधक कह्यो. जेम अजणवुं तेतो ज्ञान छे. पण मीथ्यातनीने श्राये अण ज्ञान कह्या. तीमसमदृष्टी यथार्थ जणतो च्यार भाषा बोले तेपो आराधक. अने मीथ्याती सरूप अणजाणवीना बोले ते कारणे च्यार बोलतो वीराधक कह्या. इहां च्यार भाषा समदृष्टीने बोलवानी भगवंतनी आज्ञा नथी.

३७ नदी उतरे आनी आग्ना साधुने छे तेम फुलथी पुजा. हींसाधरमी कहे. अमे करीअे छे अेहवे तेनी आग्ना छे ते उपर दृष्टांत. नदीनी आणाछे साधुने तेम तमने पाठ सहीत फुलनी पुजा कहे ठेकाणे छे ते पाठ सुत्रमाथी जणावो. नदी देजी साधु आलो अवसो आटोपडनो हो अेवी जेम तो पण कोइ जे कोइ वीजेम अथुंपण नदी नउतरावी. तेशीवाय कोइ रीतातो न होअे तो उतरे ते मतमो श्रुडा फुल नमले लीलायद वता होतो

द्रष्टांतमले अेपणतेमलमोनथीकरतो द्रष्टांतवीना आग्नाकहीछेकेम अवतानेअवलीमतीसुन्नेसुत्रसाजकोईठेकाणे हजाअेतो मनाअे तेथीनामानीअेजनर्थ.

३८. पूजा ते दया कहेछे ते विषे.

हींसाधरमीकहेछेअमारेपुजाकरताहींसाथायतेदयाजछे. परीणामनेसुद्धपणेकरीनेआगलभावनानोलाभघणोथाय. जेमकुवोजोदतांधुललागे, पणपछेभावनाजसथी मेलजतरीजाय. तेउत्तर. आंथीदेहरांनीनीवजोदाय. छेकायछे. पुजाथाय, नाहीकरेतीहांलगेतोहींसारुपधुडनीधुडनीकलेछे. तमारेअनेहींसाथीनिवरतवानाभावरुपपाणीनीकलेतीवारेतमारीपुजाजंधथाय. अेलेजेतोधुडजनीसरेछे. कुवानाजोदवानोद्रष्टांतपुजाणपरमल्योनहीं. धुडथइपाणीनीप्रवृत्तिभीन्नछे. तेमपुजाथइदयानीप्रवृत्तिपणभिन्नछे, तीवारेहींसाधरमीकहेप्रस्नव्याकरणपहेलेसंवरद्वारदयानासाठनामकह्यांछे, तेमांअपुयाअेहवोदयानोनामछे, तेमाटेपुजातेदयाजाणवी. तीवारेकहीयेजेहींसासहीतपुजातेनेदयाठरावसोतो, अेसाठनामदयानाछेतेमांजगोग(यज्ञदेवपुजा) अेहवोनामपणदयानोछे. अेलेजेपसुयज्ञकरीयज्ञकरेछेअेपणदयामांठरसे. दयानोयज्ञतोहरकेसीमुनीअेब्राह्मणनेउत्तराध्ययनबारमामांअ१-४२गाथामांकह्यो. तेयज्ञदयामांजगणीये. जेमांकांईहींसानआवीते. छजीवकाए असमारभंता । मोसं अदत्तंच असेवमाणा ॥ परीगहं इथिउ माण माया ॥ एवं परीणायचरेज दंता ॥४१॥ सुसंवुडा पंचहि संवरेहि । इह जीवियं अण वकंखमाणा ॥ वोसिठ काया सुइचत देहा । महाजयं जयइ जन्नसेठं ॥४२॥ अर्थ. छ. छजीवनीकायना. आ. आरंभनेअणकरतोथको. मो. असत्यने. अ. अदत्तने. पुनः अ. अणसेवतोथको. प. परीग्रहने. ई. स्त्रीने. मा. मान. मा. मायाने. अे. अेपूर्वकह्यातेने. प. माठांजणीनेपचजीनेप्रवर्ते. द. ईंद्रीदमतेथको. अ१. सु. भलीपरेसंवर्याछेआश्रवजेणे. प. पांचसंवरेकरी. ई. अेमनुष्यलोकनेविषे. ज. असंजमीजीवतव्यने. अ. अणवांछतोथको. वो. ममताभावे

उरचेडरीनोसराधीछेइयाने ऐसु. मनलेगेडरीपवीअसुसुजाअएछे रवेडरीतअयाछे. एहवे ऐ,जेथासाधुतेमअोयछेइ मेरीआसुनोल्यवळेहने विषे. अजेवाजइमाहे. श्रेष्ठप्रधानअइने. य. जे ने कीयाअङुवयनने छे मेअजेडवयन छेर्ह्याधीडव्यव्यतेमाटे. ४२.

अजेयज्ञइयामां;पण द्रव्ययज्ञ इयामांडीमठरे? तमे ड होछोपुत्ननाम इयानोछेत्यांरेअ ह्मा,विष्णुनीपुत्नसेमांछे? जेपणतमारे मतेइयामां अ छरशे.तथासाधुने "समणो माहणो" इह्या.समण माहणतेसाधुइ होये.तमारेलेजेसमणसाक्याधिइ तथा माहणने ब्राह्मणतेटला सर्वसाधुअथास्ये.जेमसुन्यणिपयोगीथिइडेमजोलोछो. इयानोनाम मंगलपणछे.तमारेलेजेअजाठमंगलीडतथाअांजानापानअीवानरचाल जांघेअेपण इयानासाठनाममांथारो.जेमलोडीडेपक्षना डांनाम इया नेडह्यां.पण डरतव्य लोडीडुनानथीगएया. इयानुं नाम "जोसवो" इ सुं.तेअजोरछव.तेपण इया. जेतेजेनाटीडअोव्छवते इयाहोयतोसुरी यालने आज्ञाडीमनधीधी? तथापुत्नतेहीन तमारे मते इयाछेतोसाधु पुत्ननीआज्ञाडीमनधीये? इयानीतोआज्ञा नछे.

वलीहिंसाधरमीपोतेन नेमानसीतसुत्रमाने छे तेनात्रीअ अध्ययन मां द्रव्यपुत्न,लाघपुत्न,नेसावनपुत्ननाअधीडार छे.तथा द्रव्यपुत्नना नेसावनपुत्ननाइलेहजाण्यां छे तेपाठश्रीअअध्यायन थडी.

भावअणं चारीत्ताणुठाणं कडुग्ग घोरं तव चरणं दव्वअरणं वीरय सीलपुया सकार दाणादिअोक गोयमा भावअणं मुग्गविहारी आय दव्वयणंतु एथंव गोयमा केई अमुरीय समय सझावे उसन्नविहारी नियवासिणो अहिठपरलोगपच्चरवाए सयमती इक्किरससायागारवा इमुछीए राग दोसा मोहाहंकार मम कारीयं संजम सद्धम्मपरं मुहे निवयं अकलुस एगंतेणं रोदकुराभीग्गाहिअे मिछदिठीणो कयसाव- जजोग पच्चरवाणविप्पमुक्का सेसंगारंपरीगाहे दव्वत्तातए भावत्तात ए नाममेत्तं मुंडे अणगारे महव्वयधारी समणे वीभवीत्ताणं एवंम ब्बमाणे अमहे अरहंताणं भगवंताणं गंध मल्लं पदीव धुया-

पुयासकारोहिं अणुदियह पकुव्वाणातिबुज्झएग कोरमित्तं तहतिज्जतंच
गोयमा समणुन्नजाणेजा बुधिहीकायहीयंतु संजमवीज्जनकप्पए
सव्वहा अविरए सुज्जणसे कसीणहकम्मायकारियंतु भावजयमणुठे
गोयमा मंनीसेसयं देसविरय अविरयाणंतु भयज्ज अवोडीनघोरदुषगि
द्दावय जसि उज्झवेयसंसत्तो अणंतखुत्तो दुगंधा खारपीत बसजलु
सपुयं कढकढत चटलटलस झंतो गोयमा ॥ अर्थ (एहवेलावपुज्जती
र्थंकरनी) त्यान्यारीत्रअनुष्टान. कु. उग्र घोर. त. तप. च. चारीत्रनेवांछवुंन
मस्कार करवोतेलावपुज्ज. द. एहवे द्रव्यपुज्ज कहेछे. वी. व्रतआदरयांते. सी.
सीलआचार करपुज्ज. स. सतकार करवोते. दा. दान, सीयल, तप, लावतेस
रचे द्रव्यपुज्ज. गो. अहोगोतमवलीलावपुज्ज ते. ला. लावपुज्जवली. मु. उग्र
वीहारीलणीहोय. जा. द्रव्यपुज्ज तेज्जतीने देवुंते. ज्जे. जिनसासननेविषे. गो.
अहोगोतम. के. कोईक अमुनी. स. सीळांतनालाव ज्जणयानथी. उ. संज
मथीपडघा. वी. वीयारथीथाक्या हारी. नी. प्रतिबंधनवासस हीत. अ. ले
णेपरलोकनीपीडाथीडीनथी जाणतानथी. स. पोतानेमतेचालेछे. ढ. रीधी,
रस, गारवसातागारवे करी मुरछाणाथका. च. राग. द्वेषेकरी सहीत. मो.
मोह अंधकारेकरीसहीत. म. ममतानेविषेप्रतिबंधसहीत. सं. संजमथील
ष्ट्धरमथीउपेषणा. नि. दयारहीत. त्रासरहीत पापनी सुगरहीत. अ.
करुणारहीत. अ. अजांतपणे. चे. द्रक्रुरमनाकरणहारपापकरमेकरीस
हीत अलीअहीत. मी. मीथ्यादृष्टीलोपणी. कु. सावज्ज ज्जोगनापथाजा
णकरी वेगला मुक्या. से. आरंभ. परीग्रह ज्जासंग त्रीविधे त्रीविधेअंगी
कारकरीने. द. द्रव्यभात्र. ला. लावभात्र. ना. नामभात्र. मुं. मुंड अजणगा
रनाम. म. महाव्रतधारीसाधु अेहवुं मनमां. स. समणे. ल. धारसे.
ओ. अेम मानताथका. अ. अमे. अ. अरीहंतने. ल. लगवंतने. गं. गं
धेकरी. म. फुलेकरी. दी. दीवेकरी. धु. धुपेकरी. पु. पुज्जसत्कारेकरी. अ. दीन
दीनथईउघम करताथका. प. जसात्कारे अमे तिर्थंकरनी स्थापना करसुंते
सरवे द्रव्यलींगीनुंवयन. त. तहेतनहीं. गो. अहो गोतम. सं. द्रव्यलींगी
नुंवयन लसुंपण न जाणवुं. जु. तीर्थंकर छकायना हेतकारी धरम कहेमाटे.

सं. संजमनाजाणते पुद्गलीक पुन्य करे नहीं. जाणमोह नहींतो श्रावकने
सावद्य पुन्य केम कहे. स. सर्वथा अवरतीनेपण आदरवा जोग्य नहीं, पु
न्य करवा जोग्य नहीं. क. करमक्षयकरवाकाजे आठकरमक्षयकरवाकाजे.
ला. संजमरूपलाभपुन्यथकी करमक्षयथाय. गो. अहो गौतम. म. अणु
व्रती. देसव्रती. अ. समदृष्टी, अव्रती सर्वने. भ. भाव पुन्य आदरवाजोग्य.
अ. हवे सावद्य द्रव्यपुन्यनाफल देखाडे छे. ज. तेणे धीरघ दुःखरूपे अज
गननुं जलगुं ते हुवे पुनथी. अ. अनंतीवार दुख पामसे. दु. चली दुरगंधम
हेकती अरज्या. जा. जार. पी. पीतोडासलजभ तेनोसमोह छे. व. यरजी धीर.
सेनो समोह छे. क. दुधनीपरे ऊजलेणीकुलेतम. दुः जगाढो. ल. हाजगरारो
गनीपरे. जलजलताऊलवलारशब्दकरे. गो. अहो गौतम सावद्य द्रव्यपु
न्यना ए हवां फल पामे.

ए रीते मादाननसीतसूत्रना बीजा अध्ययनमां अधीकार घणा छे. ते
ग्रंथ वधी जवाना सबबथी आहि सारांश मात्र योजना करेल छे जेथी व
धु अधीकार मादाननसीतथी जोई लेवा. शीवाय तेज सूत्रना पांचमा अ
ध्ययनमां पण तेवा अधीकार छे ते पण जोवो.

३९ प्रवचनना प्रतिनिकने हणतां दोष नथी कहे छे ते विषे. हींसा
धरमी कहे छे प्रवचनना प्रतिनीकने हणवो तेनो दोष नथी. तेनी साजन
सीतचुर्णमध्ये कही छे जे, वारमां वाघनो भय हतो. तीहां आचार्य ध
णे परीवारे आव्या. वाघनो भय जाणीने सीष्योने कह्युं. गुरू छने राजो.
तीवारे सीष्ये कह्युं केम राखीये. तीवारे गुरु कहे पहीलां आवीरावे पछे
वीरावे राजो. पछे सीष्ये रात्रे त्रण सींह मार्या. सीष्ये प्रायच्छीत माग्युं.
गुरु कहे तुं सुद्ध छे. तने प्रायच्छीत न आवे. ते मादाइल ऊपाध्यायो जो मक
हीआगमाना हरवा थकी ध्याकाठी. तेनो उत्तर. जे सींघ मार्ये प्राय
च्छीत नथी. तो गोसाले जे साधु मार्या. तो, ए हवा अपराधीने हण्यो
नहीं केम? भगवंते हणवानो पण उपदेश केम दीधो नहीं? अने पोतानुं
व्रत भांगीने आगसाने ऊगारे तेनुं पाप नहीं तो अंजडना सातसें सी
ष्य तृषापरीसहे पराभव्या मुवा. तेमां जे कंजरा आज्ञा होत तो सातसें

कुवत, पण वितरागनी आज्ञा एम नथी जे पोताना व्रतभांगीने आगळ
ने गिआरवो छे सुत्र विरुद्ध कहे छे. भगवंतनो मारग तो ए छे जे अंतगड सूत्रे
प्रवर्गे श्री कृष्णे पुछ्युं जे गजसुकुमाल कीहां? त्यारे भगवंते कह्युं "साहिय
अठे" मुक्तिगम कीधे कार्य अर्थ साध्यो. त्या भाईना अकस्मात उपर कृष्णने द्वेष
आव्यो त्यारे भगवंते कह्युं, माणं तुम्मं कन्हा तस्स पुरिसस्स पउआव-
जहिं एवं खलु कन्हा तेणं पुरीसेणं गयसुकमालस्स साहिजे दिन्ने अर्थ
मा० मां हे० तु० तुम्हे० क० हो० कृष्ण, त० ते० पु० पुरुष उपरे० प० द्वेष करशो तमे द्वेष
म करो० अ० एम० अ० निश्चे क० हो० कृष्ण० ते० ते० पु० पुरुषे० ग० गजसुकुमाल
अ० अणगारने सा० साहाज्य दी० दीधी०

जेम तमे वृद्ध पुरुषना इटवाळाना केरा टाळ्या तेम ते पुरुषे गजसुकुमाल
ना केरा भवना टाळ्या. त्यारे कृष्ण कहे ते पुरुषने कुं केम जाणीशुं? तीवारे
भगवंते कह्युं तमने द्वारकामां जतां साहामो देखी ठीयाचेव ठिइ भेएणं का-
लं करिसइ कहेतां ऊभो जथयो थी तीभेद करीने काळ करशे.

एम द्वारतमां जो आव्यो जे तमने देखी उभो थको हेठो पडीने मरशे
तीवारे तुं जाणीसे, जो जे पुरुष गजसुकुमालने मारण हार्यो छे, पण प्रग-
टनाम भगवंते कह्युं नहीं. तो प्रातिनी कुने मारवो हरवो एवो कर्म जिनमार-
गमां केम होवे? ते वीचारी जोजो.

४० गुरुमहाव्रतीने देव अव्रतीके ते विषे — किंसाधर्मि आवश्यक करे त्यां
रे थापनाचार्य कोडा हाडकाना करी गुरु करीवी तेने खामणा दे पण ते
थापनाचार्यने पुष्प, पाणी, धूप, दीप कांई न करे. ते केम जे गुरु महाव्रतीछे
तेने सचीतनो संघट घटे नहीं. पण वीवेक विकल एटलुं न जाणे जे गुरु
महाव्रती छे त्यारे देव शुं अव्रती छे? जे सचीतनो संगटो देवने केम घटशे?
एम तो विचारो?

४१. जीनप्रतिमा जिनसरखी कहे छे ते विषे उत्तर — किंसाधर्मि कहे
जे जिनप्रतिमा जिन सरखी छे. देवलोक पर्वते ते जघन्य ७ हाथ उत्कृष्टी
५०० धनुष्य प्रमाणे ते तीर्थंकरना देह प्रमाणे प्रमाण छे पुजा करतां नमोथु-
णं पण करे छे. त्यारे पुछीये जे अवगाहनानुं तो सरीखापणुं छे पण गुण-

जोसरीजपणो केम नथी? ज्ञान, दर्शन, विगेरे केम नथी. तथा जिनवरने मुज अंगोपांग अलीगम आयवे छे. अने जे प्रतिमाने फुल, पाणी, वस्त्र, आभूषण, धुप, दीप, नृत्यगीत भोग केम करावे छे? संसारमां मनुष्य लोको पण जेहवो पुरुष होवे तेहवी खुसी थीतरे छे. ते मजे रछसोकु मंस, सुरानो भोगी छे, तो तेना देव पण मंस, सुरा आहे छे. माता, भेरु, हनुमान, जोगणी प्रमुख आगले अन्न महिष मारे छे. विष्णुदेव, ब्रह्मा, सिव राम, कार्तिक, गणेश, सरस्वती जेजिन वलादेव छे. तो तेहनी पूजामां पान, फूल, धुप, दीप होय पण मंस सुरादीक न होवे जे वस्तुनो भोगी देवता होय ते वस्तु तेहनी प्रतिमाने पण पुजामां काम आवे तीम जे वस्तु वितरागने कुल्ये ते वस्तु वितरागनी प्रतिमाने चढावता होय तो जेम जाणीये जे प्रतिमा वितरागनी होय पण जे जीवनी हरी श्री वीतराग न हुरे, अने ते जीवना वहूय की वितरागनी प्रतिमा पुजाये ये वात केम मले. जे वित्तराग फुल, पाणी, धुप, दीप, वस्त्र, भुषणना भोगी होय तो तो पूजामा निर्जरा होय, करनारो पण संसार समुद्र तरे. अेटलो लाभ होय पण वित्तरागने जे वस्तु त्यागी ते भोगवाडे तो ते माहापाप लागे. पण आमंत्रे तो पण पाप लागे. उत्तराध्ययन वीसमे अनाथी मुनीने राजाये अजाणपणे भोग आमंत्र्यो. पछे समकीत पाम्यो तीवारे (पूर्वे भोग आमंत्र्या) ते अपराध खमाव्यो. ते गाथा तावन मांजे. — पुछिऊणं मए तुझं झाणं॥ विग्घोय जो कओ॥ निमंतियाय भोगेहिं॥ तं सव्वं सिरसेहि मे॥ अर्थ— पु. पुछीने. म. में. तु. तुजने झा. धर्मध्याननुं. वि. विघघात जो. जे कीधुं. नि. आमंत्रण दीधुं. भो. भोग करी, हे संजती तुं भोग भोगव इत्यादिक. तं. ते सर्वे. सि. मस्तके करी खमावुं छुं. मे. माहरो अपराध सर्वे.

तो श्री वित्तरागने (वोसराव्या) भोग केम काम आवे. तथा देवतानी रीते भक्ति पुजा करो छो तो देवताओ वस्त्र पहेराव्यां छे ते तमे केम नथी पहेरवता अेटलु जोगीपणुं वली केम राखी रह्या छो?

वली जिन प्रतिमा जिनसरीखी छे तो केम नथी कहेता? जे भरत ऐरवतमां तिर्थंकर सास्वता छे तीर्थंकरनो सरखो खुकरवा कहो छो? वली जे ज देवे.

बळदेव, वासुदेवे वासुदेव, चक्रवर्तिए चक्रवर्त्ति, तीर्थंकरे तीर्थंकर.
एक क्षेत्रमां जेटला थाय नहीं. एवो अनादि काळनो थी तीभाव छे
अने जिनप्रतिमा जिनसरखी तमे कहो छो. तो एक क्षेत्रमां सेंकडो गमे प्र
तिमां भेळी केम थई? जे अ छे इं केम कह्युं? वळी तीर्थंकर विचरे त्यांथी
फरता पच्चीस पच्चीस जोयण लगे मार, मरकी सचक्र, परचक्रना भयविगे
रे भगवतना पुन्यने अतीशे करी. घणा उपद्रव नहीं अने जिनप्रतिमां जि
नसरखी छे तो तेमांनो एक पण भय केम टळतो नथी? माटे भ्रमजाळे भुलशो मा.

४२. हिंसाधर्मि अने गोशाळामतिनो मुकाबलो मळती वातो - गोशा
ळामतिनो मत कहे छे - सुयगडांग बीजे सुतखंधे छठे अध्ययने कह्यु.
सीउदगं सिवउ बीयकायं ॥ आहायकंमं तह इथियाउ ॥ एगंतचारी
सिह अम्म धम्मे तवस्सिणो णाभिसमेति पावं ॥ ७ ॥ - अर्थ-
स. सचीत पाणी सेववुं. बी. साळ, गोधमादिकनो उपभोग करवो आ.
आधाकरमी आहार लेवो. त. तेमज तथा. इ. स्त्रीनो प्रसंग पण करवो
ए. एकाकी विहारने विषे उद्यमवंतने उ ईणे प्रकारे आपणने परने उ
पकारकुई एम कहे छे. अ. अमारा धर्मने विषे प्रवर्त्ताने. त. तपस्वीने णा.
पाप लागे नहीं यद्यपि सीतोदकादिक कांईए कहां एकलविहारी तपस्वी-
ने बंधन नथी. ७

१. आर्द्रकुमारने गोशाळे कह्युं शरीररक्षणे धर्म अमारो छे सीतो-
दग पाणी, बीज काय कृ. फ., फुल आधाकरमी आहार अने स्त्रीने सेववो
करणे एकलाना भोगववा ते हनो दोष नहीं ते सर्धानमारी पण छे.
आर्द्रकुमारे पाछु कह्यु तेज सुत्रमां तेज ठेकाणे नवमी गाथामां - सीवा-
य. बी. उदग इथियाउ ॥ पडीसेवमाणा समणा भवंति ॥ आगारीणो
इवी समणा भवंतु ॥ सेवंतिउ नेवि तहप्पगारं ॥ ९ ॥ अर्थ - सी. काची
बी. बीज, साल, गोधुमादिक. उ. सचीत पाणी. इ. स्त्रीयादिक. प. ए
टलावालां परिभोग करता थकां स. तपस्वी कुई आ. तो ग्रहस्थ पण देसां
तरने विषे विचरतां स. साधुतपस्वी कुई (थाय) से. सेवे, भोगवे.
अ. ते पण त. तथा प्रकारे जेम जतीने एकल विहारादिक तेम ग्रहस्थ

नेपण धनार्थी मार्गने अवस्थाये आसावंतने कुं अनपण ओ कुटुंबी वि
हारपणुं कुं क्षुधातृषादिकना कष्ट सही ओणे कारणे तेपण तपस्वीगण्यो। –

२ भगवतीसतक १५ मे गोसालाने मत कह्यो त्यांसी हाओ ठांयकुं। वेसीयायणं बालतपसीने संताप्यो किंभवं मुणीमुणी निउदाहु जुएसे जायरीए। – तीमही साधरमी ते अधाधरमीने देखीने संतापे पणछे।

३ वली गोसाले पलनामां नपडि पिरीहार मनथकी अवेडीने कह्या, तेम ही साधरमीनवा ग्रंथ सेत्रुंज माहात्म तथा विवेकविलास आदी सोगमे ग्रंथ ओड्याछे देहेरां प्रतिमा ओडवा कराववां संघ काढवाना लाभ देखाडवामाटे

४. वली गोसालामतीअे ईमोअे। – अणाति कम्मणिजाइं छ वागरणाइं वागरेतीतं लाभं अलाभं सुहं दुहं जीवीयं मरणं – तेणे करी आजीवतमत कहाणो तीम हीसाधरमी पण लाभ, अलाभ, सुख, दुख, जीवित, मरण, मंत्र, जंत्र, ज्योतीष, वैदक करी आजीवीका करेछे।

५ वली गोसाले जे साधु बाल्या, भगवंतने तेजुलेसा मुकी पण पापथी न डर्यो तेम हीसाधरमीये पण अपडिरसेह समाचरीथा जोधने होम्या वली ध्याभारणी साधुने मारे तेनो पाप सवामांओनो वतावेछे।

६ गोसालाने शरीरे दाघज्वर थयो ते वारे माटी मीश्रीत पाणी छाट्यो "अंबकुणगहथगओ" अंबकुण हाथमांलीधां कह्या आंबाना कूणबाबा मांड्या ते पाप ढांकवाने। – तस्स वियणं वजरस पच्छादणट्ठयाए इमाइं अठ चरीमाइं पन्नवेतित चरिमे पाणे चरिमेगेये चरिमेनट्टे चरिमेअंजलीकम्मे चरीमे पोरवले सवट्टए माहामेहे चरिमेसेएणगंधहथी चरीमे माहाशीलाए कंटए संगामे अवंचणंइमीसे उसप्पिणीए चउविसाए तिथयकराणं चरिमे तिथयरे सीझीसइ॥ अर्थ – तेने पण मद्यपानने आछादन करी मीले ईत्यर्थः अेवक्षमाण आठ चरीम मते परुपे वली जे नहीं करवे ईम करीने ते कहेछे। चरीम पान १, चरीम गान २, चरीम नाटक ३ चरीम अंजलीकर्म ४ चरीम पुष्कलसंवर्तक मेघ ५, चरीम सेचनक हस्ती ६ चरी-

म माहणसीनो कुटकुनामा संग्राम ७ अेहनाम कुयमुनः अेहिलअ वसपिणीने विषेच्यो वीशा तीर्थंकरमां ही चर्म तीर्थंकर हुं सीञीस. जय न अंत करीश. तिहांपान कारिक च्यारने पोतानी अपेक्षाये चरम पाणेअे हवो पोताना निर्वाणगमनने करी वली अण करवाथकी अेजिन निर्वाणका ले जिनने अवश्ये हुवे अेहने विषे दोष नहीं तथा नहीं अेहने दाहो पसम ने दाहोपसमने काले सेवुं छुं. अेहने प्रकाशवाने अर्थे तथा अवधकांक वाने अर्थे हुवे इम कह्युं. तेम हींसाधरमी पण पोते आचार कुसी लसे- वीने शास्त्रना पाठ जोडीने नवाहे जाडे छे.

७ गोसाले पोतानो नाम तीर्थंकर धराव्यो जे त्रेवीशा पुर्वला अने चोवी समो हुं, तेम हींसाधरमी पण कहे महावीरथकी अमे आटलीमे पाटे- "गोयमसोहम" वंजुने पाटे अमे अेम कहे छे.

८ गोसाले मरणांत वेला कह्युं माहारो महोत्छव सीवका (पालखी) करी घणा आडंबरथी काढजे चोवीसमो जिन मुक्ति गया अेम कहजे तेम हिंसाधरमी पण कही कहीने मांडवी करावे, जय जय नंदा जय जय भद्दा कहावे मुवा केडे देरडी पगला करावा छे.

९ अंतिमराइयं सि परिणममाणंसि पडिलद्ध सम्मत्तं कहेतां: पछी गोशाले सातमी रात्रीने परीणमतां थकां नीवर्तता थकां नावि पे पा- म्यो सम्यक्त तिहां कह्युं हा! हा! हुं गोसालो? (मंखलीपुत्र) श्रम णघाती अरिहंतनो अवर्णीत पोताना शिष्य, श्रावकोने तेडीने क- ह्युं जे डाबे पगे जेवडी (दोरडी) बांधी सावत्थी नगरीमां त्राजपं थ चोवटा सेरी, सर्व ठामे ताणी घसडजे, मुखमांथुं कजो जे कहजो जे गोसालो मंखलीपुत्र श्रमणघातक महापापी पाखंडी छद्मस्थपणे का- मुओ आम न करो तो तमने मारा सम छे अेम कहेतो काळ कर्यो पछे स्थ- विर श्रावकलोकमां लाजता थका उपाश्रयना कमाड दई सावथी नगरी चीतरी थापना नी जेपी मांडी हळवे हळवे बोलता डाबे पगे बांधी ताणी कीधो घस्यो अेम करीने समस्यो अेणे सावथी नगरी सावथी चीतरी थापना करी जे जरोजरखाणी. तेम हिंसाधरमी पण जिनने

वीमाने छे. थापनाने.

१० उपासगदशा छठे अध्ययने कुंडकोलीयां श्रावकने गोसालामती देवताये कह्यो "उठाणकर्म" (अणउद्यमे अणकरवे) अनवीर्यनो कीधो कांई नथी थातो थानार होय ते थाय तीम हींसाधरमी पण कहे छे जे क्रीया कर्ये मुक्ति नथी मळती भवस्थीति पाकसे त्यारे उद्यम विना मुक्ति मळसे.

११. १५ मे सतक गोसाळानो मोटो श्रावक आयंपुल नामे सात्रेपीत रेछे, जे माहारो धर्माचार्य गोसालो मंखलीपुत्र सर्वज्ञानी, सर्वदर्शनी, सर्वपदार्थना देखणहार. तीय पेडुप्पन्न मणागय सव्वनु सव्वदरिसि तेहने कहे वादसुं अने प्रश्न पुछसुं एम रखे अजिनने जिन करी मान्यो; तेम हींसाधरमी पण ज्ञान दर्शन, चारित्र, अतीशय वाणीवीना प्रतिमाजे जिनने जिन करी माने छे एवा घणां पाठ छे ते हींसाधरमी गोसाळाकेडायत होय जणाय. गोसालाने मते थापना माने छे.

४३. मुहपति सदाकाल राखवाथी हंशा थाय ते विषे — वळी हींसाधर्मि दयाधर्मिने कहे छे जे तुमे मुहपतीस काम केम राखो छो? गौतमस्वामी येतो शेणीक राजानी राणी (मगाराणी) तेने मृगा लोढीयो मोटो पुत्र छे अने चार पुत्र माहासुंदराकार छे ने मृगा लोढीयो महादुर्गंध छे ते भोयरामांहे राखे छे. राणी वेस पालटी गाडलीमां आहार लइ तेहने देवा जाय छे ते देखवा माटे गौतमस्वामी गया. राणीये वांद्या पुछ्युं जे केम पधार्या छो? गौतम कहे तमारो पुत्र जोवा. त्यारे राणीए चार पुत्र सीणगार्या. गौतमने पगे लगाड्या. गौतम कहे भोयरामां राख्यो छे ते देखवो छे राणीये वस्त्र पाटल्या भोयराने द्वारे गई तिहां महा दुर्गंध जणी राणीये गौतमने कह्युं स्वामी दुर्गंध घणी छे ते माटे मुख बांधो तीवारे राणीनुं कहेण राखवा माटे "मुहपोतीयाये मुह बंधे" कह्युं. पण गौतमस्वामी तमारी परे सदा मुहपति देता नहीं ते उत्तरः जे गौतमस्वामीये भोयरा आगळ राणीना कह्याथी मोढे मुहपति बांधी मानो छो, तो राणीये कीबात करी के चार कुवर तो देखवा नथी आव्यो. तारो पुत्र भोयरामां राख्यो छे ते देखवा माटे आव्यो छुं. एटली वात सुणी पाडलो के करी? मुहपती

हती के नहीं? तमारे लेखे तो उघाडे मोढे बोल्या हशे मुहपति ते लुपरां
आगल दीधी ते पेहेला मोढे हाथ पण दीधो नथी कह्यो. त्यारे उघाडे मोढे
गोतमस्वामी बोल्या के कीम कीधो ते कहो? देवाणुपीया! साधुनो वेषज
रजोहरणो ने मुहपति छे जेम आ लण ने जनोई होवे ते रीते मुहपति
तो गोतम छेज. पण लोंचराने द्वारे दुर्गंध आणीने राणीना कहीण थी
जवा माटे नाके दुर्गंध न आवे तेम कर्युं. एतो समताला वी महापुरीष
छे पण एटलो लाकित वंतनो वचन राख्यो. जेम रीजिव देवस्वामी लोच
करतां ईरला कर्या थी स्त्रीआ राखी तीम. पण गौतम उघाडे मोढे बोल्या केमी?
वली कोई कहे वीराण वायु निकलेते एणे वायु कार्यया जीव मरे ते हणी जत
नाने काजे मुहपति साधु देवे छे. तो वायु वराल नाके थी नथी. नीकलतो
नाकनो वायु केम नथी रोकता? ते जितर जेटलो रोकाय तेटलो. रोकीए
छीए. सुत्रमां मुहपति कही छे पण नकपति नथी कही. तीवारे हिंसा धर
मी कहे नाक पण मुजमर्या दामां हि छे. तो पूर्णचंद्र मास्तरजी मुखने कहो
तीवारे नाक लेखे आव्यो के नहीं? तेवारे कही ये जे पूर्णचंद्र मुख गणीये
तीवारे नेत्र पण मुजमर्या दामां आव्या ते पण ढांकवा पण सुत्रमां मुहप
ति कही छे ते मुख ढांकवा माटे ज कही छे ते जाणजो.

२४ देवतां प्रतिमा पुजे ते लोकीक खाते ते विषे. — सोहम्म कप्पवा
सी देवो ॥ सक्कस्स उमरिस्सेणं ॥ सामाणिय संगमउ ॥ बेइ सूरिं
दपडी निविठो ॥१॥ तिल्लोकं असमथंति ॥ पेहए तस्स चालणं
काउं ॥ अजेव पासह इमं ॥ समवशरगं भठजोगं च ॥२॥
ए बे गाथा आवस्सकनी निर्युकितनी छे, सक्केंद्रनो सामानीक संगा-
मो देवता अलव्य मीथ्यादृष्टी विमाननो धणी तेणे प्रतिमा पुजी कही जेम
भकित जाते प्रतिमानुं पुजवुं होय तो मीथ्याती अलव्य कीम पुजे? नमोथु-
णं कीम कहे? लव्य, अलव्य जे कु पुजे ते एणे प्रतिमा संस्कार हेत छे नथी
मोक्षार्थे. ए तो व्यवहार पुजवानो छे ते धोंधा रजालो है ने.

२५. हंशाधर्मी कहे छे. श्रावकने गंगणा धा शास्त्रनो जाणपणुं हरवो
नेई ते वीशे उतर

શ્રાવકને પુન્ન તથા ચૈતવંદન શીખવા એવું કહેછે - ગરુજાણપ-
ણુ હોવે તો તેમને ઉગાડ અંણગ્યાંરીને માને નહીં. વાશતે શીધાંત-
નું જાણપણું કરવા દેતા નથી. પોતાના છીદ્ર ઉઘાડે વાશતે કુવા કુવા
ઉપાએ શોધે આલ. પ્રથમથી જ્ઞાનનું જાણપણું ન હોએ તો દ્રવલીંગી
દશાધર્મી જેમ કહે તેમ તેને માને દ્રવલીંગી મીથ્યા દ્રષ્ટી શાધુ કુવાએ છે.
તે કુડ કપટ કરીરહ્યાછે. તેને લાગ લેવા માથા ફોડવા. નવાગ્રંથો જાંના
વવા વાશતે એઉપાએ શોધે ઓલે ગણુ શીખવુ નહીં તે પોતાનું મત-
લબ વાશતે. હવે દયાધર્મી કહેછે જે ભગવંતે તો શ્રાવકને કેવા જાણ
પણા વાલા કહ્યાછે તે જ ત્રીશાસુત્રમાં તોછે. પણ તેઉપરાંત માહા
નીશીથતેનો ચોથો અધ્યાન તેમાં નાગળીઆને શુમતીઆનું તેમાં
નાગલીએ સંગીવેશાધારીને વાદ આનહી તે શુત્ર આચારંગાદીક
શાસ્ત્ર તેઆને ધારે આહતા ત્ઈ તરજ અરકુ મ પડત વાસીજ્ઞાતા
શુત્ર બારમા અધેનમા જીતશત્રુ રાજાને શુબધી નામે પ્રધાને જીન
પ્રણીત ધર્મ શુણાવે ઓ તથા રાજે મતીએ શંજમ લીધો તેઆ કહીઉ
જે શીલવંતા બહુશ્રુ હા ચલી શ્રાવકને ગણા ઠામે કહ્યાંછે વલીએમ-
વીચારોને આવશક શુત્ર અરથ શીખે શીખેછે આગળ શીખતા હ
તા વાશતે એઉપાએ કરેઓ - દ્રષ્ટાંત. શાસ્ત્ર વહુ જેગઈ દરે. જહ
એ દીઠો શીહ વહુ તો શીહ દેખી બીની. પાછા પગલા ભરવા લા
ગી. એટલે શાસ્ત્ર કહે શુછે વહુ. વહુ કહે શાલજો શાહૂ મેતો શીહદી
ઠો મોટો દેવદર્શણનુ આ જો તો ટો શીહમુને જાઈ જશે પછે ગણુ
પશ્તાતાપ થાશે. શાસ્ત્ર બાહ પકડી વહુને દેરે તેડે વહુ વલિ વાલ
જી હીતી આવેગેરે એટલે શાસ્ત્ર કહે શાલજ વહુ. એવાત વરણવી
જે કહૂ પેલો પથર હતો તેને શાલાટે પગ દઈ ટાકુ ણે થી દાકી શીહ
કર્યો છે તેમાશી હના લક્ષણ નથી મારે દેજ તારીહ આર જાણુ છે તારેવ
કુ બોલે દેવઉપર જેઠા છે તે પણ આરજણીનાછે તેને શલાટે પગદ
ઈ પથર પીતાનને ગોઠ્યા તેને કુમદેવ માનોછે એટલે શાસ્ત્રુનીએ કુલ વહુ
એ ઠ કુણે આણી એવું જાણી ગુણરાહીત દેવગરૂ ધર્મ આરાધી શ્રધા શુધ
રાખવી. દશાથી દુર રહ્યો દયાધર્મ માં રાજ્ય વૈતો તે શાશ્વ છે. શંપુર્ણ